

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA MARIBOR**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

RODNI VRH

OSNUTEK

2024–2033

Štev.: 12-31/24

VSEBINA:

POVZETEK	9
UVOD	11
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	13
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	13
1.1.1 Lega	13
1.1.2 Relief	15
1.1.3 Podnebne značilnosti	15
1.1.4 Hidrološke razmere	16
1.1.5 Matična podlaga in tla	16
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost	16
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	18
1.1.8 Živalski svet	22
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	27
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	28
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	30
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI POVEZANE S PROSTOROM	30
1.5.1 Lovstvo	30
1.5.2 Kmetijstvo	31
1.5.3 Poselitev	32
1.5.4 Infrastruktura	33
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)	33
1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti	33
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	33
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	34
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	34
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	35
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE	37
2.1.1 Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	37
2.1.2 Hidrološka funkcija	37
2.1.3 Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	37
2.1.4 Klimatska funkcija	42
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE	42
2.2.1 Higieno - zdravstvena funkcija	42
2.2.2 Rekreatijska funkcija	42
2.2.3 Funkcija varovanja naravnih vrednot	42
2.2.4 Funkcija varovanja kulturne dediščine	43
2.2.5 Estetska funkcija	43
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE	44
2.3.1 Lesnoproizvodna funkcija	44
3 OPIS STANJA GOZDOV	45
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	45
3.2 LESNA ZALOGA	46
3.3 PRIRASTEK	48
3.4 RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	49
3.5 TIPI SESTOJEV	51
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	51
3.7 KAKOVOST DREVJA	52
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	52
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	53
3.10 ODMRLO DREVJE	54
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	55
4.1 KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GOZDNOGOSPODARSKI ENOTI	55
4.2 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	56
4.2.1 Posek	56
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela	60

4.2.3	Gradnja gozdnih prometnic	62
4.2.4	Opravljenela dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	63
4.2.5	Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2014-2023	63
4.2.6	Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2014-2023.....	63
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	66
5.1	RAZVOJ GOZDNIH FONDOV	66
5.1.1	Površina	66
5.1.2	Lesna zaloga, prirastek in možni posek	67
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	69
5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	69
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	70
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	71
6.1	SPLOŠNI CILJI	71
6.2	USMERITVE	73
6.2.1	Splošne usmeritve.....	73
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.....	79
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	98
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ..	99
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	99
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti	100
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	100
6.2.8	Usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor	104
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih.....	107
6.3	UKREPI	108
6.3.1	Možni posek	108
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	109
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	110
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	111
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic	111
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ.....	113
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	114
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	117
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	117
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	119
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012	119
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012	128
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska bukovja - 06412.....	137
10	LITERATURA.....	145
11	NAČRT SO IZDELALI.....	148
12	PRILOGE	149
12.1	PREGLEDNICE V PRILOGAH	149
12.1.1	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote.....	149
12.1.2	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda	152
12.1.3	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah.....	164
12.2	SEZNAM TARIF PO ODSEKIH	168
12.3	SEZNAM PRIRASTNIH NIZOV PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH.....	170
12.4	PRIKAZ PREOBLIKOVANIH ODSEKOV Z NOVIM NAČRTOM GGE	171
12.5	CENA GOZDNEGA DELA IN CENA LESA PRI IZRAČUNU EKONOMSKE PRESOJE	172
12.6	LOČENE PRILOGE	173
13	PROSTORSKI DEL NAČRTA	174
13.1	STANJE IN RAZVOJ GOZDNIH POVRŠIN	174
13.2	VEČFUNKCIONALNA OBMOČJA	174
13.3	INTENZIVNOST GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	175
13.4	OBMOČJA GOZDOV S POSEBNIM NAMENOM IN VAROVALNIH GOZDOV	176

13.5	GOZDOVI ZA SANACIJO IN STANJE GOZDOV PO STANDARDIH KAKOVOSTI OKOLJA IN MERILIH OBČUTLJIVOSTI, RANLJIVOSTI ALI OBREMENJENOSTI OKOLJA	176
13.6	OBMOČJA GOZDOV POMEMBNA ZA OHRANITEV PROSTOŽIVEČIH ŽIVALI TER ZA OHRANITEV BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI	176
13.6.1	Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali	176
13.6.2	Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave	177
13.7	VARSTVENA IN OGROŽENA OBMOČJA PO PREDPISIH O VODAH.....	178
13.8	OBMOČJA GOZDOV, KJER JE DOPUSTNO KRČENJE GOZDA	178
13.9	PREGLED IN ZASNOVA GOZDNE INFRASTRUKTURE TER DRUGIH PROSTORSKIH UREDITEV V GOZDNEM PROSTORU	179
13.9.1	Cestna omrežja in površine potencialno najugodnejših načinov spravila	179
13.9.2	Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest.....	179
13.9.3	Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak	179

KAZALO PREGLEDNIC:

LP:Površina gozdov po lastniških kategorijah

D-KG: Gozdni fondi po lastniških kategorijah gozdov (v m³)

<i>Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah (k.o.) ter občinah (v ha) (vir: digitalizacija)</i>	<i>13</i>
<i>Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v GGE (vir: digitalizacija)</i>	<i>17</i>
<i>Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin</i>	<i>17</i>
<i>Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč.....</i>	<i>19</i>
<i>Preglednica 5/D-SH: Najpomembnejše vrste divjadi v GGE Rodni Vrh in stanje njihovih habitatov</i>	<i>23</i>
<i>Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000.....</i>	<i>23</i>
<i>Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah.....</i>	<i>27</i>
<i>Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki) (vir: indeks gozdnih posestnikov)</i>	<i>27</i>
<i>Preglednica 9/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)</i>	<i>27</i>
<i>Preglednica 10/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)</i>	<i>28</i>
<i>Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami</i>	<i>28</i>
<i>Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v gozdnogospodarski enoti.....</i>	<i>29</i>
<i>Preglednica 13 : Pregled gozdnih cest, kjer je določen poseben režim prometa</i>	<i>29</i>
<i>Preglednica 15: Demografski kazalniki po občinah (SiStat ..., 2024).....</i>	<i>32</i>
<i>Preglednica 16: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po občinah, katastrskih občinah in odsekih .</i>	<i>34</i>
<i>Preglednica 17/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami</i>	<i>36</i>
<i>Preglednica 18: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000.....</i>	<i>37</i>
<i>Preglednica 19/N-SPA: Natura POO in POV območja</i>	<i>38</i>
<i>Preglednica 20/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi.....</i>	<i>39</i>
<i>Preglednica 21/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE</i>	<i>40</i>
<i>Preglednica 22: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu</i>	<i>43</i>
<i>Preglednica 23: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot</i>	<i>43</i>
<i>Preglednica 24: Seznam kulturne dediščine v gozdnem prostoru</i>	<i>43</i>
<i>Preglednica 25/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)</i>	<i>45</i>
<i>Preglednica 26/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR</i>	<i>45</i>
<i>Preglednica 27/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih</i>	<i>46</i>
<i>Preglednica 28/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah.....</i>	<i>47</i>
<i>Preglednica 29/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge</i>	<i>48</i>
<i>Preglednica 30/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih</i>	<i>48</i>
<i>Preglednica 31/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah.....</i>	<i>49</i>
<i>Preglednica 32/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev</i>	<i>50</i>
<i>Preglednica 33/D-POM: Sestava pomladka po skupinah drevesnih vrst.....</i>	<i>50</i>
<i>Preglednica 34/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev</i>	<i>50</i>
<i>Preglednica 35/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov</i>	<i>51</i>
<i>Preglednica 36/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov.....</i>	<i>52</i>
<i>Preglednica 37/K: Kakovost drevja</i>	<i>52</i>
<i>Preglednica 38/PSD: Poškodovanost drevja</i>	<i>52</i>

Preglednica 39/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno.....	53
Preglednica 40/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	54
Preglednica 41/OD: Odmrlo drevje v GGE.....	54
Preglednica 42:P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju v GGE	56
Preglednica 43: Ocena poseka na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP) in primerjava z evidenco	56
Preglednica 44/D-PL1: Primerjava realizacije poseka za GGE, po lastniških kategorijah in SVP.....	57
Preglednica 45/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 2004–2013 ter 2014–2023.....	57
Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka v zasebnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)	58
Preglednica 47/VP: Posek po vrstah poseka v državnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)	58
Preglednica 48/VP: Posek po vrstah poseka v GGE (tekoča evidenca poseka)	59
Preglednica 49/PDR: Posek po debelinskih razredih (tekoča evidenca poseka).....	59
Preglednica 50/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (tekoča evidenca poseka)	59
Preglednica 51 /OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela skupaj v GGE	61
Preglednica 52/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	61
Preglednica 53: Pregled dinamike gradenj gozdih vlak.....	62
Preglednica 54: Pregled gradenj gozdih vlak po oddelkih.....	62
Preglednica 55/D-KRC: Krčitve gozdov v GGE Rodni Vrh ureditvenem obdobju 2014 do 2023 po namenu	63
Preglednica 56: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih del povezanih z obnovo sestojev in nego mlajših razvojnih faz	64
Preglednica 57: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem	64
Preglednica 58: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo	65
Preglednica 59: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE	66
Preglednica 60: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 2014-2023	66
Preglednica 61/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1984 do 2024.....	67
Preglednica 62/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	67
Preglednica 63/GFR2: Trend razvoja sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1984 do 2024.....	68
Preglednica 64/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za GGE Rodni Vrh	68
Preglednica 65/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove v GGE Rodni Vrh.....	68
Preglednica 66/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove	69
Preglednica 67/D-SM: Delež razvojnih faz v primerjavi z modelnim stanjem za GGE Rodni Vrh	69
Preglednica 68: Varstvene usmeritve za naravne vrednote (NVDP - naravna vrednota državnega pomena).....	91
Preglednica 69: Varstvene usmeritve za enote kulturne dediščine v gozdnem prostoru v GGE	94
Preglednica 70/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za GGE (v m ³)	108
Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove (v m ³)	108
Preglednica 72/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove (v m ³).....	109
Preglednica 74/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	109
Preglednica 75/EP1: Prikaz prihodka od lesa	114
Preglednica 76/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	115
Preglednica 77/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove	115
Preglednica 78/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove	115
Preglednica 79/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi	118
Preglednica 80/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR Predpanonska gabrovja	119
Preglednica 81/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 04012 – Predpanonska gabrovja	119
Preglednica 82/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 04012 – Predpanonska gabrovja.....	120
Preglednica 83/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	120
Preglednica 84/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	122
Preglednica 85/K: Kakovost drevja.....	122
Preglednica 86/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	123
Preglednica 87/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2004 do 2024.....	124
Preglednica 88/D-GFR2: Razvoj sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2004 do 2024.....	124
Preglednica 89/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	124
Preglednica 90/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR.....	126
Preglednica 91/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	127
Preglednica 92/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	127
Preglednica 93/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR Podgorska kisloljubna bukovja	128
Preglednica 94/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR Podgorsko kisloljubno bukovje v GGE Rodni Vrh	128
Preglednica 95/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	129

Preglednica 96/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	129
Preglednica 97/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR.....	131
Preglednica 98/K: Kakovost drevja v RGR	131
Preglednica 99/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	132
Preglednica 100/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR v obdobju od 2004 do 2024	132
Preglednica 101/D-GFR2: trend razvoja sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2004 do 2024..	133
Preglednica 102/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	133
Preglednica 103/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR	135
Preglednica 104/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	135
Preglednica 105/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	136
Preglednica 106/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR Predpanonska bukovja ...	137
Preglednica 107/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	137
Preglednica 108/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	138
Preglednica 109/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	138
Preglednica 110/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR.....	140
Preglednica 111/K: Kakovost drevja	140
Preglednica 112/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	141
Preglednica 113/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2004 do 2024	141
Preglednica 114/D-GFR2: trend razvoja sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2004 do 2024...	142
Preglednica 115/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	142
Preglednica 116/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	144
Preglednica 117/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	144
Preglednica 118/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	144
Preglednica 119: Stanje in razvoj gozdnih površin.	174
Preglednica 120: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.	174
Preglednica 121: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.	175
Preglednica 122: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	175
Preglednica 123: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.	176
Preglednica 124: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.	176
Preglednica 125: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.	177
Preglednica 127: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.	178

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD
 Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD, D-PGR, PDV, PDR, EVP, EVGD
 Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD
 Obrazec E4:

GRAFIKONI

Grafikon 1: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2020 in napovedi sprememb v prihodnjih desetletjih za referenčno meteorološko postajo Letališče Edvarda Rusjana Maribor..	15
Grafikon 2: Sestava lesne zaloge gozdov v GGE po skupinah drevesnih vrst (v %).	46
Grafikon 3: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE Rodni Vrh (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	47
Grafikon 4: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka) in odkazila.....	60
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	70
Grafikon 6: Delež posameznih RGR v GGE Rodni Vrh	117
Grafikon 7: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	121
Grafikon 8: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.....	122
Grafikon 9: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	125

<i>Grafikon 10: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).</i>	130
<i>Grafikon 11: Površinski deleži ohranjenosti gozdov v RGR Podgorska kisloljubna bukovja.</i>	130
<i>Grafikon 12: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR</i>	133
<i>Grafikon 13: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).</i>	139
<i>Grafikon 14: Površinski deleži ohranjenosti gozdov v RGR Predpanonska bukovja.</i>	139
<i>Grafikon 15: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR</i>	142

KARTE

<i>Karta 1: Lega GGE Rodni Vrh</i>	14
<i>Karta 2: Krajinski tipi</i>	18
<i>Karta 3: Pregledna karta lovišč v GGE Rodni Vrh</i>	31

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha) – LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.474,55	478,67	0,00	2.953,22
Delež (%)	83,8	16,2	0,0	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	2.953,22	38,0	324,3	362,4	1,06	6,65	7,72	17,4	24,6	23,8	112,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	2.953,22	38,0	324,3	362,4	1,06	6,65	7,72	17,4	24,6	23,8	112,0
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	2.474,55	35,0	329,5	364,5	0,96	6,74	7,70	17,5	22,9	22,3	106,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	2.474,55	35,0	329,5	364,5	0,96	6,74	7,70	17,5	22,9	22,3	106,0
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	478,67	53,8	297,5	351,3	1,59	6,20	7,79	17,1	34,5	31,8	144,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	478,67	53,8	297,5	351,3	1,59	6,20	7,79	17,1	34,5	31,8	144,0

Gozdnogospodarska enota (v nadaljevanju GGE) Rodni Vrh leži v osrednjem delu haloškega gričevja. Severna meja poteka po strugah rek Dravinje in Polskave. Vzhodna in južna meja potekata po dolini potoka Rogatnica. Zahodna meja se ujema z mejama katastrskih občin Janški vrh in Kočice.

Celotno območje GGE obsega 6.072,41 ha, od tega je 2.953,22 ha gozdov. Gozdnatost GGE je 48,6 %.

Notranja delitev na oddelke in odseke je v celoti ohranjena. Enoto sestavlja 155 odsekov, ki so uvrščeni v 29 oddelkov.

V zasebni lasti je 83,8 % gozdov, v državni pa 16,2 %. Povprečna gozdna posest je velika 1,66 ha.

V GGE so glede na gospodarsko kategorijo samo večnamenski gozdovi, varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom v GGE ni. Glavna graditeljica sestojev je bukev, na skrajnem severnem nižinskem delu enote, kjer prevladujejo belograbovja, tudi rdeči bor ali hrasti.

Ocenjena povprečna skupna lesna zaloga v GGE znaša 362,4 m³/ha. Ocenjeni povprečni letni prirastek znaša 7,72 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci z 89,5 %, delež iglavcev v lesni zalogi znaša 10,5 %. Delež listavcev v lesni zalogi se povečuje.

Skupni načrtovani možni posek za obdobje 2024-2033 v GGE Rodni Vrh je 255.070 m³, kar znaša 23,8 % od ocenjene lesne zaloge ter 111,9 % od ocenjenega prirastka v GGE. Načrtovani možni posek je za 65.457 m³ višji od načrtovanega možnega poseka za preteklo ureditveno obdobje (2014-2023) in kar za 193.240 m³ višji od realizirane poseka v obdobju 2014-2023. Dvig načrtovanega možnega poseka je tolikšen, ker je v GGE visok delež (27,4 % vseh gozdov) ostarelih in preredčenih sestojev v obnovi, ki jih je potrebno v naslednjem urejevalskem obdobju pospešeno obnoviti ali zaključiti njihovo obnovo. Takšen delež sestojev v obnovi je posledica nizke realizacije poseka v zadnjih dvajsetih letih, ki je značilna tako za zasebne, kot državne gozdove.

Obnova ostarelih sestojev ob doslednem upoštevanju naravovarstvenih smernic (območja načrtnega negospodarjenja in puščanje lesne biomase večjih dimenzij na območjih Natura 2000) je glavna usmeritev za gospodarjenje z gozdovi v GGE za prihodnje urejevalsko območje. 68,4 % načrtovanega možnega poseka tako predstavljajo pomladitvene sečnje. Načrtovanj je bolj intenzivni posek na strani listavcev, ki znaša 119,9 % od njihovega ocenjenega prirastka. Načrtovani posek na strani iglavcev je manj intenziven (62,3 % prirastka). To pa zato, ker je cilj ohraniti minimalni delež iglavcev v skupni lesni zalogi zaradi vrstne pestrosti gozdnih sestojev in gozdnogospodarske zanimivosti iglavcev. Hkrati pričakujemo, da bo v naslednjem obdobju relativno sanitarni (nenačrtovani) posek iglavcev relativno velik zaradi labilnega podnebja in številnih bolezenskih stanj, ki pestijo iglavce na območju Haloz

Gojitvena dela so namenjena uspešni naravni in umetni obnovi ter k izboljšanju zasnove mlajših razvojnih faz gozda. Gojitvena dela v naslednjem urejevalskem obdobju so načrtovana na 228,72 ha. Gojitvena dela smo načrtovali zelo konzervativno, v sestojih, kjer ocenjujemo, da so le ta nujna. Glede na splošno relativno slabo realizacijo gojitvenih del v preteklih urejevalskih obdobjih, je naše usmeritev, da se v naslednjem urejevalskem obdobju nameni večji poudarek na realiziranju načrtovanih gojitvenih del. Zlasti na področju priprave sestoja na naraavno obnovo, (dopolnilne) sadnje ter nege mladja, gošče, letvenjakov in mlajših drogovnjakov.

UVOD

Gozdnogospodarski načrt GGE Rodni Vrh za ureditveno obdobje 2024–2033 je že sedmi načrt v sistemu gozdnogospodarskega načrtovanja. Obravnava vse gozdove v GGE, ne glede na lastniško kategorijo. Prostorska ureditev območja GGE je ostala nespremenjena. Čeprav je prišlo v nekaterih primerih do sprememb v lastništvu, se notranja ureditvena členitev na odseke ni spremenila.

Osnovne pravne podlage za izdelavo predmetnega GGN so:

- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (Uradni list RS, št. 111/2007),
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22),
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20),
- Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2021–2030 (2023).

Druge pravne podlage, ki vplivajo na vsebino GGN, so:

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.),
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20).

Druge strokovne usmeritve, ki vplivajo na vsebino GGN, so:

- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarsko enoto Rodni Vrh, 2023,
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Rodni Vrh (2019),
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulture (2019);
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov (2020).

Gozdnogospodarski načrt je skladno z operativnim programom - Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (Sklep vlade RS št. 35600-4/2023/5 z dne 4. 10. 2023) določen kot načrt potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatnih vrst.

V gozdnogospodarskem načrtu se v tekstu, preglednicah in grafikonih uporabljajo naslednje kratice ali okrajšave:

CGP - celotni gozdni prostor,
DOF - digitalni orto foto posnetek,
DRSV - Direkcija RS za vode,
Dr. tr. Ist. - drugi trdi listavci,
EPO - Ekološko pomembno območje,
EU - Evropska skupnost,
GGE - gozdnogospodarska enota,
GGO - gozdnogospodarsko območje,
GHT - gozdni habitatni tip,
GIS - Gozdarski inštitut Slovenije,
GPN - gozd s posebnim namenom,
GRM - gozdni reprodukcijski material,
GRT - gozdni rastiščni tip,
GSO - gozdni semenski objekt,
HT - habitatni tip,
ITR - invazivna tujerodna rastlinska vrsta,
k. o. - katastrska občina,
LPN - lovišče s posebnim namenom,
LUN - lovsko upravljavski načrt,
LUO - lovsko upravljavsko območje,
LZ - lesna zaloga,
Meh. Ist. - mehki listavci,
MP - možni posek,
NV - naravna vrednota,
P - prirastek,
Pl. Ist. - plemeniti listavci,
POO (SAC) - posebno ohranitveno območje (direktiva o habitatih),
POV (SPA) - posebno območje varstva (direktiva o pticah),
PRP - program razvoja podeželja,
PUN - Program upravljanja območij Natura 2000
RGR - rastiščnogojitveni razred,
RS - Republika Slovenija,
SiDG - Slovenski državni gozdovi d.o.o.,
SISTAT - podatkovna baza Statističnega urad RS,
SKZG RS - Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS,
SURS - Statistični urad RS,
SVP - stalna vzorčna ploskev,
UC - upravljavska cona,
ZRSVN - Zavod RS za varstvo narave,
ZG - Zakon o gozdovih,
ZGS - Zavod za gozdove Slovenije,
ZO - zavarovana območja,
ZV-1 - Zakon o vodah,
ZVKD - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije,
ZVKD-1 - Zakon o varstvu kulturne dediščine.

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Pretežni del GGE Rodni Vrh leži v osrednjem delu haloškega gričevja, ki obsega Zahodne Haloze (imenovane tudi Visoke ali Gozdnate Haloze), manjši del pa obsega del Dravinjskih goric (Savinsko) in del Dravinjske doline (med Savinskim in Polskavo), ki obenem predstavlja tudi severno mejo GGE. Vzhodna in južna meja potekata po dolini Rogatnice, z izjemo katastrskih občin Stanošina in Dobrena, ki ležita južno od potoka Rogatnica. Na zahodu se meja GGE ujema z zahodnima mejama katastrskih občin Janški vrh in Kočice.

GGE na severu meji na GGE Spodnje Dravsko Polje, na zahodu in jugu na GGE Lešje, na vzhodu pa na GGE Vzhodne Haloze.

GGE Rodni Vrh leži na območju štirih občin: Majšperk, Videm, Podlehnik in Žetale, vendar nobene od njih ne zajema v celoti. V enoto je zajetih 14 katastrskih občin (v nadaljevanju: k.o.). Površina celotnega ozemlja GGE znaša 6.072,41 ha, od tega je 2.953,22 ha gozdov, gozdnatost je 48,6 %.

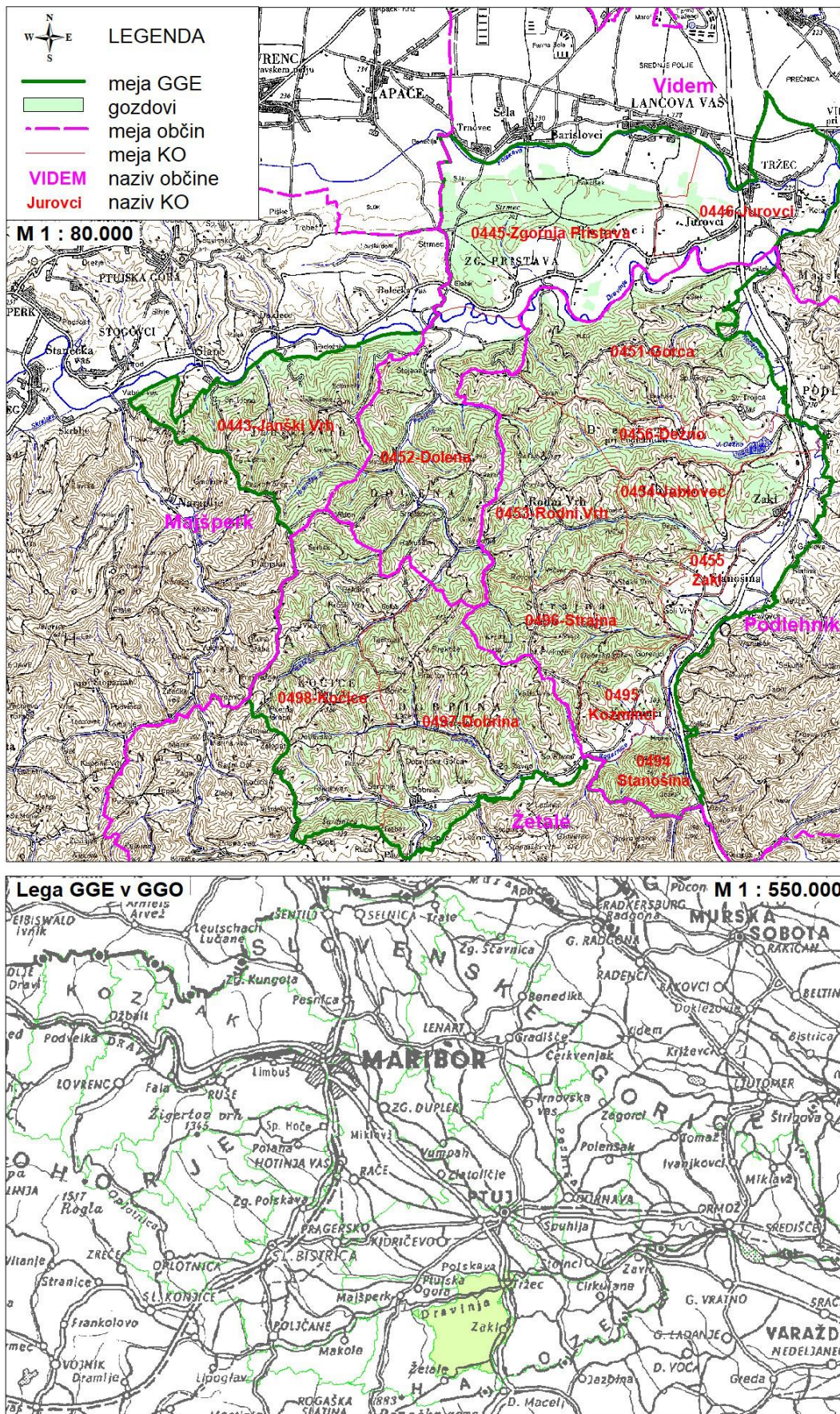
GGE obsega 14 katastrskih občin, katere se nahajajo v občinah Majšperk, Videm, Podlehnik ter Žetale. Meja GGE sovпада z mejami v načrt zajetih katastrskih občin.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah (k.o.) ter občinah (v ha) (vir: digitalizacija)

Občina	Šifra k.o.	Katastrska občina	Pov. k.o. v GGE	Pov. gozda k.o. v GGE	Opomba
Majšperk			504,32	354,94	del
	0443	Janški vrh	504,32	354,94	
Videm			1.759,12	740,20	del
	0445	Zgornja Pristava	732,96	307,24	
	0446	Jurovci	359,13	11,37	
	0452	Dolena	667,03	421,59	
Podlehnik			2.458,81	1.218,63	del
	0451	Gorca	607,27	324,79	
	0453	Rodni Vrh	385,17	226,97	
	0454	Jablovec	197,98	90,66	
	0455	Zakl	184,20	61,77	
	0456	Dežno	266,11	111,86	
	0494	Stanošina	331,38	116,72	
	0495	Kozminci	161,17	65,38	
	0496	Strajna	345,53	220,51	
Žetale			1.329,84	639,45	del
	0497	Dobrina	686,04	349,16	
	0498	Kočice	643,80	290,29	
Skupaj			6.072,09	2.953,22	

Opomba: Če GGE ne zajema cele k.o., se pod opombo vpiše tisti del k.o. (gozd in negozd skupaj), ki leži v GGE.

Karta 1: Lega GGE Rodni Vrh

Detajlna karta v merilu 1 : 50.000 je prikazana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT.1: Pregledna karta).

1.1.2 Relief

Opis reliefa je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Rodni Vrh 2014–2023 (2015).

Haloze so razgibano gričevje, ki je močno razčlenjeno in strmo, ter zaradi tektonskih premikov in asimetričnosti vodne mreže v prečni smeri težko prehodno. Zaradi drobne razčlenjenosti in sorazmerno velikih relativnih višin, so z ozkimi jarki in tesnimi dolinami razrezane v številne ostre hrbte in grebene s strmimi pobočji z nagibi do 42°. Ob večjih nalivih se prožijo manjši zemeljski plazovi, ki otežujejo gospodarjenje z gozdovi.

Dolinsko dno ob spodnji Dravinji je do 500 metrov široka naplavna ravnica vzdolž Dravinje.

Savinsko na severu GGE je del Dravinjskih gor, za katere je značilno, da so reliefno manj razgibane. Za to območje so značilna široka uravnana slemena s posamičnimi razloženimi naselji.

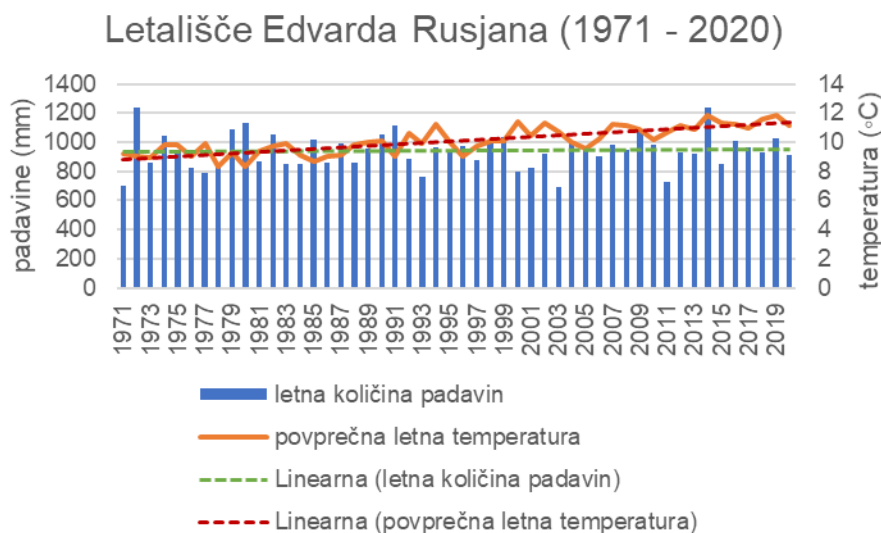
Najnižja točka GGE je na 220 metrih nadmorske višine pri sotočju Polskave in Dravinje, najvišja pa na 510 metrih nadmorske višine na Janškem vrhu.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Opis podnebnih značilnosti je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja (v nadaljevanju: GGO) Maribor 2021–2030 (2023).

Obravnavana GGE se nahaja v predpanonskem obrobju preddinarskega fitoklimatskega teritorija z zmerno celinskim podnebjem vzhodne Slovenije.

Za podnebni podtip zmerno celinsko podnebje vzhodne Slovenije je referenčna meteorološka postaja Letališče Edvarda Rusjana Maribor (246 m n. v.) (slika 1). Za obdobje 1971–2020 znaša povprečna letna temperatura 10,1 °C. Povprečna aprilaska temperatura je enaka oktobrski ali je višja od nje. Najtoplejši mesec leta je julij, najhladnejši pa januar. V povprečju letno pade 939 mm padavin (800 do 1.000 mm). Največ padavin pade v povprečju junija, najmanj pa januarja. Razporeditev padavin je ugodna, saj največ padavin pade v vegetacijski dobi. Zmerno sušo je zaznati julija.

Grafikon 1: Spremembe temperature in padavin v obdobju 1971–2020 in napovedi sprememb v prihodnjih desetletjih za referenčno meteorološko postajo Letališče Edvarda Rusjana Maribor

1.1.4 Hidrološke razmere

Opis hidroloških razmer je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Rodni Vrh 2014–2023 (2015).

Celotno območje GGE je precej revno na vodnih izvirih. Glavna vodotoka sta nižinski reki Dravinja in Polskava. Pesnica. Mrežo potokov sestavljajo Lipenski potok, Peklača in Rogatnica, skupaj z njihovimi pritoki. Vsi naštetih potoki tečejo proti severu in se izlivajo v reko Dravinjo. Potoki so kratki, razen Rogatnice, ki je najdaljši haloški potok (17 km). Doline potokov so zelo ozke, saj dosegajo povprečno le okrog 100 metrov širine, ob njihovih izlivih do 200 metrov. V vsej pokrajini je širša le dolina ob Rogatnici. Nekateri predeli kažejo celo znake rahle zamočvirjenosti. Potoki jih ob obilnejših padavinah, predvsem jeseni in spomladi, pogosto poplavlja.

Razvoj hidrografske mreže so pogojevali slabo prepustne kamenine in tla ter tektonsko dviganje. Za Haloze je značilna asimetrija hidrografske mreže, ki je nastala zaradi tektonskega nagiba širšega območja proti vzhodu. Vzhodna pobočja so relativno bolj strma od zahodnih.

Večji del GGE ima rečno-denudacijski relief, za katerega je značilen površinski odtok padavinske vode, kar značilno vpliva na nastanek poplavnih in erozijskih območij.

Geološka podlaga, tla, strma pobočja in letna količina padavin, vplivajo na to, da so haloški potoki slabo vodnati. Poleti, ob daljših sušnih obdobjih presahnejo celo glavni potoki. Ob močnem ali daljšem deževju, ko lahko pade v nekaj urah čez 100 mm padavin, dobijo potoki hudourniški značaj in lahko povzročijo ogromna razdejanja. Potoki praviloma poplavlja le nekaj ur, v dolini reke Dravinje poplave trajajo tudi nekaj dni.

Poplavna območja so ob Dravinji in njenem pritoku Peklača, ob pritokih Polskave, ter ob Rogatnici. Erozijska območja so na manj propustni matični podlagi.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Opis matične podlage in tal je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Rodni Vrh 2014–2023 (2015), imena talnih tipov so skladna z Atlasom gozdnih tal (Urbančič in sod., 2007).

Celotno območje GGE Rodni Vrh je nekdanje dno Panonskega morja, ki so ga v kasnejših dobah vode razrezale v razgiban svet terciarnih goric ter v nižinski svet, kjer so se izoblikovale obsežne ravnine. Haloze so v celoti grajene iz sedimentov miocenskega morja. Jugozahodni del Gozdnatih Haloz je zgrajen iz miocenskih črnih in temnosivih laporjev. Proti severu prehajajo v sljudne kremenove peščenjake, ki imajo vložke drobnozrnatega konglomerata in lapornega peščenjaka. Savinsko na severu je že delno prekrito z mlajšimi pliocenskimi sedimenti (peski, peščene glinice in konglomerati). Dolina reke Dravinje in dolinska dna številnih haloških potokov prekriva mlada kvartarna ilovnato-peščena naplavina.

V odvisnosti od geološke podlage, klime in orografskih (reliefnih) razmer, so se na območju GGE razvili naslednji talni tipi: v Gozdnatih Halozah se distrična rjava tla in distrični rankerji na različnih nekarbonatnih kameninah prepletajo z evtričnimi rjavimi tlemi in rendzinami. Ob glavnih haloških potokih so v ozkih pasovih obrečna nekarbonatna tla, ki so globoko in srednje globoko oglejena. Savinsko prekrivajo distrična rjava tla in rankerji ter pobočni psevdogleji. Ob reki Dravinji so obrečna nekarbonatna, zmerno oglejena in globoko oglejena tla.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Celotna površina GGE meri 6.072,41 ha, od tega je 2.953,22 ha gozdov. Gozdnatost je 48,6 %.

V GGE Rodni Vrh se nahajata dva krajinska tipa (Preglednica 2, Karta št. 2):

- kmetijska in primestna krajina v skrajnem severnem, nižinskem delu GGE, kjer je gozdnatost 20,4 % ter
- gozdnata krajina v ostalem delu GGE, kjer je gozdnatost 50,5 %, njena površina pa predstavlja 97,4 % celotne površine GGE.

Gozdovi obravnavane GGE poraščajo pretežno za kmetijsko rabo neprimerna zemljišča.

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v GGE (vir: digitalizacija)

Vrsta krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež gozda (%)
Gozdnata	2.875,98	5.693,58	50,5	97,4
Kmetijska in primestna	77,24	378,83	20,4	2,6
Skupaj	2.953,22	6.072,41	48,6	100,0

Struktura negozdnih površin v gozdnem prostoru je prikazana v Preglednici 3.

V gozdni prostor so zajete senožeti in lazi, zaraščajoče kmetijske površine, infrastrukturni objekti in drugo (ribnik). Izven gozdnega prostora so zajete zaraščajoče kmetijske površine, obore in daljnovodi.

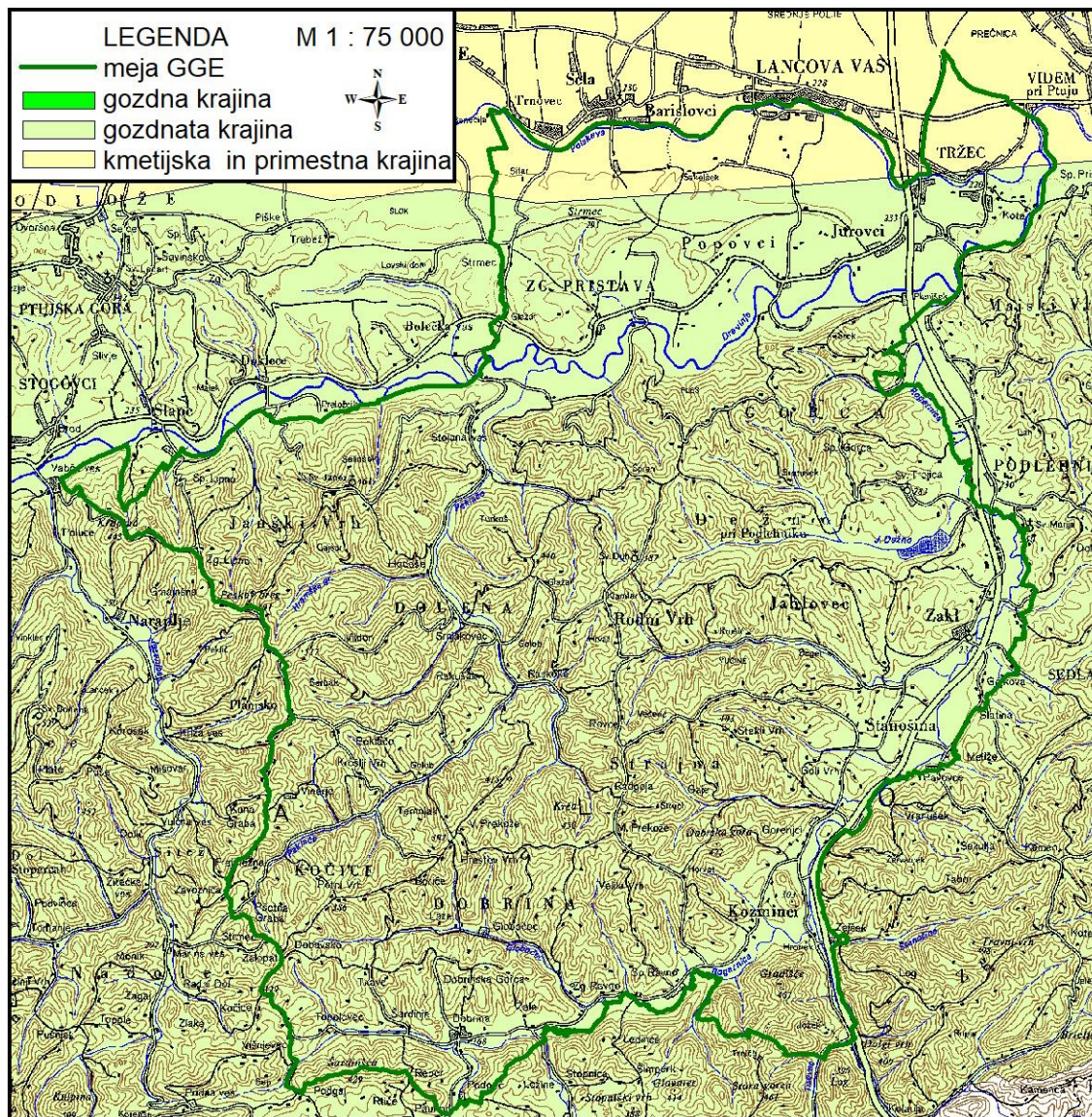
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina GGE	6.072,41	100,0
Gozd	2.953,22	48,6
Ostala gozdna zemljišča	18,65	0,3
- daljnovodi	11,13	0,1
- obore	7,52	0,1
Gozdni prostor	197,13	3,3
- močvirja	-	-
- pobočni grušči	-	-
- skalovja in površine nad gozdno mejo	-	-
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	9,64	0,1
- zaraščajoče površine	177,1	2,9
- infrastrukturni objekti	10,20	0,1
- drugo (vodotoki)	0,19	0,0
Negozdni prostor	2.903,41	47,8
- zaraščajoče površine	-	-
- ostale površine znotraj gozda	-	-

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov. Deleži so prikazani z dvema decimalkama.

Ob opisovanju sestojev je bilo med ostalimi gozdnimi zemljišči izločenih 11,13 ha daljnovodov in 7,52 ha obor za divjad. Znotraj gozdnega prostora je bilo izločenih 9,64 ha manjših ekstenzivnih travniških površin (senožeti in lazi), 177,1 ha zaraščajočih površin in 10,20 ha javnih prometnic (infrastrukturni objekti).

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Vegetacijski oris GGE z opisom gozdnih združb je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu GGE Rodni Vrh 2014–2023 (2015) in publikaciji Gozdni rastiščni tipi Slovenije (Bončina in sod., 2021).

Gozdovi obravnavane GGE se v celoti nahajajo v predpanonskem obrobju preddinarskega fitoklimatskega teritorija (Košir, 1994), po fitogeografski razdelitvi Slovenije (Wraber, 1969) pa v subpanonskem fitogeografskem območju.

Najnižje dele GGE poraščajo gozdni rastiščni tipi (v nadaljevanju: GRT): Nižinsko črnojelševje, Predpanonsko gradnovo belogabrovje ter Kisloljubno gradnovo belogabrovje. Na grebenih in pobočjih, kjer so sušnejša rastišča, prevladuje Kisloljubno gradnovo bukovje, po jarkih in spodnjih delih gričevnatih Haloz, v dovolj vlažnem okolju, pa Predpanonsko podgorsko bukovje. Na območju Savinskega prevladuje Kisloljubno gradnovo bukovje (stadij z rdečim borom in borovnico). Zaradi opuščenege steljarjenja je opazno izboljšanje rastiščnih razmer. Vpliv človeka, ki se odraža v bolj ali manj spremenjeni drevesni sestavi ter v močnejših degradacijskih procesih tal, počasi pojenja.

V GGE, skladno z ekološkimi razmerami, prevladujejo listavci, od katerih največji delež predstavlja bukev, ki je biološko in ekonomsko najpomembnejša vrsta. V večini sestojev ji je primešan graden, predvsem kot pomožna drevesna vrsta. Navadni beli gaber je ekološko

najzahtevnejši listavec in uspeva le na najboljših tleh v združbi z gradnom. Evropski pravi kostanj je razširjen na območju celotne GGE, razen v ravninskem delu. Drugi listavci imajo predvsem spremljevalno vlogo. Med iglavci je največ rdečega bora in smreke, katera je vnesena drevesna vrsta. Jelka se pojavlja v jugovzhodnem delu GGE, in sicer v katastrski občini Stanošina. V ravninskem delu GGE so pogoste drevesne vrste dob, črna jelša in topola, katerim se pogosto pridružuje še navadna robinija, ki je tujerodna drevesna vrsta.

GGE Rodni Vrh v preteklosti ni bila podrobno fitocenološko kartirana, je pa vegetacijo Haloz opisal dr. Živko Košir (1994).

Sintaksonomska nomenklatura je privzeta iz gozdarskega informacijskega sistema (GIS) (ZGS, 2009; 2011) ter skladna s Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012). Poimenovanje praprotnic in semenk je povzeto po Mali flori Slovenije (Martinčič in sod., 2007).

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč

Šifra	Skupina rastišč / Gozdni rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
21	Vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	18,67	0,6
51100	Vrbovje s topolom	0,14	0,0
52100	Nižinsko črnojelševje	18,53	0,6
22	Dobova-belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom	26,63	0,9
53100	Dobovje in dobrovo belogabrovje	26,63	0,9
23	Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	335,55	11,4
54300	Predpanonsko gradново belogabrovje	335,55	11,4
24	Gradnova-belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	107,49	3,6
71100	Kisloljubno gradново belogabrovje	107,49	3,6
26	Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	2.423,49	82,1
73100	Kisloljubno gradново bukovje	978,95	33,1
75200	Predpanonsko podgorsko bukovje	1.444,54	49,0
30	Javorovja, velikojesenovja in lipovja	5,06	0,2
60100	Pobočno velikojesenovje	5,06	0,2
36	Jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah	36,33	1,2
77100	Jelovje s praprotni	36,33	1,2
	Skupaj:	2.953,22	100,0

Karta rastišč v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 3).

Opis pomembnejših gozdnih rastiščnih tipov

Opisani so samo najpomembnejši gozdni rastiščni tipi.

73100 - Kisloljubno gradново bukovje¹

Latinsko ime²: Quercu-Luzulo-Fagetum, syn³.: Castaneo-Fagetum sylvaticae.

Površina: 978,95 ha (33,1 %).

Razširjenost: Po grebenih in sušnejših pobočjih v podgorskem pasu GGE.

Rastišče: Prisojne, zmerno strme do strme lege v nadmorskih višinah do 510 m. Rastišča so sušna, temperaturni ekstremi so izrazitejši.

Talni tip: Distrična rjava tla, ki so nastala na kisljih, nekarbonatnih kamninah (peščenjaki, laporji in skrilavci) različnih starosti. Globina je odvisna od trdnosti matične kamnine. Rodovitnost tal je odvisna od globine in vlage v njih. Na splošno gre za labilna tla.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*), rdeči bor (*Pinus sylvestris*).

Grmovna plast je slabo razvita. Pojavljajo se: enovratni glog (*Crataegus monogyna*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), leska (*Corylus avellana*), srobot (*Clematis vitalba*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), navadni češmin (*Berberis vulgaris*), navadni brin (*Juniperus communis*), robida (*Rubus* sp.).

Zeliščna plast: belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), navadni črnilec (*Melampyrum pratense*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), dlakava bekica (*Luzula pilosa*), svečnik (*Gentiana asclepiadea*), zdravilni jetičnik (*Veronica officinalis*), navadna zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), dvolistna senčnica (*Maianthemum bifolium*), navadni zajčji lapuh (*Mycelis muralis*), sedmograška škržolica (*Hieracium rotundatum*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), brstična konopnica (*Cardamine bulbifera*), lepljiva kadulja (*Salvia glutinosa*) navadna smrdljivka (*Aposeris foetida*) idr.

Rastiščni koeficient: 9.

75200 - Predpanonsko podgorsko bukovje¹

Latinsko ime²: Vicio oroboidi-Fagetum, syn³.: Festuco drymeia-Fagetum, Polysticho setiferi-Fagetum.

Površina: 1.444,54 ha (49,0 %).

Razširjenost: Conalni GRT subpanonskega gričevja, ki se pojavlja na vseh ekspozicijah, na nadmorskih višinah od 200 do 510 m.

Rastišče: Nižje lege gričevnatega sveta, kjer porašča dobra rastišča v hladnih in vlažnih legah, posebno senčnata pobočja vzdolž globljih erozijskih dolin in po terasnih ježah.

Talni tip in matična podlaga: Evtrična do distrična rjava tla, izprana tla. Matično podlago gradijo laporji, gline, ilovice, peščenjaki, lahko tudi posamezni vključki apnenca.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), divja češnja (*Prunus avium*), maklen (*Acer campestre*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*) idr.

¹ Šifra in rastiščni tip po Kutnar in sod. (2012).

² Staro latinsko ime sintaksona oz. združbe po šifrantu (GIS) ZGS (ZGS, 2009; 2011).

³ Veljavno latinsko ime sintaksona oz. združbe (Marinček in Čarni, 2012).

Grmovna plast: mali jesen (*Fraxinus ornus*), navadni srobot (*Clematis vitalba*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), leska (*Corylus avellana*), enovratni glog (*Crataegus monogyna*), navadni volčin (*Daphne mezereum*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), bršljan (*Hedera helix*), kalina (*Ligustrum vulgare*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), brogovita (*Viburnum opulus*) idr.

Zeliščna plast: navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), gozdni šaš (*Carex sylvatica*), navadna glistovnica (*Dryopteris filix-mas*), gorska rumenka (*Galeobdolon montanum*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), navadno tevje (*Hacquetia epipactis*), ogrsko grabljišče (*Knautia drymeia*), dvolistna senčica (*Maianthemum bifolium*), zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), gozdna volčja jagoda (*Paris quadrifolia*), mnogocvetni salomonov pečat (*Polygonatum multiflorum*), navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), širokolistna grašica (*Vicia oroboides*), navadni zimzelen (*Vinca minor*), gozdna vijolica (*Viola reichenbachiana*) idr.

Rastiščni koeficient: 7.

54300 - Predpanonsko gradново belogabrovje¹

Latinsko ime²: *Quercus-Carpinetum* var. *Hacquetia*, syn.³: *Pruno padi-Carpinetum* *betuli*.

Površina: 335,55 ha (11,4 %).

Razširjenost: Gozdna združba nižinskega vegetacijskega pasu. Naseljuje ravnice in blago nagnjene strmine gričevnatega obrobja.

Rastišče: Nadmorske višine do 500 m. Ravnine in položna pobočja vseh leg. Zmerno topla in zmerno vlažna rastišča, z občutnimi temperaturnimi nihanji tekom dneva in leta ter znatnim številom meglenih dni v letu.

Talni tip: Evtrična in distrična rjava tla ter psevdogleji, na pliocenskih in miocenskih sedimentih.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), divja češnja (*Prunus avium*), dob (*Quercus robur*), navadna smreka (*Picea abies*), navadna lipa (*Tilia platyphyllos*), maklen (*Acer campestre*), čremsa (*Prunus padus*).

Grmovna plast: enovratni glog (*Crataegus monogyna*), kovačnik (*Lonicera caprifolium*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), kalina (*Ligustrum vulgare*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), bršljan (*Hedera helix*), brogovita (*Viburnum opulus*), dobrovita (*Viburnum lantana*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), čistilna kozja češnja (*Rhamnus catharticus*), leska (*Corylus avellana*), robida (*Rubus* sp.), iva (*Salix caprea*), navadni brin (*Juniperus communis*), navadni kloček (*Staphylea pinnata*).

Zeliščna plast: navadna rumenka (*Galeobdolon flavidum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), zimzelen (*Vinca minor*), podlesni črnilec (*Melampyrum nemorosum*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), gozdna glota (*Brachypodium sylvaticum*), navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*), koprivasta zvončica (*Campanula trachelium*), navadno tevje (*Hacquetia epipactis*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), zajčji lapuh (*Mycelis muralis*).

Rastiščni koeficient: 11.

71100 - Kisloljubno gradново belogabrovje¹

Latinsko ime²: *Quercus-Carpinetum* var. *Luzula*, syn.³: *Vaccinio myrtilli-Carpinetum* *betuli*.

Površina: 107,49 ha (3,6 %).

Razširjenost: Gozdna združba nižinskega vegetacijskega pasu. Naseljuje ravnice in blago nagnjene strmine gričevnatega obrobja.

Rastišče: Nadmorske višine do 400 m. Ravnine in položna pobočja vseh leg. Zmerno topla in zmerno vlažna rastišča, z občutnimi temperaturnimi nihanji tekom dneva in leta.

Talni tip: Distrična rjava tla na lapornatih peščenjakih ter pleistocenskih glinah in ilovicah.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), divja češnja (*Prunus avium*), dob (*Quercus robur*), navadna smreka (*Picea abies*), navadna lipa (*Tilia platyphyllos*), maklen (*Acer campestre*), čremsa (*Prunus padus*).

Grmovna plast: enovratni glog (*Crataegus monogyna*), kovačnik (*Lonicera caprifolium*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), kalina (*Ligustrum vulgare*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), bršljan (*Hedera helix*), brogovita (*Viburnum opulus*), dobrovita (*Viburnum lantana*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), čistilna kozja češnja (*Rhamnus catharticus*), leska (*Corylus avellana*), robida (*Rubus sp.*), iva (*Salix caprea*), navadni brin (*Juniperus communis*), navadni kloček (*Staphylea pinnata*).

Zeliščna plast: navadna rumenka (*Galeobdolon flavidum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), zimzelen (*Vinca minor*), podlesni črnilec (*Melampyrum nemorosum*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), gozdna glota (*Brachypodium sylvaticum*), navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*), koprivasta zvončica (*Campanula trachelium*), navadno tevje (*Hacquetia epipactis*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), zajčji lapuh (*Mycelis muralis*) itd.

Rastiščni koeficient: 11.

1.1.8 Živalski svet

Lega v prostoru nakazuje na pestrost favne na tem območju. Pestrost omogoča prepletanje različnih biotopov in ekstenzivno gospodarjenje v velikem delu gozdnogospodarske enote.

Na območju Haloz prevladujejo mešani listnati gozdovi, ki se mozaično prepletajo s pašniki in drugimi kmetijskimi površinami. Velik je delež opuščeni in zaraščujočih kmetijskih površin, kar nudi dobre pogoje za prehranjevanje različnih vrst sesalcev, med njimi tudi nekaterih redkih in ogroženih (navadni netopir, širokouhi netopir, ...). Od parkljaste rastlinojede divjadi je najpogosteje prisotna srnjad. Druga najpomembnejša divjad je divji prašič, ki se pojavlja skoraj na celotni površini enote, če je le površina gozda dovolj velika in ni vznemirjan zaradi naseljenosti ljudi. Divji prašič se v haloških gozdovih odlično počuti, saj mu mešani gozdovi bukve in hrasta s precejšno primesjo pravega kostanja dajejo obilno hrano. Dodatno kritje mu poleg mladovij v gozdovih nudijo še zaraščajoče kmetijske površine. Od zveri je najpogostejša lisica, ki si je po uspešnih ukrepih na področju zaščite pred steklino močno opomogla. Kuna belica in kuna zlatica sta v zadnjem desetletju prav tako številčnejši. Jazbec je prisoten povsod v večjih gozdnih kompleksih. Mala podlasica in hermelin pa sta redko opažena.

Na severu GGE teče reka Dravinja, ki spada med dobro raziskana IBA območja (Important Bird Areas). Dolina Dravinje predstavlja primer mozaične kulturne krajine in delno ohranjene struge trenutno najbolj dinamične reke v tem delu države s številnimi morfološkimi značilnostmi (ravninski deli podobnih rek v Sloveniji so regulirani) in je zato naravovarstveno pomembno območje tudi po mednarodnih kriterijih (Natura 2000). Tukaj je življenjski prostor svetovno in evropsko ogroženih vrst ptic, ki so na Rdečem seznamu. Te ptice so: kosec (*Crex crex*), bela štokrlja (*Ciconia ciconia*), vodomec (*Alcedo atthis*), smrdokavra (*Upupa epops*), velik skovik (*Otus scops*), sršenar (*Pernis apivorus*), veliki strnad (*Miliaria calandra*) idr. Ujede in sove so dokaj pogoste. Kragulj, postovka in skobec so med ujedami najbolj redki, kanje pa so številčnejše. Poljski zajec je v malem številu razpršeno prisoten na celotnem obravnavanem območju največ ga je prisotnega na severne ravninskem predelu na območju lovišča LD Ptuj. Prisotnost fazana je največja v bolj širokih dolinah in na prisojnih travnikih ob dolinah. Prisotne so tudi številne ptice pevke. Pri pticah pevkah lahko omenimo znatno povečanje številčnosti in prostorsko širitev sive vrane, druge vrane so splošno razširjene.

Kot že omenjeno, se v enoti pojavlja veliko število vrst. Opisali bomo le nekatere pomembnejše oz. kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE, ki so predlagane na območju Natura 2000 (Naravovarstvene smernice ..., 2023) in najpomembnejše vrste divjadi, oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova.

Najpomembnejše vrste divjadi, oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova v GGE Rodni Vrh

Preglednica 5/D-SH: Najpomembnejše vrste divjadi v GGE Rodni Vrh in stanje njihovih habitatov

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
Srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	Travišča, polodprt gozdni prostor, ustrežna dolžina gozdnega roba.	Stabilna	Ugodno	
Divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)	Gozdovi bukve, hrasta, kostanja, z večjimi pomlajenimi kompleksi in z večjimi ali manjšimi kmetijskimi površinami.	Stabilna – odvisna od obroda	Ugodno	
Kuna belica (<i>Martes foina</i>)	Agrarna do gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov. Prisotnost strmih skalnatih in nedostopnih pobočjih in opuščeni kmetijskih objektov.	Stabilna	Ugodno	
Kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	Strnjeni gozdovi z malo motnjami	Niha	Manj ugodno	
Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>)	Travniki, njive, omejki	Nestabilna	Manj ugodno	
Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	Travišča, polodprt gozdni prostor, ustrežna dolžina gozdnega roba.	Stabilna	Ugodno	

Kvalifikacijske vrste območij NATURE 2000 v GGE Rodni Vrh

Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Metulji			
Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	SI3000118 Boč - Haloze - Donačka gora CGP – Rodni vrh	Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samcev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosence se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrast, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebkovi hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	FV** ugodno stanje ohranjenosti

Splošni opis gozdnogospodarske enote

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Raki			
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	SI3000118 Boč - Haloze - Donačka gora Cona koščaka - potoki	Telesna dolžina tega raka redko preseže 10 cm. Hrbtna stran je ponavadi svetlo rjava, trebušna stran je svetlejša, motno bela; površina škarij zelo groba in z velikimi zrni. Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). V Sloveniji je bil nekoč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Hrošči			
Alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)	SI3000118 Boč - Haloze - Donačka gora Cona Boč – bukovi gozdovi	15 do 38 mm velik hrošč s podolgovatim in paralelnim telesom in dolgimi členastimi tipalkami. Je modre barve, na pokrovkah ima po tri prečne črne pege in tudi sklepi členov tipalk so črni. Živijo v pasu bukve med 600 in 1200 m nadmorske višine. Hrošči so dnevnoaktivne živali in se pojavljajo na posekanem ali sveže poškodovanem lesu različnih listavcev, med katerimi prevladuje bukev (cepanice, hlodi, poškodovana debela in veje, štori...), kamor samice odlagajo jajčeca. Ličinke živijo v mrtvih ali ostarelih drevesih. Domneva se, da poteka razvoj v deblih dreves, ki so izpostavljena soncu. Razvoj vrste v Sloveniji traja tri do štiri leta. Veliko nevarnost za vrsto predstavlja zadrževanje hlodov in cepljenic znotraj življenjskih območij v mesecu juliju in avgustu, v katere samice tudi zalegajo. Ta zarod je zaradi nadaljne predelave lesa, že v naprej obsojen na propad, kar je trenutno eden glavnih razlogov za upad številčnosti vrste pri nas.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	SI3000118 Boč - Haloze - Donačka gora Cona Boč – bukovi gozdovi	20 do 38 mm velik hrošč z robustnim, podolgovatim in paralelnim telesom; žametno sivomodre barve, na vsaki pokrovki ima po dve črni pegi, noge in tipalnice so dolge in sivočrne. Prehranjujejo se z lesom različnih drevesnih vrst. Odrasle privablja vonj ranjenih ali posekanih dreves predvsem bukve in jelke, v katerega samice tudi odlagajo jajčeca. Razvoj poteka tri do štiri leta, ličinke se prehranjujejo pod lubjem in se zabubijo globje v lesu. Posebnost vrste je relativno dolga življenjska doba odraslih osebkov (2 leti). Hrošči so nekrilati, zaradi česar je omejena njihova mobilnost, kljub temu pa posamezen osebek prehodi velike razdalje. Poleg naravnih ovir, kot so reke, z gradnjami cest in avtocest postavljamo se več mej med populacijami vrste. Vrsta je v Sloveniji splošno razširjena in trenutno ne velja za ogroženo, vendar pa zaradi povpraševanja po bukovem kozličku na evropskih zbirateljskih borzah obstaja nevarnost izlavljanja hroščev v komercialne namene.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SI3000118 Boč - Haloze - Donačka gora Cona koščaka - potoki	Hrošč je velik okoli 3 cm, ima podolgovato, ovalno telo motnosvetleče črne barve z obokanimi, zgrbančenimi pokrovkami z jamicami. Je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo, na S delu Pohorja tudi v smrekovo jelševih sestojih. Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebki ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhelem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo nabrežin ob vodi. Odrasli osebki so nočno aktivni. Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje dreves na območju, onesnaževanje vodotokov (eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala),... Možnost izlova pripisujejo le na območjih z manjšimi populacijami vrste (primer je okolica Trsta).	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	SI3000118 Boč - Haloze - Donačka gora CGP – Rodni vrh	Sodi med največje vrste hroščev v Evropi. Samci, ki so navadno večji, zrastejo od 25 do 75 mm – značilna je raznolikost zaradi različne kvalitete hrane, ki je dostopna ličinkam. Telo je podolgovato, široko in deloma sploščeno. Čeljusti samcev so preobražene v rogovju podobno tvorbo - od tu tudi slovensko vrstno ime – rogač. Glava, ovratnik in noge so črne ali temnorjave barve, obarvanost pokrovk variira od temnorjavih do kostanjevo-rdečih. Razvoj je vezan na različne vrste listopadnega drevja, med katerimi prevladujejo hrasti. Samice rogača odlagajo jajčeca v ali od šture, stara ali padla drevesa. Ličinke se prehranjujejo z mrtvimi ali nagnitimi koreninami dreves, zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko). Celoten razvoj poteka zelo počasi, tudi do pet let. Odrasli hrošči, ki živijo samo nekaj tednov, so največkrat aktivni v mraku, prehranjujejo se z različnimi rastlinskimi izločki. Ocenjujemo, da vrsta v Sloveniji še ni ogrožena, čeprav je bila uvrščena na rdeči seznam zaradi pretirane zbirateljske vneme (posebno zelo veliki primerki samcev). Neprimeren poseg pri gospodarjenju v gozdovih je s stališča vrste prenizko sekanje dreves (tik nad tlemi).	FV** ugodno stanje ohranjenosti
Škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinum</i>)	SI3000118 Boč - Haloze - Donačka gora Cona Boč – bukovi gozdovi	11 do 15 mm velik hrošček s podolgovatim, paralelnim in sploščenim telesom. Glava, ovratnik in pokrovke so izrazito rdeče barve, noge in tipalnice pa so črne. Glava je nagrbančena, ovratnik in pokrovke pa so rebrasti. Vrsta živi najraje pod gnijočim vlažnim lubjem dreves listavcev (hrast, topol, javor, in bukev) ali iglavcev (smreka, jelka in bor). V obeh razvojnih fazah se prehranjuje plenilsko, ličinke pa se delno prehranjujejo tudi z lesnim drobirjem. Slednje najdemo pogosto skupaj z ličinkami kozličkov, s katerimi se tudi hranijo. Razvoj traja dve leti ali več. Vrsto ogroža način gospodarjenja z gozdovi, pri katerem se stara in umirajoča drevesa odstranjuje.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti

Splošni opis gozdnogospodarske enote

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Netopirji			
Mulasti netopir, širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	SI3000118 Boč - Haloze - Donačka gora CGP – Rodni vrh	Razmeroma majhen netopir (trup z glavo meri 45-58 mm). Na kratkem gobčku ima črno golo kožo, nosnice so usmerjene navzgor, uhlji so črni, široki, na čelu pri osnovi zrasli, majhne oči ležijo ob sami osnovi uhljev. Dlaka je dolga in svilnata, pri osnovi črna, kasneje rjavo črna, konice pa so belkaste ali rumenkaste, trebuh je sivo rjav, letalna opna je črna, prhut je široka. Živi v gozdnatih območjih. Prezimi večinoma v jamah z nizkimi temperaturami (do 5°C in visoko zračno vlago). Poleti se čez dan zateče v drevesne dupline, stavbe ali jame, ki jih dnevno menja. Lovi v počasnem, okretnem letu nizko nad vodo, nad drevesnimi krošnjami (raje ima listopaden gozd) in ob gozdnem robu. Hrani se z žuželkami, med katerimi prevladujejo majhni nočni metulji, hrošči in mrežekrilci. Priložnostni selivec - do 290 km, razdalje, ki jih preleti med zimskim in poletnim zatočiščem pa merijo do 20 km. Glavni vzrok ogroženosti je zatiranje žuželk v kmetijstvu in gozdarstvu, izguba zatočišč (dupline) pa tudi raba zaščitnih sredstev za les na podstrešjih.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteinii</i>)	SI3000118 Boč - Haloze - Donačka gora CGP – Rodni vrh	Srednje velik netopir (trup z glavo meri 40-56 mm). Smrček je gol, rožnat, vrh gobčka pa je rdeče rjav, uhlji so svetlo sivo rjavi, trikotne oblike, visoki, Ima jih povsem iztegnjene tudi med zimskim spanjem. Telo je pokrito z razmeroma dolgo dlako, ki je ob osnovi temnejša kot pri konici; hrbet je svetlo rjav do rdeče rjav, trebuh pa je sivkasto rjav, prhut je svetlo sivo rjava, kratka in široka. Živi v strukturno bogatih gozdovih, s slojem grmičevja in nizkih dreves, predvsem v dinarskih jelovo bukovi gozdovih do 1800 m visoko. Prezimuje v stavbah in jamah oziroma umetnih rovih. Poleti si najde zatočišče v drevesnih duplih in gnezdilnicah, zatočišča pa menja vsak ali vsak drugi dan. Hrano lovi v frfotajočem, živahnem letu, 1-10 m od tal. Najbolj mu ustrezajo mirne noči, brez vetra. Lovi predvsem nočne metulje, košeninarje in hrošče, pa tudi suhe južine, pajke, žuželčje ličinke in druge, ki jih pobira s podlage. Ogroža jo zmanjševanje gozdnih površin (predvsem starih sestojev).	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
Dvoživke			
Hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) ²	SI3000118 Boč - Haloze - Donačka gora CGP – Rodni vrh	Po obliki spominja na žabo, zraste do 5 cm, po hrbtu pa ima bradavice. Oglašča se z zvonkim uu-uu, ob nevarnosti se vrže na hrbet in pokaže živobarven trebuh, ki je pri tej vrsti rumeno-črn. Ličinke so paglavci, ki imajo ovalen trup z repom in so brez okončin. Je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. Tipična mrestišča in življenjski prostor ličink so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda (glinokopi, kamnolomi, kolesnice na cesti). Predvsem mladi odrasli osebkovi so zelo mobilni in prepotujejo tudi več kot kilometer daleč od vode.	U1** nezadostno stanje ohranjenosti

Opomba: Z * so označeni prednostne kvalifikacijske vrste; ** na celotnem območju celinske biogeografske regije (habitatna direktiva).

VIR: Poročilo HT 2019 – poročanje po habitatni direktivi (** na celotnem območju celinske biogeografske regije).

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Površina gozdov se je ob zadnjem urejanju ugotavljala z uporabo digitalnih ortofoto načrtov DOF025 (CAS 2022) izdelanih leta 2023 (Geodetske podlage ZGS, 2023), digitalnega modela krošenj lidarskega skeniranja leta 2014 (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2023), zemljiškokatastrskih načrtov (ZKN) povzetih po GURS iz leta 2023 (Geodetske podlage ZGS, 2023), rabe tal povzete po MKGP iz leta 2023 (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2023) ter terenskih ogledov.

Površina gozdov, ki smo jo dobili z digitalizacijo, znaša 2.953,22 ha in se je glede na preteklo ureditveno obdobje povečala za 26,35 ha, predvsem kot posledica vključevanja gozdnih cest v gozd, ki so bile ob urejanju pred desetimi leti iz gozda izločene, ter zaraščanja kmetijskih zemljišč zaradi opuščanja kmetijske rabe.

V GGE prevladujejo zasebni gozdovi, teh je 83,8 %, državnih je 16,2 % (Preglednica 7). Delež državnih gozdov se je glede na stanje ob urejanju pred desetimi povečal za 35,86 ha, v zasebnih gozdovih pa zmanjšal za 9,51 ha.

Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi (ha)	Državni gozdovi (ha)	Skupaj (ha)
Površina gozda	2.474,55	478,67	2.953,22
Delež (%)	83,8	16,2	100,0

Podatki za posestno sestavo zasebnih gozdov so bili pridobljeni iz indeksa gozdnih posestnikov po podatkih zemljiškega katastra (Preglednici od 8 in 9). Posesti večje od 10 ha obsegajo 7,9 % površin zasebnih gozdov. Večino gozdne posesti do 1 ha ali do 5 ha (Preglednica 8)

Preglednica 8/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki) (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	85,8	85,8	38,3	38,3
1 do 5 ha	13,4	99,2	46,3	84,7
5 do 10 ha	0,6	99,8	7,5	92,2
10 do 30 ha	0,2	100,0	7,9	100,0
30 do 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
nad 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	100,0		100,0	

V zadnjem desetletju se je povečalo število lastnikov z zelo majhno gozdno posestjo (do 1 ha) ter v posestni kategoriji od 1 do 5 ha, število lastnikov v vseh ostalih posestnih kategorijah pa se je zmanjšalo (Preglednica 9).

Preglednica 9/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Leto 2014		Leto 2024		
	Število lastnikov	Delež (%)	Število lastnikov	Delež (%)	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	2.645	80,4	3.874	85,8	3.874
1 do 5 ha	587	17,8	605	13,4	4.479
5 do 10 ha	45	1,4	27	0,6	4.506
10 do 30 ha	11	0,3	9	0,2	4.515
30 do 100 ha	4	0,1	0	0,0	4.515
nad 100 ha	0	0,0	0	0,0	4.515

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

V obravnavani GGE se traktorsko spravilo lesa uporablja na celotni površini gozdov (98,5 %), s tem da je kar na 63,3 % površine gozdov traktorsko spravilo kombinirano z ročnim predspravilom, kar kaže na pomanjkljivo odprtost gozdov z vlakami, oziroma na kakovost vlak, ki marsikje zaostajajo za standardi (močni nakloni, slabo vzdrževanje). Slabo vzdrževanje vlak povzroča, da te sčasoma postajajo neprevozne. Povprečna pravilna razdalja znaša okoli 400 metrov. Spravilo lesa z žičnico je le na 1,5 % površine, čeprav je z analizo nagibov terena ugotovljeno, da je teh gozdnih površin potencialno primernih za žičnično spravilo več. Glavni razlogi za razkorak med objektivnimi praviimi razmerami in realizacijo spravila (z žičnico lesa se v glavnem ne spravlja) so: prometne žile v glavnem potekajo po dolinah haloških potokov in zato ni primernih sidrišč, velika razdrobljenost gozdnih parcel ter pomanjkanje združevanja lastnikov.

Preglednica 10/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	1.039,15	35,2	13,2	43,2	35,8	7,2	0,6	0,0
Z žičnico	44,17	1,5	23,6	76,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Kombinirano i	1.869,90	63,3	3,5	39,7	41,0	8,2	7,6	0,0
Skupaj	2.953,22	100,0	7,3	41,4	38,6	7,7	5,0	0,0

Ovira pri spravilu lesa so globoki erozijski jarki, ki so nastali zaradi erozijskih procesov na nekdanjih animalnih vlakah. Ti jarki, ki po večini potekajo po padnici terena, onemogočajo mehanizirano spravilo lesa z bočnih strani vlak, hkrati pa so ponekod neprevozni zaradi zožitve dna. Območja, kjer je traktorsko spravilo daljše od 800 m, so slabše odprta z gozdnimi cestami (5 % površine ali 147 ha).

V zasebnih gozdovih pri spravilu lesa prevladujejo kmetijski traktorji z zelo različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Tipi traktorjev, različnih starosti, so zelo raznoliki. Prevladujejo znamke New Holland, Zetor, Deutz, Massey Ferguson. Velika pomanjkljivost je, da so to v večini za delo v gozdovih prelahki kmetijski traktorji. Opremljeni so z montažnimi tritočkovnimi vitli (Tajfun, Krpan) z ročnim upravljanje in vlečno močjo pod 5 t. Nekateri lastniki večjih gozdnih posesti uporabljajo pri spravilu lesa adaptirane kmetijski traktorji s pogon na vsa kolesa, opremljene z daljinsko vodenimi 6 tonskimi dvobobenskimi vitli. Lastniki traktorjev opremljenih z vitli opravijo spravilo lesa tudi sosedom ali vitel posodijo. Sečnjo v večini primerov lastniki opravijo sami razen lastnikov, ki živijo v mestih.

V državnih gozdovih se za spravilo lesa uporabljajo adaptirani kmetijski traktorji s pogonom na vsa kolesa, opremljeni z daljinsko vodenimi 6 tonskimi dvobobenskimi vitli.

Pri spravilu lesa je potrebno omeniti tudi naraščanje števila gozdarskih traktorskih prikolic, opremljenih s hidravlično nakladalno napravo, ki pomenijo velik korak in napredek pri spravilu in transportu gozdnih lesnih sortimentov. Posebej se je njihovo število povečalo po javnih razpisih za pridobitev sredstev na podlagi PRP razpisov.

Gozdnogospodarska enota je gosto prepredena s cestnim omrežjem, ki je v pretežni meri javnega značaja in sočasno služi tudi transportu lesa. Dolžina gozdnih cest znaša 11,7 km, javnih cest pa je 159,8 km. Glavna prometna žila je cesta Jurovci–Gruškovje, ostale ceste se na to navezujejo. Vzhodni del enote prečka podravska avtocesta.

Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	11,7		11,7	4,0
Javne ceste	129,6		159,8	54,1
Skupaj			171,5	58,1

Opomba: pri izračunu cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste

Relief močno vpliva na odprtost gozdnega prostora s prometnicami. Povprečna gostota cest, primernih za gozdno proizvodnjo, ki znaša 58,1 m/ha (v letu 2014 je znašala 47,4 m/ha), se je v zadnjem desetletju nekoliko povečala. Razloga za porast sta dva. Občine so v svojih razvojnih programih poudarjale predvsem razvoj infrastrukture. Nепrevozne vaške poti so z rekonstrukcijami in asfaltiranjem spremenili v zelo gosto preprejeno cestno omrežje. Drugi pomemben razlog za porast produktivnih cest je sodobnejša, računalniška obdelava podatkov in izdelava digitalne baze podatkov cest na občinah, ki jih nato zbira in obdeluje Geodetska uprava RS. Moramo pa dodati, da so javne ceste pogojno primerne za gospodarjenje z gozdovi, saj je potrebno upoštevati veljavno zakonodajo pri delih v varovalnem pasu oziroma na cestnem telesu.

Za učinkovitost cestnega omrežja v gozdovih je zelo pomembno tudi ustrezno vzdrževanje gozdnih cest. Na posameznih območjih so gozdne ceste zaradi pomanjkanja sredstev slabo vzdrževane. Vsakoletni problem predstavljajo škode na cestnem omrežju ob obilnejših padavinah, ki jih povzročajo potoki in pritoki, ki so hudourniškega značaja.

Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v gozdnogospodarski enoti.

Šifra	Potek	Dolžina (m)
127100	Dolena	654
120797	Log - Trniče	355
120796	Dežno pri Podlehniku - Šeruga	331
120795	Dežno pri Podlehniku - Logina	275
120773	Stara graba-Tenjok	1532
120754	Sele-Mezinec	58
120744	Gorca-Dežno pri Podlehniku	2.091
120717	Strmec-Zgornja Pristava	1.182
120715	Raskoke-Župjek	1.228
120703	Hronek-Gradišča	1.585
120702	Stara graba-Duh	1.196
120701	Doklece-Pastirjevec	1.200
Skupaj		11.687

Gozdne ceste ležijo v občinah Podlehnik (7,0 km), Videm pri Ptujju (3,5 km) in Majšperk (1,2 km). V zasebnih gozdovih je 10,3 km gozdnih cest, v državnih gozdovih pa 1,4 km gozdnih cest.

Glede na namen, rabo in tehnične elemente so gozdne ceste razvrščene v naslednje kategorije:

- 40 % je razvrščenih v kategorijo G2 (gozdne ceste, ki odpirajo več kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Na teh cestah se zagotavlja vzdrževanje po potrebi oziroma tekoče vzdrževanje, če cesta vodi do kmetije.
- 60 % je razvrščenih v kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Na teh cestah se zagotavlja vzdrževanje po potrebi oziroma tekoče vzdrževanje, če cesta vodi do kmetije.

Turizem in rekreacija v svoji agresivni obliki (množično gibanje z motornimi vozili, negativni vplivi množičnega nabiranja gozdnih sadežev, odlaganje smeti, vandalizem) še posebej negativno vplivata na rastlinski in živalski svet. Za zagotavljanje potrebnega miru v gozdovih je ZGS v sodelovanju z lastniki zemljišč in lokalnimi skupnostmi določil poseben režim prometa na posameznih gozdnih cestah.

Preglednica 13: Pregled gozdnih cest, kjer je določen poseben režim prometa

Šifra	Potek
120701	Doklece - Pastirjevec

Gozdne ceste oziroma njihovi odseki, kjer je določen posebni režim prometa – prepoved prometa, so dodatno označene s prometnimi znaki za prepoved prometa za vsa vozila in z dopolnilno tablo »Dovoljeno za potrebe gospodarjenja z gozdovi«.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Skoraj 90 % površine GGE leži v osrednjem delu Haloz na površini treh manjših podeželskih občin (Žetale, Podlehnik in Majšperk) in le manjši del GGE, ki se razteza severno od Dravinje, seže na obrobje dravskega polja (občina Videm). Za GGE je značilna nizka, izrazito razpršena poseljenost ter negativni demografski kazalci. Intenzivna vlaganja občin v razvoj osnovne infrastrukture, kot so cestno omrežje in javni vodovod, so negativne trende nekoliko omejile, povsem pa jih niso zaustavile. Predvsem so omenjeni napor občin območje naredili privlačnejše za vračanje starejše populacije, to je populacije, ki je prostor enkrat v mladosti že zapustila in se, ko se upokoji, ponovno naseli v t.i. bivalnih vikendih. Velik problem zadrževanja mladih ljudi ostaja. Vse občine so v preteklih letih posodobile in na novo zgradile predšolsko in osnovnošolsko infrastrukturo, vendar imajo danes težave s številom vpisanih otrok zaradi skromnega naravnega prirasta. Ključni problem območja je predvsem neugodna malopovršinsko-razpršena posestna struktura, ki v kombinaciji s težavnimi orografskimi razmerami za strojno obdelavo površin ne omogoča razvoja intenzivnejših oblik kmetovanja.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti povezane s prostorom

1.5.1 Lovstvo

Gozdovi obravnavane enote nudijo zatočišče številnim prostoživečim živalskim vrstam, kar posredno kaže tudi na primeren način gospodarjenja z gozdom in gozdnim prostorom v preteklosti, kakor tudi na primeren način upravljanja z prostoživečimi vrstami živali.

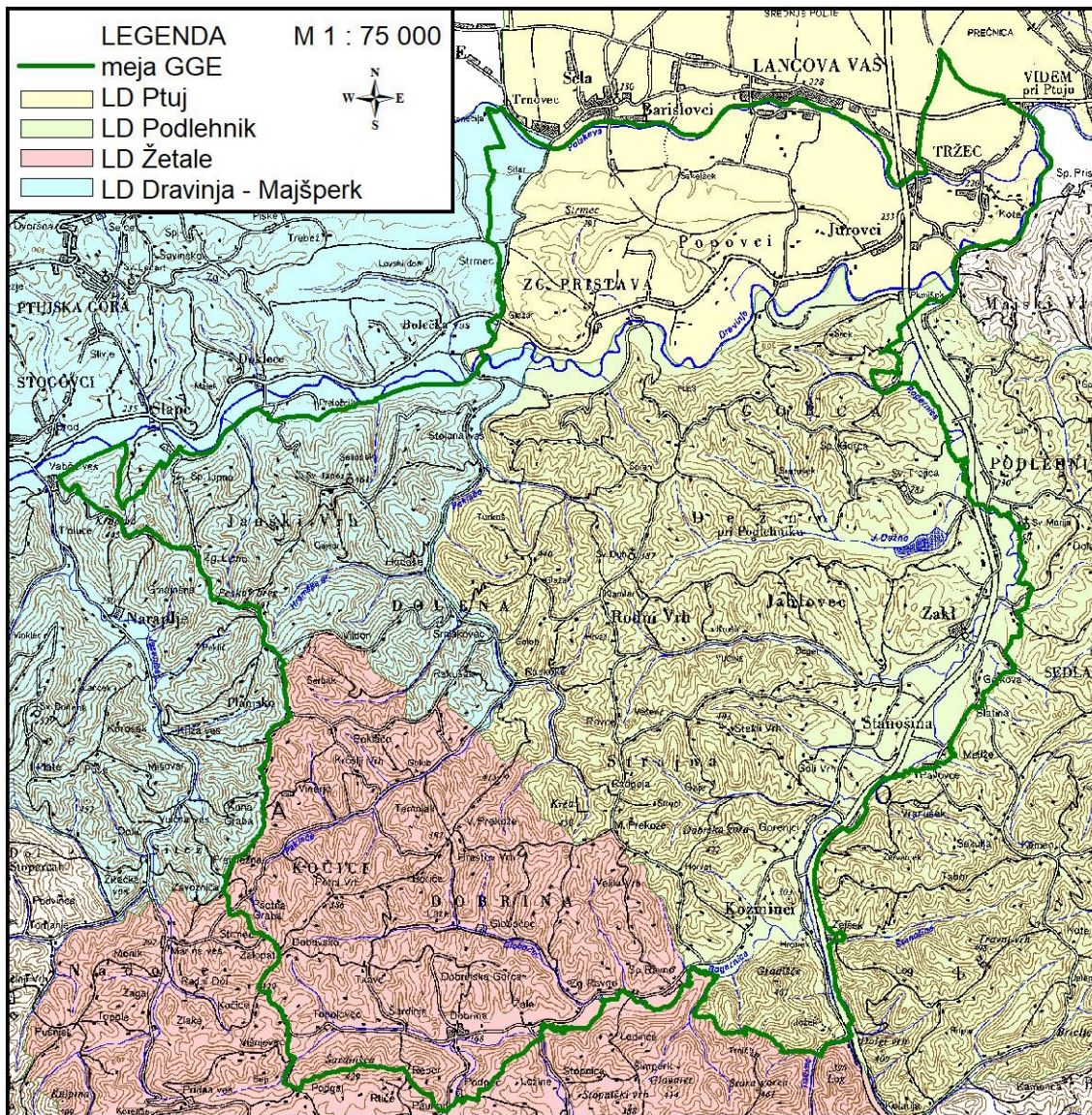
Najvažnejše vrste, ki jih uvrščamo med divjad in so predmet lova, sta srna in divji prašič. Redko so prisotne še muflon, navadni jelen in damjak. Od malih vrst divjadi so prisotne lisica, jazbec, kuna zlatica in kuna belica, v nižinskem delu enote pa še poljski zajec, fazan, raca mlakarica in v zadnjem obdobju vse številčnejša siva vrana.

Na območju GGE z divjadjo načrtno upravljajo štiri upravljavci lovišč in sicer: LD Ptuj, LD Podlehnik, LD Dravinja-Majšperk in LD Žetale. Vsa lovišča spadajo v XV. Ptujsko-Ormoško lovsko upravljavsko območje (LUO).

Preglednica 14/D-LD: Pregled lovišč V GGE Rodni Vrh

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
1519	Ptuj	303,42	del
1521	Podlehnik	1.442,14	del
1522	Dravinja - Majšperk	568,21	del
1526	Žetale	639,45	del
	Skupaj	2.953,22	

Karta 3: Pregledna karta lovišč v GGE Rodni Vrh

1.5.2 Kmetijstvo

V osrednjem delu Haloz orografski pogoji za sodobno kmetijsko proizvodnjo, ki zahteva čim večjo stopnjo strojne obdelave kmetijskih površin, niso ugodni. Naravne razmere sicer ponujajo številne možnosti za sodobno kmetovanje, predvsem v smislu ekološke pridelave živil, sadjarstva, vinogradništva, živinoreje, pašništva in turizma (kmečki turizem, pohodništvo, rekreacija ...). Zaradi izrazito drobne in razpršene kmečke posesti pa se je predvsem v predelih s slabšimi naravnimi pogoji močno zmanjšala proizvodnja živilskih in krmnih rastlin ter govedoreje. Posledica teh procesov se kaže v intenzivnem zaraščanju odročnejših predelov GGE. V zadnjih dvajsetih letih se v Haloze vrača drobnica, ki v preteklosti tukaj ni bila razširjena, danes pa se zaradi ekstenzivne rabe kmetijskih površin, predvsem strmih travnikov in nekdanjih sadovnjakov, kaže kot idealna oblika živinoreje.

Predvsem v vzhodnem delu GGE, kjer je še ohranjenih nekaj večjih površin trajnih nasadov, pomembno panogo predstavlja vinogradništvo. Vinogradništvo je bilo sicer v preteklosti zelo razširjeno, vendar se v zadnjem desetletju zaradi omejitev pri strojni obdelavi površin in drobne posesti opušča ali ohranja zgolj v manjšem obsegu za lastno uporabo. Nekateri kmetje so se s preureditvijo kmetij v turistične kmetije preusmerili v turizem kot dopolnilno dejavnost.

V letu 2020 je bilo po podatkih SiStat (SiStat ..., 2024):

- v občini Majšperk: 265 kmetijskih gospodarstev, od tega jih 201 obsega tudi gozdne površine,

- v občini Videm: 474 kmetijskih gospodarstev, od tega jih 328 obsega tudi gozdne površine,
- v občini Podlehnik: 205 kmetijskih gospodarstev, od tega jih 143 obsega tudi gozdne površine,
- v občini Žetale: 193 kmetijskih gospodarstev, od tega jih 154 obsega tudi gozdne površine.

Najbolj gozdnata je občina Žetale (57,5 %), sledita Majšperk (51,5 %) in Podlehnik (48,8 %), najmanjša gozdnatost je v občin Videm (31,3 %).

Razmere kažejo, da se bo zaraščanje v hribovitih predelih še nadaljevalo, s tem pa se bodo povečale površine porasle z gozdom.

1.5.3 Poselitev

Za Haloze nasploh, še posebej pa za območje GGE, je značilna razložena poseljenost. V ozkih dolinah, strmih pobočjih in ozkih slemenih ni dovolj prostora za razvoj večjega vaškega naselja, temveč le za zaselke z nekaj hišami in gospodarskimi poslopji. Starejše kmetije so praviloma razmetane po prisojnih pobočjih in so le redko v dolini ali na slemenu. Medsebojno so lahko oddaljene po več sto metrov, tako da jih lahko ocenimo kot samotne kmetije. Večina takšnih kmetij je danes že opuščениh. Novejša gradnja se seli ob vznožje gričevja ali pa na grebene. Na grebenih so še posebej pogoste zidanice, ki se v zadnjih letih pogosto preurejajo z namenom stalnega prebivanja. Vanje se v glavnem naseljuje starejša generacija, ki se po upokojitvi umika iz mestnega okolja, predvsem v želji po iskanju stika z naravo in miru. Večja naselja so Rodni Vrh, Kungota in Pesnica.

Občina Majšperk meri 73 km². Obsega naslednja statistična naselja: Bolečka vas, Breg, Doklece, Dol pri Stopercah, Grdina, Janški Vrh, Jelovice, Koritno, Kupčinski Vrh, Lešje, Majšperk, Medvedce, Naraplje, Planjsko, Podložje, Ptujška Gora, Preša, Sestrže, Sitež, Skrblje, Slape, Spodnja Sveča, Stogovci, Stoperce, Stanečka vas in Zgornja Sveča.

Občina Videm meri 80 km². Obsega naslednja statistična naselja: Barislovci, Belavšek, Berinjak, Dolena, Dravci, Dravinjski Vrh, Gradišče, Jurovci, Lancova vas pri Ptuj, Lancova vas, Ljubstava, Majski Vrh, Mala Varnica, Pobrežje, Popovci, Repišče, Sela, Skorišnjak, Soviče, Spodnji Leskovec, Strmec pri Leskovcu, Šturmovci, Trdobjci, Trnovec, Tržec, Vareja, Velika Varnica, Veliki Okič, Videm pri Ptuj, Zgornja Pristava, Zgornji Leskovec.

Občina Podlehnik meri 46 km². Obsega naslednja statistična naselja: Občinska naselja: Dežno pri Podlehniku, Gorca, Jablovec, Kozminci, Ložina, Podlehnik, Rodni Vrh, Sedlašek, Spodnje Gruškovje, Stanošina, Strajna, Zakl, Zgornje Gruškovje.

Občina Žetale meri 38 km². Obsega naslednja statistična naselja: Čermožiše, Dobrina, Kočice, Nadole, Žetale.

Med naštetimi občinami največjo gostoto poselitve prebivalstva beleži občina Videm, in sicer nad 70,2 preb./km², kar je manj kot znaša povprečje v Sloveniji (104 preb./km²). V splošnem je GGE redkeje poseljena.

Preglednica 9: Demografski kazalniki po občinah (SiStat ..., 2024)

Občina	Število prebivalcev		Gostota naseljenosti (preb./km ²)	Št. gospodinjstev	Povprečna starost	Indeks staranja* (%)	Naravni prirast** (%)
	2013	2023					
Majšperk	3.980	4.002	54,9	1.729	44,6	139,0	-14
Videm	5.603	5.614	70,2	2.438	44,1	134,4	-22
Podlehnik	1.873	1.819	39,5	796	46,6	193,9	-3
Žetale	1.340	1.293	34,0	489	44,3	133,5	2

Opomba*: Indeks staranja je razmerje med starim prebivalstvom (starim 65 let in več) in mladim prebivalstvom (starim od 0–14 let), pomnoženo s 100.

Opomba**: Naravni prirast je razlika med številom živorojenih otrok in številom umrlih na določenem območju v koledarskem letu.

1.5.4 Infrastruktura

Ob vzhodni meji GGE se je v zadnjem desetletju na trasi obstoječe hitre ceste Maribor–Zagreb zgradila avtocestna povezava oziroma t.i. vzhodni križ, ki povezuje mesta Graz, Maribor in Zagreb. Ob južni meji poteka še državna cesta Podlehnik–Rogatec. Ostale ceste so občinske, ki zaradi izrazito razložene poseljenosti predstavljajo zelo gosto prometno mrežo. V zadnjem obdobju, po nastanku novih političnih občin, so pristojne občine veliko vlagale v posodobitev odročnejših lokalnih cest. Večina lokalnih cest je danes asfaltiranih, za katere pa je značilno, da so dokaj ozke (3–3.5 m široke) ter da na njih prevladujejo omejitve visokih osnih obremenitev. Prevoz lesa s polno obremenjenimi kamioni marsikje zaradi tega ni dovoljen. Ves prostor je danes tudi že pokrit z mrežo javnega vodovoda in mrežo oddajnikov za telekomunikacijsko signaliziranje.

Druga infrastruktura:

- V gozdovih GGE je veliko število vodnih izvirov. Mnogi od teh služijo za vodne zbiralnike, ki oskrbujejo z vodo posamezne kmetije oziroma skupine kmetij.
- Velik problem v gospodinjstvih, posebno pa na kmetijah, ostaja pomanjkanje načrtno grajenih kanalizacijskih sistemov in čistilnih naprav. Zato je vedno večji del lokalnih vodnih zajetij onesnažen in se območje oskrbuje z vodo od drugod.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)

GGE preseka 220kV daljnovod Cirkovce–Žerjavinec, ki pa na samo gospodarjenje z gozdom v prostoru nima večjega vpliva.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Drugih gospodarskih dejavnosti pomembnih za gozdarstvo v GGE ni.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Za načrtovanje ukrepov varstva gozdov pred požari se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje požarne ogroženosti, in sicer:

- 1. stopnja požarne ogroženosti: zelo velika ogroženost;
- 2. stopnja požarne ogroženosti: velika ogroženost;
- 3. stopnja požarne ogroženosti: srednja ogroženost;
- 4. stopnja požarne ogroženosti: majhna ogroženost.

Stopnje požarne ogroženosti se določajo po odsekih, pri čemer se upoštevajo:

- lastnosti gozda: sestava drevesnih vrst, razvojna faza,
- dejavniki zunaj gozda: srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, objekti v gozdu in druge posebnosti, ki povečujejo požarno ogroženost.

Gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo v gozdnogospodarski enoti ni. Požarna ogroženost je velika na površini 89,32 ha gozdov, 2.694,84 ha je gozdov s srednje veliko požarno ogroženostjo in 169,06 ha z majhno požarno ogroženostjo.

Preglednica 16: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po občinah, katastrskih občinah in odsekih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Površina gozda (ha)	Odseki
Majšperk	0443	Janški Vrh	7,50	31004C
Skupaj občina Majšperk			7,50	
Podlehnik	0453	Rodni Vrh	10,87	31005E
	0454	Janški Vrh	9,88	31005H
	0496	Strajna	6,75	31010G
Skupaj občina Podlehnik			27,50	
Žetale	0497	Dobrina	7,03	
	0497	Dobrina	20,73	
	0498	Kočice	19,37	
	0498	Kočice	7,19	
Skupaj občina Žetale			54,32	

Povečana požarna ogroženost naravnega okolja se pojavlja ob pomanjkanju padavin v času mirovanja vegetacije (november–marec) in v dolgih sušnih obdobjih v poletnem času. Problematično je izvajanje kmečkih opravil v času sušnih in vetrovnih obdobji, zlasti zažiganje travnišč ter velik obisk turistov in rekreativcev v času poletne sezone (junij, julij, avgust). V poletni sezoni se obiskovalci gozdov pogosto odločajo za kurjenje (pikniki) v gozdnem okolju. Nadzor nad to dejavnostjo je zelo težaven, saj je težko napovedati, kdaj in kje se bodo obiskovalci odločili za pripravo ognja.

Karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA 12).

V preteklem desetletnem obdobju smo v gozdnogospodarski enoti zabeležili en manjši talni gozdni požar s skupno površino 0,16 hektarja. Vzrok za nastanek požara je bilo kurjenje na kmetijskih površinah in nepazljivost.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

GGE Rodni Vrh je razdeljena na 29 oddelkov. Povprečna površina oddelkov je 209,39 ha (oddelek vsebuje tudi negozdne površine). Odsekov je 155, povprečna površina meri 19,05 ha. Oddelki so oblikovani znotraj štirinajstih katastrskih občin. Meje ureditvenih enot potekajo znotraj katastrskih občin, praviloma po naravnih mejah (grebeni, jarki, potoki) in infrastrukturnih objektih (ceste, vlake) tako, da ne sekajo parcelnih mej. V odsek so praviloma združene parcele ene vrste lastništva (zasebni gozdovi, državni gozdovi).

Pri aktualni obnovi GGN se meje odsekov niso spreminjale. Kjer je prišlo do krčitve gozdnih zemljišč, so se površine odsekov zmanjšale, zaradi novo zajetih parcel pa povečale.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Gospodarjenje z gozdovi v GGE Rodni Vrh je v pristojnosti Zavoda za gozdove Slovenije, območne enote Maribor, krajevnih enot Haloze in Slovenska Bistrica. Do leta 2024 so območje GGE pokrivali trije gozdni revirji: zahodni del GGE je pokrival revir Stoperce, osrednjega revir Žetale, zahodni del Savinjskega na obrobju Dravskega polja pa revir Podlehnik, vsi v pristojnosti krajevne enote Haloze. Meje revirjev so se s 1. 1. 2024 spremenile, tako je sedaj GGE razdeljena na tri revirje, in sicer Ptuj, Žetale in Podlehnik. Upravljalec za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti je družba Slovenski državni gozdovi, d.o.o. (SiDG).

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Da bi gozdovi lahko izpolnjevali različne zahteve uporabnikov prostora, so bile pri izdelavi GGN ovrednotene funkcije gozdov, ugotovljena nasprotja med različnimi rabami prostora ter nakazane smernice za rabo gozdov. Osnova za vrednotenje funkcij gozdov v GGE so Gozdnogospodarski načrt GGO Maribor 2021–2030 (2023), Navodila za vključitev funkcij gozdov pripravljenih v okviru izdelave GGN GGO v GGN GGE (2022), Naravovarstvene smernice ... (2023) (vključeni so objekti naravne dediščine, ki se nahajajo v gozdnem prostoru), Podrobne kulturnovarstvene usmeritve ... (2023), Register nepremične kulturne dediščine (vključeni so objekti kulturne dediščine, ki se nahajajo v gozdnem prostoru), ter terenski opisi. Vrednotenje funkcij gozdov je bilo izdelano za celoten gozdni prostor, to je za gozdove in površine izven gozda, ki so ekološko, oziroma funkcionalno vezane na gozd (ZG, 3. člen).

Gozdovi GGE zavzemajo izjemno razgibano območje Haloz, del Dravinjske doline in ravninskega dela ob Rogatnici. Geografske značilnosti pokrajinsko ekoloških enot, raznolikost v rabi tal in njihov način izkoriščanja, v veliki meri vplivajo na funkcije, ki so v gozdovih poudarjene. Gozdnatost v GGE je 48,6 %.

Ekološke funkcije so poudarjene na celotnem območju GGE (površina vseh ekoloških funkcij poudarjenih na 1. in 2. stopnji). Gozdovi pokrivajo razgibano območje Haloz, za katere je značilna močna horizontalna in vertikalna razčlenjenost ter pestrost. Razgibanost Haloz in plazljiva matična podlaga sta odločilni pri opredelitvi varovalne funkcije gozdov. Varovalna funkcija 1. stopnje je poudarjena na strmih jarkastih pobočjih, kjer je plazljiva matična podlaga in prekriva 2.418,36 ha kar znaša 76,3 % površine gozdov. Varovalna funkcija 2. stopnje je poudarjena na 14,88 ha, kar znaša 0,5 % površine gozdov. Gozdovi v ravninskem svetu imajo na 2. stopnji poudarjeno klimatsko funkcijo in hidrološko funkcijo na vodovarstvenem območju Savinsko. Za Haloze je značilno, da imajo številne hiše lastne studence in zajetja vode v gozdu. Ta niso popisana, vendar jih je potrebno pri posegih v gozd upoštevati. GGE ima pomembno ekološko vlogo. Funkcija biotske raznovrstnosti je na 1. stopnji poudarjena na območju gozdov v kmetijski krajini, v ekocelici, v Hromni grapi, ter točkovno na območju habitatnih dreves. Južni del enote prekriva posebno varstveno območje NATURA 2000 in ekološko pomembno območje EPO. V teh gozdovih je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena na 2. stopnji.

Socialne funkcije se pojavljajo v manjšem obsegu in so na 1. in 2. stopnji poudarjene na območjih kulturnih in arheoloških spomenikov. Funkcija varovanja naravnih vrednot je poudarjena na območju Hromne jame ter linijsko ob Rogatnici. Poudarjena rekreacijska funkcija je v nižinskem delu enote v zelo majhnem obsegu na 2,39 ha gozdne površine. V večjem obsegu se na 2. stopnji poudarjenosti pojavlja higiensko-zdravstvena funkcija, ki se nahaja na območju Zkla in Zgornje Pristave.

V GGE prevladujejo lesnoproizvodne funkcije. Lesnoproizvodnih gozdov s 1. stopnjo poudarjenosti je 2.952,21 ha. Funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin ima na 1. stopnji poudarjeno 60,79 ha gozdov, ter na 2. stopnji poudarjeno 178,69 ha gozdov.

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti:

1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom;
2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom;
3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom.

Funkcije so ovrednotene in prikazane po funkcijskih plasteh in zajemajo gozd ter druga negozdna zemljišča, ki so z gozdom ekološko povezana (ZG, 1993 in nasl.) ter skupaj z gozdom zagotavljajo uresničevanje funkcij (gozdni prostor). Površina gozdnega prostora v GGE je 3.168,97 ha.

Usmeritve za zagotavljanje in krepitev socialnih in ekoloških funkcij, ki so poudarjene na 1. ali 2. stopnji, so podrobno opredeljene v poglavju 6.

Preglednica 17 prikazuje površine gozdnega prostora (brez prekrivanja) s poudarjenimi funkcijami.

Preglednica 10/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	2.418,36	78,9	76,3	14,88	0,5	0,5	735,73	23,2	23,2	3.168,97
Hidrološka funkcija	0,00	-	0,0	237,82	7,5	7,5	2.931,15	92,5	92,5	3.168,97
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	13,37	0,4	0,4	1.616,35	51,0	51,0	1.539,07	48,6	48,6	3.168,97
Klimatska funkcija	0,00	-	0,0	206,83	6,5	6,5	2.962,14	93,5	93,5	3.168,97
Zaščitna funkcija	0,00	-	0,0							0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	-	0,0	206,83	6,5	6,5	2.962,14	93,5	93,5	3.168,97
Obrambna funkcija	0,00	-	0,0							0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	-	0,0	2,39	0,1	0,1	3.159,06	99,9	99,7	3.161,45
Turistična funkcija	0,00	-	0,0	0,00	-	0,0	3.161,45	100,0	99,8	3.161,45
Poučna funkcija	0,00	-	0,0	0,00	-	0,0	3.161,45	100,0	99,8	3.161,45
Raziskovalna funkcija	0,00	-	0,0							0,00
Funkcija varovanja naravnih vrednot	0,00	-	0,0	1,04	100,0	0,0				1,04
Funkcija varovanja kulturne dediščine	33,42	88,7	1,1	4,24	11,3	0,1				37,66
Estetska funkcija	1,99	45,4	0,1	2,39	54,6	0,1				4,38
Lesnoproizvodna funkcija	2.952,21	100,0	93,2	0,00	-	-	0,00	-		2.952,21
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	60,79	25,4	1,9	178,69	74,6	5,6				239,48
Lovnogospodarska funkcija	0,00	-	0,0	0,00	-	0,0				0,00

Opomba: Obarvana so polja, kjer se po pravilniku ne določa stopnja poudarjenosti; površina gozda z lesnoproizvodno funkcijo je enaka površini gozda, kjer je načrtovan posek.

Na isti površini se lahko prekrivajo funkcije z različnimi stopnjami poudarjenosti. Na teh območjih vloge vplivajo na način gospodarjenja.

Funkcije, ki se v gozdovih pojavljajo ploskovno, so navedene v prilogi načrta E4 - Opisi gozdov kot »Funkcije v odseku«. Osnovne usmeritve so zapisane kot »Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov«. V »Opombah« pa so navedeni kriteriji za določitev funkcij ter navedeni prisotni točkovni objekti.

Območja EPO in Natura 2000 so bila kriterij pri izločevanju funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Navedena so po odsekih v Obrazcu E 4 - Opisi gozda pod opombami. Prikazana so na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti v merilu 1 : 50 000 (KARTA ŠT. 6.b) v prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta - karte.

Objekti manjši kot 0,25 ha so zajeti kot točke; reke, potoki in poti pa kot linije. Točkovne in linijske enote v površinskem pregledu niso zajete, prikazane pa so na karti funkcij gozdov. Poudarjenost hidrološke vloge ob vodotokih se upošteva tam, kjer tečejo reke in potoki skozi gozd, v širini 100 (ob reki) in 50 m (ob potokih) na vsako stran, ter tam, kjer so struge porasle s pasovi obvodne drevnine.

Interaktivna karta funkcij gozdov je izdelana v PDF obliki.

2.1 Ekološke funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 2.429,68 ha;

2. stopnja poudarjenosti na površini 417,15 ha.

2.1.1 Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnja poudarjenosti na površini 2.418,36 ha.

Gozdovi na erodibilni matični podlagi z naklonom nad 25°.

2. stopnja poudarjenosti na površini 14,88 ha.

Gozdovi z gozdno združbo nižinsko črnojelševje.

2.1.2 Hidrološka funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 237,82 ha.

Točkovno je funkcija poudarjena ob izvirih Indihar in Bolečka vas.

Poudarjena v gozdovih na širšem vodovarstvenem območju (VVO III) na območju Zgornje Pristave.

Linjsko je hidrološka funkcija poudarjena ob vodotokih v gozdnem prostoru in reki Draviniji. Dolžina vodotokov v GGE je 63 km, od tega reka Dravinja 10 km.

2.1.3 Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

1. stopnja poudarjenosti na površini 13,37 ha.

Ostanki gozdov v kmetijski krajini Dravinjske doline, kjer je gozdnatost manj kot 25 %, v ekocelici na Gradišču, ter v gozdu Hromna grapa, kjer je rastišče lovorolistnega volčina in širokolistne lobodike.

2. stopnja poudarjenosti na površini 1.616,53 ha.

Gozdovi na območju Natura 2000 in EPO, Natura 2000.

Preglednica 11: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000

	Ime	Identifikacijska številka/koda	Površina v GGE (ha)	Površina gozd (ha)
EPO	Boč – Haloze – Donačka gora	41600	2.842,84	1.568,87
	Dravinjska dolina	44100	2,34	0,79
EPO skupaj			2.845,18	1.569,66
NATURA 2000	SPA – Dravinjska dolina	SI500005	2,34	0,79
	SAC – Boč – Haloze – Donačka gora	SI3000118	2.842,84	1.568,87
	SAC – Dravinja s pritoki	SI3000306	0,13	0,13
NATURA 2000 skupaj			2.845,31	1.569,79

Opomba: Navedene so površine brez prekrivanja.

EPO Boč – Haloze – Donačka gora

Gre za območje Bočkega pogorja, z izstopajočima vrhovoma Bočem in Donačko goro, ki ju povezujejo gozdnate Haloze. Južna pobočja območja porašča termofilna vegetacija, severnejša hladoljubna. Za območje je značilna precejšnja gozdnatost ter ohranjenost habitatnih tipov.

EPO Dravinjska dolina

Območje reke Dravinje ter dno Dravinjske doline, od Draže vasi do Doklec; na odseku, kjer je večji del ohranjen naravna struga reke. Dolino označuje reka z naravnimi obrežji ter

ekstenzivni mokrotni travniki, ohranjeni na precejšnjih površinah, prepleteni z mejicami, samotnimi drevesi, vrbami glavačami, zaraščenimi mrtvimi rokavi, okljuki in depresijami in ohranjenimi močvirji. Življenjski prostor številnih redkih in ogroženih vrst ptic.

Posebna varstvena območja (območja NATURA 2000)

V spodnjih preglednicah so navedeni habitatni tipi in živalske vrste, ki so vezane na gozdne površine v GGE, ter so bila kriterij za izločevanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000).

Preglednica 12/N-SPA: Natura POO in POV območja

Identifikacijska št.	Ime, status	Vrste in habitatni tipi
SI3000118	POO Boč – Haloze – Donačka gora	<p><u>Habitatni tipi:</u> (6210) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) (9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) (9180) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih* (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>))</p> <p><u>Hrošči:</u> Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) Škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) Rogač (<i>Lucanus cervus</i>) Bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) Alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)*</p> <p><u>Metulji:</u> Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*</p> <p><u>Dvoživke:</u> Hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)</p> <p><u>Raki:</u> Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*</p> <p><u>Netopirji:</u> Veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteinii</i>) Mulasti netopir, širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)</p>
SI3000306	POO Dravinja s pritoki	
SI5000005	POV Dravinjska dolina	

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT

Preglednica 13/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip/vrsta Območje habitata	Opis habitatnega tipa/vrste	Velikost cone znotraj POO	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
<p>Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*pomembna rastišča kukavičevk) *</p> <ul style="list-style-type: none"> • POO Boč – Haloze – Donačka gora 	<p>Habitatni tip sestavljajo travniki ali pašniki na apnencih, dolomithih, redkeje na flišu ali peskih in starih prodiščih. Njihova rastišča so suha, svetla in topla, podlaga je nevtralna ali rahlo bazična, z malo hranili. Poraščajo pobočja gričevij (razen severnih), kjer so plitva, mestoma razgaljena tla. V Sloveniji se ta habitatni tip pojavlja raztreseno na primernih površinah (negnojeno, zlasti karbonatna tla, prisojna pobočja). Ogrožajo ga gnojenje travnikov, baliranje sena, spreminjanje travnikov v njive, zaraščanje z lesnimi vrstami, ponekod tudi planinarjenje in izgradnja infrastrukture.</p>	775 ha	327 ha	U2- slabo stanje, stanje se slabša
<p>Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • POO Boč – Haloze – Donačka gora 	<p>Kisloljubni bukovi gozdovi, ki uspevajo na nekarbonatni, kisli podlagi od nižin do gozdne meje. Pogosto jih najdemo na prisojnih pobočjih. V vseh slojih vegetacije najdemo značilnice za kisló podlago: v drevesnem je to pravi kostanj, v grmovnem čistilna krhlika, v zeliščnem pa borovnica in orlova praprot. Grmovni in zeliščni sloj sta praviloma slabše razvita. Habitatni tip se pojavlja po vsej Sloveniji, pogostejši pa je na vzhodu. Zlasti v preteklosti so ga ogrožali steljarjenje, spreminjanje v smrekove gozdove, prekomerna sečnja in panjevsko gospodarjenje.</p>	2.499 ha	947 ha	U1- Nezadostno stanje ohranjenosti
<p>Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih *</p> <ul style="list-style-type: none"> • POO Boč – Haloze – Donačka gora 	<p>Vsi gozdovi plemenitih listavcev od okoli 400 do 1200 m nadmorske višine, ki se pojavljajo v obliki otokov znotraj bukovih združb. Poraščajo vlažna in hladna pobočja, skalnate jarke in vrtače, pretežno na karbonatni podlagi. V drevesni plasti prevladujejo gorski javor, veliki jesen in bukev, jelke se pojavljajo le posamič. Habitatni tip se je ohranil zlasti tam, kjer bukev ni konkurenčna. Pojavlja se na manjših površinah raztreseno po vsej Sloveniji. Ogroža ga spreminjanje v smrekove gozdove, ponekod mu pomlajevanje otežuje jelenjad.</p>	310 ha	8 ha	U1 – nezadostno stanje ohranjenosti

Prikaz funkcij gozdov

Habitatni tip/vrsta Območje habitata	Opis habitatnega tipa/vrste	Velikost cone znotraj POO	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio- Fagion</i>)) • Boč – Haloze – Donačka gora POO Drava	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolje ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji (Orlica, Bohor, Kum, Boč, Donačka gora). V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, steljarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in otežkočeno pomlajevanje zaradi objedanja.	2.197 ha	170 ha	FV – ugodno stanje ohranjenosti**

Opomba: Z * so označeni prednostni kvalifikacijski HT

Preglednica 21/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE

Habitatni tip/vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV (ha)	velikost cone znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
Navadni koščak (<i>Austroptamobius torrentium</i>)*	POO Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) Cona koščaka - potoki	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	516	162	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
mulasti netopir, širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	POO Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) CGP – Rodni vrh	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	8.489	2.003	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	POO Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) CGP – Rodni vrh	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	10.883	2.842	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	POO Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) CGP – Rodni vrh	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	3.094	899	ugodno stanje ohranjenosti (FV**)
Močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	POO Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) Cona koščaka - potoki	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	5.192	1.339	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	POO Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) Cona Boč – Bukovi gozdovi	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	5.008	1.443	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	POO Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) CGP – Rodni vrh	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	7.409	1.710	ugodno stanje ohranjenosti (FV**)
Bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	POO Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) Cona Boč – Bukovi gozdovi	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	6.655	1.437	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**

Habitatni tip/vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV (ha)	velikost cone znotraj GGE (ha)	Ocena stanja na območju
Veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteinii</i>)	POO Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) CGP – Rodni vrh	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	8.489	2.003	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**
Alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)*	POO Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118) Cona Boč – Bukovi gozdovi	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	6.642	1.473	nezadostno stanje ohranjenosti (U1)**

Opomba: Z * so označeni prednostne kvalifikacijske vrste; ** na celotnem območju celinske biogeografske regije (habitatna direktiva).

VIR: Poročilo HT 2019 – poročanje po habitatni direktivi (** na celotnem območju celinske biogeografske regije).

Znotraj območij Natura 2000 sta bili izločeni:

- upravljalska cona CGP – Rodni vrh;
- upravljalska cona Boč – javorovi gozdovi;
- upravljalska cona Boč – bukovi gozdovi;
- upravljalska cona Boč – suha travnišča;
- upravljalska cona koščaka – potoki.

Površine upravljavskih con so navedene v nadaljevanju.

Konkretne in podrobnejše usmeritve za gospodarjenje so navedene v poglavju 6.2.2.

Celoten gozdni prostor (CGP) – Rodni vrh

Površina: 1.547,66 ha

Kvalifikacijske vrste: hribski urh (*Bombina variegata*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria**), rogač (*Lucanus cervus*), mulasti netopir, širokouhi netopir (*Barbastella barbastellus*), veliki navadni netopir (*Myotis bechsteinii*).

Cona obsega predvsem mokrišča, povirja, mlake, kjer so poudarki na vzdrževanju gozdnega roba s prilagojeno vrstno sestavo.

Cona Boč – Javorovi gozdovi

Površina: 7,88 ha.

Vrste: Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih.

Cona obsega sestoje gozdnih združb *Tilio-Aceretum*, *Ulmo-Aceretum* in *Aceri-Fraxinetum*. Pojavlja se fragmentirano ob potokih in grapah. Habitatni tip je ogrožen zaradi: velike konkurenčnosti bukve, sušenje ključnih drevesnih vrst, pospeševanja iglavcev v preteklosti, tujerodnih drevesnih vrst, spreminjanja drevesne sestave (zabukovljeni in zasmrečeni sestoji), sečnje semenjakov plemenitih listavcev ter preštevilčne rastlinojede divjadi, ki otežuje pomlajevanje ključnih vrst (javor, brest, lipa). V upravljavsko cono so zajeta naslednja posebna varstvena območja Nature 2000: SI3000118 Boč – Haloze – Donačka gora.

Cona Boč – bukovi gozdovi

Površina: 1.117,06 ha.

Kvalifikacijske vrste: Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*), (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)) alpski kozliček (*Rosalia alpina**), škrlatni kukuj (*Cucujus cinnaberinus*), bukov kozliček (*Morimus funereus*).

Cona obsega večino območja Boča. Habitatni tip je pomemben zaradi zagotavljanja dovolj visoke mase odmrlega drevja (hrošči). Cona obsega posebno ohranitveno območje Natura 2000: SI3000118 Boč – Haloze – Donačka gora

Cona Boč – suha travišča

Površina: 327,23 ha.

Kvalifikacijske vrste: Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco Brometalia*) (* pomembna rastišča kukavičevk).

Cona obsega suha travišča in grmovne faze na karbonatnih tleh na območju Boča, Donačke gore in Haloz. S preprečevanjem zaraščanja oz. vzdrževanjem obstoječih košenic želimo izboljšati stanje suhih travišč. V upravljavsko cono so zajeta naslednja območja Nature 2000: SI3000118 Boč-Haloze-Donačka gora.

Cona koščaki – potoki

Površina: 161,96 ha.

Kvalifikacijske vrste: navadni koščak (*Austropotamobius torrentium**), močvirski krešič (*Carabus variolosus*).

Cona obsega vodotoke ter pas vegetacije ob njih. Znotraj cone želimo ohraniti naravne značilnosti struge, obrežno strukturo brežin, potek struge, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine. V upravljavsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000118 Boč – Haloze – Donačka gora.

2.1.4 Klimatska funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 206,83 ha.

Gozdovi okrog strnjenih naselij, če je v pasu 500 m okrog njih gozda manj kot 25 %.

2.2 Socialne funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 35,39 ha.

2. stopnja poudarjenosti na površini 204,05 ha.

2.2.1 Higijensko - zdravstvena funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 206,83 ha.

Gozdovi okoli manjših strnjenih naselij od 10 do 100 ha. Gozdovi se nahajajo v okolici naselja Zakl in Zgornja Pristava.

2.2.2 Rekreativna funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 2,39 ha.

Gozdovi v neposredni bližini potoka Polskava, kjer vodi pešpot s srednjo obiskanostjo.

2.2.3 Funkcija varovanja naravnih vrednot

2. stopnja poudarjenosti na površini 1,04 ha.

Druga stopnja je poudarjena na območju Hrome grape, kjer je nahajališče lovrolistnega volčina in širokolistne bodike. Linijsko je funkcija poudarjena na območju Rogatnice.

Skoraj celoten del območja GGE Rodni vrh se nahaja v območju pričakovanih naravnih vrednot (OPNV) Haloze – Nahajališče miocenskih fosilov školjk, polžev in rakovic (Preglednica 23).

V GGE ni zavarovanih območij.

Preglednica 14: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Odsek
6962	Grajfov vrh – suhi travnik	Suhi travnik na Grajfovem vrhu, severno od Žetal, jugovzhodno od Majšperka	BOT, EKOS	NVDP	9D
6963	Pohorje v Halozah – suhi travnik	Suhi travnik na območju Pohorja, severno od Žetal, jugovzhodno od Majšperka	BOT, EKOS	NVDP	9C
6965	Veliki vrh – suhi travnik	Suhi travnik pod Velikim vrhom, jugovzhodno od Majšperka	BOT, EKOS	NVDP	5D, 5E, 5F
7275 OP	Hroma grapa – nahajališče lovorolistnega volčina in širokolistne bodike	Hroma grapa, jugovzhodno od Majšperka, jugozahodno od Ptuja	BOT	NVDP	12G
7536	Rogatnica	Desni pritok Dravinje, severovzhodno od Rogatca	EKOS, HIDR	NVDP	25B, 24C, 24D, 22C, 1C, 2B, 5F, 8C, 7A, 7B, 7C, 7F, 7E, 8F, 9D, 9C, 9A

Opomba: NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena.

Preglednica 15: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot

Zap. št.	Ime	Kratka oznaka
1	Haloze	Nahajališče miocenskih fosilov školjk, polžev in rakovic

2.2.4 Funkcija varovanja kulturne dediščine

1. stopnja poudarjenosti na površini 33,42 ha.

Prvo stopnjo imajo poudarjeno gozdovi na območju gradu Rogatnica, dvora gosposčine Dravinjek, arehološkega območja v Zaklu, Gradišča, gradu Dobrava, ter gradu Pabštajn.

2. stopnja poudarjenosti na površini 4,24 ha.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi na območjih registrirane dediščine, ki nimajo poudarjene 1. stopnje in so navedeni v Preglednici 24. V preglednici so navedeni objekti kulturne dediščine, ki ležijo v gozdnem prostoru ali vanj segajo s svojim vplivnim območjem.

Preglednica 16: Seznam kulturne dediščine v gozdnem prostoru

EŠD	Ime	Režim	Podrežim	Odsek
1-03297	Janški vrh – Cerkev sv. Janeza Krstnika	Vplivno območje spomenika		12L
1-03460	Gorca – Cerkev sv. Trojice	Vplivno območje		24C
1-03461	Rodni vrh – Cerkev sv. Duha	Vplivno območje		17A
1-18337	Nadole – Domačija Pušnik	Dediščina		9A

2.2.5 Estetska funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 1,99 ha.

Gozdovi na območju Cerkve sv. Trojice.

Točkovno je funkcija poudarjena na območju Cerkve sv. Duha.

2. stopnja poudarjenosti na površini 2,39 ha.

Gozdovi na območju pešpoti ob strugi potoka Polskava.

2.3 Proizvodne funkcije

2.3.1 Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 2.952,21 ha.

Poudarjena je na območju gozdov celotne GGE z izjemo ene ekocelice brez ukrepanja (gozdni sklad). Kje je poudarjena lesnoproizvodna funkcija na 1. stopnji gre za gozdove, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

V GGE Rodni Vrh so vsi gozdovi uvrščeni v kategorijo večnamenskih gozdov (Preglednica 25).

Preglednica 25/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Večnamenski gozdovi	2.474,55	478,67	2.953,22
Skupaj	2.474,55	478,67	2.953,22

Rastiščnogojitveni razredi (v nadaljevanju RGR) so bili oblikovani na osnovi gozdnih rastiščnih tipov (Preglednica 26). V posamezen RGR so bili združeni odseki na podobnih rastiščih, z enotnimi razvojnimi težnjami v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, z enotnim dolgoročnim gozdnogojitvenim ciljem in enotnimi gozdnogojitvenimi usmeritvami. Oblikovani so bili znotraj gospodarskih kategorij gozdov in območnih RGR. Pri njihovem oblikovanju je bila upoštevana stopnja poudarjenosti funkcij gozdov.

Preglednica 26/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
04012-Predpanonska gabrovja	52100-Nižinsko črnojelševje	13,71	3,6
	53100-Dobovje in dobrovo belogabrovje	26,63	7,0
	54300-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	179,53	47,1
	60100-Pobočno velikojesenovje	0,94	0,2
	71100-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	88,20	23,2
	73100-Kisloljubno gradnovo bukovje	24,49	6,4
	75200-Predpanonsko podgorsko bukovje	47,29	12,4
Skupaj RGR		380,79	100,0
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	52100-Nižinsko črnojelševje	2,74	0,3
	54300-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	24,41	2,6
	71100-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	6,53	0,7
	73100-Kisloljubno gradnovo bukovje	736,60	79,2
	75200-Predpanonsko podgorsko bukovje	159,28	17,1
Skupaj RGR		929,56	100,0
06412-Predpanonska bukovja	51100-Vrbovje s topolom	0,14	0,0
	52100-Nižinsko črnojelševje	2,08	0,1
	54300-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	131,60	8,0
	60100-Pobočno velikojesenovje	4,12	0,3
	71100-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	12,77	0,8
	73100-Kisloljubno gradnovo bukovje	217,87	13,3
	75200-Predpanonsko podgorsko bukovje	1.238,03	75,4
	77100-Jelovje s praprotni	36,33	2,2
Skupaj RGR		1.642,94	100,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI		2.953,22	100,0
Skupaj vsi gozdovi		2.953,22	100,0

Gospodarska kategorija gozdov in prostorska razporeditev le te je prikazana prikazani na karti kategorij gozdov (KARTA ŠT. 4) v merilu 1 : 25.000 v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta.

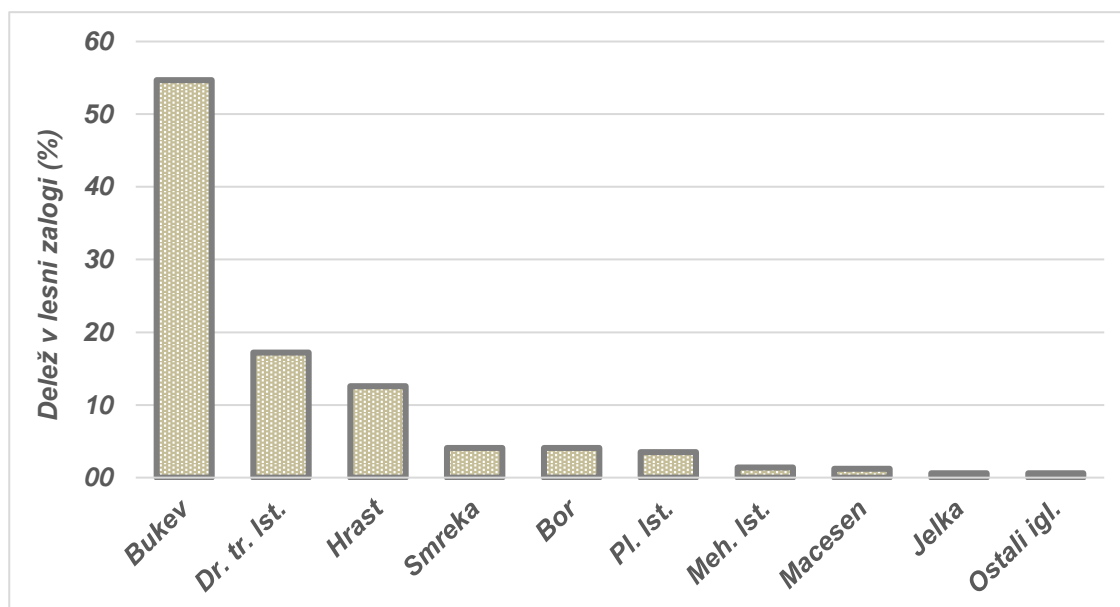
3.2 Lesna zaloga

Povprečna lesna zaloga v GGE Rodni Vrh znaša 362,4 m³/ha. Od tega je 89,5 % listavcev in 10,5 % iglavcev. Večina lesne zaloge (51,1 %) je skoncentrirana v IV. (prsni premer od 40 cm do 50 cm) in v V. (prsni premer nad 50 cm) debelinskem razredu (Preglednica 27). To velja tako za listavce, kot za iglavce.

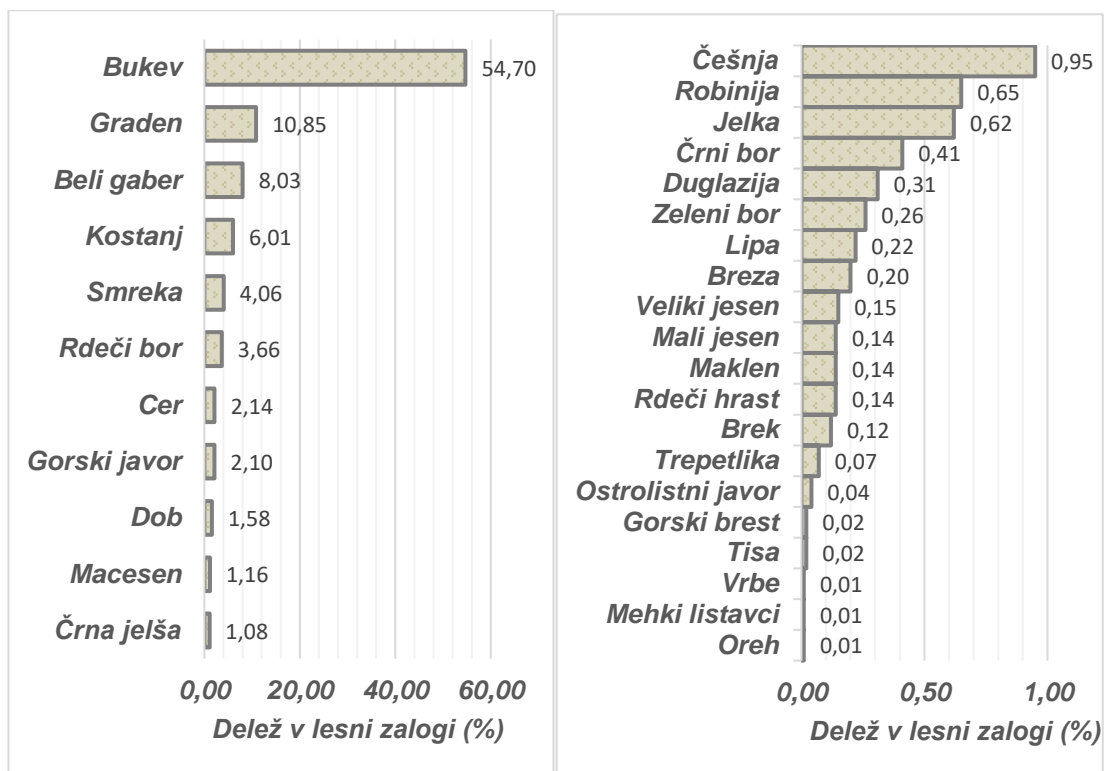
Preglednica 27/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	8,2	24,4	24,5	22,5	20,4	14,7	4,1
Jelka	3,0	9,7	19,2	33,2	34,9	2,2	0,6
Bor	4,4	12,8	26,0	29,8	27,0	14,7	4,1
Macesen	12,0	35,7	23,5	15,3	13,5	4,2	1,2
Ostali igl.	7,7	23,0	25,3	23,3	20,7	2,2	0,6
Bukev	4,6	18,3	23,7	26,5	26,9	198,8	54,7
Hrast	4,5	18,6	24,5	27,2	25,2	45,5	12,6
Pl. Ist.	7,8	23,9	23,6	23,2	21,5	12,7	3,5
Dr. tr. Ist.	6,2	22,1	24,4	25,2	22,1	62,4	17,2
Meh. Ist.	10,7	31,1	24,6	19,8	13,8	5,0	1,4
Iglavci	6,8	20,2	24,7	25,2	23,1	38,0	10,5
Listavci	5,1	19,5	24,0	26,1	25,3	324,4	89,5
Skupaj	5,3	19,6	24,0	26,0	25,1	362,4	100,0

V GGE Rodni Vrh je bilo skupaj evidentiranih enaintrideset drevesnih vrst. Glavna gradnica sestojev je bukev, katere delež v lesni zalogi znaša 54,7 %. V skladu z rastiščnimi razmerami ji sledijo hrasti (12,6 %) in drugi trdi listavci, zlasti navadni beli gaber (17,2 %) (Grafikon 2, Grafikon 3). Med hrasti je največ gradna, sledita mu cer in dob. Med drugimi trdimi listavci prevladujeta navadni beli gaber in evropski pravi kostanj. Od tujerodnih invazivnih drevesnih vrst je najbolj zastopana robinija. Od drugih trdih listavcev so bolj še maklen, mali jesen, brek ter tujerodni rdeči hrast. Plemeniti listavci so, z izjemo gorskega javorja, zastopani v manjših deležih, na njihovih rastiščih pa tvorijo sestoje solidne kvalitete. Mehki listavci so v enoti zastopani v manjšinjskem deležu. Izmed mehkih listavcev prevladuje črna jelša. Delež iglavcev v lesni zalogi skupno znaša 10,5 % lesne zaloge. Med njimi prevladujeta smreka in rdeči bor. V manjših deležih so prisotni še macesen ter lokalno še jelka, črni bor in tujerodna duglazija in zeleni bor. Relativno velik in zato pomemben je tudi delež tise, ki je v Sloveniji zavarovana vrsta katero je prepovedano izkoriščati.

Grafikon 2: Sestava lesne zaloge gozdov v GGE po skupinah drevesnih vrst (v %).

Grafikon 3: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE Rodni Vrh (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Povprečna lesna zaloga je višja od povprečja v zasebnih gozdovih, kjer znaša 364,5 m³/ha, v državnih je le-ta 351,3 m³/ha. Razmerje iglavci : listavci je v zasebnih gozdovih 9,6 % : 90,4 %. Medtem ko je v državnih več iglavcev. In sicer razmerje med iglavci in listavci znaša 15,3 % : 84,7 % v prid listavcev.

Preglednica 28/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	112.357	86.618	25.739
	m ³ /ha	38,0	35,0	53,8
Listavci	m ³	957.852	815.440	142.412
	m ³ /ha	324,4	329,5	297,5
Skupaj	m³	1.070.209	902.058	168.151
	m ³ /ha	362,4	364,5	351,3

Način ugotavljanja lesnih zalog

Lesne zaloge so bile ugotovljene z okularno cenitvijo opisovalcev pri terenskih opisih sestojev. Okularne lesne zaloge so bile korigirane glede na izračun lesnih zalog po stalnih vzorčnih ploskvah. Povprečna lesna zaloga po SVP je znašala 357,9 m³/ha, povprečna lesna zaloga po opisih pa 375,3 m³/ha. V povprečju so bile lesne zaloge iglavcev izravnane s faktorjem 0,929 in listavcev s faktorjem 0,970. Z opisi so bile okularne lesne zaloge iglavcev in listavcev torej nekoliko precenjene. Lesne zaloge odsekov so bile dobljene s seštevkom korigiranih lesnih zalog sestojev.

SVP so bile postavljene na mreži 500 x 250 m, ne glede na lastništvo in ne glede na RGR.

Posamezni rastiščnogojitveni razredi so bili zaradi menjavanja rastiščnih razmer na majhnih površinah ter zaradi majhne površine GGE uvrščeni samo v en stratum. Z združitvijo rastiščnogojitvenih razredov v en stratum se je povečalo število stalnih vzorčnih ploskev, s tem

pa se je zmanjšala vzorčna napaka (E) ocen lesnih zalog pod predpisani nivo 15 % in na nivoju GGE znaša 5,5 %.

V enoten stratum 1 so bili tako združeni naslednji rastiščnogojitveni razredi: Prepanonska gabrovja (RGR 04012), Podgorska kisloljubna bukovja (RGR 06012) ter Predpanonska bukovja (RGR 06412).

Preglednica 29/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	RGR	Rastiščno gojitveni razred	Površina	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število SVP	+E (%) po RGR	+E (%) po strat
STALNE VZORČNE PLOSKVE							
1	04012	Predpanonska gabrovja	380,78	366,6	36	13,0	5,5
1	06012	Podgorska kisloljubna bukovja	929,55	364,6	73	9,5	
1	06412	Predpanonska bukovja	1.642,89	350,9	115	7,6	
Skupaj			2.953,22	357,9	224	5,3	
OKULARNA OCENA							
1	04012	Predpanonska gabrovja	380,78	371,1			
1	06012	Podgorska kisloljubna bukovja	929,55	358,8			
1	06412	Predpanonska bukovja	1.642,89	385,7			
Skupaj			2.953,22	375,3			

Način ugotavljanja tarif

Tarifni razredi so bili za skupine drevesnih vrst po sestojih določeni na podlagi višinskih krivulj ter preračunani na nivo odsekov ter dalje na nivo rastiščnogojitvenih razredov. Odsečni tarifni razredi so ponderirana sredina tarifnih razredov sestojev v odseku, pri čemer smo kot utež uporabili površino in lesno zalogo sestoja. Za gospodarsko najpomembnejše drevesne vrste - bukev, hrast in rdeči bor, so bili na stalnih vzorčnih ploskvah ocenjeni povprečni tarifni razredi po rastiščnogojitvenih razredih tako, da so se na ploskvah merile višine štirih najbližjih prevladujočih oz. sovladajočih dreves s premerom 30 ali več cm. Če se za obravnavane drevesne vrste oz. skupine drevesnih vrst ponderirana sredina tarifnih razredov po rastiščnogojitvenih razredih ne približa dovolj oceni tarif na stalnih vzorčnih ploskvah, je potrebno opraviti korekcijo tarifnih razredov po odsekih.

Uporabljeni povprečni tarifni razredi se pri nobeni izmed drevesnih vrst, zato korekcija tarifnih razredov po odsekih ni bila potrebna.

Tarifni razredi po posameznih odsekih so podani v prilogi načrta v poglavju 12.2.

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek znaša 7,72 m³/ha. Delež iglavcev in listavcev v prirastku je sorazmeren njihovem deležu v lesni zalogi. Prirastek iglavcev znaša 1,06 m³/ha, listavcev pa 6,66 m³/ha. Prirastek je na nivoju GGE ter pri listavcih in iglavcih najvišji v drugem in tretjem debelinskem razredu. Visok delež prirastka v IV. in v V. debelinskem razredu (33,9 %) je posledica velikega deleža sestojev v obnovi.

Preglednica 17/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,13	0,29	0,28	0,23	0,13	1,06	13,8
Listavci	0,69	1,92	1,79	1,48	0,78	6,66	86,2
Skupaj:	0,82	2,21	2,07	1,71	0,91	7,72	100,0

Večjih razlik v prirastku med lastniškimi kategorijami gozdov nismo zaznali. Povprečni letni prirastek v zasebnih gozdovih znaša 7,70 m³/ha in v državnih gozdovih 7,79 m³/ha.

Preglednica 18/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi.
Iglavci	m ³	3.143	2.382	761
	m ³ /ha	1,06	0,96	1,59
Listavci	m ³	19.647	16.680	2.967
	m ³ /ha	6,66	6,74	6,20
Skupaj	m³	22.790	19.062	3.728
	m ³ /ha	7,72	7,70	7,79

Način ugotavljanja prirastka

Prirastek je bil izračunan na podlagi odstotnih prirastnih nizov, ki so bili pridobljeni iz ponovljenih meritev dreves na stalnih vzorčnih ploskvah. V obdelavo so bila zajeta samo drevesa s korektno izmerjenimi premeri ob obeh meritvah. Prirastni nizi so bili dobljeni z izravnavo posameznih (za vsako drevo) volumenskih prirastnih odstotkov po starih premerih (neodvisna spremenljivka) za vsako glavno skupino drevesnih vrst za celo GGE skupaj.

Volumenski prirastni odstotki za vsako v obdelavo vzeto drevo so bili izračunani po naslednji formuli:

$$IV_{\%} = \frac{(V_2 - V_1) * 100}{V_1} \quad \dots (1)$$

Uporabljeni prirastni nizi so prikazani v prilogi načrta (poglavje 12.3).

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatki opisov sestojev so bili pridobljeni z neposrednim opisovanjem na terenu. Pri opisih sestojev so se uporabljali: digitalni ortofoto načrti (DOF025) izdelani leta 2022 (Geodetske podlage ZGS, 2019), LIDAR posnetki izdelani leta 2016 (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2019), temeljni topografski načrti (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2019), digitalni katastrski načrti povzeti po GURS iz leta 2019 (Geodetske podlage ZGS, 2019) ter raba tal povzeta po MKGP iz leta 2019 (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2019).

Več prostorsko ločenih sestojev je bilo ponekod opisanih z enim samim opisom. Sestoji so bili izločeni na podlagi razlik v razvojnih fazah, negovanosti, zasnovi, sklepu, vrsti sečnje, lesni zalogi, vrstni sestavi, gozdnogojitveni smernici ter vrsti lastništva.

Razvojne faze so bile izločene na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010). Vrednosti ocenjevanih parametrov so bile pridobljene s terenskimi popisi sestojev. Izločenih je bilo 1185 sestojev s povprečno površino 2,49 ha.

Izločeni sestoji so bili uvrščeni v štiri razvojne faze (Preglednica 32). V GGE prevladujejo skupinsko raznodobni gozdovi v razvojni fazi debeljaka (52,4 %). Sledijo sestoji v obnovi (27,4 %), ter drogovnjaki (18,3 %). Mladovjki je le 1,9% površine vseh gozdov.

Delež pomladka v GGE znaša 17,5 % od celotne površine gozdov. V pomladek so zajete mlade razvojne stopnje sestojev (do vključno letvenjaka) pod zastorom matičnih dreves, ki bodo v skladu z gozdnogojitvenimi cilji gradili nov sestoj. Pomladek je sicer prisoten v vseh razvojnih fazah, opisan pa je samo tisti pomladek, ki je pomemben za nadaljnji razvoj gozda. Tako največji delež dosega v sestojih v obnovi (51,3 %). Vzpodbudno je, da je v sestojih v obnovi večino pomladka dobre (59,7 %) ali odlične zasnove (24,7 %).

Povprečna lesna zaloga v drogovnjakih ob srednjem premeru 18 cm znaša 295,1 m³/ha, povprečni letni prirastek pa 8,56 m³/ha/leto. Večinoma so to ne redčeni sestoji, ki so pogosto pregosti. Srednji premer dreves v debeljakih ne presega kriterialnega praga 30 cm, kar nakazuje na pomanjkanje debelih dreves v debeljakih. Povprečna lesna zaloga v debeljakih znaša 383,4 m³/ha povprečni letni prirastek pa znaša 8,06 m³/ha/leto. Povprečna lesna zaloga v sestojih v obnovi znaša 392,0 m³/ha ob povprečnem letnem prirastku 7,03 m³/ha/leto, kar

nakazuje, da je lesna zaloga v sestojih v obnovi še vedno visoka. Srednji premer drevja v GGE je 25 cm.

Preglednica 19/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga	Število SVP	± E	Srednji premer
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	m ³ /ha		%	cm
Mladovje	55,89	1,9								5	257,0	25
Drogovnjak	539,01	18,3	8,61	1,6	18,1	28,8	52,5	0,6	295,1	32	15,7	18
Debeljak	1.549,40	52,4	93,48	6,0	7,5	72,8	18,9	0,8	383,4	142	5,3	27
Sestoj v obnovi	808,92	27,4	415,37	51,3	24,7	59,7	12,0	3,6	392,0	43	13,6	29
Skupaj	2.953,22	100,0	517,46	17,5						222	5,3	25

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice izhajajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah.

V drevesni sestavi pomladka močno prevladuje bukev (Preglednica 33). Ostale drevesne vrste, z izjemo navadnega belega gabra (Drugi trdi listavci) se pojavljajo v manjšinskih deležih, pod 3 %. V mladovjih se ponekod v večjem številu pojavlja tudi tujerodna invazivna vrsta robinija.

Preglednica 20/D-POM: Sestava pomladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	15,31	5,72	5,06	0,63	0,09	419,68	14,45	11,90	41,59	3,03	517,46
%	2,96	1,11	0,98	0,12	0,02	81,10	2,79	2,30	8,04	0,59	100,00

V mladovju prevladujejo bogate in dobre zasnove, so pa mladovja večinsko nenegovana (preglednica 34). Podobna slika se kaže v drogovnjakih, kjer prevladujejo dobre zasnove. So pa drogovnjaki večinsko pomankljivo negovani ali nenegovani. Glede negovanosti je stanje najboljše v debeljakih in sestojih v obnovi, kjer prevladujejo negovani in pomankljivo negovani sestoji. Stanje glede sklepa sestojev je močno povezano z negovanostjo. Ker so mladovja in drogovnjaki pomankljivo negovani ali nenegovani prevladujejo tesni sklepi krošenj. praktično tretina vseh mladovji in drogovnjakov ima tesen sklep (Preglednica 34).

Preglednica 21/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	55,89	40,0	45,5	14,5	0,0	17,7	35,0	47,1	0,2	62,2	14,5	9,6	13,7
Drogovnjak	539,01	18,1	49,3	26,5	6,1	13,8	38,6	46,9	0,7	59,3	27,0	10,3	3,4
Debeljak	1.549,40					23,7	45,4	30,9	0,0	30,0	54,2	13,9	1,9
Sestoj v obnovi	808,92					28,0	46,5	25,5	0,0				
Skupaj	2.953,22												

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

3.5 Tipi sestojev

V GGE Rodni Vrh prevladujeta tipa »Drugi pretežno listnati gozdovi« z 59,3 % ter »Bukovi gozdovi« z 33,9 % površine vseh gozdov (Preglednica 35). Sledijo »Drugi gozdovi iglavcev in listavcev« z 12,7 %, v katerega uvrščamo mešane gozdovi smreke, bukve, pravega kostanja in hrastov. V manjšem obsegu se pojavljata še tipa »Gozdovi bukve in hrasta« s 2,4 % ter »Drugi pretežno iglasti gozdovi« na 1,1 % vse gozdne površine. . Vsi ostali tipi drevesne sestave gozdov obsegajo posamezno manj kot 1 % površine (Preglednica 35).

Preglednica 22/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Hrastovi gozdovi	13,48	0,5
Gozdovi bukve in hrasta	72,03	2,4
Bukovi gozdovi	1.000,73	33,9
Drugi pretežno listnati gozdovi	1.398,89	47,3
Gozdovi bukve in jelke	16,35	0,6
Gozdovi bukve in smreke	11,75	0,4
Smrekovi gozdovi	13,77	0,5
Borovi gozdovi	19,17	0,6
Drugi pretežno iglasti gozdovi	31,25	1,1
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	375,80	12,7
Skupaj	2.953,22	100,0

Glavna graditeljica sestojev v GGE je bukev, katera pogosto tvori čiste sestoje enomerne strukture. Mešanost bukve je tako v glavnem skupinska do sestojna, ostale drevesne vrste so primešane posamič ali v šopih. Smreka in rdeči bor sta pod antropogenim vplivom razširjena razpršeno po celotni GGE v glavnem posamično in šopasto. Ostali iglavci (duglazija, macesen, zeleni bor,...) se pojavljajo posamezno ali v manjših skupinah in so umetno vneseni. Ostali listavci se v glavnem pojavljajo posamezno ali v manjših skupina. Gradjen in dob gradita mešane sestoje z drugimi drevesnimi vrstami. Bolj pogosta sta zlasti na severnem, nižinskem delu GGE. Navadni beli gaber je primešan posamezno do skupinsko. Črna jelša se na zamočvirjenih in povirnih rastiščih in ob vodotokih pojavlja sestojno, v ostalih sestojih je primešana posamično ali v manjših skupinah. Plemeniti listavci so prisotni posamezno ali skupinsko do sestojno na aceretalnih rastiščih. Kostanj se pojavlja raztreseno posamič ali v šopih.

Karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (KARTA ŠT. 2).

3.6 Ohranjenost gozdov

Stopnja ohranjenosti gozdov je določena glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdnega rastišča tuje ali so redko prisotne. Ohranjenost gozdov je izračunana za vsak odsek posebej na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno (modelno) drevesno sestavo.

V GGE Rodni Vrh je potrebno izpostaviti soliden delež ohranjenih sestojev (32,1 %; Preglednica 36). Sicer v enoti prevladujejo spremenjeni gozdovi (59,9 %). Gozdovi listavcev so pogosto spremenjeni zaradi prekomernega izkoriščanja in hkratnega zatiranja določenih listnatih drevesnih vrst (npr. bukve in hrastov) ter vnosa in pospeševanja iglavcev, na spremenjeno drevesno sestavo pa vpliva tudi v preteklosti močno razširjeno steljarjenje. Močno spremenjeni gozdovi (8,0 % vse gozdne površine) se nahajajo na območju rastišč, kjer prevladujejo nasadi iglavcev. Gozdov z izmenjanim drevesnim sestavom v GGE ni.

Preglednica 23/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	947,04	32,1	1.770,06	59,9	236,12	8,0	2.953,22	100,0
Skupaj vsi gozdovi	947,04	32,1	1.770,06	59,9	236,12	8,0	2.953,22	100,0

3.7 Kakovost drevja

Kakovost je bila ocenjena v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010) ter s Pravilnikom o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov (2011 in nasl.) na stalnih vzorčnih ploskvah pri drevju debelejšem od 30 cm.

Kakovost je bila določena 1.744 vzorčnim drevesom. Tako pri iglavcih, kot pri listavcih prevladuje dobra kakovost drevja (Preglednica 37). Majhen, a hkrati pričakovan zaradi slabo negovanih sestojev je delež drevja odlične in prav dobre kakovosti (skupaj le 11,2 %) ter prevelik delež zadovoljive kakovosti (10,1 %). Iz povprečja navzgor nekoliko izstopajo macesen, hrasti in plemeniti listavci, kar je vzpodbudno in kaže na dobre osnove za produkcijo kvalitetnega drevja v GGE. Pri glavni graditeljici sestojev, bukvi, prevladuje dobra kvaliteta. Vzorec nakazuje na to, da so v GGE najslabše kakovosti ostali trdi listavci, kjer večino predstavljata navadni beli gaber in evropski pravi kostanj. Podpovprečen po kakovosti je tudi rdeči bor. Na splošno velja, da kakovost drevja ne odgovarja rastiščnim razmeram.

Preglednica 24/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	79	0,0	3,8	69,6	22,8	3,8
Jelka	9	0,0	0,0	88,9	11,1	0,0
Bor	111	0,0	7,2	63,1	27,0	2,7
Macesen	7	0,0	28,6	57,1	14,3	0,0
Ostali igl.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	927	1,3	13,2	67,3	16,6	1,6
Hrast	214	1,9	23,4	53,7	18,2	2,8
Pl. lst.	123	1,6	13,8	55,3	25,2	4,1
Dr. tr. lst.	234	1,3	4,3	40,6	44,8	9,0
Meh. lst.	39	0,0	17,9	59,1	17,9	5,1
Skupaj iglavci	207	0,0	6,3	66,6	24,2	2,9
Skupaj listavci	1.537	1,4	13,4	60,1	21,9	3,2
Skupaj	1.744	1,2	12,6	60,9	22,1	3,2

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodovanega drevja je na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah ocenjena na 4,8 %. Pri tem prevladujejo poškodbe na deblu in korenici, ki so nastale predvsem zaradi antropogenih vplivov (nepazljivost in neustrezna tehnologija pri sečnji in spravi lesa), ki so posledica nepazljivosti in neustrezne tehnologije pri sečnji in spravi. Pri tovrstnih poškodbah je praviloma prizadet najvrednejši del drevesa, zato jih je potrebno v prihodnje znižati na minimum.

Preglednica 25/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/korenici	4,1
Veje/krošnja	0,7
Osutost	0,0
Skupaj	4,8

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letu 2020 je bil opravljen četrti popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni in racionalnejši metodi, ki na podlagi dolgoročnega in periodičnega spremljanja omogoča koreknejše analize tudi s pomočjo statističnih orodij. Osnovo za izvedbo popisa predstavljajo popisne enote, ki ob upoštevanju težko prehodnih ovir in populacijskih območij rastlinojede parkljaste divjadi, združujejo med seboj podobne GGE glede na območne rastiščnogojitvene tipe. V tem poglavju navedeni podatki o objedenosti veljajo za popisno enoto Haloze (05) in so za veliko ožje območje obravnavane GGE zgolj informativnega značaja.

GGE Rodni vrh spada v popisno enoto Haloze, ki leži v dveh GGO (Maribor in Celje). Na osnovi popisa objedenosti znotraj popisne enote ugotavljamo predvsem trende preraščanja pomembnejših drevesnih vrst graditeljic sestojev iz mlajših razredov v starejše. Vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na gozdno mladje se kaže tudi v sposobnosti pretaščanja ključnih drevesnih vrst. V nadaljevanju so prikazani podatki o popisu objedenosti 2020 znotraj celotne popisne enote Haloze na območju GGO Maribor. Treba je poudariti, da je bil popis izveden na 40 vzorčnih ploskvah, od tega je bilo na območju GGE Rodni vrh popisanih deset ploskev. Analiza je bila opravljena na podlagi preraščanja deležev posameznih drevesnih vrst po višinskih razredih. Z višinsko rastjo se število osebkov na hektar zmanjša. Z vidika vpliva rastlinojede divjadi na pomlajevanje in preraščanje je pomembno, da do višine, kjer osebki niso več ogroženi zaradi objedanja, preraste zadostno število osebkov posameznih drevesnih vrst. Ti predstavljajo osnovo, ki jo z gozdnogojitvenimi ukrepi usmerjamo k zeleni ciljni drevesni sestavi. V tem smislu predstavlja najvišji razred iz popisa objedenosti (100–150 cm) osnovo posameznih drevesnih vrst za nadaljnji razvoj.

Preglednica 30 prikazuje, da se število osebkov na hektar z višinsko rastjo zmanjšuje. Skupna objedenost gozdnega mladja znaša 21,9 %. Najvišja je v razredu 3 (28,9 %), najnižja pa v razredu 2 (17,0 %).

Preglednica 39/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
1. do 15 cm	70.706	
2. 16-30 cm	50.874	17,0
3. 31-60 cm	25.437	28,9
4. 61-100 cm	13.163	28,1
5. 101-150 cm	4.302	19,0
Skupaj 2-5	93.776	21,9

S preraščanjem mladja v višje razrede narašča delež bukve, delež hrastov in plemenitih listavcev pa konstantno pada. Smreka izpade kot posledica agresivnega preraščanja bukve in ne toliko na račun objedenosti. Delež jelke pa se ohranja in celo z preraščanjem narašča. Najvišja objedenost je pri mehkih listavcih. V primerjavi s podatki popisa objedenosti iz leta 2017 lahko rečemo, da je trend pozitiven pri najštevilčnejši vrsti bukvi, med tem ko je pri vseh ostalih vrstah zaznati rahel dvig stopnje objedenosti. Skupna objedenost je v primerjavi s popisom iz leta 2017 je nižja za 3,2 odstotnih točk. Na osnovi vzorčnih podatkov iz popisa objedenosti ocenjujemo, da rastlinojeda divjad ne vpliva kritično na proces pomlajevanja in preraščanja glavnih drevesnih vrst. Čeprav prevladujejo pomanjkljivo in nenegovana mladovja (82 %), je zasnova teh mladovij ugodna (skoraj 85 % je mladovij z bogato in dobro zasnovo).

Ocenjujemo, da je objedenost tudi posledica premajhnega deleža mladovij (skupno le 2 % oz. 56 ha) in ne samo številčnosti rastlinojede parkljaste divjadi.

Preglednica 40/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v %)				Objedenost %
	do 30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	0,1	0,4	0,4	0,5	
Jelka	1,2	3,0	5,9	9,8	26,1
Bukev	53,0	65,8	70,2	76,1	11,6
Hrasti	8,9	0,8%	0,7	0,0	26,1
Plemeniti listavci	19,5	10,8	4,6	0,0	35,9
Drugi trdi listavci	16,5	16,8	15,3	8,2	43
Mehki listavci	0,6	2,0	3,0	5,4	55,6
Iglavci	1,5	3,8	6,2	10,3	22,8
Listavci	98,5	96,2	93,8	89,7	21,9
Skupaj					21,9

3.10 Odmrlo drevje

Podatki o odmrlem drevju so bili dobljeni iz popisov na stalnih vzorčnih ploskvah. V popis niso zajeti panji in veje. V GGE Rodni Vrh je bilo evidentiranih 23,66 odmrlih dreves/ha oz. 16,56 m³/ha (Preglednica 41).

Pravilnik o varstvu gozdov (2009) določa, da je potrebno zagotoviti vsaj 3 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo v rastiščnogojitvenem razredu. Tako bi v obravnavani GGE ob povprečni lesni zalogi večnamenskih gozdov 362,4 m³/ha morale biti v gozdu vsaj 10,87 m³ odmrlega lesa na hektar. Količina odmrlega drevja v GGE, ki trenutno znaša 16,56 m³/ha je za 5,69 m³/ha višja od predvidene v pravilniku ter tako zadostuje prej omenjenemu kriteriju. Problematično je dejstvo, da nismo zaznali nobenega odmrlega drevja v najvišjem debelinskem razredu (50 cm in več). Zato sklepamo, da debelega odmrlega drevja v enoti močno premanjkuje.

Preglednica 26/OD: Odmrlo drevje v GGE

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	0,89	6,43	7,32	0,45	10,00	10,45	1,34	16,43	17,77
	m ³ /ha	0,33	2,35	2,68	0,17	3,67	3,84	0,50	6,02	6,52
30 - 49 cm	št./ha	0,36	2,05	2,41	0,27	3,21	3,48	0,63	5,26	5,89
	m ³ /ha	0,60	3,49	4,09	0,46	5,49	5,95	1,06	8,98	10,04
50 in več cm	št./ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	m ³ /ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skupaj	št./ha	1,25	8,48	9,73	0,72	13,21	13,93	1,97	21,69	23,66
	m ³ /ha	0,93	5,84	6,77	0,63	9,16	9,79	1,56	15,00	16,56

Z vidika zagotavljanja habitatov živalskim vrstam, ki so z odmrlo lesno maso neposredno povezane (ptice duplarice, nekateri sesalci, hrošči idr.), je potrebno tudi v prihodnje ohranjati odmirajoča in odmrta stoječa drevesa. Zaradi neustrezne razporeditve odmrle lesne mase je le-to v prihodnje potrebno ohranjati zlasti v III. razširjenem debelinskem razredu. V praksi je potrebno uvesti prakso načrtnega puščanja debelejših odmrlih dreves v gozdu.

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Najstarejši pisni viri o življenju in nastanku kulturne krajine v Gozdnatih Halozah so srednjeveški urbarji in cenilni popisi iz 15. stoletja (Bračič, 1982). Območje je bilo sorazmerno enakomerno in za tisti čas gosto poseljeno. Kmetije so bile bolj revne, kar je razvidno iz nizkih denarnih in naturalnih dajatev. Na njivah so sejali pšenico, proso, oves, zelje in repo. Pomemben pridelek je bilo vino. Gojili so govedo, svinje, koze, ovce in perutnino. Gozdovi v tistih časih zaradi oddaljenosti od mest niso imeli skoraj nikakršne prometne vrednosti. Dajali so drva za domačo kurjavo, les za izdelavo sodov, gradbeni les in vinogradniško kolje. V njih so lovili le graščaki. V 19. stoletju so gospodarske težave povzročile, da so predvsem vinogradi in gozdovi prehajali v last tujcev in posojilnic.

O izkoriščanju gozdov je le malo dokumentiranih podatkov. Z masovnimi sečnjami so začeli kmetje in veliki lastniki po končani prvi svetovni vojni. To potrjuje današnje stanje gozdov in pričanja takratnih starih, ki so se spominjali lepih gozdov in velikih sečenj posestnikov (Gospodarska enota Lešje, 1958). Sečnje so se izvajale brezobzirno po potrebah gozdnih posestnikov in po pogojih lesnih trgovcev. S sečnjami na golo so reševali gospodarske probleme lastnikov in težke spravilne pogoje. Gozdovi so se v tem času v glavnem izkoriščali za železniške pragove (bukev, hrast), taninski les (pravi kostanj) in kurjavo. Tovarna strojil iz Majšperka, ki je bila zgrajena leta 1917 in je delovala do leta 1962, je bila zelo pomemben vir dohodka za lastnike gozdov. Iz Haloz je pridobila letno do 5.200 m³ kostanjevega taninskega lesa (Gospodarska enota Lešje, 1958). Proizvodnja je bila tako rentabilna, da je lastnik leta 1938 iz dobička v taninski proizvodnji zgradil tovarno volnenih izdelkov.

V 60 letih 20. stoletja so na območju GGE v Slapah, Jurovcih in Tržcu na reki Dravinji še delovale žage venecijanke, ki so razrezovale les za lastno uporabo lastnikov gozdov. V preteklosti so žage delovale tudi v Zgornji Pristavi in na potoku Rogatnica v Kozmincih (Gospodarska enota Rodni Vrh, 1963). V zasebnih gozdovih je bilo v preteklosti zelo razvito steljarjenje, ki je zajemalo 80 % površin. Na 70 % teh površin se je steljarilo vsako leto, na 30 % površin pa kolobarilo z enoletnim ali večletnim presledkom. Na 1 ha steljarjenega gozda se je pridobilo 1.600 kg listja.

Plodovi pravega kostanja so bili v preteklosti zelo pomembni za prehrano prebivalcev in za živalsko krmo, ter za zamenjavo in prodajo. Posebna oblika kostanjevih sestojev so bili kostanjevi gaji, ki so nekakšni gozdni sadovnjaki, v katerih so nabirali plodove ali pasli prašiče. Taki gozdovi s starimi orjaškimi kostanji imajo majhno zarast, zato so lahko poleti v njih pasli tudi govedo. Ob dobri letini so dajali do 5.000 kg plodov na hektar.

Za pozna 80 in 90 leta prejšnjega stoletja, je bilo značilno, da se je sečnja v zasebnih gozdovih občutno zmanjšala. Razlog za to je predvsem množična uporaba fosilnih goriv za potrebe ogrevanja in v primerjavi z drvni, nizka cena le teh. V tem obdobju se gozdovi izkoriščajo le v smislu sečnje večvrednega lesa, predvsem bukove hlodovine, saj je hlodovina predstavljala edino rentabilno obliko sečnje. Tako obdobje nizkega zanimanja za izkoriščanje gozdov je trajalo približno dvajset let, vse do leta 2005, ko se trendi ponovno pričnejo spreminjati. V tem obdobju je zato prišlo do občutne akumulacije lesnih zalog in postopnega staranja gozdnih sestojev.

Za celotno obdobje po drugi svetovni vojni in do danes, je za območje GGE značilno povečevanje površin gozdov ter konstantna rast lesnih zalog. Povečevanje površin gozdov se je v zadnjih dvajsetih letih sicer nekoliko ustavilo. Povečevanje lesnih zalog in površin gozda je značilno predvsem za zasebne gozdove, pri katerih razpolagamo s podatki iz gozdnogospodarskih načrtov vse do leta 1961. Tako je bila na primer leta 1961 površina zasebnih gozdov v enoti ocenjena na 1.615 hektarov. Dobrih 30 let kasneje, to je 1994 je bila ugotovljena površina že 2.201 hektar, leta 2024 pa znaša površina gozdov 2953,22 ha (Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Rodni Vrh 1994–2003, 1994). Del tega

povečanja predstavlja opuščanje kmetijskih površin in postopno zaraščanje, del pa načrtno pogozdovanje za kmetovanje manj ugodnih površin. Načrtno pogozdene površine so bile predvsem v 70 letih zasajene z iglavci, s katerimi so načrtno želeli povečati ekonomsko donosnost gozdov (Gozdnogospodarski načrt za zasebne in labilne gozdove Rodni Vrh 1974–1983, 1975). Na drugi strani so se lesne zaloge zvišale iz 123 m³/ha leta 1961, na 218 m³/ha v letu 1991 ter na zdajšnjih 362,4 m³/ha.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

Analiza preteklega gospodarjenja upošteva strukturo lastništva in rastiščnogojitvene razrede kot je bilo zavedeno v preteklem gozdnogospodarskem načrtu za GGE Rodni Vrh.

4.2.1 Posek

V GGE Rodni Vrh je bilo v preteklem ureditvenem obdobju (2014 – 2023) skupno posekano 78.616 m³ lesne biomase, kar predstavlja samo 41,5 % načrtovanega oziroma možnega poseka (Preglednica 42). Preračunano na površino in leto to znaša 2,69 m³/ha/leto (Preglednica 43), kar priča, da se je v GGE sekalo malo. Ocena poseka po stalnih vzorčnih ploskvah (SVP) se sklada z tekočimi evidencami Zavoda za gozdove Slovenije – 95 % interval zaupanja ocene po SVP je 69.279 m³ – 120.125 m³ (Preglednica 42). Prav tako so znotraj 95% intervala zaupanja po SVP tudi vse tekoče evidence preračunane na površino in leto ne gelede na iglavce in listavce ali lastniško kategorijo (Preglednica 43). Ker se ocene poseka po SVP skladajo z tekočimi evidencami, le te v nadaljevanju smatramo, kot merodajno merilo realiziranega poseka.

Preglednica 27:P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju v GGE

2014 - 2023	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval +- m ³	%
Iglavci	20.577	14.271	69,4	17.804	13.016	86,5
Listavci	169.036	64.345	38,1	76.898	21.843	45,5
Skupaj	189.613	78.616	41,5	94.702	25.423	49,9

Realizacija poseka je bila znatno večja pri iglavcih, kot pri listavcih (Preglednica 42). To pa zato, ker je bil delež sanitarnega poseka iglavcev v obdobju 2014-2023 relativno visok, hkrati pa imajo lastniki gozdov še vedno večji interes po sečnji iglavcev, ker so le ti še vedno gospodarsko bolj pomembni od listavcev. Ne glede na to so listavci zaradi neprimerljivo večje zastopanosti v GGE nasploh še vedno gospodarsko pomembnejši in predstavljajo veliko večino realiziranega poseka (Preglednici 42 in 43).

Preglednica 28: Ocena poseka na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP) in primerjava z evidenco

Stratum	Površina(ha)	Evidenca (m ³ /ha/leto)	Ocena poseka na SVP					
			Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (+- m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)*	
GGE	Iglavci	2.926,87	0,49	216	0,608	3,335	0,445	73,2
	Listavci	2.926,87	2,20	216	2,627	5,596	0,746	28,4
	Skupaj	2.926,87	2,69	216	3,236	6,513	0,869	26,9
Državni gozdovi	442,81	3,93	31	3,339	7,639	2,799	83,8	
Zasebni gozdovi	2.484,06	2,46	185	3,218	6,328	0,912	28,3	

*e% - relativni odklon zaupanja ob 5 % tveganju

Realizacija poseka v preteklem obdobju je bila najslabša v zasebnih gozdovih, kjer je znašala le borih 39,1 % od možnega načrtovanega poseka (Preglednica 44). Slabo realizacijo v zasebnih gozdovih gre iskati zlasti v kombinaciji razdrobljene posesti – močno prevladujejo zasebne posesti do velikosti 5 ha – ter relativno zahtevnih spravnih razmer. Hkrati

ocenjujemo, da se je v zadnjem ureditvenem obdobju na območju GGE še dodatno zmanjšal pomen gozdov in lesa, kot obnovljivega energetskega vira. Ocenjuje se, da se je zmanjšal delež gospodinstev, ki za ogrevanje uporabljajo drva.

Realizacija poseka je bila nekoliko boljša v državnih gozdovih, in sicer 52,5 %. K temu je prispevala zlasti visoka realizacija iglavcev, ki je celo preseгла načrtovan posek in je znašala 122,6 % (Preglednica 44). Nasprotno se realiziran posek listavcev v državnih gozdovih praktično ne razlikujejo od tega v zasebnih gozdovih in je izjemno nizek. Znaša le 37,9 %. Pri tem je potrebno omeniti, da ocenjena realizacija po stalnih vzorčnih ploskvah (Realizacija – SVP) kaže na določena odstopanja od realizacije v tekočih evidencah. To je zato, ker je državnih gozdov površinsko malo in je zato v državnih gozdovih malo stalnih vzorčnih ploskev, samo 31. Zato je ocena realizacije poseka po SVP v državnih gozdovih nezanesljiva. Kot merodajno oceno v tem primeru je zato potrebno jemati tekoče evidence.

Preglednica 29/D-PL1: Primerjava realizacije poseka za GGE, po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	14.830	141.636	156.466	5.747	27.400	33.147	20.577	169.036	189.613
Izveden - m ³	7.227	53.973	61.200	7.044	10.372	17.416	14.271	64.345	78.616
Izveden SVP - m ³	14.147	65.800	79.947	3.720	11.064	14.784	17.804	76.898	94.702
Realizacija - evid	48,7	38,1	39,1	122,6	37,9	52,5	69,4	38,1	41,5
Realizacija - SVP	95,4	46,5	51,1	64,7	40,4	44,6	86,5	45,5	49,9
Povp. drevo - m ³	0,90	0,76	0,78	0,73	0,78	0,76	0,81	0,76	0,77

Povprečni volumen evidentiranih dreves se je glede na preteklo ureditveno obdobje povečal v državnih gozdovih, in sicer za 0,07 m³, medtem ko v zasebnih gozdovih ni bilo sprememb v posekanem povprečnem drevesu (GGN GGE Rodni Vrh 2014 – 2023). Povprečni volumen evidentiranih dreves za posek je v ureditvenem obdobju 2014-2023 tako znašal 0,78 m³ za zasebne in 0,78 m³ za državne gozdove. Povprečni volumen posekanega drevesa je v zasebnih gozdovih znatno večje pri iglavcih nasproti listavcem. Medtem ko v državnih gozdovih ni večjih razlik med iglavci in listavci (Preglednica 44).

Preglednica 30/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 2004–2013 ter 2014–2023

Ureditveno obdobje		Načrtovani posek	Realiziran evidentiran posek	Realizacija sečnje po evidenci	Skupna realizacija možnega poseka po evidenci
		m ³	m ³	%	%
2004–2013	Iglavci	15.006	10.088	67,2	7,4
	Listavci	121.614	51.742	42,5	37,9
	Skupaj	136.620	61.830	45,3	45,3
2014–2023	Iglavci	20.577	14.271	69,4	7,5
	Listavci	169.036	64.345	38,1	33,9
	Skupaj	189.613	78.616	41,5	41,5

Načrtovani posek za obdobje 2014–2023 je bil za 38,8 % večji od načrtovanega poseka za obdobje 2004–2013 (Preglednica 45). Po podatkih iz tekočih evidenc ZGS je bila realizacija poseka v teh dveh ureditvenih obdobjih podobna, in sicer je leta 2013 znašala 45,3 %, leta 2023 pa 41,5 %. Na podlagi podatkov, ki jih prikazuje preglednica 45 lahko zaključimo, da se je v gozdovih GGE Rodni Vrh v zadnjih dvajsetih letih sekalo veliko manj kot bi bilo možno z gozdnogospodarskim načrtom. To velja tako za listavce, kot za iglavce.

V zasebnih gozdovih je delež negovalnega poseka (vsota poseka redčenj, pomladitvenega poseka in prebiralnega poseka) znašal sukarno 70,7 % (Preglednica 46). Od tega so redčenja predstavljala največji delež celotnega poseka, 36,8 %. Pomladitvene sečnje so predstavljale 33,8 % celotnega poseka, prebiralni posek pa zgolj 0,1 %. Pri prebiralnem poseku gre za pomoto pri evidentiranju poseka, saj v GGE Rodni Vrh ni prebiralnih gozdov. Posek oslabelega drevja je znašal 15,7 %, delež sanitarnega poseka pa 6,5 %. Obe vrsti poseka sta bili v večjem

deležu izvedeni pri iglavcih, kar je v glavnem posledica gradacije podlubnikov ter drugih dejavnikov. Ostale vrste poseka so bile izvedene v manjšem obsegu.

Skupni evidentirani posek v zasebnih gozdovih je znašal le 7,5 % od skupne lesne zaloge in 33,9 % od prirastka.

Preglednica 31/VP: Posek po vrstah poseka v zasebnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										Posek skupaj	%	%
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redč.	Pomlad.	Prebir.										
Iglav.	m ³	2.302	1.955	29	0	0	1.019	1.384	199	264	75	7.227	8,8	38,0
	%	31,8	27,0	0,4	0,0	0,0	14,1	19,2	2,8	3,7	1,0	100,0		
Listav.	m ³	20.247	18.730	8	0	0	8.579	2.588	1.211	1.292	1.317	53.973	7,4	33,5
	%	37,6	34,7	0,0	0,0	0,0	15,9	4,8	2,2	2,4	2,4	100,0		
Skupaj	m³	22.549	20.685	37	0	0	9.598	3.972	1.410	1.556	1.392	61.200	7,5	33,9
	%	36,8	33,8	0,1	0,0	0,0	15,7	6,5	2,3	2,5	2,3	100,0		

V državnih gozdovih je delež negovalnega poseka (vsota poseka redčenj, pomladitvenega poseka in prebiralnega poseka) znašal 78,4 % (Preglednica 47). Od tega je večino, 54 % vsega poseka, predstavljal pomladitveni posek. Pod redčenja je bilo zavedeno 24 % vsega poseka. Posek oslabelega drevja je znašal 10,8 %, delež sanitarnega poseka pa 6,8 %. Ostale vrste poseka so bile izvedene v manjšem obsegu.

Skupni evidentirani posek v državnih gozdovih je znašal 11,7 % od skupne lesne zaloge in 50,1 % od prirastka.

Preglednica 32/VP: Posek po vrstah poseka v državnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										Posek skupaj	%	%
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redč.	Pomlad.	Prebir.										
Iglav.	m ³	3.705	1.951	0	0	0	732	466	161	28	0	7.044	26,2	102,2
	%	52,6	27,7	0,0	0,0	0,0	10,4	6,6	2,3	0,4	0,0	100,0		
Listav.	m ³	2.493	5.638	0	0	0	1.116	709	221	65	131	10.372	8,5	37,2
	%	24,0	54,4	0,0	0,0	0,0	10,8	6,8	2,1	0,6	1,3	100,0		
Skupaj	m³	6.198	7.589	0	0	0	1.848	1.175	382	93	131	17.416	11,7	50,1
	%	35,6	43,6	0,0	0,0	0,0	10,6	6,7	2,2	0,5	0,8	100,0		

Na ravni celotne GGE Rodni Vrh je skupni delež negovalnega poseka (vsota poseka redčenj, pomladitvenega poseka in prebiralnega poseka) znašal 72,6 % (Preglednica 48). Od tega so 36,6 % od celotnega poseka predstavljal redčenja, 36,0% pa pomladitveni posek. Posek oslabelega drevja je znašal 14,6 %, delež sanitarnega poseka pa 6,5%. Delež sanitarnega poseka in poseka oslabeledih dreves je ostal na približno enaki ravni, kot v urejevalskem obdobju 2004-2013. Ostale vrste poseka so bile v preteklem ureditvenem obdobju izvedene v manjšem obsegu.

V GGE je skupni evidentirani posek znašal le 8,2 % od skupne lesne zaloge in 36,6 % od prirastka.

Preglednica 33/VP: Posek po vrstah poseka v GGE (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m ³	6.007	3.906	29	0	0	1.751	1.850	360	293	75	14.271	13,1	55,1
	%	42,0	27,4	0,2	0,0	0,0	12,3	13,0	2,5	2,1	0,5	100,0		
Listavci	m ³	22.740	24.368	8	0	0	9.695	3.296	1.432	1.357	1.448	64.345	7,5	34,0
	%	35,3	37,9	0,0	0,0	0,0	15,1	5,1	2,2	2,1	2,3	100,0		
Skupaj	m³	28.747	28.274	37	0	0	11.446	5.146	1.792	1.650	1.523	78.616	8,2	36,6
	%	36,6	36,0	0,0	0,0	0,0	14,6	6,5	2,3	2,1	1,9	100,0		

Količina posekane lesne mase v splošnem narašča s premerom dreves oziroma z debelinskimi razredi (Preglednica 49). Največ lesne mase je bilo na nivoju GGE posekane v V. debelinskem razredu (prsni premeri nad 50 cm), in sicer 11,6 % od skupne LZ, najmanj pa v prvem debelinskem razredu (prsni premer od 10 do 20 cm), in sicer 5,4 % od skupne LZ. V povprečju so bila posekana drevesa iglavcev debelejša od dreves listavcev. Struktura poseka po debelinskih razredih je odraz strukture vrste poseka. Izvajala sta se predvsem pomladitveni posek in redčenja, posek oslabelega drevja in sanitarni posek pa sta skupaj predstavljala zgolj 21,1 % celotnega poseka v GGE (Preglednica 48).

Preglednica 34/PDR: Posek po debelinskih razredih (tekoča evidenca poseka)

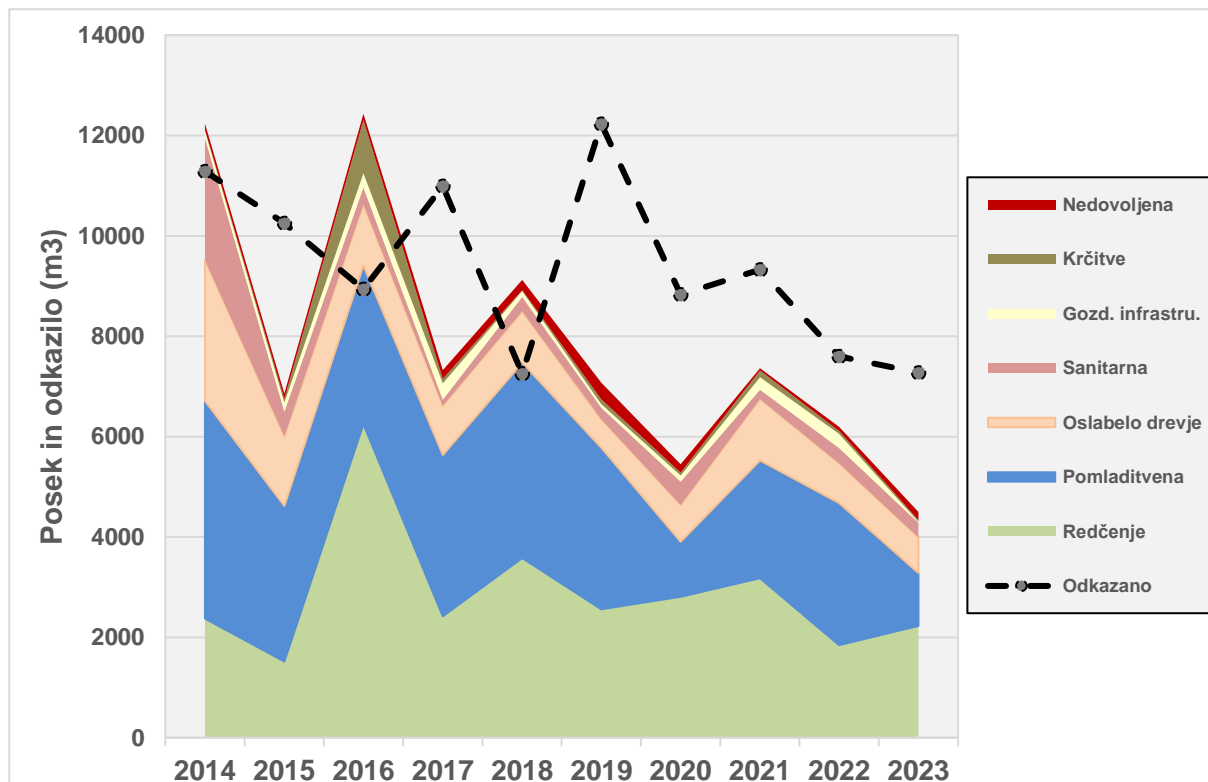
	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	10,3	14,6	11,1	12,5	16,0	13,1	4,9
Listavci	5,0	7,8	6,8	6,7	10,9	7,6	22,1
Skupaj	5,4	8,5	7,3	7,4	11,6	8,2	27,0

Glede posameznih drevesnih vrst je bilo v preteklem ureditvenem posekanih največ bukev, 45,7 % od celotnega poseka, vendar to znaša le 7,1 % od ocenjene lesne zaloge bukve (Preglednica 50). Sledijo drugi trdi listavci, predvsem navadni beli gaber s 21,3 %. Relativna intenziteta poseka (posekan delež od lesne zaloge drevesne vrste) je bila večja pri iglavcih, kot pa pri listavcih. Glede na delež od lesne zaloge se je tako najbolj intenzivno sekalo smreke (16,1 % od celotne lesne zaloge drevesne vrste), ostale iglavce (18,3 % od njihove celotne lesne zaloge), jelko (12,7 % od celotne lesne zaloge drevesne vrste) ter bore (10,8 % od celotne lesne zaloge drevesne vrste). Celokupno pa posek iglavcev znaša le 18,1 %, vendar pa je to kar 13,1 % od celotne lesne zaloge iglavcev.

Preglednica 35/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (tekoča evidenca poseka)

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	8,9	16,1	0,7
Jelka	1,1	12,7	0,1
Bor	5,5	10,8	0,5
Macesen	1,1	7,3	0,1
Ostali igl.	1,5	18,3	0,1
Bukev	45,7	7,1	3,7
Hrast	8,7	6,4	0,7
Pl. Ist.	3,9	10,0	0,3
Dr. tr. Ist.	21,3	8,8	1,7
Meh. Ist.	2,3	9,9	0,2
Skupaj iglavci	18,1	13,1	1,5
Skupaj listavci	81,9	7,5	6,7
Skupaj	100,0	8,2	8,2

Grafikon 4 prikazuje trend odkazilo in skupni izveden posek za celotno GGE Rodni Vrh skozi celotno prejšnje ureditveno obdobje (2014 – 2023). Največji posek je bil izveden na začetku ureditvenega obdobja, leta 2014 (12.263 m³) in 2016 (12.433 m³). Po letu 2016 je viden jasen trend upadanja izvedenega poseka, ki je najnižjo točko, 4.497 m³, dosegel prav na koncu ureditvenega obdobja. Odkazilo je bilo, z izjemo leta 2016 in 2018, vedno večje od poseka. Največji volumen drevja je bil odkazal leta 2019, in sicer 12.233 m³. Gospodarjenje z zasebnimi gozdovi je v GGE zelo ekstenzivno, zato posek in odkazilo v zasebnih gozdovih nimata večjega vpliva na opažen trend izvedenega poseka. Največji vpliv na opažen trend je tako imelo gospodarjenje z državnimi gozdovi. Po spremembi upravljanja državnih gozdov leta 2016, ko je upravljanje državnih gozdov prevzela družba Slovenski državni gozdovi d.o.o, je evidenten upad realiziranega poseka v državnih gozdovih, ki ne sledi dogovorjenemu in korektno izvedenemu odkazilu.

Grafikon 4: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka) in odkazila.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

V GGE prevladuje razpršena drobna gozdna posest, zainteresiranost zasebnih lastnikov za opravljanje negovalnih del v njihovih gozdovih je zaradi tega majhna. Ekonomska odvisnost od gozda je prenizka, da bi lastnike vzpodbudila k negovanju mladega gozda kot dobri naložbi za prihodnost in zagotovilo za dvig kvalitete lesa.

Obseg gojitvenih del je bil v preteklem ureditvenem obdobju načrtovan tako, da bi zagotavljal izboljšanje zasnove in negovanosti mlajših razvojnih faz. Poudarek je temeljil na naravni obnovi sestojev in negi mlajših razvojnih faz ter na indirektni negi mladovij s pomočjo matičnega sestoja.

Gledano skupno ne glede na lastništvo je bil načrtovani obseg gojitvenih del v GGE Rodni Vrh v ureditvenem obdobju 2014-2023 presežen pri pripravi tal, pri negi mladja in obžetvi (Preglednica 51). Največ je bil plan presežen pri obžetvi, in sicer za 19,5 %. V okviru varstvenih del je bil plan presežen pri varstvu pred žuželkami, ostalem varstvu pred divjadjo, naravnem razvoju biotopov ter pri postavitvi gnezdilnic. Ostala planirana gojitvena in varstvena dela so bila relativno slabo realizirana. Najslabše je bila realizirana priprava sestoja, kjer je v evidencah

zavedeno, da se je realiziralo le 9,8 % planiranih del. Terenski pregledi v okviru izvedenih opisov sestojev pa nakazujejo, da priprava sestojev na terenu dejansko ni tako slabo izvedena. Priprava sestojev se namreč običajno izvede v sestojih v obnovi po izvedeni pomladitveni sečnji. vendar se ta dela premalo krat zavedejo v evidenco. Revirnim gozdarjem zato svetujemo, da v prihodnje sproti ustrezno zavedejo takšna negovalna dela, kot pripravo sestoja. Nadaljnje je bila slaba tudi skupna realizacija planirane sadnje in posledično tudi zaščita s količenjem ali tulci, vendar to zgolj na račun slabe izvedbe sadnje v državnih gozdovih (glej preglednico 52). Slabo je bila izvedena tudi nega mlajših drogovnjakov (drugo redčenje) ter nega gošče in letvenjakov zlasti na račun slabe izvedbe v zasebnih gozdovih (glej preglednico 52).

Preglednica 36 /OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela skupaj v GGE

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	130,15	12,70	9,8
Priprava tal	ha	12,97	13,77	106,2
Sadnja	ha	7,73	3,70	47,9
Obžetev	ha	10,32	12,33	119,5
Nega mladja	ha	22,67	23,23	102,5
Nega gošče	ha	73,33	28,12	38,3
Nega letvenjaka	ha	89,19	28,06	31,5
Nega ml. drogovnjaka	ha	143,33	22,50	15,7
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	16.042,00	6.215,00	38,7
Vzdrževanje vodnih površin	dni	8,50	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	6,26	0,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,00	8,00	0,0
Puščanje stoječe biomase v gozdu	m ³	0,00	24,11	0,0
Naravni razvoj biotopov	m ³	0,00	260,40	0,0
Postavitev gnezdičnic	kos	0,00	7,00	0,0

Preglednica 52 prikazuje primerjavo izvedbe gojitveno varstvenih del ločeno za zasebne in državne gozdove. V okviru te primerjave je potrebno izpostaviti slabo izvedbo sadnje v državnih gozdovih. Vzrok za to gre po naši oceni iskati v uspešni naravni obnovi gozdov v GGE Prav tako je potrebno izpostaviti slabo izvedbo nega mlajših drogovnjakov v obeh lastiških kategorijah ter nego mladja, gošče in letvenjakov v zasebnih gozdovih. Medtem ko je bila obžetev ter nega mladja, gošče in letvenjakov v državnih gozdovih po obsegu nadpovprečno izvedena. Vzroke za to gre iskati v splošni nezainteresiranosti lastnikov in izvajalcev za izvedbo negovalnih ukrepov.

Preglednica 37/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	115,31	5,90	5,1	14,84	6,80	45,8
Priprava tal	ha	5,97	9,17	153,6	7,00	4,60	65,7
Sadnja	ha	2,37	2,10	88,6	5,36	1,60	29,9
Obžetev	ha	9,75	6,68	68,5	0,57	5,65	991,2
Nega mladja	ha	19,34	9,91	51,2	3,33	13,32	400,0
Nega gošče	ha	65,63	14,70	22,4	7,70	13,42	174,3
Nega letvenjaka	ha	77,11	12,35	16,0	12,08	15,71	130,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	77,90	9,20	11,8	65,43	13,30	20,3
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	4.864,00	3.525,00	72,5	11.178,0	2.690,00	24,1
Vzdrževanje vodnih površin	dni	8,50	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,49	0,0	0,00	5,77	0,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,00	8,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Puščanje stoječe biomase v gozdu	m ³	0,00	24,11	0,0	0,00	0,00	0,0
Naravni razvoj biotopov	m ³	0,00	260,40	0,0	0,00	0,00	0,0
Postavitev gnezdičnic	kos	0,00	0,00	0,0	0,00	7,00	0,0

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Gradnja gozdnih cest

Novogradenj ali rekonstrukcij gozdnih cest v preteklem ureditvenem obdobju ni bilo, saj ni bilo s strani lastnikov gozdov nobene pobude za gradnjo novih gozdnih cest. Se pa je skupna dolžina gozdnih cest nekoliko povečala zaradi uvrstitve ceste na pobudo občine v evidenco gozdnih cest. V zasebnih gozdovih je gradnja gozdnih cest zaradi zahtevnosti gradnje (zahtevni tereni) zelo draga, pri razdrobljeni gozdni posesti pa optimalne trase cest velikokrat potekajo po zemljiščih, ki so v lasti več lastnikov, zaradi česa je težko pridobiti soglasja vseh lastnikov. Zato so posamezni lastniki raje gradili daljše gozdne vlake po svojih posestvih, kot bi se odločili za optimalnejšo in trenutno dražjo investicijo gradnje gozdne ceste. Tudi v različnih oblikah združevanja lastnikov gozdov (strojni krožki, društva lastnikov gozdov, ...) ni bilo interesa združevanja z namenom gradenj gozdnih cest.

Gradnja gozdnih vlak

V preteklem obdobju je bilo zgrajenih 10.869 metrov novih gozdnih vlak. Gradnja gozdnih vlak je bila glede na delež površin gozdov intenzivnejša v zasebnih gozdovih, kar gre pripisati sofinanciranju gradnje gozdnih vlak iz razpisov PRP.

V gozdovih je bilo opravljenih več manjših del v okviru vzpostavitve prevoznosti, dodatne utrditve in vzdrževanja gozdnih vlakov po končani sečnji in spravilu.

Preglednica 53: Pregled dinamike gradenj gozdnih vlak

Leto	Novogradnje (m)		Rekonstrukcije (m)		Skupaj dolžina (m)	
	zasebni	državni	zasebni	državni	zasebni	državni
2014	1.460	0	0	0	1.460	0
2015	460	0	0	0	460	0
2016	2.190	0	0	0	2.190	0
2017	440	0	0	0	440	0
2018	397	0	0	0	397	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	3.302	0	0	0	3.302	0
2021	1.357	0	0	0	1.357	0
2022	222	1.041	0	0	222	1.041
2023	0	0	0	0	0	0
Skupaj	9.828	1.041	0	0	9.828	1.041

Preglednica 54: Pregled gradenj gozdnih vlak po oddelkih

Oddelek	Novogradnje (m)	Rekonstrukcije (m)
1	1.353	0
2	206	0
3	817	0
5	576	0
8	760	0
9	420	0
10	420	0
11	970	0
12	595	0
13	370	0
14	1.273	0
15	316	0
16	809	0
20	75	0
22	319	0
25	1.165	0
29	425	0
Skupaj	10.869	0

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

V preteklem ureditvenem obdobju so bila za krepitev funkcij gozdov opravljena naslednja dela:

- V manjšem obsegu se je izvajala sadnja plodonosnih drevesnih vrst, kar ima ugoden vpliv na biotsko in estetsko funkcijo gozdov.
- V okviru tedna gozdov smo v okolici OŠ Podlehnik in Žetale z učenci sadili drevo leta in predstavili žival leta.
- S pomočjo različnih medijev smo informirali javnost o izvedbi potrebnih gojitvenih del v gozdovih v haloških gozdovih.
- Izvedba delavnice za lastnike gozdov na temo »Nega mladega gozda«.
- S pomočjo različnih medijev smo informirali javnost o neugodnih učinkih pretiranega nabiralništva v gozdovih, predvsem užitnih vrst gob.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2014-2023

Z namenom krčitve gozda je bilo v tem obdobju posekanih 1,92 ha. Izdanih je bilo deset K odločbe, in sicer vse v kmetijske namene. Krčitve so priglasili kmetje z namenom povečanja kmetijskih zemljišč in zaradi širitve gozdnega roba na kmetijska zemljišča.

Preglednica 55/D-KRC: Krčitve gozdov v GGE Rodni Vrh ureditvenem obdobju 2014 do 2023 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
0,00	0,00	1,92	0,00	0,00	0,00	1,92

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2014-2023

Gozdnogojitveni cilji, usmeritve in ukrepi

Izvedeni ukrepi

Posek

Skupna realizacija načrtovanega poseka v GGE Rodni Vrh je bila v preteklem ureditvenem obdobju 41,5 %, kar je zelo nizka realizacija. Od načrtovanega je bilo realizirano 69,4 % poseka iglavcev in 38,1 % listavcev. Tudi obseg in struktura poseka nista v skladu s preteklim ureditvenim načrtom. Usmeritve v načrtu so predvidevale večji delež redčenj in pomladitvene sečnje, zlasti končnih posekov.

Obseg ter struktura poseka sta bila v načrtu za preteklo ureditveno obdobje opredeljena ustrezno ter v skladu s takratnim stanjem gozdov ter cilji in usmeritvami za razvoj gozdov.

Gojitvena dela

Obseg del povezanih z naravno sestojev in nego je bila znatno nižji, kot je bilo načrtovano (Preglednica 56). Nizka realizacija nege mlajših razvojnih faz vpliva na slabšo zasnovo in negovanost sestojev v bodoče, zato je na tem področju treba posvetiti več pozornosti v bodoče. Izrazito iztopa slaba realizacija priprave sestojev za naravno obnovo, kar še dodatno kaže na problem izvedbe končnih posekov v preteklem ureditvenem obdobju. Tudi realizacija del za umetno obnovo ni bila presežena, zlasti na račun slabe realizacije načrtovane umetne obnove v državnih gozdovih (glej preglednico 52). Skrb zbujajoča je tudi nizka realizacija drugega redčenja (nega mlajših drogovnjakov) tako zasebnih, kot tudi v državnih gozdovih.

Preglednica 56: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih del povezanih z obnovo sestojev in nego mlajših razvojnih faz

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Delež (%)
Naravna obnova (priprava sestoja)	ha	130,15	12,70	9,8
Umetna obnova	ha	7,73	3,70	47,9
Nega mladovij	ha	185,19	73,85	39,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	143,33	22,50	15,7

Učinki ukrepov

Cilji so bili pred desetimi leti postavljeni za obdobje desetih let.

Lesna zaloga

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjem ureditvenem obdobju povečala s 329,3 m³/ha na 362,4 m³/ha oz. za 33,1 m³/ha (za 10 %), kar je za 7,4 % več kot je bilo načrtovano; ciljna lesna zaloga je v preteklem ureditvenem obdobju znašala 338,0 m³/ha. Na dvig lesne zaloge je zagotovo vplivala že omenjena nizka realizacija poseka. Zlasti slabe realizacija pomladitvenih sečenj in slabo izvajanje končnih posekov.

Razmerje razvojnih faz

Sedanja struktura gozdov po razvojnih fazah odstopa od ciljnega in modelnega stanja (Preglednica 57) določenega za prejšnje ureditveno obdobje. Na sedanje stanje sta vplivala slaba realizacija in neustrezna struktura poseka. Delež mladovij je znatno prenizek. Zagotovo pa ne odraža pravega stanja na terenu, zaradi prevladujočega načina gospodarjenja v GGE zadnjih deset let, ki je usvaril prereditvene in pod zastorom pomlajene sestoje (zlasti pomladek bukve). O tem priča delež pomlajenih površin v GGE, ki znaša kar 17,5 % vse površine gozdov v GGE. Zato je prenizek delež mladovij v glavnem težava neizvajanja končnih posekov oziroma težav pri izvajanju zaključevanja obnove. Znatno delež mladovij je tudi prerasel v fazo drogovnjaka. Prav tako je del drogovnjakov prerasel v fazo debeljaka. Delež drogovnjakov se je zmanjšal za slabih 6 % ter je blizu ciljnemu stanju izpred desetih let. Je pa trajnost drogovnjakov zaradi majhnega deleža mladovij v naslednjih desetletjih ogrožena. Delež debeljakov se je ustrezno zmanjšal in je zelo blizu ciljnemu stanju, a še daleč od modelnega stanja, ki veleva okoli 43 % debeljakov. Delež sestojev v obnovi se je povečal za 14 % in celo presegel ciljno stanje. Skrb zbujajoče je zlasti stanje v državnih gozdovih, kjer delež sestojev v obnovi znaša kar 37,0 % vseh gozdov. Velik delež sestojev v obnovi je sicer dobra osnova za povečanje deleža mladovij v naslednjih desetletjih. Je pa zaradi visokega deleža sestojev v obnovi v prihodnjih desetletjih lahko močno ogrožena trajnost donosov, zato je nujno sprejeti ukrepe, ki bodo v naslednjem desetletju preprečevali nadaljnje naraščanje deleža sestojev v obnovi.

Preglednica 57: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem

	Razmerje razvojnih faz (%)			
	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi
Stanje 2014	5	24	58	13
Cilj 2023	6	19	51	25
Stanje 2023	1,9	18,3	52,5	27,4

Razmerje med skupinami drevesnih vrst

V skladu z načrtovanim v preteklem ureditvenem obdobju v drevesni sestavi oz. v razmerju med iglavci in listavci ni bilo pričakovati večjih sprememb, saj gre v veliki meri za nižinska rastišča listavcev (bukve, navadnega belega gabra in hrastov; Preglednica 58). Spremembe v drevesni sestavi ključne drevesne vrste - bukve niso šle proti zastavljenemu cilju. To je ohranjanju njenega deleža v drevesni sestavi je opazen trend naraščanja deleža bukve. Se

pa je rahlo povečal delež hrastov in plemenitih listavcev v lesni zalogi, kar je vzpodbudno. Povečanje je verjetno odraz rahlega zmanjšanja zastopanja drugih trdih listavcev (zlasti evropskega pravega kostanja in navadnega belega gabra) v lesni zalogi. Hkrati je opazen trend rahlega zmanjševanja deleža iglavcev. To velja zlasti za smreko, kar je verjetno posledica sanitarnih posekov zaradi gradacij smrekovih podlubnikov.

Preglednica 58: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Stanje 2014	4,5	0,7	4,2	1,3	0,7	52,7	11,1	3,2	19,7	1,9
Cilj 2023	4,6	0,7	4,2	1,3	0,7	52,4	11,2	3,2	19,8	1,9
Stanje 2023	4,1	0,6	4,1	1,2	0,6	54,7	12,6	3,5	17,2	1,4

Presoja postavljenih ciljev, smernic in ukrepov

Ciljna lesna zaloga je bila v preteklem ureditvenem obdobju glede na načrtovani možni posek in prirastek postavljena realno (338,0 m³/ha). Ker je bila realizacija poseka izredno nizka (41,5 %), je lesna zaloga presegla ciljno lesno zalogo. Struktura poseka je bila glede na stanje razvojnih faz izpred desetih let ustrezno načrtovana. V strukturi poseka so glede na velik delež debeljakov in sestojev v obnovi prevladovala redčenja ter pomladitvene sečnje, velik. V sami realizaciji je bilo nato izvedeno premalo pomladitvenih sečenj, zlasti končnih posekov. Ciljna zgradba po razvojnih fazah in drevesnih vrstah je bila postavljena za obdobje dvajsetih let, vendar smo jo zaradi lažjega zasledovanja ciljev preračunali za obdobje desetih let. Trenutno stanje je glede razmerja razvojnih faz neuravnoteženo in v primeru mladovij ter sestojev v obnovi znatno odstopa od postavljenih ciljev. Tako obseg naravne kot tudi umetne obnove ni presegel 50 % načrtovanega. Prav tako načrtovana dela povezana z nego mlajših razvojnih faz. Posledica so nenegovani sestoji s tesnim sklepom, kar še posebej vpliva na zasnovu v mladovijih in drogovnjakih.

Cilji, usmeritve in ukrepi za zagotavljanje ostalih funkcij gozdov

Pred desetimi leti je bila opravljena natančna valorizacija funkcij gozdov. Postavljene so bile tudi smernice za gospodarjenje z gozdovi s poudarjenimi funkcijami gozdov. Pri gospodarjenju so se postavljene usmeritve dosledno upoštevale.

Odnos gozd - divjad:

Usmeritve za urejanje odnosov med gozdom in divjadjo so bile ustrezno postavljene. Pri gospodarjenju z gozdovi so se v preteklem ureditvenem obdobju upoštevali zastavljeni ukrepi.

Gradnja gozdnih prometnic

Cilji in ukrepi na področju gozdnih prometnic so se v preteklem ureditvenem ustrezno izvrševali.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

Na območju sedanje gozdnogospodarske enote je bilo v preteklosti več gozdnogospodarskih enot, ki so se delile glede na lastništvo, zato je večina podatkov o gozdnih fondih primerljivih šele od leta 1984. Tedaj so bili združeni gozdnogospodarski načrti Rodni Vrh ZS 1973–1982 ter deli načrtov Vzhodne Haloze SLP-1 1979–1988, Dravsko polje SLP-1 1978–1987, Zahodne Haloze SLP-1 1974–1983 in Lešje ZS 1978–1987 v enoten gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Rodni Vrh 1984–1993. Z združitvijo načrtov v enoten načrt je bila odpravljena prepletenost gozdov različnih lastništev in različnih dob veljavnosti na istem območju.

5.1.1 Površina

Površina gozdov v GGE Rodni Vrh se od leta 1994 povečuje (Preglednica 59). V obdobju 1994-2024 se je površina gozdov povečala za 180,55 ha. Največje povečanje površine gozdov v GGE je bilo zabeleženo med leti 1994 in 2004, ko se je površina v desetih letih povečala za 157,62 ha. Od leta 2004 do danes se površina gozdov sicer rahlo povečuje, a je to povečanje praktično minimalno; za slabih 23 ha. Večji povečanja površine v obdobju 2004-2024 gre verjetno pripisati natančnejšemu zajemanju površin gozdov ter ostalih gozdnih in negozdnih površin v gozdnem prostoru (zaraščajoče površine, obore, infrastrukturni objekti, ...).

Preglednica 59: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE

Leto	Površina (ha)	Indeks
1984	2.777,70	100,0
1994	2.772,67	99,8
2004	2.930,29	105,5
2014	2.926,87	105,4
2024	2.953,22	106,3

V GGE Rodni Vrh je bilo ob zadnjem popisu leta 2023 evidentiranih kar 177,08 ha zaraščajočih kmetijskih površin. To je za 50,87 ha več, kot v prejšnjem obdobju leta 2013. Omenjeno kaže, da se trenutno v GGE dogaja proces relativno intenzivnega zaraščanja. Zato v naslednjem ureditvenem obdobju (2034-2043) pričajujemo povečanje površin gozdov, če se bo trend zaraščanja kmetijskih zemljišč nadaljeval. Del zaraščajočih površin iz prejšnjega obdobja smo že v tem ureditvenem obdobju (2024-2033) v skladu z ZG (1993 in nasl.) uvrstili pod kategorijo gozd. Evidentirana površina izkrčenih gozdnih površin v GGE Rodni Vrh v obdobju 2014-2023 je znašala 1,92 ha. Kar je rahlo skrbi je dejstvo, da je največ krčitev bilo izvedenih v skrajnem severnem nižinskem delu GGE, kjer je gozdatost zelo nizka. Prav tako v tem delu GGE ni zaraščajočih površin zaradi intenzivne kmetijske proizvodnje in urbanizacije.

Preglednica 60: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 2014-2023

	Površina (ha)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	2.926,87
Novo določene površine gozdov	56,19
Novo izločene gozdne površine*	27,92
Izkrčene površine v preteklem obdobju	1,92
Skupna površina gozda novega načrta	2.953,22

* To bi naj bile površine, ki so bile v preteklem ureditvenem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene v gozd. V večini primerov pa gre za iz različnih razlogov izkrčene površine.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek

Lesna zaloga se od leta 1984 povečuje. Prav tako povprečni letni prirastek; iztopajoč letni prirastek leta 2004 je odraz uporabljene drugačne metode, zato ni primerljiv z ostalimi metodami (Preglednica 61).

Povprečna lesna zaloga se je v obdobju od 1984 do 2024 povečala kar za 201,3 m³/ha; pri iglavcih za 23,0 m³/ha ter pri listavcih za 178,1 m³/ha (Preglednica 61). V zadnjem desetletju se je lesna zaloga povečala za 33,0 m³/ha (Preglednica 59); pri iglavcih za 0,7 m³/ha ter pri listavcih za 32,1 m³/ha. Posebno izrazito je torej povečanje listavcev v lesni zalogi, medtem ko se povečevanje lesne zaloge iglavcev počasi umirja. Povečevanje lesne zaloge je posledica nizke realizacije načrtovanega poseka, kar je značilno praktično skozi celotno obdobje med leti 1984 in 2024.

V obdobju od 1984 do 2024 se je letni prirastek povečal za 2,42 m³/ha; pri iglavcih za 0,66 m³/ha ter pri listavcih za 1,75 m³/ha. V zadnjem desetletju se je letni prirastek povečal za 0,37 m³/ha; pri iglavcih se je letni prirastek povečal za 0,18 m³/ha ter pri listavcih za 0,19 m³/ha. Posek od prirastka je znašal 24,6 % (Preglednica 61).

Vseskozi se povečuje tudi realiziran letni posek (Preglednica 61). V zadnjem desetletju se je na leto posekalo v povprečju 8,64 m³/ha. Med vzroki za nizek realiziran posek je vsekakor treba izpostaviti tudi težke terenske razmere za gospodarjenje z gozdovi (veliki nagibi). Poleg tega večina lastnikov gozdov ne živi v GGE in zato ni neposredno navezana na gozd. Svoje so prispevale verjetno tudi v neugodnih razmere na trgu gozdnih lesnih sortimentov.

Preglednica 61/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1984 do 2024

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1984	2.777,70	15,0	146,1	161,1	0,40	4,90	5,30	0,20	2,30	2,50
1994	2.772,67	23,4	197,2	220,6	1,05	5,37	6,42	0,18	1,25	1,44
2004	2.930,29	31,7	254,2	286,0	1,11	7,46	8,58	0,34	1,77	2,11
2014	2.926,87	37,3	292,2	329,4	0,88	6,46	7,35	0,70	5,78	6,48
2024	2.953,22	38,0	324,3	362,4	1,06	6,65	7,72	0,66	7,97	8,64

Lesna zaloga se je povečala v zadnjih dveh debelinskih razredih (premer nad 40 cm), daleč največ pa v V. debelinskem razredu (premer nad 50 cm), in sicer kar za 49,9 odstotnih točk (Preglednica 62). Pri iglavcih se je lesna zaloga najbolj povečala v II. in V. debelinskem razredu. Sicer pa pri iglavcih ni bilo zaznanih večjih razlik sprememb lesne zaloge po debelinskih razredih. Pri listavcih se je lesna zaloga najbolj povečala v V. debelinskem razredu za kar 55,8 odstotnih točk. Zaradi pomanjkanja nege pa se je pri listavcih zmanjšala lesna zaloga v I. debelinskem razredu. Sorazmerno s spreminjanjem lesne zaloge se je po debelinskih stopnjah spremenil tudi prirastek. Absolutni prirastek se je povečal v vseh debelinskih razredih, razen v I. debelinskem razredu.

Preglednica 62/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	100,0	112,4	92,1	99,7	110,9	102,1	76,5	107,4	107,7	153,3	433,3	120,5	94,3
Listavci	60,0	104,2	98,9	116,2	155,8	111,0	66,3	115,0	104,1	112,1	109,9	102,9	138,1
Skupaj	60,0	105,0	98,1	114,3	149,9	110,0	67,8	113,9	104,5	116,3	123,0	105,0	133,3

Trend razvoja gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju od leta 1984 do 2024 v GGE Rodni Vrh prikazuje preglednica 63. V zadnjih desetih letih se sicer nakazuje, da se je obrnil trend blagega naraščanja smreke, ki je bil opažen v obdobju 1994-2014. Med drevesnimi vrstami prevladuje bukev, ki je ekološko in ekonomsko najpomembnejša drevesna vrsta. Podatki kažejo, da se je njen delež občutno zmanjšal v obdobju 1994-2004, vendar je bukev tudi v tem obdobju bila večinska drevesna vrsta. V zadnjih desetih letih se kaže, da se delež

bukve v lesni zalogi znova povečuje, saj je njen delež največji po zadnjih dvajsetih letih. Delež hrasta, ki je predvsem spremljevalna vrsta bukovih in gabrovih gozdov, se v zadnjih tridesetih letih ni spreminjal. Pri zadnjih meritvah pa smo opazili, da se je delež hrastov nekoliko povečal. Delež drugih trdih listavcev skozi ureditvena obdobja nekoliko niha. Plemeniti listavci imajo spremljevalno vlogo, njihov delež v lesni zalogi se postopoma krepi. Mehki listavci se pojavljajo predvsem ob vodotokih, zato so manjšinske drevesne vrste. Jelka se pojavlja lokalno na manjših površinah na skrajnem jugovzhodu enote. Na svojih rastiščih je pomemben gradnik sestojev. Gledano z vidika celotne GGE pa je jelka manjšinska drevesna vrsta. Delež jelke v lesni zalogi sicer zadnjih dvajset let rahlo upad. Ostalih iglavcev je malo in so, z izjemo rdečega bora vnešeni.

Preglednica 63/GFR2: Trend razvoja sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1984 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1984	3,0	0,5	5,0	0,5	0,0	53,0	15,0	2,0	19,0	1,0
1994	3,4	0,6	4,3	1,7	0,6	64,8	11,1	2,9	9,6	1,1
2004	4,6	0,9	3,5	1,6	0,5	52,2	11,1	2,3	21,4	1,9
2014	4,5	0,7	4,2	1,3	0,7	52,7	11,1	3,2	19,7	1,9
2024	4,1	0,6	4,1	1,2	0,6	54,7	12,6	3,5	17,2	1,4

*Opomba: l. 1983 so med bore šteti vsi drugi iglavci; med dr.tridimi listavci pa vsi drugi listavci.

Karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 2)

Ugotovljena lesna zaloga v GGE Rodni Vrh v letu 2024 je za 50.357 m³ oziroma za 4,5 % manjša od pričakovane (Preglednica 64). Pri iglavcih je ugotovljena lesna zaloga od pričakovane manjša za 9.379 m³ oziroma 7,7 %, pri listavcih pa za 40.978 m³ oziroma za 4,1 %.

Preglednica 64/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za GGE Rodni Vrh

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	109.033	855.167	964.200
Vrast	1079	18.848	19.927
Prirastek (letni*10)	25.893	189.148	215.041
Sečnje po evidenci	14.271	64.345	78.616
Pričakovana zaloga	121.734	998.818	1.120.552
Ugotovljena zaloga	112.355	957.840	1.070.195
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	92,3	95,9	95,5

Ugotovljena lesna zaloga v zasebnih gozdovih je za 5,3 % manjša od pričakovane; pri iglavcih za 8,5 %, pri listavcih pa za 4,9 % (Preglednica 65).

Preglednica 65/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove v GGE Rodni Vrh

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	82.184	732.983	815.167
Vrast	664	17.238	17.902
Prirastek (letni*10)	18.999	161.297	180.296
Sečnje po evidenci	7.227	53.973	61.200
Pričakovana zaloga	94.619	857.545	952.164
Ugotovljena zaloga	86.614	815.425	902.039
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	91,5	95,1	94,7

Ugotovljena lesna zaloga v državnih gozdovih je enaka pričakovani (Preglednica 66). Izračunana odstopanja so večja le pri iglavcih, kjer je ugotovljena lesna zaloga od pričakovane manjša za 5,2 %. So pa izračunane ocene za pričakovano lesno zalogo za državne gozdove verjetno obremenjene s precejšnjo napako, saj v državne gozdove znotraj GGE le 31 stalnih vzorčnih ploskev.

Preglednica 66/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	26.849	122.184	149.033
Vrast	440	1459	1899
Prirastek (letni*10)	6.894	27.851	34.745
Sečnje po evidenci	7.044	10.372	17.416
Pričakovana zaloga	27.139	141.122	168.261
Ugotovljena zaloga	25.741	142.415	168.156
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	94,8	100,9	99,9

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Modelno razmerje razvojnih faz v GGE Rodni Vrh je izračunano s pomočjo tehtanja modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih. Na enak način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje.

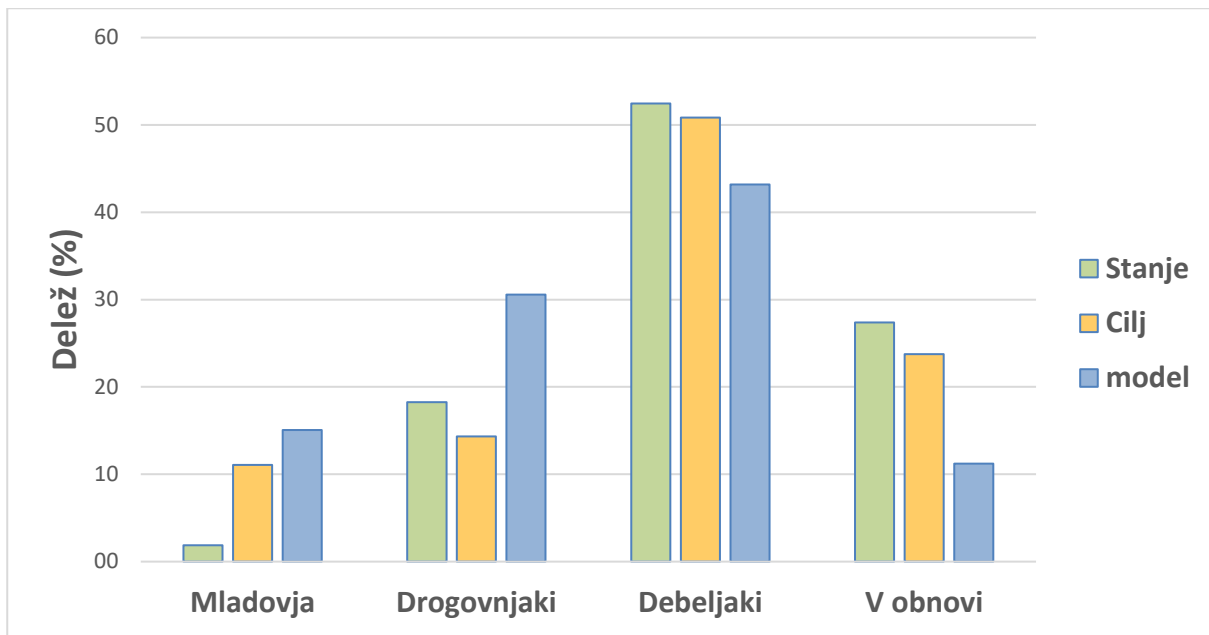
Primerjava dejanskega stanja deleža razvojnih faz z modelnim je pokazala, da dejansko stanje precej odstopa od modelnega (Preglednica 67). V primerjavi z modelnim stanjem je za 87,4 % premalo mladovij ter za 40,3 % premalo drogovnjakov. Veliko preveč je sestojev v obnovi, in sicer za 145,0 %.

Preglednica 67/D-SM: Delež razvojnih faz v primerjavi z modelnim stanjem za GGE Rodni Vrh

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	55,89	1,90		19	15,06	444,76	-87,4
Drogovnjak	539,01	18,25		36	30,56	902,42	-40,3
Debeljak	1.549,40	52,46		53	43,18	1.275,08	+21,5
Sestoj v obnovi	808,92	27,39		14	11,21	330,22	+145,0
Skupaj	2953,22	100,0		122	100,0	2.953,22	

Iz cilja, ki je ob predvidenih ukrepih dosegljiv v naslednjih desetih letih (Grafikon 5), lahko razberemo, da površinskega razmerja razvojnih faz še ne bo mogoče približati modelnemu stanju. Ob realizaciji načrtovanega poseka in doslednem upoštevanju gozdnogojitvenih smernic, bi v naslednjem desetletju z intenzivnejšo obnovo (končni poseki) povečali delež mladovij. Ker bo del drogovnjakov prerasel v fazo debeljaka, se bo delež drogovnjakov zmanjšal. Prav tako se bo nekoliko zmanjšal delež debeljakov ter sestojev v obnovi, saj je potrebno pri tem stanju v največji možni meri zadržati uvajanje debeljakov v obnovo.

Model je povzet iz Gozdogospodarskega načrta za mariborsko ... (2011).

Grafikon 1: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Trajnost ekoloških in socialnih funkcij v GGE je zagotovljena, saj med ekološkimi in socialnimi funkcijami ne prihaja do konfliktov.

V ravninskem delu GGE, kjer so poudarjene funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, klimatska, estetska ter lesnoproizvodna funkcija, so možni konflikti zaradi krčenja gozdov.

Gospodarjenje z gozdovi na območju GGE zagotavlja tudi trajno krepitev vseh ostalih funkcij gozdov.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Gozdovi se na celotnem območju GGE Rodni Vrh prepletajo z drugimi, predvsem kmetijskimi rabami prostora, in ostajajo tudi v bodoče dopolnilen vir dohodka kmetijam. Severni del GGE uvrščamo v kmetijsko in primestno krajino, ostali del pa gozdnato krajino. Zaradi ustvarjanja ravnovesja med negativnimi vplivi, ki jih povzročajo kmetijstvo, poselitev in infrastruktura, so v ospredju ekološki cilji. Socialni cilji so prisotni v delih enote, kjer gozd opravlja svojo klimatsko in estetsko vlogo. Razgiban relief in rastiščno pestri gozdovi se odražajo v ohranjenosti habitatov evropsko pomembnih rastlinskih in živalskih vrst, ki so vključeni v območja NATURE 2000. Cilje bomo dosegli z razgibano zgradbo sestojev, brez velikopovršinskih posegov, z naravno sestavo drevesnih vrst ter z ohranjanjem vseh naravnih znamenitosti.

Razvoj gozdov v pogledu drevesne sestave, zgradbe sestojev in višine lesne zaloge

Skupinsko postopno gospodarjenje s ciljem skupinsko raznodobnih gozdov.

Dolgoročni gozdnogojitveni cilji:

- Skupinsko raznodobni mešani sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 3,0 %, jelka 0,5 %, bor 3,0 %, macesen 1,5 %, drugi iglavci 0,5 %, bukev 53,0 %, hrast 13 %, plemeniti listavci 5, drugi trdi listavci 19 %, mehki listavci 1,5 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 15 %, drogovnjak 31 %, debeljak 43 %, sestoj v obnovi 11 %.
- Ciljna lesna zaloga: 340 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 20 % lesne mase v 1. in 2. kakovostnem razredu (iglavci A2, B, C, listavci A1, A2, B, C, D).

Dolgoročni gozdnogojitveni cilj v GGE Rodni vrh so skupinsko raznodobni mešani sestoji v katerih prevladujejo listavci. Večinska drevesna vrsta je bukev, sledijo drugi trdi listavci, kot sta navadni beli gaber in evropski pravi kostanj, hrasti (graden, cer in dob) ter plemeniti listavci (zlasti javorji). Omembe vreden delež v lesni zalogi predstavljajo tudi mehki listavci, kot so navadna breza, trepetljika in jelše. Znatno delež mehkih listavcev je pomemben, ker so to pionirji, lahko hitro odreagirajo ob raznih ujmah in drugih nenačrtovanih dogodkih. Delež iglavcev se bo v prihodnosti v GGE z veliko verjetnostjo še zmanjševal. Vendar je cilj dolgoročno v GGE še obdržati manjši delež iglavcev, ker so to gospodarsko zanimive vrste in ker povečujejo biotsko pestrost gozdov v GGE na vseh ravneh. Z ukrepi je potrebno na primernih rastiščih vzdrževati zlasti delež jelke ter macesna (potencial za kakovostne gozdne lesne sortimente). Tujerodne invazivne drevesne vrste, kot je robinija, je potrebno v GGE aktivno zatirati. Ob izvajanju usmeritev ter načrtovanih ukrepov, zlasti načrtovanih gozdnogojitvenih del v mlajših razvojnih fazah ocenjujemo, da je možno dolgoročni gozdnogojitveni cilj v GGE Rodni Vrh doseči v tridesetih letih.

Etapni (desetletni) gozdnogojitveni cilji:

- Skupinsko raznodobni mešani sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 4,0 %, jelka 0,6 %, bor 4,0 %, macesen 1,2 %, drugi iglavci 0,5 %, bukev 55,0 %, hrast 12,7 %, plemeniti listavci 3,6, drugi trdi listavci 17 %, mehki listavci 1,4 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 11 %, drogovnjak 14 %, debeljak 51 %, sestoj v obnovi 24 %.
- Ciljna lesna zaloga: 350 m³/ha.

- Ciljna kakovost: 20 % lesne mase v 1. in 2. kakovostnem razredu (iglavci A2, B, C, listavci A1, A2, B, C, D).

Ciljne drevesne sestave ter razmerja razvojnih fazah v naslednjem desetletju še ne bo možno približati k dolgoročnemu ciljnimu stanju. Glede na stanje oppredvidevamo, da se bo v drevesni sestavi še nekoliko zvišal delež bukve ter rahlo zmanjšal delež iglavcev. Zlasti smreke in borov zaradi sanitarnih sečenj. Ob upoštevanju načrtovanih ukrepov (končni poseki) se bo zmanjšal delež sestojev v obnovi in povečal delež mladovji. Zaradi tega bi se morala povprečna lesna zaloga GGE nekoliko zmanjšati.

Zagotavljanje trajnosti donosov in krepiteve večnamenske vloge gozdov

Glede na analizirano stanje gozdov, valorizacijo funkcij gozdov, zahteve lastnikov gozdov in javnosti ter ob upoštevanju ciljev Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Maribor (2021–2030) in zahtev Resolucije o nacionalnem gozdnem programu (2007), smo v obravnavani gozdnogospodarski enoti določili naslednje cilje gospodarjenja z gozdovi:

Dohodek od lesa, zaposlitev in oskrba z lesom za domačo porabo

Cilj prodaje lesa za trg in dohodek od prodaje lesa je poudarjen na večjih kompleksih državnih gozdov in v zasebnih gozdovih, kjer prevladuje velika zasebna gozdna posest. Na teh predelih morajo gozdovi lastnikom trajno zagotavljati dohodke od lesa. V zasebnih gozdovih, kjer prevladuje drobna zasebna posest, lastniki ne morejo pridobivati večjih količin lesa za trg, zato so finančni prihodki iz gozda za njih zanemarljivi. Cilj za večino teh lastnikov je torej pridelava lesa za domačo porabo, bodisi kot gradbeni les, les za predelavo ali drva. Lastnike gozdov je potrebno motivirati za intenzivnejše gospodarjenje z gozdom (posek, nega) ter tako k povečanju kvalitete lesnih sortimentov.

Varovalna vloga gozda

Gozdovi s 1. in 2. stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev skupaj zavzemajo kar dobrih 2.433 ha oz. 82,4 % površine gozdov. To so gozdovi na strmi erodibilni matični podlagi z naklonom nad 25°, ki rastišča varujejo pred posledicami erozijskih procesov.

Vloga gozda za zagotavljanje biotske raznovrstnosti, habitatov in varstva narave

Pomen tega cilja je ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski, vrstni in genski ravni, ki vključuje ohranjanje ugodnega stanja redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000. V ekološko pomembnih območjih je v enoti 1.569,66 ha (53,2 %) gozdov, 1.569,79 ha (53,2 %) gozdov pa je zaradi ugodnega stanja vključena v območja Natura 2000. Ohranjenost ugodnega stanja gozdnih habitatov, vključno z ohranitvijo naravnega okolja in ekološkega ravnovesja v krajini, sodi med najpomembnejše cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE.

Hidrološka vloga gozdov

Hidrološka vloga je poudarjena na 2. stopnji na 237,82 ha gozdov, to je v gozdovih na širšem vodozbirnem območju Savinskega ter ob izviri. Poleg tega skozi enoto tečejo trije večji vodotoki (Dravinja, Rogatnica in Polskava), ter več manjših vodotokov. Cilj je oblikovati gozdove, ki bodo zagotavljali zadrževanje in postopno oddajanje vode ter zmanjševali poplavno ogroženost, brez ekstremnih pretokov, ter ohranjanje naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov. Na vsem območju enote zaščititi vire pitne vode.

Pridobivanje drugih gozdnih dobrin

V sestojih, kjer je v lesni zalogi delež pravega kostanja večji kot 25 %, je poudarjena nabiralniška vloga. Ti gozdovi omogočajo dodaten vir dohodka.

Estetska in klimatska vloga

Gozdovi ali pasovi gozdnega drevja, ki varujejo kmetijske površine pred vetrom, izsuševanjem ter pozebo, opravljajo pomembno klimatsko vlogo in estetsko vlogo.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Glede na opredeljene cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE Rodni Vrh, njihov pomen in realne možnosti za njihovo doseganje, so v nadaljevanju določene splošne usmeritve za gospodarjenje z gozdovi. Splošne usmeritve morajo zagotoviti harmonično uresničevanje ciljev pri gospodarjenju z gozdovi, saj so ti cilji nedeljivi, uresničljivi sočasno v skladnem proizvodnem procesu v gozdu. Splošne varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v poglavje.

Povečati izkoriščenost proizvodnega potenciala gozdnih rastišč:

- Vzpobujati povečano realizacijo možnega poseka v gozdovih. Zlasti v smeri izvajanja načrtovanih končnih posekov.
- Z doslednim izvajanjem nege v mladovju in mlajših drogovnjakih in pravočasnim obnavljanjem gozdnih sestojev povečati kakovost gozdnih lesnih sortimentov ter pospeševati vrstno pestrost drevesnih vrst, kjer je to mogoče.
- V starejših in kvalitetnejših debeljakih, kjer rastiščne in sestojne razmere to še dovoljujejo, z akumuliranjem prirastka povečati lesno zalogo gozdov.
- Na zemljiščih v zaraščanju, v kolikor se jih bo prepustilo gozdu, z gojitvenimi deli pospešiti razvoj v donosen gospodarski gozd.

Intenzivirati gospodarjenje z državnimi gozdovi:

- Vzpobujati povečano realizacijo možnega poseka v državnih gozdovih.
- Pri odkazilu prednostno izvajati načrtovane končne poseke.
- V starejših in kvalitetnejših debeljakih, kjer rastiščne in sestojne razmere to še dovoljujejo, z akumuliranjem prirastka povečati lesno zalogo gozdov.
- Vzpobujati realizacijo načrtovanih gojitvenih in varstvenih del, zlasti nego letvenjakov in mlajših drogovnjakov ter realizacijo načrtovane sadnje.
- Vzpodbujati iskanje inovativnih rešitev za uporabo okolju prilagojenih sodobnih tehnologij in organizacijskih oblik pri delu v gozdu.
- Vzpodbujati upravljavce državnih gozdov k oblikovanju mreže območji načrtnega negospodarjenja (ekocelice in gozdni rezervati) in načrtnem pučanju lesne biomase večjih dimenzij.

Intenzivirati gospodarjenje z zasebnimi gozdovi:

- Povečati realizacijo možnega poseka v zasebnih gozdovih.
- Vzpobujati pomlajevanje gozdov v zasebnih gozdovih – poučevati o pomenu obnove gozdov in vzpodbujati končne poseke oziroma oblikovati jedra mladovja v zasebnih gozdovih
- Lastnike gozdov izobraževati s področja gojenja gozdov in tehnologije gozdne proizvodnje.
- Zagotoviti izvedbo potrebnih gojitvenih in varstvenih del v gozdovih.
- Pospeševati uporabo sodobnih tehnologij in organizacijskih oblik pri delu v gozdu.
- Spodbujati povezovanje lastnikov gozdov ter pospeševati sodobne oblike organiziranosti zasebnih lastnikov gozdov na področju pridobivanja lesa.
- Povečati delež del v zasebnih gozdovih, ki jih izvedejo poklicni izvajalci.

- Lastnike gozdov intenzivneje vključevati v procese gozdarskega načrtovanja in intenzivirati vse oblike svetovanja.
- Vzpodbujati lastnike gozdov k oblikovanju območji načrtnega negospodarjenja (ekocelice in gozdni rezervati) in načrtnem pučanju lesne biomase večjih dimenzij.

Ohranjati in vzpostaviti pestre krajinske vzorce z gozdnimi prvinami ter ohranjati strnjeno velikih sklenjenih gozdnih območij:

- V največji možni meri ohranjati trenutni delež gozdov v ravninskem delu GGE v kmetijski krajini. To velja zlasti za katastrske občine z manj kot 20 % gozdatostjo.
- Dovoliti krčenje gozdov v primerih, če krčenje ne pomeni bistvenega okrnjenja ekoloških funkcij gozdov ali če javni interes, zaradi katerega je krčenje potrebno, presega ekološki pomen gozdov. To velja zlasti za zaraščajoča se suha ekstenzivna travišča.
- Posamezne zaraščajoče površine proučiti z vidika ekoloških funkcij, deleža gozda v krajini in primernosti za kmetijsko rabo ter se odločiti, ali jih poskušati ohraniti v kmetijski rabi ali pa jih prepustiti gozdu.
- Ohraniti in vzpostaviti pestre krajinske vzorce in biotsko raznovrstnost v krajini, tudi s sodelovanjem pri ohranjanju tradicionalnih kmetijskih rab v gozdnem prostoru (na primer pašnik z drevjem in ekstenzivna suha travišča).
- Ohraniti in vzpostaviti pestre krajinske vzorce in biotsko raznovrstnost v krajini.
- Preprečiti nadaljnje deljenje velikih sklenjenih gozdnih območij.
- Ohranjati obstoječe prehode za prostoživeče živali čez avtocesto »Ptuj-Gruškovje« oziroma po potrebi skrbeti za vzpostavljanje novih prehodov čez oemnjeno avtocesto.
- Izogibati se vsem velikopovršinskim posegom v gozd in na ta način zagotoviti nemoteno opravljanje varovalne in hidrološke vloge gozda.
- V vseh gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo je prepovedano izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov.

Upoštevati predpise s področja upravljanja z vodami:

V vseh gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo je prepovedano izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov. Potrebno je sodelovanje s službo pristojno za vode in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, potencialna erozijska, plazljiva, območja).

Usmeritve, ki so zapisane za hidrološko funkcijo (GGN GGE Rodni Vrh, str. 93-95), veljajo tudi za celotno območje GGE, oziroma za vse posege na varovana, varstvena in ogrožena območja s področja upravljanja z vodami. Na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati vse veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov, za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno pridobiti, v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, vodno soglasje.

Ukrepi za doseganje okoljskih ciljev preprečevanja poslabšanja stanja voda in doseganje dobrega stanja voda, ki se nanašajo na ukrepe za preprečevanje onesnaženja površinskih voda, preprečevanje ali omejevanje vnašanja onesnaževal v podzemno vodo in preprečevanje poslabšanja hidromorfoloških značilnosti voda, so zasnovani na podlagi obvez in priporočil:

Obveze:

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja.

- Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla.
- V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlito nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana.
- Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Priporočila:

- V ožjih obrežnih pasovih selektivna sečnja z namenom odstranitve starih in nestabilnih dreves, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.
- V obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS potrebno določiti režim uporabe gozdne ceste.
- Na celotnem vodozbornem območju naj se zagotavlja stalna pokrovnost vegetacije.
- Ob hudourniških strugah odstranjevati stara, nestabilna drevesa, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravijo nujna preventivna dela.
- V strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja.
- Za zmanjšanje visokih pretokov je priporočljivo, da je delež negozdnih površin, vrzeli in mladja do starosti 10 let pod 25 % vodozbornega območja.
- Gostota zgornje plasti krošenj naj bo nad 70 %.
- Najprimernejša zgradba gozda je malopovršinska raznodobna zgradba z visoko stopnjo zastiranja ter čimbolj enakomerno porazdelitvijo razvojnih faz.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 (2002 in nasl.) pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1 (2002 in nasl.),
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Zagotavljanje ugodnega stanja gozdnih habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst ter biotske raznovrstnosti:

- S primernimi usmeritvami v okviru načrtov za gospodarjenje z gozdovi oziroma primernim gospodarjenjem ohranjati ugodno ohranitveno stanje redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000, pri tem pa zlasti ohranjati:
 - raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah,
 - ustrezno količino nežive gozdne mase (odmrlo drevje), zlasti višjih debelinskih razredov (drevje nad 50 cm prsnega premera)
 - značilno sestavo biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov,
 - površino evropsko pomembnih gozdnih habitatnih tipov.
- Pri obnavljanju sestojev s sadnjo uporabljati rastišču prilagojenene avtohtone drevesne vrste lokalnih provenienc.
- Ohranjati vlogo gozdov, ki imajo poudarjeno varovalno funkcijo v prostoru in jo krepiti.
- Izboljšati informiranje in razumevanje javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti gozdov.
- Povečati površino gozdov in manjših gozdnih prvin, vključno s posameznim drevjem, kjer jih v krajini primanjkuje, izključno z namenom povečevanja biotske raznovrstnosti.

Funkcijam gozda prilagojena raba gozdnega prostora za turizem in rekreacijo:

- Upoštevati členitev gozdnega prostora glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostma, kot je opredeljena z Gozdnogospodarskim načrtom za mariborsko ... (2021) (KARTA G).

Povečati obseg dejavnosti, ki uporabljajo les, še posebej na podeželju, kjer lahko te dejavnosti pomembno prispevajo k njegovemu razvoju:

- Na kmetijah spodbujati razvoj dopolnilnih dejavnosti, ki so povezane z lesom.
- Izobraževati lastnike gozdov in jim svetovati o možnostih in tehnologijah nadaljnje obdelave lesa.

Prednostne naloge za gojenje in varstvo gozdov:

- Pri gospodarjenju z gozdovi je potrebno dosledno upoštevati gozdnogojitvene smernice in ukrepe na nivoju sestoja in ne na nivoju odseka.
- Ukrepi naj bodo površinsko koncentrirani in ne razpršeni.
- Zaključevati naravno obnovo gozdov in pri drevesnih vrstah, ki se teže pomlajujejo (npr. hrasti) izkoristiti semenska leta.
- Obnovo gozdov s sadnjo izvajati v sestojih, kjer je pomladek vrstno osiromašen (čisti bukovi sestoji) ali ni možnosti za naravno nasemenitev in vznik ključnih vrst (nižinski hrastovo belogabrovi gozdovi, gozdovi črne jelše). Sadnjo izvajati v obliki spolnitev; nekvalitetna, vrstno revna ter vrzelasta mladovja spolniti s sadnjo rastiščem primernimi avtohtonimi drevesnimi vrstami. Večjepovršinska obnova je možna le v primeru pomlajevanja hrastov, naravnih ujm, bolezni ali škodljivcev. Vnos tujerodnih vrst je možen le izjemoma v predelih, kjer obstajajo problemi glede obnove s ključnimi drevesnimi vrstami. Vnos mora biti strokovno argumentiran in nadzorovan ter ne sme ogroziti naravnega ravnovesja in ugodnega stanja populacij avtohtonih rastlinskih, živalskih in glivnih vrst. Sadike drevesnih vrst, ki so občutljive na objedanje je treba zaščititi z ustreznimi zaščitnimi sredstvi.

- Posredna premena močno spremenjenih ter osiromašenih sestojev (nasadi iglavcev, robinije, belega gabra idr.).
- Posebno pozornost posvetiti območjem, kjer so se razrasle invazivne tujerodne vrste (robinija, pavlovnija, navadna barvilnica), s poudarkom na njihovem odstranjevanju.
- Iz gozda odstraniti vse zaščitne materiale (tulci, ograje) po tem, ko jim je prenehala funkcija.
- V največji možni meri ohranjati avtohtone manjšinske drevesne vrste.
- Dosledno izvajati sanitarne sečnje in posek oslabelih, ne vitalnih dreves.
- S povečevanjem deleža mlajših razvojnih faz in malopovršinsko strukturiranih gozdov ohraniti in izboljšati življenjsko okolje za divjad ter s tem pomagati k usklajevanju staleža rastlinojede divjadi s prehrabno kapaciteto gozda.
- Za ohranitev vrstne pestrosti avtohtonih živalskih vrst pospeševati naravno zgradbo sestojev, zlasti je potrebno ohranjati plodonosne drevesne in grmovne vrste. Primerno oblikovati in vzdrževati gozdne robove. Ohranjati oz. osnovati in vzdrževati je potrebno remize, ki so na območju velikih kmetijskih kompleksov življenjskega pomena za divjad.
- Zagotoviti ohranitev, ustrezno oblikovanje in zasnovo posameznih dreves in skupin gozdnega drevja v območjih z majhnim deležem gozdnih površin.
- V gozdovih ohranjati posamezne osebke in skupine starejšega in ekološko pomembnega drevja. Pri tem puščati tudi zdrava in suha drevesa, ki so primerna za gnezdenje duplarjev in za ptice, ki gnezdiijo v krošnji.
- Prednostno izvajanje nujnih gojitvenih del po razvojnih fazah:
 - Intenzivirati nego v mladovjih, od katerih sta odvisni kvaliteta in zmes bodočih sestojev. Prednost pri načrtovanju ukrepov nege mladovij dati kvalitetnejšim delom sestoja. V mladju z uravnavanjem zmesi odstranjevati konkurenčno premočne in nekvalitetne osebke bukve in s tem preprečiti »zabukovljenje« sestojev. Sicer zmes uravnava v smeri naravne drevesne sestave, pri negi pomagati minoritetnim drevesnim vrstam, na hrastovih rastiščih pospeševati hrast in na rastiščih plemenitih listavcev pospeševati plemenite listavce. V fazi gošče dosledno in pravočasno izvajati nego gošče z ukrepom čiščenja gošče. To pomeni zlasti odstranjevati nezaželene drevesne vrste in drevesa, ki ovirajo razvoj graditeljicam sestoja. Čiščenje izvajati predvsem v zgornjem sloju (odstranjevanje predrastkov), srednji in spodnji sloj ostaneta za zaščito tal. Prva redčenja v letvenjakih izvajati zgodaj ter s tem oblikovati kvaliteto in povečevati stabilnost sestojev.
 - V drogovnjakih z bogatimi sestojnimi zasnovami na visoko produktivnih rastiščih izvajati intenzivna izbiralna redčenja. Prednost dajati najkvalitetnejšim osebkom. Posegati samo v sklep zgornjih dreves, v spodnjem sloju pa odstraniti slabo in poškodovano drevje. Pri tem paziti, da se sklep naenkrat preveč ne odpre, da ni ogrožena stojnost sestojev ter da v polnilnem sloju ne pride do »zabukovljenja« na bukovih rastiščih ali zatavljenja v logih. Kjer je ogrožena stojnost sestojev (čisti sestoji iglavcev), izvajati pogosta in šibka redčenja. V nenegovanih sestojih izboljšati vrstno zmes v korist naravne drevesne sestave.
 - V kvalitetnih debeljakih z normalnim sklepom akumulirati lesno zalogo, v debeljakih z gostim sklepom pa šibka redčenja. Debeljake s slabimi zasnovami lahko izjemoma uvajamo v obnovo.
- Prednostno izvajanje nujnih gojitvenih del po rastiščih:
 - Na bukovih rastiščih zaradi njene nadvlade in konkurenčne moči pri izbiri drevesnih vrst dajati prednost ekonomsko zanimivim in meliorativnim drevesnim vrstam, kjer je to smiselno. To so graden, dob, evropski pravi

kostanj, cer, navadni beli gaber, maklen, gorski javor, gorski brest, poljski brest, lipa, divja češnja, brek, črna jelša in trepetlika.

- Na hrastovo-gabrovih rastiščih pri izbiri drevesnih vrst dajati prednost v nadstojni plasti gradnu in dobu dobu. V sestojih z večjim deležem hrasta, pospeševati meliorativne drevesne vrste (beli gaber, lipa, maklen, poljski brest, divja češnja, brek), da se utrdi biološko ravnovesje in poveča proizvodna izkoriščenost rastišč. Zaradi čim prejšnjega trebljenja vej pri hrastu, zagotoviti večjo gostoto osebkov.
- V jelševih sestojih je možno tudi zastorno ali panjevsko gospodarjenje.
- V sestojih, kjer prevladujejo iglavci, je možno pričakovati večjo nevarnost zaradi škodljivih organizmov, zato je v primeru težav smotrno skrajševanje proizvodnih dob in usmerjanje obnove v mlade sestoje z naravnejšo drevesno sestavo.
- V biološko in ekološko labilnih čistih smrekovih ali borovih sestojih nadaljevati postopno biološko stabilizacijo v obliki svetlitvenih redčenj ter oblikovanjem polnilnega sloja za izboljšanje strukture tal in zadrževanje vlage. Polnilni sloj naj gradijo tako gospodarsko zanimive kot tudi meliorativne vrste listavcev (beli gaber, lipa, maklen, gorski javor, divja češnja, hrasti). Kasneje gospodarsko vrednejšim listavcem omogočiti vraščanje v nadstojni sloj, kar ugodno vpliva na kakovost bora in biološko stabilnost sestoja. V borovih sestojih, kjer so tla površinsko nekoliko zamočvirjena, naj se zaradi izboljšanja tal pospešuje črna jelša, med grmovnimi vrstami je zaželena leska.

Prednostne naloge za tehnologijo gozdne proizvodnje:

- Spodbujati in promovirati uporabo sodobnih, novih tehnologij pri delu v gozdu, ki povzročajo manj škod, so ekološko čistejša in bolj varna za delo. Uporaba novih tehnologij zahteva drugačno pripravo dela (spravilo z žičnico - višje intenzitete z manj pogostimi vračnanji, strojna sečnja - višje intenzitete z manj pogostimi vračnanji, ...).
- Najprimernejše je traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji, ki so opremljeni s priklopnimi vitli ali pa s profesionalno gozdarsko opremo, pri spravilu naj bodo ogrožena drevesa (nosilci) primerno zaščitena.
- Najprimernejši čas za gozdno proizvodnjo je zimsko obdobje. Za spravilo koristiti suha obdobja in čas zmrzali.
- Izboljšati organiziranost lastnikov gozdov in promovirati delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih. Na majhnih gozdnih posesti dela v gozdovih izvesti hkrati na večjih površinah.
- Spodbujati pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu.
- S kompleksnim načrtovanjem ter ne glede na posestne meje povečati odprtost gozdov z gozdnimi prometnicami, lastnike gozdov pa seznanjati in poučevati o koristih vlaganj v gozdne prometnice.
- Redno vzdrževati gozdne ceste, več pozornosti posvetiti vzdrževanju vlak, posebej v predelih, kjer se pojavljajo erozijski procesi.
- Preprečevati moteče vplive (promet, sečnja in spravilo) v conah, kjer se zadržuje divjad in v določenih časovnih obdobjih leta.

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna zato KARTA ŠT. 10 v merilu 1 : 10.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek, ni podana v kartnem delu načrta.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Pri gospodarjenju za krepitev in uskladitev funkcij gozdov upoštevamo vse vloge gozda, nasprotja pa rešujemo selektivno. Gospodarjenje za različne vloge je vključeno v vse nivoje gospodarjenja, od načrtovanja do izvedbe. Vsaka vloga zahteva diferencirane oblike gospodarjenja, ki jih je možno vključiti v gospodarjenje za lesnoproizvodno vlogo.

Pri konkretnem gospodarjenju z gozdovi je pomembno upoštevati, da nastopajo vloge v prostoru velikopovršinsko, na manjših površinah (otoško), kot koridorji (ob linijah) in točkovno.

V gozdovih v zasebni lasti je izražen zasebni interes, ki se na področju javno pomembnih vlog kot so rekreacija, turizem in ohranjanje biotske raznovrstnosti, srečuje z interesom lastnika, ki je premoženjskega značaja. Javni interes izražajo ljudje na najrazličnejše načine in je velikokrat v nasprotju z interesom lastnika gozda. Zato bo potrebno urediti odnose med obema interesoma pozorno in pravno korektno.

V gozdovih, kjer so poudarjene ekološke in socialne funkcije in je hkrati območje lesnoproizvodnih gozdov, je potrebno pri gospodarjenju upoštevati usmeritve za poudarjene funkcije.

Območja gozdov, kjer so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov, so v GGE navzoča le na 4. območju (E2S2), in sicer na severu GGE ob reki Polskavi.

Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda, so prikazana na KARTI 2B, v prostorskem delu načrta).

V nadaljevanju so podane usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, ki so poudarjene na prvi in drugi stopnji. V vseh gozdovih, kjer so funkcije poudarjene na tretji stopnji, je treba gospodariti po načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti.

Gozdnogojitvene usmeritve so istočasno tudi usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij.

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v Poglavlje 2.

Ekološke funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Vse ukrepe v gozdovih s poudarjeno varovalno ali zaščitno funkcijo je potrebno skrbno preučiti in preveriti ranljivost gozdnega prostora zaradi predvidenega ukrepa. Izvajanje ukrepov mora spremljati preverjanje uspešnosti ukrepov in stalen proces učenja na podlagi zbranih izkušenj. V nadaljevanju so podane splošne usmeritve.

Zagotoviti stalno zastrtost gozdnih tal, uspešno naravno pomlajevanje, zaradi zagotovitve mehanske trdnosti sestojev tudi razgibano zgradbo sestojev. Gospodariti malopovršinsko, vitalnosti dati prednost pred kvaliteto, prilagoditi sečnjo in tehnologijo spravila lesa. Izogibati se vsem posegom v gozdove, ki bi lahko prispevali k nevarnosti površinske in globinske erozije. Na plazljivih območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Na območjih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo, ki niso razglašeni z Uredbo o varovalnih ... (2020), so za krepitev funkcij podane naslednje usmeritve:

- Načrtovanje in ukrepanje v gozdovih usmerjati v malopovršinsko, raznomerno zgradbo sestojev, ki zagotavlja globoko prekoreninjenosti tal. Ukrepanje naj bo primerno rastišču in dinamiki gozdnih sestojev.
- Gospodariti po načelih sproščene tehnike gojenja gozdov.
- Ohranjati in pospeševati mrežo stabilnih dreves, ne glede na kvaliteto lesa ter dati prednost vitalnosti.

- Za preprečitev degradacije tal je potrebno pri vseh ukrepih skrbeti za zaščito in ohranitev tal, predvsem na območjih plitvih in občutljivih tal.
- Na najbolj ranljivih in izpostavljenih območjih izdelati podrobne gozdnogojitvene načrta in redno spremljati stanje.
- Izvajati obnovo sestojev v vrzelih, ki ne sledijo po padnici terena. Z obnovo sestojev pričeti, ko je odrasel sestoj še dovolj vitalen in stabilen. Pri obnovi po potrebi zaščititi naravno ali umetno osnovana mladovja pred divjadjo.
- V enomernih in starih sestojih čimprejšnje ukrepanje, saj so ti gozdovi zelo dovzetni za pojav naravnih ujm (snegolom, vetrolom, žledolom), hkrati pa zaradi neugodne zgradbe slabo varujejo infrastrukturne in bivanjske objekte.
- Na območjih, ki niso odprta z gozdnimi prometnicami in žično spravilo ni možno, izvesti samo posek predebelega in nestabilnega drevja in s tem oblikovati pomladitvena jedra.
- Drevje podirati diagonalno na smer padnice terena ter pri poseku puščati visoke panje (najmanj 1,3 m).
- Pri žičnem spravilu umestiti traso poševno na padnico terena, izvajati da se zmanjša erozijski potencial. Zaradi zmanjševanja poškodb drevja, pomladka in tal, upoštevati uporabo sortimentne metode spravila.
- V sestojih, kjer gozdnogojitveni ukrepi ne zadostujejo, je potrebno uporabiti tehnične ukrepe.
- Z izvajanjem doslednega nadzora nad stanjem hudourniških strug in ustreznim gospodarjenjem z gozdom v zalednih območjih skrbeti za čim manjši vnos lesenega plavja v vodotok.
- Zagotoviti je potrebno čimprejšnje odstranjevanje lesenega plavja na lokacijah, kjer se nabirajo večje količine plavja, ter odstraniti podrto drevje in njihove ostanke, ki so zaradi posledic ujm v vplivnem območju struge.
- Prilagoditi način skladiščenja lesa, da se v in ob vodnem telesu ne pušča ali zlega sečnih ostankov.
- Pri sečnji in spravilu in skladiščenju gozdnih lesnih sortimentov ter gradnji gozdnih prometnic je potrebno z doslednimi ukrepi preprečevati nastanek oz. širjenje erozijskih procesov in zmanjšati možnost odnašanja lesenega plavja.

Usmeritve za ogrožena območja, ki izhajajo iz zakona o vodah in usmeritev Direkcije Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju DRSV)

Na erozijskih, plazljivih in poplavnih območjih naj se po Zakonu o vodah (2002 in nasl.; v nadaljevanju: ZV-1) pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor ter načrtovanju in umeščanju gozdnih prometnic na ogroženih območjih, kot so erozijska, plazljiva, plazovita in poplavna območja, upoštevajo veljavni predpisi s področja upravljanja z vodami in usmeritve DRSV.

Za **poplavna območja** se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti. Vsi načrtovani morajo biti usklajeni s pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08).

V GGE je 108,86 ha (1,8 %) površin na območju poplav, od tega 15,86 ha v območju gozdov. Na območju pogostih poplav ni gozdov. Celotna površina GGE znaša 6.072,41 ha (Preglednica 126 v Poglavlju 13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah).

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljenje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

V GGE je 5.526,78 ha (91,0 %) površin potencialnih erozijskih območij, od tega 2.801,17 ha v območju gozdov. 2.520,70 ha gozdov je na območju z zahtevnimi ukrepi in 280,47 ha območju z običajnimi ukrepi. Gozdov na območju potencialnih erozijskih območij s strogimi ukrepi ni. Celotna površina GGE znaša 6.072,41 ha (Preglednica 126 v Poglavju 13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah).

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

V GGE je 4.587,31 ha površin (75,5 %) plazljivih območij, od tega jih je 2.727,94 ha na območju gozdov. 747,34 ha gozdov je na območju s srednjo verjetnostjo pojavljanja plazov, 1.117,93 ha na območju velike verjetnosti pojavljanja plazov in 239,03 ha na območju zelo velike verjetnosti pojavljanja plazov. (Preglednica 126 v Poglavju 13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah).

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno proti erozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematično upravljanja in urejanja voda.

Plazovitih območij v GGE ni.

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo

V vseh gozdovih:

- zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz in pospeševati ustrezno drevesno sestavo,
- vzdrževati primerno stopnjo gozdnatosti, ustrezno strukturo in ohranjenost gozdov, ki ugodno vplivajo na odtok vode,
- ustvarjanje pogojev za uspešno naravno obnovo gozdov na ravni vodozbirnega območja,
- uporabljati naravi prijazno tehnologijo in naravi neoporečne stroje,
- prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic,
- prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa,
- preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja,
- ohranяти ustrezno širino vegetacije obvodnega pasu, ki je praviloma sorazmerna širini vodotoka,
- zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbirnih območjih,
- prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila,
- ob zaključku sečnje odstraniti sečne ostanke iz vseh strug, jarkov in drugih vodnih virov,
- prilagoditi gospodarjenje v okolici kraških jam, izvirov in studencev,
- takojšnja sanacija poškodovanih gozdov v območju prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije,
- vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte,
- vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno,
- stalno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja).

Vsa dela načrtovati in opravljati v skladu s pravnimi akti, ki varujejo vodne vire.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Med vode 1. reda prištevamo reko Dravo, Muro, Pesnico, preostali vodotoki pa spadajo med vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavlila voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (2018).

Posebno pozornost je potrebno nameniti zemljiščem, ki mejijo neposredno na vodna zemljišča. V 14. členu ZV-1 je določeno, da zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo

mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode),
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih,
- gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase,
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- odlaganje odpadkov.

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1, sprejet na podlagi 60. člena ZV-1 in upoštevati varstveni režim iz Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Dravsko-ptujskega polja (2007).

V GGE se nahaja VVO - državni predpis na površini 6,14 ha oziroma na površini 1,39 ha gozdov. Pri gospodarjenju na teh območjih je potrebno upoštevati sledeče usmeritve:

- zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz in pospeševati ustrezno drevesno sestavo,
- vzdrževati primerno stopnjo gozdnatosti, ustrezno strukturo in ohranjenost gozdov, ki ugodno vplivajo na odtok vode,
- ustvarjanje pogojev za uspešno naravno obnovo gozdov na ravni vodozbirnega območja,

- uporabljati naravi prijazno tehnologijo in naravi neoporečne stroje,
- prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic,
- prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa,
- preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja,
- ohranjati ustrezno širino vegetacije obvodnega pasu, ki je praviloma sorazmerna širini vodotoka,
- zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbornih območjih,
- prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila,
- prilagoditi gospodarjenje v okolici kraških jam, izvirov in studencev,
- takojšnja sanacija poškodovanih gozdov v območju prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije,
- vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte,
- vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno,
- stalno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja).

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v javno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016 in nasl.).

Referenčnih odsekov, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016 in nasl.), v GGE ni.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

Usmeritve za 1. stopnjo poudarjenosti:

Z gozdovi na območju naravne vrednote državnega pomena (NVDP) Hroma grapa, kjer je nahajališče lovrolistnega volčina in širokolistne lobodike je potrebno gospodariti tako, da ne pride do bistvenih sprememb rastiščnih pogojev, ohranjajo naj se svetlobne razmere in talni vodni režim, ruše se naj ne odstranjuje. Na območju rastišča in vplivnega območja 20 metrov se naj ne načrtuje in izvede gozdnih prometnic in pohodnih poti. Na območju gozdov v kmetijski krajini so omejitve pri posegih v gozdni prostor (krčitve). Habitatna drevesa in gozd v ekocelici na Gradišču se prepusti naravnemu razvoju.

Usmeritve za 2. stopnjo poudarjenosti:

V gozdovih določiti »ekocelice« z gojitvenimi načrti za vzpostavljanje primernih habitatov za živalske vrste in prepustiti posamezna drevesa ali manjše skupine drevja staranju in naravnemu razvoju. V ta namen izbrati drevje, ki ni zanimivo z vidika izkoriščanja (sušice, drevje z dupli ...). Ohranjati mokrišča in vodne površine v gozdu (mlake, luže in jezerca) in druge negozdne ekosisteme (jase). Ob vodotokih in stoječih vodah ohranjati gozdove in gozdne koridorje.

Varstvene usmeritve za EPO in Natura 2000 so povzete po Naravovarstvenih smernicah ... (2023).

Varstvene usmeritve za EPO

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Območje EPO Zgornja Drava se v večini pokriva z območjem Natura 2000 POO Zgornja Drava. Za to območje veljajo varstvene usmeritve za POO Zgornja Drava.

EPO Boč – Haloze – Donačka gora se prekriva z območjem Natura 2000 POO Boč – Haloze – Donačka gora. Za to območje veljajo usmeritve za POO Boč – Haloze – Donačka gora.

Za EPO Dravinjska dolina so predpisane naslednje usmeritve:

- Ohranja naj se namembnost zemljišč, ki omogoča ohranjanje gozdnih habitatnih tipov.
- Ohranja naj se vrstna sestava biocenoze.
- Ohranja naj se površina gozdov.
- Prepreči naj se krčenje obvodne drevnine in ohranja osenčenost strug potokov.
- Ne vnaša naj se rastišču neprimernih rastlinskih in tujerodnih rastlinskih in živalskih vrst.
- V gozdu naj se načrtno pušča vsaj 3% odmrlih in odmirajočih dreves vseh debelinskih stopenj glede na lesno zalogo.
- Pri delih v gozdu naj se uporablja biorazgradljiva olja in maziva.
- Ohranja naj se naravna struktura gozdnega roba.

Varstvene usmeritve za posebna varstvena območja (Natura 2000)

Splošne varstvene usmeritve

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- Ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- Živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjene, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura 2000 območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretna usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami

Celoten gozdni prostor Rodni vrh (POO Boč – Haloze – Donačka gora 3000118)

- Ohranja naj se pestra struktura razvojnih faz z bogatim grmovnim in zeliščnim slojem, pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne grmovne in drevesne vrste.
- Ohranja naj se presvetljene gozdove, gozdne jase, strukturirane gozdne robove, površine v obnovi.
- Na območju presvetljenih gozdov, gozdnih jas, strukturiranih gozdnih robovih, na

površinah v obnovi in ob gozdnih potokih naj se ohranja zlasti rastline iz rodov *Lamium*, *Urtica*, *Epilobium*, *Corylus*, *Rubus*, *Lonicera*, *Viburnum*, *Salix*, *Quercus*, *Populus*, *Fraxinus*, *Eupatorium*, *Origanum*, *Solidago* in *Cirsium*.

- Ohranja naj se mokrotne habitate v gozdu (luže, mlakuže, vodne kotanje) in zamočvirjene gozdne površine.
- Ohranja naj se gozd z najmanj 30 % deležem sestojev z odraslim drevjem (razširjeni debelinski razred B in C).
- Ohranja naj se 1 do 2 habitatni drevesi na ha površine (dupla, razvejana, polomljena, odmirajoča stoječa drevesa), debelejši od 30 cm.
- Na območja Natura 2000 naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.
- Neselektivnih fitofarmaceutvskih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.

Usmeritve za gozdne vlake:

- Gradnja gozdnih vlak naj se ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal.

Usmeritve za strojno sečnjo:

- Na manj nosilnih tleh lahko ob upoštevanju ostalih časovnih in prostorskih omejitev strojna sečnja (vsebina smernic) poteka le, ko so tla zmrznjena ali suha. Sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšuje nastanek kolesnic.
- Gradnja gozdnih vlak naj se ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal.
- Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven 10 metrskega pasa vodotokov in mokrišč - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.

Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN:

- Ohranjanje biotopov - naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja dvoživk: stoječe luže, mlake, vodne kotanje).
- Izdelava vodnih virov v gozdu.
- Vzdrževanje pasišč (travišč) v gozdu.

Cona Boč – javorovi gozdovi (POO Boč – Haloze – Donačka gora 3000118)

- Umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju cone.
- Preprečuje naj se krčitve tovrstnega habitatnega tipa.
- Izboljša oz. obnovi naj se sonaravna drevesna sestava.
- Pri obnovi gozda naj se daje prednost kvalitetnemu mladju značilnih drevesnih vrst za HT9180 (predvsem: gorski javor, veliki jesen in gorski brest), skrbi naj se za ohranitev semenjakov, pri redčenju naj se daje prednost kakovostnim osebkom gorskega javora, velikega jesena in gorskega bresta.
- Izboljša naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerno drevesno sestavo.
- Trajno naj se ohranja vsaj 30% delež starejših sestojev z odraslim drevjem (razširjeni debelinski razred B in C).
- Pomlajevanje naj se izvaja v manjših pomladitvenih jedrih.
- Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območij GHT javorovih gozdov.
- Posamezni sestoji (predvsem semenski sestoji) v ugodnem stanju naj se prepustijo naravnemu razvoju.
- Upravljanje z divjadjo naj se načrtuje tako, da se številčnost velike rastlinojede divjadi vzdržuje na ravni, ki zagotavlja nemoteno naravno pomlajevanje gozdnih habitatnih tipov.
- Kjer je zaradi prekomerne rastlinojede divjadi onemogočena naravna obnova sestojev, naj se mladje zaščiti z zaščitnimi ograjami.

Ukrepi:

- priprava sestoja za naravno obnovo,
- priprava tal za naravno nasemenitev ali setev,
- priprava tal za sadnjo,
- sadnja,

- obžetev,
- nega mladja,
- zaščita mladja z ograjo,
- vzdrževanje zaščitne ograje.

Cona Boč – bukovi gozdovi (POO Boč – Haloze – Donačka gora 3000118)

- V coni naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na območjih ekocelic.
- Preprečuje naj se krčitve ohranjenih gozdov.
- Pri obnovi gozda naj se daje prednost bukovemu mladju, skrbi naj se za ohranitev bukovih semenjakov, pri redčenju naj se daje prednost kakovostnim bukovim osebkom.
- Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerno drevesno sestavo.
- Izboljša naj se povezljivost območja nahajanja HT.
- Izboljša naj se obstoječe stanje HT 9110 (predvsem sestojev, ki so na drugi stopnji ohranjenosti – spremenjeni gozdovi).
- Na nivoju GGO naj se ohranja delež odmrlega lesa (predvsem stoječega) v gozdu (v povprečju vsaj 6% odmrlega lesa glede na lesno zalogo znotraj cone). Odmrl les mora biti čim bolj enakomerno razporejen in obsegati vse debelinske razrede, zlasti pa debelinske razrede nad 30 cm.
- Odmrla in živa drevesa (predvsem listavcev: trepetlika, lipa, vrba), naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli oziroma gnezdi ter drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik se ohranja kot habitatno drevje.
- Trajno naj se ohranja vsaj 30% delež starejših razvojnih faz gozda (razširjeni debelinski razred B in C).
- Gozdove brez gospodarjenja dopolniti z omrežjem ekocelic brez ukrepanja s ciljem doseči vsaj 1% negospodarjenih gozdov v starejših razvojnih fazah v desetletnem obdobju.
- Ohranja naj se omejene in nadzorovane izgube populacije alpskega kozlička zaradi zaleganja v sveže posekan les: bukov les posekan med 15. junijem in 15. avgustom transportirati iz gozda v največ dveh tednih po poseku (v tem obdobju se na območju cone vrste ne skladišči bukovih drv in hlodovine).
- Pomlajevanje naj se izvaja v manjših pomladitvenih jedrih.
- Upravljanje z divjadjo naj se načrtuje tako, da se številčnost velike rastlinojede divjadi vzdržuje na ravni, ki zagotavlja nemoteno naravno pomlajevanje gozdnih habitatnih tipov.
- Znotraj cone naj se ne vzpostavlja krmišč za divjad z močno in sočno krmo (koruza, pesa, jabolka, ipd.). Lokacije krmišč za divjad se določi v dogovoru z ZRSVN v skladu z usmeritvami za Lovsko upravljavska območja.

Ukrepi:

- Načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu,
- vzpostavitev ekocelic,
- priprava sestoja za naravno obnovo,
- priprava tal za naravno nasemenitev ali setev,
- obžetev,
- nega mladja.

Cona Boč – suha travišča (POO Boč – Haloze – Donačka gora 3000118)

- Traviščem v gozdnem prostoru naj se določi 1. stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- S košnjo in drugimi potrebnimi ukrepi se preprečuje zaraščanje travniških površin. Intenzivneje se ukrepa na površinah v zaraščanju (s strojnim mulčenjem se revitalizira degradirane travniške površine), na ohranjenih travnikih pa se s pozno košnjo vzdržuje obstoječe stanje.

- Prioriteta za izvajanje ukrepov so zaraščajoča se zemljišča, ki bodo ob izdelavi naslednjih gozdnogospodarskih načrtov določena kot gozd oziroma drugo gozdno zemljišče.
- Na traviških naj se ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic, rampnih prostorov ter skladišč lesa. Preko travišč naj se ne vlačijo lesa, na njih naj se ne skladiščijo lesa oz. pušča sečnih ostankov. V primerih, ko ni drugih možnosti za spravilo lesa, naj se spravilo izvaja na način, da se ne poškoduje travna ruša oziroma se po spravilu vzpostavi prvotno stanje.
- Gnojenje travišč naj se ne izvaja.

Ukrepi:

- Vzdrževanje pasišč (travišč) v gozdu.

Cona koščaka – potoki (POO Boč – Haloze – Donačka gora 3000118)

- V coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- V coni naj se ne uporablja fitofarmaceutskih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Pri sečnji in spravilu lesa naj se uporablja biološko razgradljiva olja.
- Na vodotokih naj se ne skladiščijo lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.
- Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja.
- Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti.
- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven cone - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.
- V coni naj se krčenje gozda ne izvaja.

Ukrepi:

- Ohranjanje biotopov - naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja močvirskega krešiča in raka koščaka, zamočvirjene gozdne površine).

Usmeritve za gospodarjenje s klimatsko funkcijo

Pri gospodarjenju z gozdovi zagotoviti prostorsko prisotnost gozdov, njihovo stabilno zgradbo in vitalnost. Iz navedenega izhajajo sposobnosti oblikovanja lastne klime gozda in blagodejnega vplivanja na klimatske razmere v njegovi okolici. Ohraniti obstoječe gozdove, gozdne pasove, omejke, žive meje in posamična drevesa v kmetijski krajini. S pasovi gozdnega drevja gospodariti na tradicionalen način - panjevsko.

Socialne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje z rekreacijsko in estetsko funkcijo

Upoštevati krajinske značilnosti in ohranjati ostanke gozdov v kmetijski krajini.

Pri estetski vlogi je potrebno ohranjati zanimivosti v gozdnem prostoru, urejenost gozdov v okolici objektov kulturne in naravne dediščine ter rekreativne funkcije.

Pri gospodarjenju z gozdovi na območjih rekreacijske in estetske rabe je potrebno:

- opredeliti gozdni prostor glede primernosti za različne oblike rekreacije ter različne intenzivnosti;
- pospeševati raznodobno in malopovršinsko zgradbo sestojev;
- pospeševati drevesne in grmovne vrste, ki estetsko obogatijo krajino in ji dajo tipičen pečat;
- oblikovati pester gozd s spreminjajočo se obliko, zgradbo idr.;

- izogibati se velikopovršinskim posegom, ki so dopustni le izjemoma, v primeru sanacij posledic različnih ujm;
- pospeševati čim pestrejšo strukturo rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst ter njihovo stabilno zgradbo; na območjih gozdov s posebnim namenom so deloma zaželeni tudi redkejši enomerni gozdovi, ki lahko delujejo kot parki;
- ohranjati zanimiva drevesa (vrste, habitus) in skupine dreves;
- pomlajevati postopno in na majhnih površinah;
- sečne ostanke umakniti globlje v gozd, stran od pohodnih in rekreacijskih poti ter urbane infrastrukture,
- hlodovine ne odlagati na mesta, kjer bi bilo moteno gibanje ali koriščenje urbane infrastrukture,
- poškodovane trase pohodnih, planinskih in rekreacijskih poti ter urbano infrastrukturo je treba po končanem delu (sečnja, spravilo) sanirati (ureditev sečišča) v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov [56] ter jih po izvedbi gozdnih del povrniti v prvotno stanje;
- po končani sečnji in spravilu je za vzpostavitev prvotnega stanja na gozdnih prometnicah dolžan poskrbeti lastnik / izvajalec / upravljavec gozdov, za vzpostavitev prvotnega stanja na trasah planinskih poti pa skrbnik planinskih poti. To velja tudi takrat, ko je gozdna prometnica hkrati tudi planinska pot;
- pri načrtovanju novih gozdnih prometnic se v največji možni meri upošteva potek planinske poti, ki je razviden iz evidence gospodarske javne infrastrukture.

Pri izvajanju gospodarjenja z gozdom je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- na točkah s slikovitim razgledom izvajati vedutno sečnjo;
- prilagoditi čas sečnje obisku v gozdu;
- izvajati različne preventivne ukrepe zaradi varnosti obiskovalcev;
- prioritarno izvajanje sanitarne sečnje na močno obiskanih območjih;
- v primeru del v gozdu je potrebno poskrbeti za varnost obiskovalcev, pravočasno in na primeren način obvestiti obiskovalce o delih in poti za čas izvajanja del zapreti;
- uporaba prijaznejših tehnologij pri gradnji in spravilu lesa na območjih prve stopnje poudarjenosti;
- upoštevati rekreacijsko funkcijo pri načrtovanju gozdnih prometnic; gozdne prometnice v teh območjih (še posebej v gozdovih s posebnim namenom mestnih občin Maribor in Ptuj) se po možnosti načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji;
- skrbno izvajati gozdni red na in ob gozdnih prometnicah.

Usmeritve, ki se nanašajo na rekreacijsko infrastrukturo ter na odnose z javnostmi:

- obisk naj se usmerja v skladu s členitvijo gozdnega prostora z vidika rekreacije;
- usmerjanje rekreacijske in druge rabe gozda na za to primerna območja (na predelih gozdnega prostora, kjer zaradi obremenjenosti z rekreacijo prihaja do nesoglasij in konfliktov z drugimi funkcijami gozdov, se skuša obiskovalce usmerjati na druga območja oziroma obisk razpršiti, s pomočjo informiranja in izobraževanja ter v skrajnih primerih z urejanjem alternativnih poti ali gradnjo drugih objektov);
- ureditev in prilagajanje planinskih poti in drugih močno obiskanih poti v gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo oziroma poti, ki prečkajo erodibilna območja;
- načrtovanje ustrezne opreme ter vzdrževanje rekreacijske infrastrukture;
- obveščanje javnosti o stanju gozdov, večjih posegih in urejanju infrastrukture; v primerih, ko gre za večje sanacije po ujmah in drugih posegih, ki bi utegnili zanimati javnost, se na teren za obdobje dela postavi informativne table (vsebina: vzrok posega, postopek, načrtovalec in izvajalec del);

- v primeru izvajanja del na območju varovalnega pasu planinske poti je treba o tem obvestiti skrbnika planinske poti, še zlasti v primeru potrebe po objavi obvestila o nevarnosti na poti ali začasni zapori poti;
- nadomestiti je potrebno poškodovane ali odstranjene planinske oznake oz. o tem vsaj obvestiti skrbnika planinske poti;
- sodelovanje z zainteresiranimi souporabniki gozdnega prostora in z lokalnimi skupnostmi;
- spodbujanje upravljavcev k spremljanju obiska na močno obiskanih predelih in pridobivanju ocen vpliva na naravo, po potrebi ukrepanje.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Za zavarovana območja in območja naravnih vrednot je potrebno upoštevati predpisani varstvene režime iz aktov o zavarovanju, ki so navedeni v nadaljevanju (Naravovarstvene smernice ..., 2023). Pred posegi na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot je potrebno kontaktirati pristojno službo za ohranjanje narave (ZRSVN, OE Maribor).

Na območju GGE Rodni vrh ni zavarovanih območij nareve na območju gozdov.

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Preglednica 38: Varstvene usmeritve za naravne vrednote (NVDP - naravna vrednota državnega pomena)

Ident. št. Pomen		Ime	Zvrst	Konkretne varstvene usmeritve
6962 NVDP		Grajfov vrh – suhi travnik	EKOS, BOT	- Upoštevajo se usmeritve, ki so podane v poglavju Konkretne usmeritve s pripadajočimi upravljaljskimi conami za upravljaljsko cono Cona Boč – suha travnišča.
6963 NVDP		Pohorje v Halozah – suhi travniki	EKOS, BOT	- Upoštevajo se usmeritve, ki so podane v poglavju Konkretne usmeritve s pripadajočimi upravljaljskimi conami za upravljaljsko cono Cona Boč – suha travnišča.
6965 NVDP		Veliki vrh – suhi travniki	EKOS, BOT	- Upoštevajo se usmeritve, ki so podane v poglavju Konkretne usmeritve s pripadajočimi upravljaljskimi conami za upravljaljsko cono Cona Boč – suha travnišča.
7057 NVDP		Tržec - gramoznica	ZOOL, EKOS	- Zagotavlja se naj naravno drevesno sestavo in sestavo razvojnih faz na obrežjih in v gozdnem pasu ob gramoznici - V okoliških gozdovih se pušča vsaj 3% trohnečih ležečih in stoječih dreves glede na celokupno lesno biomaso na območju - Ohranja se avtohtono obvodno zarast
7275 OP NVDP		Hromna grapa – nahajališče lovorolistnega volčina in širokolistne lobodike	BOT	- Z gozdom na območju rastišča lovorolistnega volčina in širokolistne lobodike je potrebno gospodariti tako, da ne pride do bistvenih sprememb rastiščnih pogojev (ohranjajo se svetlobne razmere in talni vodni režim, ruše se ne odstranjuje) - Na območju rastišča in vplivnega območja 20 metrov se naj ne načrtuje in izvede gozdnih prometnic in pohodnih poti.
7536 MVDP		Rogatnica	EKOS, HIDRO	- Upoštevajo se usmeritve, ki so podane v poglavju Konkretne usmeritve s pripadajočimi upravljaljskimi conami za upravljaljsko cono Cona koščaki – potoki.

Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON (ustaviti dela, najdbo zaščititi, obvestiti organizacijo, pristojno za varstvo narave).

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot pred odkritjem:

- Pri posegih, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli, kot so gradnja gozdnih prometnic se investitorja seznaniti z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti pristojno organizacijo za ohranjanje narave (Zavod RS za varstvo narave, v nadaljevanju ZRSVN). Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve.

Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju:

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (in-situ ali ex-situ varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti in-situ niti ex-situ varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

Varstvene usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine, varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,

- pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
- celovitost dediščine v prostoru;
- območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:
 - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
 - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
 - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
 - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;
- območje druge dediščine, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
 - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
 - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

- Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:
 - odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
 - gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
 - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče, po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave, umestiti prej naštetih nedopustnih posegov:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS),
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- Pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja

o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;

- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen;
- v vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Podrobne usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine so prikazane v spodnji preglednici. Posamezne enote kulturne dediščine in splošne usmeritve so navedene v opisih odsekov v obrazcih E4.

Preglednica 69: Varstvene usmeritve za enote kulturne dediščine v gozdnem prostoru v GGE

EŠD	Ime	Režim/podrežim	Usmeritve
03297	Janški vrh – Cerkev sv. Janeza Krstnika	Vplivno območje spomenika	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru in materialna substanca spomenika, vključno z arheološkimi ostalinami. Posegi na območju cerkve brez soglasja ZVKDS niso dovoljeni. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati na način, da se preprečuje zaraščanje in izvede vedutno sečnjo v gozdu.
03460	Gorca – Cerkev sv. Trojice	Vplivno območje	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru in materialna substanca spomenika, vključno z arheološkimi ostalinami. Posegi na območju cerkve brez soglasja ZVKDS niso dovoljeni. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati na način, da se preprečuje zaraščanje in izvede vedutno sečnjo v gozdu.
03461	Rodni Vrh – Cerkev sv. Duha	Vplivno območje	Ohranja naj se pojavnost spomenika v prostoru in materialna substanca spomenika, vključno z arheološkimi ostalinami. Posegi na območju cerkve brez soglasja ZVKDS niso dovoljeni. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati na način, da se preprečuje zaraščanje in izvede vedutno sečnjo v gozdu.

EŠD	Ime	Režim/podrežim	Usmeritve
06483	Gorca – Gradišče	Spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo. Posebno pozornost je potrebno posvečati srednjeveškemu obrambnemu okopu, v katerega je dovoljeno posegati le v obliki arheološke raziskave.
14312	Gorca – Cerkevni ambient	Dediščina	Ohranja naj se pojavnost cerkvenega ambianta v prostoru, vključno z arheološkimi ostalinami. Posegi na območju cerkve brez soglasja ZVKDS niso dovoljeni. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati na način, da se preprečuje zaraščanje in izvede vedutne sečnje v gozdu, da se zagotovi poglede na izpostavljene točke.
14501	Dolena – Grad Dobrava	Arheološko najdišče	Ni dovoljeno ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
14504	Stanošina – Grad Rogatnica	Arheološko najdišče	Ni dovoljeno ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
14509	Zakl – Arheološko območje	Arheološko najdišče	Ni dovoljeno ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
18337	Nadole – Domačija Pušnik	Dediščina	Ohranja naj se pojavnost dediščine v prostoru in materialna substanca vseh stavbnih enot. Potrebno je vzdrževanje okolice na način, da se ohranja robove varovanega območja, preprečuje zaraščanje in širjenje gozda v območje varovanje dediščine.
21985	Gorca – Grad Pabštajn	Arheološko najdišče	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Ni dovoljeno ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin. Panje je potrebno odstraniti s frezo. Posebno pozornost je potrebno posvečati srednjeveškemu obrambnemu okopu, v katerega je dovoljeno posegati le v obliki arheološke raziskave.
21987	Jurovci – Dvor gosposine Dravinjek	Arheološko najdišče	V območju arheološkega najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak. Ni dovoljeno ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin. Panje je potrebno odstraniti s frezo.

Posegi v kulturno dediščino

V primeru poseganja v kulturno dediščino Zakon o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju ZVKD-1) (2008 in nasl.) predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.);
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitve arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1 (2008 in nasl.), ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Usmeritve za gospodarjenje z rekreacijsko, turistično, poučno in estetsko funkcijo

Upoštevati krajinske značilnosti in ohraniti ostanke gozdov v kmetijski krajini.

Na območjih s poudarjeno poučno vlogo je potrebno na učnih poteh le te vzdrževati, skrbeti za infrastrukturo (poti, table) ter sodelovati z vsemi uporabniki prostora, ki imajo interes izvajati vzgojno-izobraževalne aktivnosti v gozdnem prostoru. Pri estetski vlogi pa je potrebno ohraniti zanimivosti v gozdnem prostoru, urejenost gozdov v okolici objektov kulturne in naravne dediščine ter poučne, rekreativne in turistične funkcije. Infrastruktura in oznake naj bodo zasnovane tako, da niso estetsko moteče.

Pri gospodarjenju z gozdovi na območjih rekreacijske in turistične rabe je potrebno:

- opredeliti gozdni prostor glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostnima,
- pospeševati raznodobno in malopovršinsko zgradbo sestojev,
- pospeševati drevesne in grmovne vrste, ki estetsko obogatijo krajino in ji dajo tipičen pečat,
- oblikovati pester gozd s spreminjajočo se obliko, zgradbo idr.,
- izogibati se velikopovršinskim posegom, ki so dopustni le izjemoma, v primeru sanacij posledic različnih ujm,
- pospeševati čim pestrejšo strukturo rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst ter njihovo stabilno zgradbo; na območjih gozdov s posebnim namenom so deloma zaželeni tudi redkejši enomerni gozdovi, ki lahko delujejo kot parki,
- ohraniti zanimiva drevesa (vrste, habitus) in skupine dreves,
- pomlajevati postopno in na majhnih površinah,
- sečne ostanke umakniti globlje v gozd, stran od pohodnih in rekreacijskih poti ter urbane infrastrukture,
- hlodovine ne odlagati na mesta, kjer bi bilo moteno gibanje ali koriščenje urbane infrastrukture,
- poškodovane trase pohodnih, planinskih in rekreacijskih poti ter urbano infrastrukturo je treba po končanem delu (sečnja, spravilo) sanirati (ureditev sečišča) v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov ter jih po izvedbi gozdnih del povrniti v prvotno stanje,

- po končani sečnji in spravilu je za vzpostavitev prvotnega stanja na gozdnih prometnicah dolžan poskrbeti lastnik / izvajalec / upravljavec gozdov, za vzpostavitev prvotnega stanja na trasah planinskih poti pa skrbnik planinskih poti. To velja tudi takrat, ko je gozdna prometnica hkrati tudi planinska pot,
- pri načrtovanju novih gozdnih prometnic se v največji možni meri upošteva potek planinske poti, ki je razviden iz evidence gospodarske javne infrastrukture.

Pri izvajanju gospodarjenja z gozdom je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- na točkah s slikovitim razgledom izvajati vedutno sečnjo,
- prilagoditi čas sečnje obisku v gozdu,
- izvajati različne preventivne ukrepe zaradi varnosti obiskovalce,
- prioriteto izvajanje sanitarne sečnje na močno obiskanih območjih,
- v primeru del v gozdu je potrebno poskrbeti za varnost obiskovalcev, pravočasno in na primeren način obvestiti obiskovalce o delih in poti za čas izvajanja del zapreti,
- uporaba prijaznejših tehnologij pri gradnji in spravilu lesa na območjih prve stopnje poudarjenosti,
- upoštevati rekreacijsko in turistično funkcijo pri načrtovanju gozdnih prometnic; gozdne prometnice v teh območjih (še posebej v gozdovih s posebnim namenom mestni občini Maribor) se po možnosti načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji,
- skrbno izvajati gozdni red na in ob gozdnih prometnicah.

Usmeritve, ki se nanašajo na rekreacijsko ter turistično infrastrukturo ter na odnose z javnostmi:

- obisk naj se usmerja v skladu s členitvijo gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma,
- usmerjanje rekreacijske, turistične in druge rabe gozda na za to primerna območja (na predelih gozdnega prostora, kjer zaradi obremenjenosti z rekreacijo oziroma turizmom prihaja do nesoglasij in konfliktov z drugimi funkcijami gozdov, se skuša obiskovalce usmerjati na druga območja oziroma obisk razpršiti, s pomočjo informiranja in izobraževanja ter v skrajnih primerih z urejanjem alternativnih poti ali gradnjo drugih objektov); ta usmeritev še posebej velja za območje gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Maribor,
- ureditev in prilagajanje planinskih poti in drugih močno obiskanih poti v gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo oziroma poti, ki prečkajo erodibilna območja,
- načrtovanje ustrezne opreme ter vzdrževanje rekreacijske in turistične infrastrukture,
- obveščanje javnosti o stanju gozdov, večjih posegih in urejanju infrastrukture; v primerih, ko gre za večje sanacije po ujmah in drugih posegih, ki bi utegnili zanimati javnost, se na teren za obdobje dela postavi informativne table (vsebina: vzrok posega, postopek, načrtovalec in izvajalec del),
- v primeru izvajanja del na območju varovalnega pasu planinske poti je treba o tem obvestiti skrbnika planinske poti, še zlasti v primeru potrebe po objavi obvestila o nevarnosti na poti ali začasni zapori poti,
- nadomestiti je potrebno poškodovane ali odstranjene planinske oznake oz. o tem vsaj obvestiti skrbnika planinske poti,
- sodelovanje z zainteresiranimi souporabniki gozdnega prostora in z lokalnimi skupnostmi,
- spodbujanje upravljavcev k spremljanju obiska na močno obiskanih predelih in pridobivanju ocen vpliva na naravo, po potrebi ukrepanje.

Proizvodne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje z lesnoproizvodno funkcijo

Za krepitev lesnoproizvodne funkcije gozdov je potrebno dosledno upoštevati smernice in izvrševati ukrepe zapisane v tem načrtu. Podane so v Poglavju 6.2.1.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Temeljne in najpomembnejše usmeritve, ki jih zasledujemo pri upravljanju s prosto živečimi živalskimi vrstami, so podrobno opredeljene v Letnih lovskoupravljaljskih načrtih (v nadaljevanju LN) in letnih načrtih lovišč (v nadaljevanju LNL). Pri tem je razmeroma pomemben segment usmeritev vezan na ohranjanje in zagotavljanje ugodnih življenjskih pogojev divjadi in usklajevanje odnosov med gozdnim ter kmetijskim prostorom in divjadjo, oz. ostalimi živalskimi vrstami. To naj se v gozdnem ekosistemu zagotavlja s primerno, naravno strukturo in pestrostjo drevja, grmovja in zelišč. Za divjad je še posebej pomembno vzdrževanje plodonosnih vrst drevja in grmovja in mlajših razvojnih faz gozda. Gospodarjenje z gozdovi naj se, kolikor je mogoče, prilagodi življenjskim pogojem in zahtevam posameznih živalskih vrst (sečnja v zimskem času, prilagojeno gospodarjenje v t.i. mirnih conah, ohranitev posameznih dreves za duplarje, ohranjanje gozdnih enklav v kmetijski krajini, ohranjanje obvodne vegetacije, prilagojena gradnja gozdne infrastrukture itn.

Za uspešno upravljanje z divjadjo v enoti je treba strmeti k povečevanju deleža mladih razvojnih faz v gozdovih. Slednje je nujno za zagotavljanje ustreznih prehranskih in bivalnih potreb številnih prostoživečih živalskih vrst. Težiti je treba k uskladitvi dejanske starostne strukture gozdov z modelnim stanjem. Zaradi premajhnega deleža naravnih mladovij je dejanski vpliv divjadi z objedanjem in drgnjenjem sadik vedno moteč in lahko predstavlja argument za močno znižanje številčnosti divjadi oziroma neupravičenega povečevanja načrtov odvzema. Na območjih večjih gostot rastlinojedih parkljarjev, je smiselno mladovje in podmladek ustrezno zaščititi, predvsem s količki.

Splošne usmeritve za ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali temeljijo na sonaravnem gospodarjenju z gozdom in morajo voditi v kompleksno ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer vseh živalskih vrst prisotnih v tem prostoru. Gozdovi GGE imajo pomembno biotsko funkcijo. Poleg tega, da nudi številnim vrstam življenjski prostor, je gozd pomemben tudi kot blažilec pritiskov rastlinojede divjadi na ostale kmetijske površine. Po eni strani ima intenzivno kmetijstvo za posledico, da se je povečala ponudba hrane, predvsem za srnjad, po drugi strani pa je tudi vzrok škod. Ravno gozd pa je tisti, ki blaži prevelik pritisk na intenzivne kmetijske in ostale površine, zato je potrebno z gozdovi v GGE gospodariti tako, da se:

- ohranja in ohrani pestrost drevesnih in grmovnih vrst,
- omeji zaraščanje negozdnih površin,
- poveča delež mladja in gošče,
- prilagodi nego gozdnega roba življenjskim zahtevam prostoživečih divjih živali,
- ne zmanjšuje površine manjših gozdnih kompleksov,
- vzdrževanje melioracijskih jarkov in tudi brežin vodotokov prilagodi času gnezditve, poganja in vzreje mladičev.

Poleg omenjenih usmeritev je potrebno še:

- načrtno puščanje biomase v gozdu. Izbrane duplarice in odmirajoča, polomljena drevesa se označujejo in puščajo v gozdu tako, da so v prostoru čimbolj enakomerno razporejene (puščanje 1 - 2 drevesi / ha primerni za dupla),
- vzdrževati vodne vire v gozdu, grmišča in obrečne pasove,
- spremljati številčnost in prisotnost različnih vrst ptičev pevcev.

Pri upravljanju z divjadjo v GGE je poleg reguliranja številčnosti divjadi potrebno nenehno težiti k uravnavanju starostne in spolne strukture posameznih vrst, skladno s sprejetimi strategijami upravljanja z divjadjo v LUO. Pomembno je še izvrševanje zakonskih predpisov glede problemov, ki nastajajo zaradi pobegov gojene divjadi iz obor. Uresničitev zastavljenih usmeritev bo možna le s tvornim sodelovanjem med gozdarji, lovci in lastniki zemljišč.

Temeljne usmeritve so:

- Ohranjati gozdnatost v GGE, saj je gozd v zimskem času edino okolje, kjer prostoživeče živali lahko najdejo hrano in kritje.
- Prizadevati si za povečevanje deleža mladovij in ohranitev pestrosti drevesnih vrst.
- Poseben poudarek nameniti gospodarjenju z manjšimi površinami gozda, ki so posejane med čistimi kmetijskimi površinami. Takih gozdnih otokov ne krčiti ali kako drugače zmanjševati njihove biotopske vrednosti.
- Gozdni rob v celoti ohranjati in z njim gospodariti tako, da bo lahko zadovoljeval potrebe po prehrani in kritju prostoživečim živalim. S presvetlitvijo gozdnega roba izoblikovati ob njivskih površinah pas nizkega, močno razvejanega grmovja. Gozdni rob ob kmetijskih površinah oblikovati galerijsko, ohranjati in vzdrževati remize, posamično drevje in skupine dreves med kmetijskimi površinami.
- Ureditev prometa na stranskih cestah tako, da je možen promet samo za lastnike, dela v gozdarstvu in lovstvu ter intervencije.
- Ureditev pešpoti.
- Ozaveščanje širše javnosti o prepovedi vožnje v naravnem okolju.
- Vzdrževati vodne vire v gozdu, grmišča in obrečne pasove.
- Načrtno puščanje biomase v gozdu. Izbrane duplarice in odmirajoča, polomljena drevesa označiti in puščati v gozdu tako, da so v prostoru čimbolj enakomerno razporejene.
- Pri negi v vseh razvojnih fazah ohranjati in pospeševati plodonosne drevesne vrste.
- Ob potokih ohranjati sklenjen sklep krošenj in grmovno vegetacijo.
- Seznanjanje lastnikov gozdov s pomenom izboljšanja življenjskih pogojev za prosto živeče divje živali tudi v smislu zmanjševanja škod na gozdnih in kmetijskih površinah.

Reka Drava z neposredno okolico daje GGE poseben pečat. Ob Dravi je območje enega zadnjih delov njene naravne struge. Je območje z izjemno pomembnimi nahajališči redkih in ogroženih vodnih ptic.

Temeljne usmeritve za porečja reke Drave so:

- Niso dovoljeni takšni posegi v gozd in gozdni prostor, ki bi spremenili oziroma okrnili biotopsko funkcijo gozdov na tem območju.
- Označevanje gnezdišč in rastišč redkih vrst ptic v gozdnogojitvenem načrtu.
- Varovanje gnezdišč v času kmetijskih del in sečnje.
- Puščanje dreves primernih za gnezdenje.
- Varovati strme, peščene brežine ob reki za gnezdenje vodomca.
- Puščanje starih dreves, zlasti mehkih listavcev, primernih za gnezdenje duplarjev.
- Puščati bujno zeliščno in grmovno podrast samo za prostoživeče živali.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Na območju GGE Rodni Vrh ni razglašeni varovalni gozdovi ali gozdovi s posebnim namenom na podlagi Uredbe o varovalnih ... (2005; 2013).

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Med pomembne objekte protipožarnega varstva lahko štejemo celotno omrežje gozdnih in lokaknih cest, saj te veliko prispevajo k dostopnosti terena. Posebej izdelanih in vzdrževanih opazovalnic za gozdne požare ali drugih namenskih objektov protipožarnega varstva v gozdovih GGE ni. Table, ki opozarjajo na nevarnost gozdnih požarov, so postavljene na začetku gozdnih cest, ki so opremljene z znakom gozdna cesta.

Kljub majhni možnosti požara je treba dosledno izvajati vsa zakonska določila v zvezi z varstvom gozdov pred požari.

33. člen Zakona o gozdovih določa:

V gozdu ni dovoljeno kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja prenamnoženih populacij insektov in boleznih gozdnega drevja, ki ogrožajo gozdove (skladno z določili odločbe, ki jo v zvezi s tem izda ZGS lastniku gozda).

Prepovedano je požigati travišča in ledine na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd.

Glavne usmeritve za protipožarno varstvo v GGE so:

- redno vzdrževanje gozdnih prometnic za omogočanje dostopa do ogroženih sestojev,
- informiranje lokalne skupnosti o točkah, kjer bi bilo primerno postavljati urejena kurišča,
- izvajanje preventivnega informiranja obiskovalcev z informacijskimi tablami o varstvu pred požari,
- obveščanje lastnikov gozdov, zlasti tistih, ki imajo tudi kmetije, o preventivnih ukrepih varstva pred požari,
- omejitev izvajanja gozdarskih del v ogroženih sestojih v času povečane požarne ogroženosti,
- ob daljnovidih zagotoviti primerno oddaljenost drevja od elektrovodov,
- v času povečane nevarnosti za izbruh požarov v naravnem okolju (določi in objavi jo Republiška uprava za zaščito in reševanje v sodelovanju s hidrometeorološkim zavodom) je potrebno intenzivnejše opazovanje gozdnega prostora.

Dober pregled nad gozdovi je možen z Janškega vrha, Wildona in viničarskega muzeja Gorca, z gozdne ceste Gozdarska koča Macelj – Belinovec (120735) in nekaterih lokalnih grebenskih cest.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Rodni Vrh ni semenskih sestojev.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Tehnologija dela

Odločujoče pri izbiri ustrezne tehnologije je način in usmerjenost gospodarjenja z gozdovi, reliefne razmere ter strukturiranost gozdov (lastniška in sestojna).

Motorna žaga bo tudi v naslednjem desetletju ostala glavno orodje pri sečnji. V zasebnih gozdovih se vedno pogosteje uporabljajo motorne žage, ki so namenjene profesionalnemu delu. Vse motorne žage za delo v gozdu morajo biti opremljene z vsemi deli pomembnimi za varnost (varovalna ročica plina, spodnji razširjen del ročaja, zavora verige, lovilec verige, gumijasti čepi ali spiralne vzmeti, električno stikalo, vzdrževana veriga, ...).

Najprimernejši način spravila lesa ostaja tudi v bodoče traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji z različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Prednosti traktorske tehnologije so predvsem v veliko manjših nabavnih stroških, v manjših dimenzijah in lastni teži strojev, v cenejšem vzdrževanju, enostavnejšem rokovanju s stroji ter v večji fleksibilnosti pri organizaciji dela. Pri traktorski tehnologiji je pomemben predvsem ustrezen izbor traktorja in vitla ter ostale opreme. Pri mali posesti nabava zmogljivejših strojev in specialne opreme za delo v gozdu ni ekonomična; koristijo se traktorji, ki jih uporabljajo lastniki pri delu v kmetijskih kulturah, medtem ko je pri veliki posesti in pri podjetnikih specialna gozdarska oprema nujna. Za zbiranje lesa se tudi v zasebnem sektorju vedno bolj uveljavlja uporaba daljinsko vodenih priklopnih vitlov, kar omogoča varnejše delo. Trend pri spravilu gre v smer vožnje namesto vlačjenja, kar omogoča spravilo lesa po kolesih z gozdarskimi traktorskimi prikolicami, ki so opremljene s hidravlično nakladalno napravo.

Pri tehnologiji žičničnega spravila, je zaradi majhnih kompleksov in kratkih spravnih razdalj, ki so krajše od 400 m, še v naprej najprimernejša uporaba lažjih in srednjih večbobskih žičnih žerjavov z avtomatskimi vozički. Tehnološki napredek je možen z uvajanjem uporabe

daljinskega vodenja vozička, ki omogoča optimalnejše pozicioniranje vozička na nosilki, kar zmanjšuje pogostost poškodb na drevju. Zelo pomembno bo prepričevanje lastnikov gozdov, ki posedujejo gozdove na žičničarskih terenih, o prednostih žičničnega spravila in jih odvracati od gradnje traktorskih vlak v strmih, plazljivih terenih.

Tudi v Sloveniji se pri pridobivanju lesa širi uporaba strojne sečnje. V omenjeni enoti reliefne in sestojne danosti za strojno sečnjo niso primerne oziroma so primerne le v posameznih manjših sestojih (vprašanje ekonomičnost). Pri izdelavi sortimentov v vetrolomih, žledolomih in snegolomih večjih razsežnosti je uporaba strojne sečnje zaželeno s stališča varnega dela in krajšega časa izdelave, kar zmanjšuje pogoje za nastanek namnožitev škodljivcev. Pred začetkom strojne sečnje je potrebno natančno načrtovanje in priprava sestojev. Sečne poti morajo biti opredeljene v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta. Upoštevati je potrebno vse dejavnike, ki bi lahko ogrozili posamezne funkcije gozda in zato predpisati omejitve oziroma priporočila: čas izvajanja del, atmosferski vplivi, optimalna velikost stroja glede na sestojne značilnosti, poškodbe gozdnih tal in sestojev...

Najprimernejši čas aktivnosti je zimski čas. Za spravilo lesa koristimo suhe periode in čas zmrzali. Pri redčenjih v gostih in kvalitetnih drogovnjakih se poslužujemo tehnologije vravnih linij. Zaželeno je, da so nosilci sestoja označeni ter ogroženi nosilci tudi individualno zaščiteni.

Pri izvajanju sečnje in spravila, predvsem na večjih površinah, je potreben nadzor. Pri spravilu lesa je težnja voznikov, da se s strojem približajo čim bližje sortimentom, zato se s stroji gibajo tudi izven označenih prometnic, kar povzroča večje poškodbe v gozdu. Pomembno je kontrolirati osnovno in najvažnejše sekundarno omrežje – stalne vlake (prevoznost po končanem delu, odvodnjavanje, priključki na ceste...) in sečne ostanke, če so le ti odstranjeni iz strug potokov in hudournikov.

Spodbujati je potrebno pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu. Povečati je potrebno število kmetij z dopolnilno dejavnostjo primarne predelave lesa, saj lahko ta dejavnost pomembno prispeva k razvoju podeželja.

Uporaba obnovljivih virov energije, ob vedno dražji nafti, bo v naslednjem desetletju pospeševala proizvodnjo sekancev iz sečnih ostankov, nekvalitetnega lesa in drobnega materiala iz redčenj. Zato bodo sekalni stroji v bodoče nov dodaten člen v tehnologiji pridobivanja lesa.

Le z novimi oblikami interesnega združevanja lastnikov gozdov (predvsem manjših) bo možno v gozdove uvajati modernejšo tehnologijo, doseči večje učinke pri trženju lesa in večjo stopnjo izkoriščanja proizvodnih potencialov gozdov. Povezanost lastnikov lahko učinkovito reši tudi nezadovoljivo tehnično opremljenost ter nezadostno usposobljenost lastnikov gozdov za dela v gozdu - zaradi majhnih gozdnih posesti in zaradi majhnega obsega del so lastniki gozdov praviloma zelo slabo opremljeni za delo v gozdu, saj se jim ne zdi smotno veliko investirati v opremo; to se odraža v manjših učinkih in več nesrečah v gozdovih. Promovirati je potrebno delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih.

Priprava in gradnja gozdnih prometnic

Pri strokovnih odločitvah o upravičenosti gradnje prometnice je potrebno analizirati trenutne razmere spravila lesa, preveriti ostale funkcije gozda ter morebitne omejitve pri gospodarjenju, ki izvirajo iz tega naslova ter ugotoviti ekonomski učinek gradnje nove prometnice. Gozdne prometnice moramo načrtovati kompleksno, ne glede na posestne meje, lastnike gozdov pa seznanjati, poučiti o koristih vlaganj v gozdne prometnice. Gozdne prometnice je potrebno načrtovati in graditi tako, da se pri tem kar najmanj škoduje gozdnemu ekosistemu, upoštevati je potrebno tudi pogostost neurij. Gradnja naj se ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal.

Pri odpiranju gozdov z gozdnimi prometnicami moramo upoštevati strokovne osnove oziroma razloge, zakonske predpise in strokovne smernice, ki se nanašajo na to področje, možnost financiranja lastnikov gozdov in dosežena soglasja lastnikov zemljišč po katerih bodo potekale načrtovane prometnice.

V obravnavani enoti je potrebno pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic upoštevati naslednje naravovarstvene smernice:

- za naravne vrednote lokalnega pomena in naravne vrednote državnega pomena (Rogatnica - desni pritok Dravinje, Veliki vrh - suhi travnik, Hromna grapa – lovorolistni volčin in širokolistna lobodika, Tržec – gramoznica, Pohorje v Halozah – suhi travnik in Grajfov vrh – suhi travnik);
- za območja pričakovanih naravnih vrednot (Haloze);
- za ekološko pomembna območja (Boč-Haloze-Donačka gora, Dravinjska dolina);
- za posebna varstvena območja - Natura 2000 (SI3000117 Haloze – vinorodne, SI3000118 Boč - Haloze - Donačka gora, SI3000306 Dravinja s pritoki, SI5000005 Dravinjska dolina, SI3000220 Drava in SI5000011 Drava).

Pri gradnji gozdnih prometnic je za izdelavo zemeljskih izkopov najprimernejša bagska tehnologija z uporabo bagske žlice. Pri odvodnih napravah – prepustih, predvsem manjših dimenzij, se lahko namesto betonskih cevi vgrajujejo plastične cevi, saj je polaganje plastičnih cevi zaradi enostavnejše manipulacije, boljših hidravličnih lastnosti ter daljših dimenzij, kakovostnejše. Vtočne in iztočne glave prepustov, podporni in oporni zidovi, naj bodo po možnosti grajeni iz okoliškega naravnega kamna.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, pridobiti vodno soglasje. Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanje vode v vodonosnik;
- gozdarsko delo, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režmi.

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje po ZV-1, je treba upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (2009).

Pri izvedbi gozdarskih del je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).
- Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, propust...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih muld.
- Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.
- Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (2009) - gozdnih cest, grajenih in ne grajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in

varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37 členu.

- Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.
- Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.
- Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.
- Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (2004 in nasl.).
- Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.
- Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta.
- Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:
 - ni predvidene kakršnekoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
 - ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
 - se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
 - bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
 - je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.
- Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov (2004 in nasl.).

Vzdrževanje gozdnih prometnic

Gozdne ceste skupaj z objekti (mostovi, podpornimi zidovi, idr.) se morajo redno vzdrževati tako, da se ohranja prevoznost, omogoča njihova varna uporaba, zagotovi gospodarnost vlaganj, preprečijo škodljivi vplivi na bližnjih zemljiščih in motnje v pomembnih življenjskih prostorih prosto živečih živali.

Trenutno in perspektivno zagotovljena sredstva le delno omogočajo pričakovano kvaliteto vzdrževanosti vseh gozdnih cest. Z letnimi plani dinamike vzdrževanja je potrebno ukrepe usmeriti na glavne izvoznice iz večjih gozdnih predelov, na ceste obremenjene s prometom za socialne funkcije in ceste, kjer lastniki sodelujejo z dodatnimi sredstvi in delom. Stranske in manj obremenjene gozdne ceste naj se vzdržuje po dinamiki na dve do tri leta. Z zagotavljanjem dodatnih sredstev je potrebno vsaj na 1 km gozdnih cest letno izvesti

investicijsko vzdrževanje z izdatnejšo zamenjavo in dodajanjem obrabne vozne plasti. Ukrepi vzdrževanja morajo biti usmerjeni na ureditev vodnih razmer in izboljšanja voznih in varnostnih elementov cest.

Pri vzdrževanju gozdnih cest so stroški utrjevanja cestišč vedno večji problem. Vzrok je pospešena podražitev nasipnih agregatov in dražji prevozni stroški. Zato bo v prihodnje zelo aktualna reciklaža zgornjega ustroja makadamskih vozišč. Pri najbolj prometno obremenjenih in slabo nosilnih prometnicah bo potrebno uvajanje novih tehnologij za stabilizacijo cestišč.

Državne in občinske javne ceste ter njihovo posodabljanje (asfaltiranje) spreminjajo prometne in pravilne razmere. Ob priključkih vlak na te ceste ni možno skladiščiti lesa, pravilna sredstva z verigami ne morejo več na asfalt, ..., zato je potrebno načrtovati pomožna skladišča lesa ob javnih cestah. S tem je povezana tudi izgradnja krajših cestnih odcepov do pomožnih skladišč ali pa prestavitve traktorskih vlak.

6.2.8 Usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

Sodelovanje ZGS pri izdelavi in sprejemanju prostorskih planskih aktov lokalnih skupnosti je nujna in učinkovita oblika pri usmerjanju rabe prostora, ob kateri lahko ZGS pravočasno opozori na posebej vredne predele gozda in ponudi z vidika gozda ustreznejše alternative.

V skladu z 21. členom Zakona o gozdovih (1993 in nasl.) je za posege v gozd oziroma gozdni prostor treba pridobiti soglasje ZGS. Mnenje ZGS se mora pridobiti tudi za graditev objektov zunaj gozda, če je iz poročila o vplivih na okolje razvidno, da bi objekt ali posledice delovanja objekta negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozda. Soglasja iz tega člena ni mogoče izdati, kadar je mogoče pričakovati, da bodo vplivi posega v prostor bistveno ogrozili funkcije gozdov.

Splošne usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi v prostor dovolijo le v izjemnih primerih - ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- Umeščanje objektov v prostor mora biti v skladu z veljavno zakonodajo.
- V osrednjih delih velikih kompleksov gozdov je dopustno na račun gozda osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine.
- V primestni in kmetijski krajini z zelo majhnim deležem gozda, to je v južnem in jugovzhodnem delu GGE, so posegi v prostor dopustni le izjemoma, še posebej v primerih, ko gre za nameravane posege v večje gozdne površine ali predvideno popolno odstranitev gozdnih površin katerekoli velikosti. V primeru neobhodnih posegov v gozdove, si je v teh območjih potrebno prizadevati za osnovanje nadomestnih gozdnih površin.
- Zunaj kmetijske krajine, ki je primestni blizu ali je zaradi infrastrukturnih objektov ali drugih razlogov v naravnem pogledu že razvrednotena, in v drugih krajinah v neposredni bližini urejenih naselij, praviloma ni mogoče izdati soglasja k dovoljenju za poseg v gozdni prostor zaradi gradnje posamičnega objekta, ki bi imel masivne zidane temelje (eventualno se dovoljuje izgradnjo lesenih objektov s točkovnimi temelji). Navedeno ne velja za posege javnega pomena, ki pa jih je potrebno izvesti tako, da bo vpliv na gozdno okolje najmanjši možni.
- Umeščanje vetrnih elektrarn v prostor je sprejemljivo samo na podlagi izvedenih presoj sprejemljivosti posega v prostor, sprejemljivosti posega za prostoživeče živalske vrste ter presoje življenjskih možnosti divjadi.
- Nove stanovanjske in industrijske objekte naj se praviloma načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben za zagotavljanje funkcij gozdov ter za zagotavljanje varnosti objektov.

- Na vodovarstvenem in poplavnem območju je potrebno pri posegih v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplivali na vodni režim ali stanje voda, pridobiti vodno soglasje, kot to določa ZV-1.

Pri izbiri najprimernejšega izmed alternativnih predlogov se pri vseh posegih v gozdove, razen navedenih kriterijev, upošteva tudi kriterij najmanjše izgube rastiščnega in sestojnega potenciala ter zlasti kriterij najmanjše prizadetosti ekoloških in socialnih funkcij.

Konkretnije usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

- Pri presoji predvidenih prostorskih ureditev je potrebno upoštevati ovrednotenje funkcij gozdov iz gozdnogospodarskih načrtov kot je navedeno v 21. členu ZG (1993 in nasl.).
- V primestni in kmetijski krajini z zelo majhnim deležem gozdov (pod 10 %) je treba ohranjati gozdne površine, gozdne zaplate, skupine gozdnega drevja ter posamezno gozdno drevje.
- V prostoru z majhnim deležem gozda, to je na severnem delu GGE, je treba objekte linijske infrastrukture načrtovati tako, da se v čim večji meri izogibajo gozdnim zaplatam, skupinam gozdnega drevja in obvodni vegetaciji. Na območju naselij in v njihovi neposredni bližini je treba obseg gozdnih površin v največji možni meri ohraniti ter jih vpeti v zelene sisteme naselij s primernimi oblikami rekreacijske rabe kot je določeno v 75. členu Uredbe o prostorskem redu Slovenije (2021) ter v skladu z določili Zakona o urejanju prostora (2021 in 2023).
- Posege v prostor, ki lahko bistveno poslabšajo življenjske razmere divjadi, je potrebno omejiti ali opustiti v celoti, kot zahteva 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2022).
- Pri posegih v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi, je treba upoštevati 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2022).
- Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je treba upoštevati omejitve opredeljene v 31. členu Zakona o divjadi in lovstvu (2022).
- S posegi v prostor ni dovoljeno zapirati dostopov do gozda po gozdnih vlakah, poteh in stezah.
- V območju gozdov se lahko načrtuje oziroma gradi le naslednje nezahtevne oziroma enostavne objekte: gozdna cesta, grajena gozdna vlaka, obora za rejo divjadi, zajetje, vrtina ali vodnjak za lastno oskrbo s pitno vodo, vrtina ali vodnjak, ki je potrebna za raziskave, čebelnjak, gozdna učna pot, kolesarska steza, planinska pot, sprehajalna pot, trimaska steza. Navedeni posegi so dopustni le, če vplivi posega v gozd ne bodo negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozdov.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih:

- Posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob.
- Sekanje, požiganje ali drugačno uničevanje živih mej, grmišč in s suho zarastjo poraslih površin po pašnikih, travnikih in poljih, so v skladu s 5. odstavkom 32. člena Zakona o divjadi in lovstvu (2022) prepovedani v času gnezdenja ptic in poleganja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom.
- V kmetijski krajini si mora lastnik zemljišča oziroma izvajalec del prizadevati za ohranjanje oziroma novo osnovanje skupin drevja in grmovja tako, da pusti najmanj eno desetino površine v prvotni zarasti.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov

Posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov je potrebno zagotoviti naslednje minimalne odmike:

- stavbe morajo biti odmaknjene vsaj 25 m od gozdnega roba,

- ostali objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča morajo biti odmaknjeni od gozdnega roba najmanj 1,0 m,
- če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, morajo biti le-ti odmaknjeni najmanj 4 m od gozdnega roba.

V projektni dokumentaciji je možno opredeliti tudi manjši odmik od zgoraj navedenih, če je iz soglasja ZGS razvidno, da manjši odmik ne povzroča negativnega vpliva na gozdni rob oziroma na funkcije gozdov in gozdnega prostora.

- Z regulacijo vodotokov ali osuševanjem zemljišč, v skladu z odstavkom 33. člena Zakona o divjadi in lovstvu (2022), ni dovoljeno uničevati močvirij oziroma vlažnih biotopov.
- V skladu s 4. odstavkom 33. člena Zakona o divjadi in lovstvu (2022), je v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih, čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja.

Podrobnejše usmeritve za krčitve gozdov

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so:

- gozdovi, kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji,
- gozdovi na plazljivih in erozijskih območjih, kjer je skladno z Zakonom o vodah prepovedano krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč in krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- gozdovi na vodovarstvenih območjih ter na poplavnem območju. Posegi na teh območjih se lahko izvedejo samo na podlagi vodnega soglasja (Zakon o vodah). Usmeritve so navedene v Poglavju 6.2.2. Za vodovarstvena območja so usmeritve navedene v usmeritvah za gospodarjenje s hidrološko funkcijo, za poplavna območja so navedene pri usmeritvah za gospodarjenje na območjih s poudarjeno funkcijo varovanja zemljišč,
- gozdovi na območju gozdnih učnih poti (50 m buffer),
- sklenjena območja gozdov, razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m buffer),
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini v južnem in jugovzhodnem delu GGE, kjer je majhna gozdnatost (pod 10 %),
- plazovita območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov,
- potencialna erozijska območja - ukrepi zahtevni.

Plazljiva območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov:

V skladu s karto verjetnosti plazenj (merilo 1:250.000) je na območju GGE 1.356,96 ha gozdov, v katerih je določena velika do zelo velika verjetnost pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 88. člena Zakona o vodah za poseg, ki lahko pospešuje plazenje zemljišč na dejanskih plazljivih območjih (kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev) in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (10. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom Zakona o vodah smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij. Pri tej presoji naj se uporabljajo tudi natančnejše karte nevarnosti pojavljanja pobočnih masnih premikov (merilo 1:25.000) na pregledovalniku <https://geohazard.geo-zs.si/>.

*Opomba: navkljub dejstvu, da so po 88. členu zakona o vodah krčitve na plazljivih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem so izdelane karte

verjetnosti plazenj, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.

Potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi:

V skladu z Opozorilno karto erozijskih območij (merilo 1:250.000) je na območju GGE 2.520,70 ha gozdov, kjer so določena potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 87. člena Zakona o vodah za poseg na dejanskih erozijskih območjih (zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode), in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (9. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom Zakona o vodah smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij. Pri tej presoji naj se uporabljajo tudi natančnejše karte nevarnosti pojavljanja pobočnih masnih premikov (merilo 1:25.000) na pregledovalniku <https://geohazard.geozs.si/>.

*Opomba: navkljub dejstvu, da so po 87. členu zakona o vodah krčitve na erozijskih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem je izdelana opozorilna karta erozije, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.

Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma

Območja, na katerih sta mogoča ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakih in drugih poteh, so prikazana na karti F v prostorskem delu Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2021–2030 (2023).

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V GGE je evidentiranih 11,25 ha gozdnih zemljišč pod daljnovodi ter 7,58 ha gozdnih zemljišč znotraj obor.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi:

- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov;
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba izvajati pogosto in z nizko intenziteto. Vzdrževati stopničasto strukturo gozdnega roba. Časovni interval med posameznimi ukrepi čiščenja trase oziroma vzdrževanja gozdnega roba je od 5 do 8 let;
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba se lahko izvaja le v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic;
- pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov;
- pri sestojih z večjim deležem smreke izvesti dodatne preprečevalno-zatiralne ukrepe zaradi varstva pred podlubniki (postavitev pasti, kontrolno-lovnih dreves, opazovanje ...);
- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati ukrepe, ki prostoživečim živalim zagotovijo prehransko in strukturno pestro grmišča.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Načrtovan posek predstavlja skupno 23,8 % delež od lesne zaloge, kar znaša 111,9 % od prirastka (Preglednica 70). Predvidenih je 31,5 % redčenj ter 68,4 % pomladitvenega poseka. V skupnem možnem poseku predstavljajo iglavci 7,7 % in listavci 92,3 % lesne mase. Predvidena struktura poseka je v skladu s smernicami za gospodarjenje v GGE, ki v skupinsko raznodobnih gozdovih predvidevajo intenzivnejšo obnovo sestojev v obnovi, zlasti zaključevanje obnove (končni poseki) ter akumulacijo prirastka v starejših debeljakih (manjša intenziteta redčenja in zadržano uvajanje debeljakov v obnovo). Poseka oslabelega drevja in sanitarnega poseka ni mogoče realno oceniti, saj je odvisen od naravnih dejavnikov. Ocenjujemo pa, da bo višji, kot je načrtovan. Prebiralna sečnja, posek na panj in posek za umetno obnovo ni načrtovan.

Preglednica 70/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za GGE (v m3)

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	9.615	9.945	0	0	0	19	19.579	17,4	62,3
	%	49,1	50,8	0,0	0,0	0,0	0,1	100,0		
Listavci	m ³	70.607	164.774	0	0	0	110	235.491	24,6	119,9
	%	30,0	70,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	80.222	174.719	0	0	0	129	255.070	23,8	111,9
	%	31,5	68,4	0,0	0,0	0,0	0,1	100,0		

Načrtovan posek v zasebnih gozdovih (Preglednica 71) predstavlja skupno 22,3 % delež od lesne zaloge in 105,8 % delež od prirastka. Načrtovanih je 34,0 % redčenj in 66 % pomladitvenega poseka. V možnem poseku zasebnih gozdov predstavljajo iglavci 7,5 % in listavci 92,5 % lesne mase.

Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove (v m3)

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	7.069	8.117	0	0	0	0	15.186	17,5	63,7
	%	46,5	53,5	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	61.523	124.821	0	0	0	61	186.405	22,9	111,8
	%	33,0	67,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	68.592	132.938	0	0	0	61	201.591	22,3	105,8
	%	34,0	66,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		

Načrtovani posek v državnih gozdovih predstavlja 31,8 % delež od lesne zaloge in kar 143,5 % od prirastka (Preglednica 72). Načrtovanih je skupno zgolj 21,7 % redčenj, večino poseka, 78,2 %, predstavlja pomladitveni posek. V možnem poseku predstavljajo iglavci 8,9 % in listavci 91,1 % lesne mase.

Preglednica 72/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove (v m³)

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	2.546	1.828	0	0	0	19	4.393	17,1	57,7
	%	58,0	41,6	0,0	0,0	0,0	0,4	100,0		
Listavci	m ³	9.084	39.953	0	0	0	49	49.086	34,5	165,4
	%	18,5	81,4	0,0	0,0	0,0	0,1	100,0		
Skupaj	m³	11.630	41.781	0	0	0	68	53.479	31,8	143,5
	%	21,7	78,2	0,0	0,0	0,0	0,1	100,0		

V gozdovih, ne glede na lastniško kategorijo, prevladujejo negovalni poseki. Večje razlike med lastniškimi kategorijami so opazne v strukturi možnega poseka po vrstah poseka oz. v razmerju med deležem redčenj in deležem pomladitvenega poseka, kakor tudi v jakosti poseka. Nastale so zaradi razlik v zgradbi gozdov. V državnih gozdovih je stanje glede razmerja razvojnih faz bolj neugodno, kot v zasebnih. V državnih gozdovih je namreč kar 37 % vseh gozdov sestojev v obnovi. To je veliko nad modelno stanje, ki zagotavlja trajne donose v GGE, zato je potreben večji etat s katerim bi pospešili ali zaključili obnovo v teh sestojih. V obeh lastniških kategorijah je sicer zaradi velikega deleža sestojev v obnovi načrtovan večji delež pomladitvenega poseka, kot pa redčenj. Posek oslabelega drevja nima izrazitejšega negovalnega vpliva na gozdni sestoj, predviden je v sestojih, kjer se suši veliki jesen, robinija in mehki listavci. Odvisen je predvsem od zunanjih vplivov. Glede na jakost možnega poseka od lesne zaloge in prirastka se bo v naslednjem desetletju lesna zaloga predvidoma zmanjšala.

Karta ukrepov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 8).

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Gojitvena in varstvena dela so po lastniških kategorijah načrtovana v obsegu in v okviru realno pričakovanih učinkov na razvoj gozdov, v smeri stabilnega in večnamenskega gozda (Preglednica 74). Načrtovan obseg gojitvenih in varstvenih del zagotavlja izboljšanje zasnove in negovanosti mlajših razvojnih faz. Pri obnovi gozdov je zaradi uspešnega pomlajevanja in relativno majhnih škod po divjadi poudarek na naravni obnovi sestojev. Obnova gozdov s sadnjo oz. spopolnitveno sadnjo je predvidena le na majhnih površinah (2,5 ha), kjer je naravna obnova zaradi rastiščnih razmer otežena. Gre za primer nižinskih gozdovov hrastov in belega gabra, kjer je proces naravne obnove moten ali je zastal. Sadnja in spopolnitve se praviloma izvedejo z rastišču primernimi drevesnimi vrstami, večinoma hrasti in plodonosnimi drevesnimi vrstami. Pred objedanjem divjadi bi bilo na površinah večjih od 0,5 ha sadike smotrno zaščititi z ograjo, drugod individualno, in sicer vse posajene sadike listavcev zaščititi posamično, to je s polnimi oz. mrežastimi tulci ali pa s količenjem; sadike iglavcev niso predvidene, v kolikor bi prišlo do njihove sadnje, jih je potrebno zaščititi s premazi vršičkov. Ker na teh rastiščih prevladuje bujna podrast, je predvidena obžetev tulcev in obžetev naravnega mladja.

Preglednica 74/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	17,67	5,65	0,00	23,32
Priprava tal	ha	1,00	0,30	0,00	1,30
Sadnja	ha	1,00	1,50	0,00	2,50
Obžetev	ha	16,68	11,48	0,00	28,16
Nega mladja	ha	13,72	16,10	0,00	29,82
Nega gošče	ha	32,59	20,36	0,00	52,95
Nega letvenjaka	ha	14,66	6,47	0,00	21,13
Nega ml. Drogovnjaka	ha	36,19	33,35	0,00	69,54
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.000,00	3.000,00	0,00	4.000,00
Naravni razvoj biotopov	ha	1,01	0,00	0,00	1,01

Karta načrtovanih gojitvenih del v merilu 1:25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 9).

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Z ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali bomo skušali v bodoče v največji možni meri slediti usmeritvam upravljanja z divjadjo in drugimi prostoživečimi živalskimi vrstami ter njihovim življenjskim potrebam, ki so podrobneje navedeni v lovsko upravljavskem načrtu LUO. Temeljni namen ukrepov je zagotavljati usklajeno stanje divjadi v odnosu z gozdnim in kmetijskim prostorom v enoti. Pri tem ločimo ukrepe, ki jih izvajajo gozdarji (načrtovanje in priprava ukrepov sadnje in zaščite sadik, načrtovanje v lovstvu...), lastniki zemljišč (sadnja, zaščita, nega gozdov, sečnja...) in ukrepe, ki jih izvajajo lovci (biotehnični in biomeliorativni ukrepi v življenjskem okolju divjadi, sanacija škod na kmetijskih in gozdnih kulturah, nadzor v loviščih, izvajanje odstrela divjadi, itn.). Gozdarji v detajlnem gozdnogojitvenem načrtovanju predpisujemo številne ukrepe z namenom krepitve funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti (sadnja sadik plodonosnih drevesnih vrst, zaščita pred divjadjo, namensko puščanje plodonosnega drevja na gozdnih robovih in na površinah v zaraščanju).

Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so tesno povezani z ukrepi, ki se sicer nanašajo na proizvodne cilje. V načrtovanih gojitvenih delih so zajeti tudi ukrepi vzdrževanja vodnih površin, ki so namenjeni izboljšanju življenjskih razmer prostoživečih živali. Obseg načrtovanih del je nizek, saj v enoti zaradi razmeroma ohranjenega okolja obstojajo ugodni pogoji za prostoživeče živali.

Parkliasta divjad:

Realizacija načrtovanega poseka, predvsem v zasebnih gozdovih, pomeni večji delež mladovij in s tem boljše pogoje za parkliasto divjad. Potrebe divjadi je potrebno upoštevati pri pomlajevanju in negi gozdov. Pustiti je potrebno določen del nepomlajenih površin (lukenj) v sestojih, da svetloba lahko prodre do tal in tako aktivira zeliščni sloj (pomembno za zimsko prehrano divjadi). Naravno pomlajevanje gozda ima prednost pred sadnjo, za kar je potrebno spremljati in izkoristiti semenski obrod. Sadnja kot ukrep je smiselna predvsem kot spopolnitev naravnega mladja s slabo zasnovano. Potrebno je ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba (pospeševanje grmovnih vrst) in vseh vrst plodonosnega drevja, ki naj ima čim več sončne svetlobe (posamezni razrasli hrasti in divje sadno drevje). Za zimsko prehrano divjadi so pomembne rastlinske vrste, ki ostanejo tudi čez zimo zelene (bršljan na nizkih drevesih in robida na gozdnem robu). Na večjih površinah v pomlajevanju naj se pušča delež površine kot grmišče - skupine dreves mehkih listavcev namenjenih za objedanje in s tem razbremenitev gospodarsko vrednejših vrst. Ob gozdnem robu in znotraj sestojev je potrebno ohraniti in povečati delež vzdrževanih, to je košenih, travnatih površin.

Krmljenje srnjadi je na območju GGE po usmeritvah lovsko upravljavskega načrta prepovedano oz. dovoljeno le v izrednih razmerah.

Za vzpostavitev in vzdrževanje ravnovesja med rastlinsko in živalsko komponento gozda je pomembna tekoča spremljava objedenosti gozdnega mladja na vzorčnih ploskvah, ki pomeni eno izmed sprotih kontrol razmer v gozdnem okolju.

Višina odstrela kot ukrepa poseganja v populacije divjadi se ravna po usmeritvah lovsko upravljavskega načrta in na njegovi podlagi izdelanih letnih načrtov lovišč. Lov naj se izvaja na način, ki divjad čim manj vznemirja s ciljem zmanjševanja plašnosti divjadi in mirnejšega zadovoljevanja njenih prehranskih (energetskih) potreb. Odstrel naj načrtovano količino divjadi zajame čim prej in v čim v krajšem času (konec jeseni oz. pred začetkom zime). S tem se razbremenijo tako osebk, ki v populaciji ostanejo, kot tudi okolje v katerem divjad živi.

Mala divjad:

Mala divjad je v gozdu manj prisotna, zato je težišče ukrepov na kmetijskih površinah, ki jih ob skupnem interesu uresničujejo lovci skupaj z lastniki zemljišč. Za zajca in fazana je pomembno ohranjanje omejkov v permanentno mladostnih fazah in primerno gosti in nizki zarasti (remize). Poseben poudarek je potrebno nameniti gospodarjenju z manjšimi površinami gozda, ki so

posejane med kmetijskimi površinami. Takih gozdnih otokov se ne sme krčiti ali kako drugače zmanjševati njihove biotopske vrednosti. Težišče izvedbe ukrepov v gozdu naj bo v negnezditvenem času oziroma, ko živali ne vzrejajo mladičev. Košnja brežin vodotokov se mora izvajati izven obdobja gnezdenja ptic in poleganja mladičev.

V nasprotju s srnjadjo je pri upravljanju male divjadi krmljenje potreben in dovoljen ukrep. Krmišča za malo divjad naj bodo urejena na način, ki je v čim večji meri prilagojen vrsti, kateri je krmljenje namenjeno. Krmišča ne smejo biti locirana na pomladitvenih površinah.

Redke vrste :

Ohranjati je potrebno drevesa, na katerih so večja gnezda ujed ali drugih večjih ptic. Za duplarje načrtujemo puščanje lesne biomase v gozdu (puščanje in označevanje suhih dreves z že izdolbenimi dupli, 1–2 drevesi na ha). V času sečnje je potrebno varovati gnezdišča.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večina ukrepov za gospodarjenje z gozdovi, da lahko trajno opravljajo vse vloge, je zajetih že v osnovnih ukrepih za gospodarjenje z gozdovi (sečnja, gozdnogojitvena in varstvena dela).

Konkretna dela za izboljšanje ostalih funkcij niso načrtovana, so pa smiselno vključena v usmeritvah za krepitev posameznih funkcij gozdov.

V GGE ni načrtovanih ukrepov za izboljšanje ostalih funkcij gozdov.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Gozdne ceste

Območje gozdnogospodarske enote je preprejeno s cestnim omrežjem; gostota cest znaša nad 58m/ha, kar pomeni, da je v povprečju gozd v enoti, glede na konfiguracijo terena, dobro odprt za intenzivno gospodarjenje.

Pri morebitnih pobudah za gradnjo gozdnih cest je potrebno dati prednost tistim projektom, kjer se organizirajo interesne skupine in je doseženo med lastniki zemljišč soglasje o odstopu zemljišč za gradnjo na strokovnih kriterijih določene najugodnejše trase ceste (na podlagi elaborata ničelnic).

Nove gozdne ceste, ki se bodo načrtovale, bodo glede na namen, rabo in tehnične elemente razvrščene kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Pri projektiranju se naj upoštevajo skromnejši gabariti, kar pomeni manjši poseg v gozdni prostor in zmanjšano koncentracijo meteoritnih voda.

Gozdne vlake

Zaradi reliefnih razmer ter strukturiranost gozdov (lastniška in sestojna) je območje gozdnogospodarske enote ponekod še vedno pomanjkljivo odprto z omrežjem gozdnih vlak, ki ne omogoča optimalnega spravila lesa (na 63,3 % površine enote je predvidena kombinacija ročnega in traktorskega spravila). Potreba po gradnjah gozdnih vlak je večja v zasebnih gozdovih, vendar so realne možnosti za gradnjo, kljub raznim načinom subvencioniranja, manjše.

Največja omejitev za odpiranje gozdov je drobna posestniška struktura zasebnih gozdov, zato se bo nadaljnja gostitev gozdnih vlak izvajala v predelih, kjer bo obstajal skupen interes in volja lastnikov gozdov, na podlagi strokovnih kriterijev (elaborat vlak). Zelo pomembno bo prepričevanje lastnikov gozdov, ki posedujejo gozdove na žičničarskih terenih, o prednostih žičničnega spravila in jih odvrčati od gradnje traktorskih vlak v strmih, plazovitih terenih. Obseg vlaganj bo močno odvisen tudi od subvencij za novogradnje vlak.

V gozdovih je potrebno posodobiti gozdne vlake, ki so bile v preteklosti primerne za animalno spravilo lesa, z rekonstrukcijo pa bodo primerne za mehanizirano in bolj varno spravilo lesa.

Obstoječe gozdne vlake je potrebno glede na poškodbe na kritičnih mestih nujno dodatno utrjevati.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 11).

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Zavod za gozdove Slovenije v skladu z ZG (1993 in nasl.) ureja pogoje za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja izven ureditvenih območij naselij in izven gozda. V skladu z zakonom načrtuje ukrepe, svetuje lastnikom ali izvajalcem pri izvedbi del ter izvaja nadzor.

Večina gozdnogospodarske enote (97 %) spada v gozdnato krajino. V tem delu usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem in skupinami drevja zunaj naselij niso potrebne. To je območje bolj ali manj strnjjenih gozdov, ki je z okoljskega vidika pomembno v smislu ohranjanja biotske pestrosti in drugih naravnih vrednot. Značilni biotopi tega območja so: gozdni robovi (zunanji in notranji), staro drevje, sušice, podrtice, vodne kotanje in izviri ter gozdovi ob potokih. Pri gospodarjenju z gozdom je potrebno načrtno skrbeti za vertikalno in horizontalno strukturo gozdnih robov, prepustiti posamezna drevesa oz. posamezne skupine dreves vseh debelinskih razredov naravnemu razvoju, puščati v gozdu drevje z dupli.

V primestni in kmetijski krajini, ki zajema skrajni severni del GGE, je stanje bistveno drugačno. Ker so na tem območju posamezna drevesa in skupine gozdnega drevja, kot so omejki, logi ter pasovi gozdnega drevja in grmovja ob potokih, redki, obenem pa niso zaščiteni z naravovarstvenimi predpisi, so za njih v nadaljevanju podane usmeritve za gospodarjenje.

Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem:

Zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih ne spreminjati (ne odstranjevati zemlje, odkrivati korenine, zasipavati debla ali korenine, spreminjati višino talne vode, spreminjati osončenost). V bližini rastišča ne graditi stalnih objektov. Dreves ne obsekavati, lomiti vej ali poškodovati debla in korenin.

Usmeritve za gospodarjenje z omejkami:

Zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih ne spreminjati (ne odstranjevati zemlje, odkrivati korenine, zasipavati debla ali korenine, spreminjati višino talne vode, spreminjati osončenost). Ohranjati obstoječo rastlinsko strukturo, zastornost in osončenost, ohranjati posamezna odrasla drevesa. Z drevjem in grmovjem gospodariti panjevsko in gospodariti s posameznim drevesom ali skupino dreves, sečnjo izvajati v primernem letnem času (gnezdenje ptic). Skrbeti za ohranjanje plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst ter ustreznega števila sušic in drevesnih dupel. Ohranjati omejke, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med posameznimi ostanki gozda v agrarni krajini.

Usmeritve za gospodarjenje z obvodno drevnino:

Ohranjati gozdove ob potokih ter ob rekah (Polskava, Rogatnica in Dravinja), ker vplivajo na zaščito bregov pred erozijo, na temperaturni režim, uravnavajo tok podtalnice, varujejo sosednja zemljišča pred poplavami, so biotop redkih rastlinskih vrst ter predstavljajo pomemben biotop za nevretenčarje, ptice in sesalce. Ohranjati gozdove in pasove ob potokih, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med različnimi biotopi, z gozdovi ob potokih gospodariti posamično ali skupinsko prebiralno ter zagotavljati naravno pestrost. V ozkih ostankih gozda ob vodotokih gospodariti posamično prebiralno in težiti k čim večjemu deležu starega drevja. Kjer je možno, prepustiti nekaj dreves naravnemu propadanju za duplarje. V dolinah ob potokih, kjer se pojavljajo jelševja in vrbovja, je potrebno za ohranitev potrebno preprečiti vsako osuševanje območij in regulacije potokov. Dovoljeno je selektivno redčenje drevnine. V obvodnih pasovih ni dovoljeno graditi stavb ali stalnih objektov.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celotno GGE Rodni Vrh ter ločeno za državno in zasebno lastništvo v GGE. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave, ter glede na modelno sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti, prikazane so v prilogi načrta, poglavje 12.5. Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak. Spodbude delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih ter vzdrževanja gozdnih cest v vseh gozdovih.

Za ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi so pomembne naslednje značilnosti GGE:

- Neugodni pogoji za spravilo. Gostota primarnih traktorskih vlak je pomanjkljiva. Traktorsko spravilo je možno na 35,2 % površine gozdov. Žičniško spravilo je potrebno na 1,5 % površine gozdov. Na ostali površini gozdov (63,3 %) je traktorsko spravilo kombinirano z ročnim predsvilom.
- Povprečna pravilna razdalja znaša cca 440 m.
- Gostota produktivnih cest znaša 58,1 m/ha in zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.
- Razmeroma ugodna struktura poseka. Skupna količina drevja, ki ga je v naslednjem desetletju možno posekati, se je glede na prejšnje obdobje povečala za 34,5 %. Debelinska struktura poseka je ugodna, saj je predviden razmeroma majhen delež poseka iz redčenj (31,5 %) in večji delež pomladitvenega poseka (68,4 %), kateri omogoča tudi večji dohodek. Ugodnejša struktura možnega poseka je v državnih gozdovih, kjer znaša delež redčenj le 21,7 %, kar je 12,3 odstotnih točk manj kakor v zasebnih gozdovih.
- Nezadovoljiva kakovost drevja. Iz analize strukture drevja po kakovostnih razredih je razvidno, da prevladuje drevje dobre kakovosti (60,9 %). Drevja z odlično kakovostjo je le 1,2 %, delež drevja s prav dobro kakovostjo pa je 12,6 %, kar pomeni, da prevladujejo le sortimenti povprečne kakovosti, ter da je le malo vrednejših sortimentov.
- V zasebnih gozdovih niso potrebna obsežnejša dela za obnovo gozdov ter s tem povezana varstvena dela.

Pri ekonomski presoji gospodarjenja z gozdovi niso upoštevani stroški izgradnje gozdnih prometnic, nenačrtovanih varstvenih del ter strošek javne gozdarske službe. Upoštevan je prispevek za vzdrževanje gozdnih cest.

Vsi prihodki in odhodki so določeni v EUR/neto m³. Vrednosti za 1 m³ se nanašajo na neto lesno maso.

Preglednica 75/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	11.678.605	58	3.144.919	59
Strošek poseka in spravila	4.343.045	22	1.073.063	20
Razlika	7.335.559	36	2.071.856	39

Vrednost lesa na kamionski cesti je izračunana na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov, povprečnem premeru dejanskega poseka (povprečje za enoto v minulem desetletju) in teoretični sortimentaciji. Pri izračunu so uporabljene povprečne cene lesa cenika SiDG za direktno prodajo GLS za leto 2022.

Preglednica 76/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	14.823.524	58,12	100,0
Stroški sečnje in spravila	5.416.109	21,23	36,5
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	142.794	0,54	0,9
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	59.170	0,23	0,4
vzdrževanje vlak	115.691	0,45	0,8
Stroški skupaj	5.733.763	22,48	38,7
Dohodek	9.089.761	35,64	61,3
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	32.233	0,13	0,2
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	32.233	0,13	0,2
Stroški - spodbude	5.701.530	22,35	38,5
Dohodek - (stroški+spodbude)	9.121.994	35,76	61,5

Preglednica 77/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	11.678.605	57,93	100,0
Stroški sečnje in spravila	4.343.045	21,54	37,2
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	75.280	0,37	0,6
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	49.584	0,25	0,4
vzdrževanje vlak	88.472	0,44	0,8
Stroški skupaj	4.556.381	22,60	39,0
Dohodek	7.122.224	35,33	61,0
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	32.233	0,16	0,3
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	32.233	0,16	0,3
Stroški - spodbude	4.524.148	22,44	38,7
Dohodek - (stroški+spodbude)	7.154.457	35,49	61,3

Preglednica 78/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	3.144.919	58,81	100,0
Stroški sečnje in spravila	1.073.063	20,07	34,1
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	67.514	1,26	2,1
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	9.586	0,18	0,3
vzdrževanje vlak	27.219	0,51	0,9
Stroški skupaj	1.177.382	22,02	37,4
Dohodek	1.967.537	36,79	62,6
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	0	-	0,0
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	0	-	0,0
Stroški - spodbude	1.177.382	22,02	37,4
Dohodek - (stroški+spodbude)	1.967.537	36,79	62,6

Stroški sečnje in spravila

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani na podlagi povprečnih razmer v posameznih odsekih, upoštevan pa je povprečni premer dejanskega poseka (povprečje za enoto v minulem desetletju). Za sečnjo je bil upoštevan strošek v višini 17,78 €/delovno uro, za spravilo pa 32,09 €/delovno uro.

Stroški gojitvenih in varstvenih del

Pri gojitvenih in varstvenih delih smo uporabili strošek 18,50 €/delovno uro. To je 50 % urne postavke gozdnega delavca z ročnim orodjem in 50 % urne postavke sekača (delavec z motorno žago).

Pri materialnih stroških so upoštevane cene sadik in semena po dveletni pogodbi z drevesnicami ter cene za varstveni material za leto 2024.

Pri stroških varstvenih del so upoštevane vse načrtovane ure, tudi ure za protipožarno varstvo in za delo s kontrolnimi pastmi v okviru varstva pred žuželkami, kljub temu, da pasti večinoma postavljajo in vzdržujejo strokovni delavci ZGS.

Stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak

Izvajalec del je po končani sečnji in spravilu dolžan vrniti prometnice v prvotno stanje. Za redno vzdrževanje gozdnih cest je bilo letno potrebno 506,29 €/km. Sredstva za vzdrževanje vlak so ocenjena na 0,45 €/m³ neto posekanega lesa.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

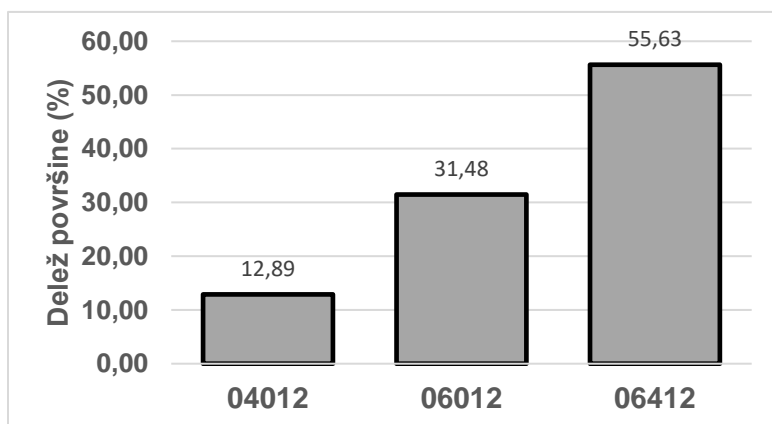
9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Rastiščnogojitveni razredi (v nadaljevanju RGR) so oblikovani znotraj območnih rastiščnogojitvenih razredov. Pri njihovem oblikovanju so upoštevane enotne rastiščne razmere, razvojne težnje v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, gozdnogojitveni cilji in gojitvene usmeritve, način in intenzivnost gospodarjenja, funkcije gozdov in stopnja njihove poudarjenosti.

Na osnovi navedenih izhodišč smo oblikovali trije rastiščnogojitvene razrede:

- RGR 04012 - Predpanonska gabrovja: gozdovi na rastiščih združb belega gabra in gradna oziroma belega gabra in doba.; V preteklem ureditvenem obdobju je bili ti gozdovi uvrščeni v isti RGR.
- RGR 06012 - Podgorska kisloljubna bukovja: gozdovi na rastiščih podgorskih kisloljubnih bukovih združb. Gre za mešane sestoje bukve, gradna, evropskega pravega kostanja, navadnega belega gabra, rdečega bora in smreke. V GGE so to v glavnem gozdovi na grebenih in strmih pobočjih na plitvih in kisljih rankerjih. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 08002 Podgorska kisloljubna bukovja.
- RGR 06412 – Predpanonska bukovja: gre za bukove gozdove, ki uspevajo na bolj mezofilnih s hranili bogatejših rastiščih. V sestojih prevladuje bukev s primesjo hrastov, navadnega belega gabra in plemenitih listavcev. Zeliščna plast je bolj bujna, kot v kisloljubnih bukovjih, saj se zmesi bogato pridružujejo tudi številne mezofilne vrste srednjeevropskih bukovih gozdov. V GGE so to v glavnem bukovi gozdovi na boljših rastiščih na vznožju dolin, v grabah in na zmerno strmih pobočjih, kjer so se zaradi orografskih dejavnikov in akumulacije organskega materiala lahko izoblikovala globlja tla. V preteklem ureditvenem obdobju je bil večji delež teh gozdov uvrščen v RGR 07002 – Podgorska bukovja na karbonatih, kar ni najbolj ustrezno, saj imajo gozdne združbe na tah rastiščih več predpanonskega, kot pa preddinarskega značaja.. Manjši delež teh gozdov pa je bil v preteklem ureditvenem obdobju uvrščen celo v RGR 08002 – Podgorska kisloljubna rastišča, a so zadnji terenski opisi pokazali, da je večino gozdov v GGE bolj smiselno uvrstiti v RGR 06412 – Predpanonska bukovja.

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani podobno kot v preteklem ureditvenem obdobju. Glede na rastiščne razmere smo v skladu z Gozdnogospodarskim načrtom za mariborsko GGO za obdobje 2021–2030 (2023) obdržali vse rastiščnogojitvene razrede. V GGE Rodni Vrh prevladuje RGR 06412 – Predpanonska bukovja, sledi RGR 06012 – Podgorska bukovja na kisljih tleh na slabi tretini površine gozdov, najmanjši delež pa predstavlja RGR 04012 – Predpanonska gabrovja (Grafikon 6).

Grafikon 2: Delež posameznih RGR v GGE Rodni Vrh

V GGE Rodni Vrh smo ob zadnjem popisu evidentirali devet rastiščnih tipov, ki so uvrščeni v štiri Natura 2000 habitatne tipe (Preglednica 79). Razvrščanje habitatnih tipov je usklajeno z Direktivo o habitatih (1992), Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012) ter Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000) (Kutnar, 2013). Velika večina rastiščnih tipov se pojavlja v vseh treh RGR-jih. Vendar rastiščni tipi, ki niso značilni za določen RGR v tem RGR zajemajo zelo male površine. Tako so v RGR 04012 – Predpanonska gabrovja po deležu najbolj številni rastiščna tipa Predpanonsko in kisloljubno gradnovo belogabrovje (skupaj 70 % površine RGR). V RGR 06412 – Predpanonska bukovja s 75 % prednjači rastiščni tip Predpanonsko podgorsko bukovje. V RGR 06012 – Podgorska kisloljubna bukovja pa izrazito prednjači tip Kisloljubno gradnovo bukovje (79 % površine RGR).

Preglednica 79/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	RGR	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	06412	51100	Vrbovje s topolom
		04012	52100	Nižinsko črnojelševje
		06012		
		06412	60100	Pobočno velikojesenovje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	04012	53100	Dobovje in dobovo belogabrovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	04012	54300	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		06012		
		06412		
		04012	71100	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	04012	73100	Kisloljubno gradnovo bukovje
		06012		
		06412		
		04012	75200	Predpanonsko podgorsko bukovje
		06412	77100	Jelovje s praprotni

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

**Habitatni tipi, ki niso uvrščeni v Natura 2000.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 5).

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012

Rastiščnogojitveni razred Predpanonska gabrovja združuje gozdove belega gabra in gradna, ki poraščajo blago nagnjena pobočja na prehodu iz nižine v gričevnat svet, ravnice Dravskega polja ter skrajni vzhodni del gričevja Savinsko, kjer je na izpranih ter zaradi steljarjenja degradiranih tleh, razvit sekundarni borov-grabrov gozd z gradnom. Zaradi posebne primernosti tal za kmetijsko rabo so bili ti gozdovi v preteklosti v veliki meri izkrčeni. Tako se danes na tem območju izmenjujejo gozdne in kmetijske površine.

RGR obsega 380.78 ha oz. 12,89 % vseh gozdov v GGE Rodni Vrh.

Glede na kategorijo so vsi gozdovi v RGR uvrščeni med večnamenske gozdove.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 325,85 ha oz. 86,0 %, državnih gozdov je zgolj 54,93 ha oz. 14,0 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 80/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR Predpanonska gabrovja

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	52100	Nižinsko čmojelševje
		60100	Pobočno velikojesenovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	54300	Predpanonsko gabrovo belogabrovje
		71100	Kisloljubno gradnovno belogabrovje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	53100	Dobovje in dobovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	75200	Predpanonsko podgorsko bukovje
		73100	Kisloljubno gradnovno bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljuje gozdni rastiščni tip Predpanonsko gradnovno belogabrovje. Gozdovi na teh rastiščih se nahajajo predvsem na skrajnem severnem delu enote, to je v gričevnatem svetu vzhodnih Dravinjskih gorc (Savinsko), ter na prehodu iz nižine v gričevnat svet, kjer je rastiščni tip lokalno klimatsko pogojen.

Preglednica 81/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 04012 – Predpanonska gabrovja

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
54300	Predpanonsko gabrovo belogabrovje	11	179,54	47
71100	Kisloljubno gradnovno belogabrovje	11	88,19	23
75200	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	47,28	12
53100	Dobovje in dobovo belogabrovje	11	26,63	7
73100	Kisloljubno gradnovno bukovje	11	24,49	6
52100	Nižinsko čmojelševje	8	13,71	4
60100	Pobočno velikojesenovje	7	0,94	
	Skupaj:		380,78	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 9,43 m³/ha. Letni prirastek znaša 8,77 m³/ha. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 93,0 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

V RGR prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji gradna in rdečega bora ter gradna/doba in belega gabra. Mešanost glavnih drevesnih vrst je sestojna do skupinska. Smreka, bukev in pravi kostanj so primešani posamično do gnezdasto. Na vlažnejših rastiščih ter ob vodotokih se posamično do skupinsko pojavlja črna jelša. Ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga v RGR znaša 355,1 m³/ha (Preglednica 82). Največji delež v lesni zalogi predstavlja drevje v IV. debelinskem razredu (premer 40 - 50 cm), primanjkuje pa tankega drevja (v I. in II. debelinskem razredu). V lesni zalogi prevladujejo listavci, teh je 70,5%, slabo tretino lesne zaloge pa predstavljajo iglavci. Povprečni letni prirastek znaša 8,76 m³/ha in je najvišji v III. debelinskem razredu (Preglednica/PR1 je v prilogi v prilogi načrta E2). Delež listavcev v skupnem prirastku je sorazmeren njihovem deležu v lesni zalogi.

Preglednica 82/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek v RGR 04012 – Predpanonska gabrovja

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	2,6	7,5	26,3	33,2	30,4	104,6	29,4	2,66	30,4
Listavci	4,6	19,0	24,8	27,3	24,3	250,5	70,6	6,10	69,6
Skupaj	4,0	15,6	25,2	29,1	26,1	355,1	100,0	8,76	100,0

Razmerje drevesnih vrst

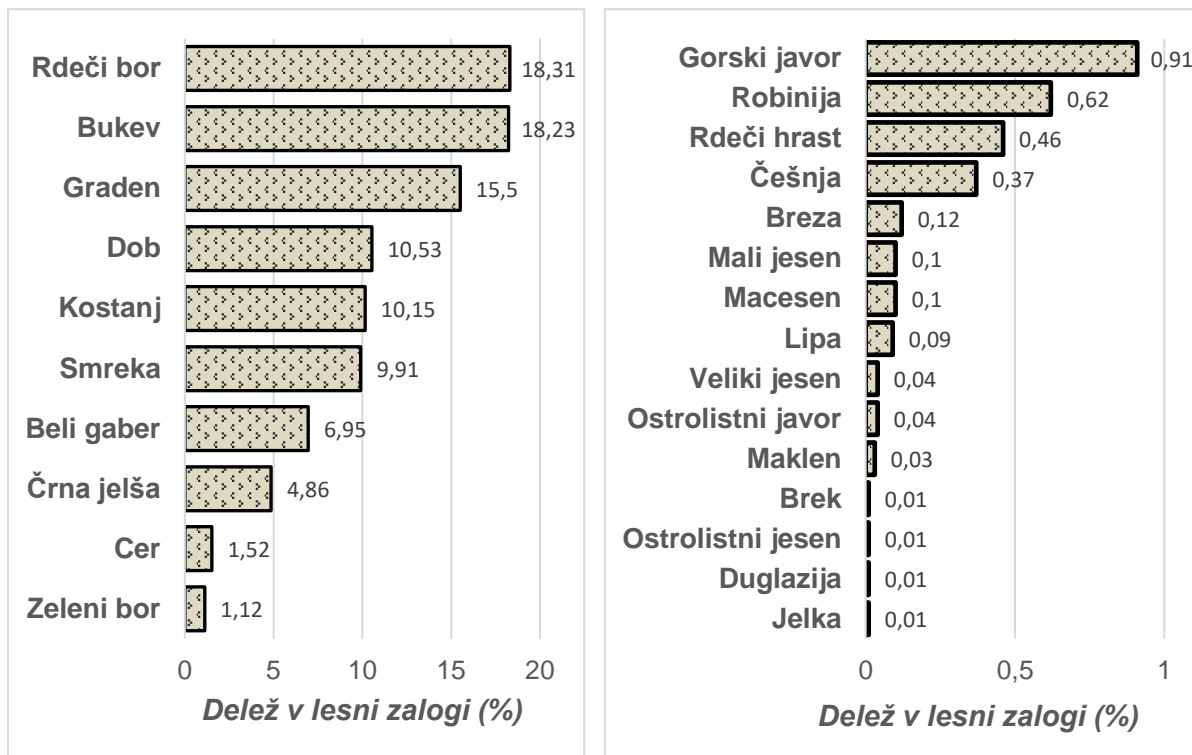
Naravno drevesno sestavo v RGR 04012 – Predpanonska gabrovja v GGE Rodni Vrh gradijo hrasti (graden in dob), trdi listavci (navadni beli gaber), bukev in v manjši meri plemeniti listavci in mehki listavci. Iglavcev v naravni drevesni sestavi praktično ni. Aktualna drevesna sestava odstopa od naravnega stanja zlasti v večji zastopanosti listavcev, rdečega bora in zlasti smreke, ki na takšna rastišča ne sodi (Preglednica 83). Njena prisotnost je posledica antropogenih vplivov. Raznovrstni antropogeni vplivi v preteklosti so povzročili tui slabšanje talnih razmer in s tem ugodne razmere za uspevanje rdečega bora.

Preglednica 83/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	35,2	0,0	65,0	0,4	4,0	64,7	94,1	5,2	68,8	17,7
	%	9,9	0,0	18,3	0,1	1,1	18,2	26,5	1,5	19,4	5,0
Naravno stanje	m ³ /ha	/	/	1,0	/	/	23,0	44,0	8,0	18,0	5,0
	%	/	/	1,0	/	/	23,0	44,0	8,0	18,0	5,0

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT-je, ki opredeljujejo rastiščnogojitveni razred (Vrbovje s topolom, Vezovje z ozkolistnim jesenom, Nižinsko črnojelševje).

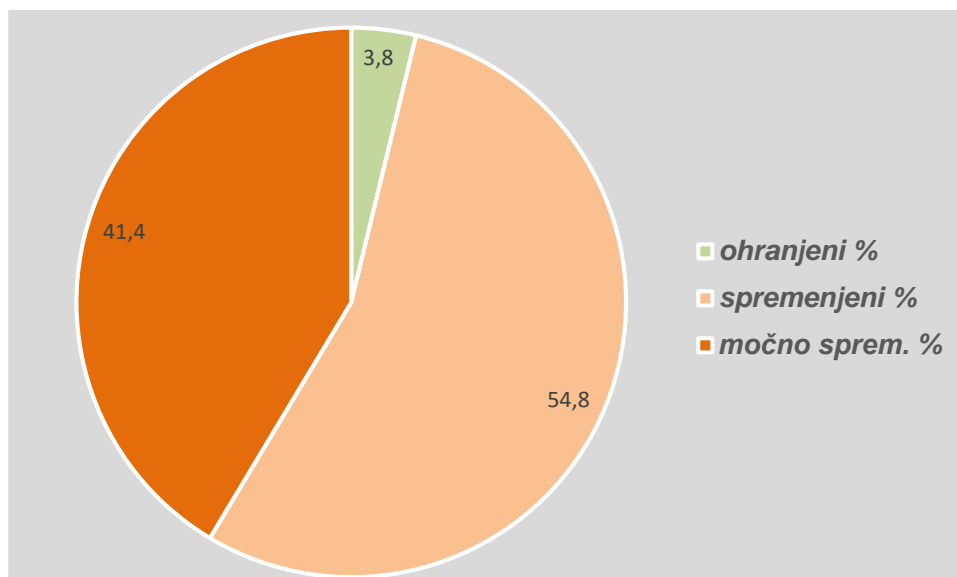
V drevesni sestavi RGR – Predpanonska gabrovja v GGE Rodni Vrh prevladujejo rdeči bori, bukev, oba hrasta (graden in dob) in kostanj. Sledijo smreka, navadni beli gaber in črna jelša. Cer je redko primešan, tujeroden zeleni bor se pojavlja lokalno (sadnja v preteklosti). Omembe vredna je še zastopanost gorskega javorja, tujerodne invazivne robinije, tujerodnega rdečega hrasta ter česnje. Ostale vrste so redke. Sicer je bilo v RGR ob aktualnem popisu opisanih skupno petindvajset drevesnih vrst (Grafikon 7).

Grafikon 3: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Zaradi spremenjenih rastiščnih razmer ima kar 54,8 % spremenjeno drevesno sestavo, močno spremenjeno drevesno sestavo pa kar 41,4 % vseh gozdov v RGR (Grafikob 8). Ohranjeno drevesno sestavo ima zgolj 3,8 % gozdov. Sestojev z izmenjano drevesno sestavo v RGR ni. Ocenjujemo, da je spremenjena drevesna sestava eden izmed glavnih problemov znotraj RGR.

Grafikon 4: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V RGR v mladovjih prevladujejo sestoji z dobro zasnovano, vendar ocenjujemo, da je še vedno previsok delež sestojev s pomanjkljivo zasnovano. Več kot polovica mladovji je nenegovanih, prevladuje pretrgan oziroma rahel sklep. V drogovnjakih prevladujejo sestoji z dobro in slabo zasnovano, dve tretini sestojev je nenegovanih, prevladuje tesen do normalen sklep. Polovica debeljakov je negovanih. V debeljakih prevladuje normalen ali rahel sklep (Preglednica 84).

Preglednica 84/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	11,00	6,5	58,5	35,0	0,0	2,5	39,5	58,0	0,0	25,3	2,5	4,3	67,9
Drogovnjak	36,43	1,3	47,8	49,7	1,2	7,2	26,1	66,7	0,0	31,6	51,9	11,5	5,0
Debeljak	247,86					27,5	21,2	51,3	0,0	5,8	42,6	48,1	3,5
Sestoj v obnovi	85,49					7,8	24,7	67,5	0,0				
Skupaj	380,78												

Kakovost drevja

Kakovost drevja je bila določena na stalnih vzorčnih ploskvah, in sicer 341 drevesom (Preglednica 85). Večina drevja je dobre kakovosti. Drevja prav dobre kakovosti je zgolj 9,7 %. Drevja zadovoljive in slabe kakovosti dobra tretina. Drevja odlične kakovosti ni bilo evidentiranega.

Kakovost po posameznih drevesnih vrstah prikazuje Preglednica/K v prilogi načrta E2.

Preglednica 85/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	124	0,0	7,3	65,3	25,0	2,4
Skupaj listavci	217	0,0	11,1	46,5	35,5	6,9
Skupaj	341	0,0	9,7	53,3	31,7	5,3

Poškodovanost sestojev

Na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah je poškodovanost drevja 6,7 %. V strukturi poškodb prevladujejo poškodbe na deblu in korenčniku nastale zaradi spravila lesa z 6,4 %. Poškodbe na vejah in krošnji znašajo zgolj 0,3 % vseh zabeleženih dreves an stalnih vzorčnih ploskvah.

Poškodovanost drevja prikazuje Preglednica/PSD v prilogi načrta E2.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih skupno 11,2 odmrlih dreves/ha oz. 8,4 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo v RGR skupaj posekane 12.514 m³ lesne mase (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka), od tega 6.637 m³ iglavcev in 5.877 m³ listavcev (Preglednica/D-PGR je v prilogi načrta E2). Skupna realizacija možnega poseka je tako znašala 56,5 %; realizacija poseka iglavcev je znašala 30,0 %, listavcev pa 26,5 %. Od celotnega poseka je znašal delež poseka smreke 22,9 %, borov 22,6 %, drugih trdih listavcev 16,2 %, hrastov 13,5 % in bukve 11,9 %. Preostali delež poseka predstavljajo ostali iglavci, mehki listavci ter plemeniti listavci. Največ drevja je bilo tako pri iglavcih kot pri listavcih posekanega v drugem, četrtem in petem debelinskem razredu.

Skupni posek je znašal 9,9 % od skupne lesne zaloge in 49,5 % od prirastka.

Gojitvena in varstvena dela so bila izvedena nadpričakovanji in z izjemo priprave sestoja nad načrtovanim (Preglednica 86).

Preglednica 86/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	10,71	5,80	54,2
Priprava tal	ha	0,44	4,85	1.102,3
Sadnja	ha	0,44	1,15	261,4
Obžetev	ha	3,08	7,45	241,9
Nega mladja	ha	3,16	9,05	286,4
Nega gošče	ha	6,61	8,80	133,1
Nega letvenjaka	ha	0,76	2,40	315,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,55	7,45	480,6
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	871,00	2.290,00	262,9
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	5,53	0,0
Pušcanje stoječe biomase v gozdu	m ³	0,00	24,11	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Na spreminjanje gozdnih fondov po posameznih obdobjih deloma vplivajo tudi različne metode ugotavljanja le-teh (Preglednica 87).

Povprečna lesna zaloga v RGR se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 80,2 m³/ha oz. za 29,2 odstotnih točk, letni prirastek pa za 0,87 m³/ha oz. za 11,0 % (Preglednica 87).

V zadnjem desetletju se je povprečna lesna zaloga v RGR povečala za 21,4 m³/ha oz. za 6,4 %, povprečni letni prirastek pa za 2,13 m³/ha oz. za 32,1 %. Velike razlike v ocenjenem prirastku zadnjih desetih let so verjetno na račun različnih metod za oceno prirastka. Pred desetimi leti je bila za oceno prirastka uporabljena »Presslerjeva metoda«, ki daje izrazito nizke prirastke (Preglednica 87).

V zadnjem desetletju se je v RGR povprečna lesna zaloga iglavcev zmanjšala za 1,9 m³/ha, kar jasno kaže, da se je v RGR začel trend zmanjševanja zastopanosti iglavcev. Čemur so pripomogle sanitarne sečnje smreke in rdečega bora. Se pa je v zadnjem desetletju občutno povečala povprečna lesna zaloga listavcev, za 34,3 m³/ha (Preglednica 87).

Podatki o poseku v Preglednici 87 temeljijo na tekoči evidenci poseka.

Preglednica 87/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2004 do 2024

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2004	370,56	86,0	188,9	274,9	2,71	5,19	7,90	1,47	0,98	2,45
2014	381,58	107,5	226,2	333,7	2,29	4,35	6,64	1,74	1,54	3,28
2024	380,78	104,6	250,5	355,1	2,66	6,10	8,77	1,97	4,96	6,94

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V zadnjih dvajsetih letih, zlasti v zadnjih desetih letih se je v RGR zmanjšala zastopanost smreke za slabo četertino (Preglednica 88). Delež rdečega bora v lesni zalogi ostaja enak tistemu izpred desetih let, vendar se delež bora ne povečuje več, kot je bilo to značilno pred dvajsetimi leti. Glede na stanje izpred dvajsetih let se je znatno znižal tudi delež macesna. Na drugi strani se je v zadnjih desetih letih občutno povečal delež bukve. Zabeležili smo tudi povečanje v zastopanosti hrastov ter plemenitih listavcev. Medtem ko se je delež mehkih listavcev in drugih trdih listavcev zmanjšal. Pri slednjih verjetno večina zaradi izpada kostanja (kostanjev rak).

Preglednica 88/D-GFR2: Razvoj sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	12,1	0,0	17,1	1,2	0,9	10,9	24,0	0,4	25,3	8,1
2014	12,2	0,0	18,2	0,8	1,0	13,6	23,2	1,2	22,4	7,4
2024	9,9	0,0	18,3	0,1	1,1	18,2	26,5	1,5	19,4	5,0

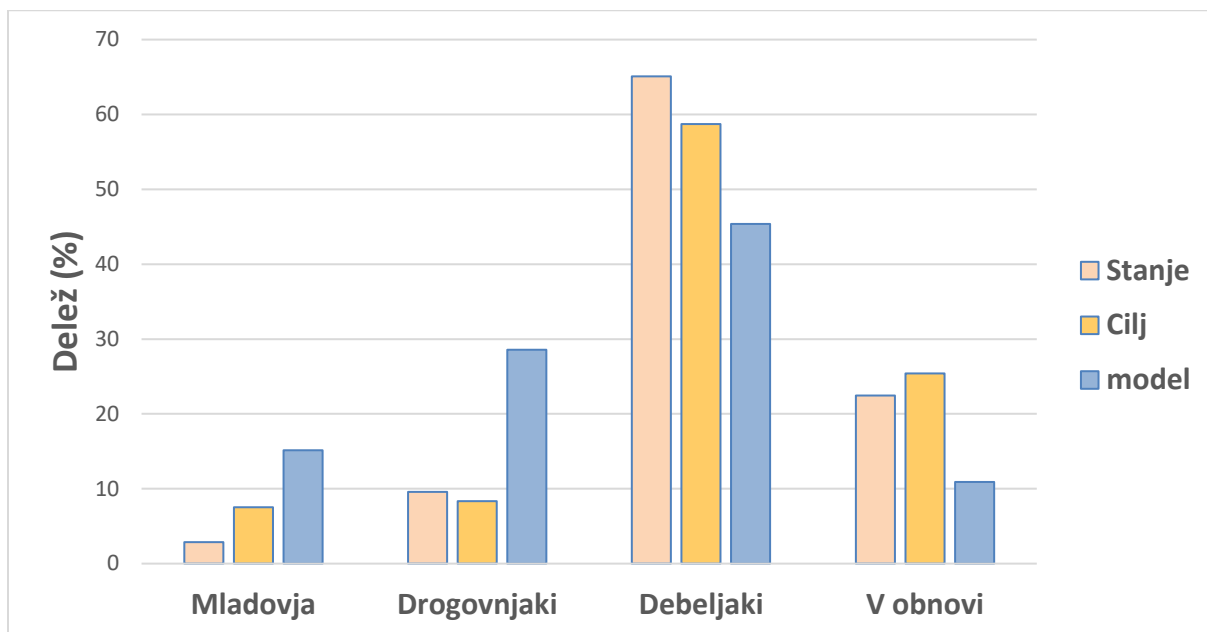
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Dejanski površinski deleži razvojnih faz z modelnim stanjem niso usklajeni in dolgoročno ne zagotavljajo trajnosti gozdov z vidika zgradbe sestojev. Znatno preveč je sestojev v obnovi (Preglednica 89). Nekoliko preveč je debeljakov. Znatno premalo je mladovji in drogovnjakov.

Preglednica 89/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	11,00	2,89		18	15,13	57,60	-81,11
Drogovnjak	36,43	9,57		34	28,57	108,79	-66,50
Debeljak	247,86	65,09		54	45,38	172,79	+43,45
Sestoj v obnovi	85,49	22,45		13	10,92	41,60	+105,50
Skupaj:	380,78	100,00			100,00	380,78	

Delež mladovij znaša samo 2,89 %, kar je premalo, da bi lahko v naslednjem desetletju povečali delež drogovnjakov. Prav tako bo del drogovnjakov prerasel v fazo debeljaka, zato se bo delež drogovnjakov v naslednjem desetletju še nekoliko zmanjšal. Delež debeljakov se bo rahlo zmanjšal, saj se bo v obnovo uvedlo nekaj debeljakov. V naslednjem desetletju je nujno treba zagotoviti večje površine mladovij (Grafikon 9).

Grafikon 9: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Skupinsko raznodobni gozdovi.
- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 9,5 %, bor 18,0 %, macesen 0,1 %, ost. igl. 1,1 %, bukev 18,0 %, hrast 27,0 %, plem. listavci 1,5 %, dr. tr. list. 19,3 %, meh. list. 5,5 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 8 %, drogovnjak 8 %, debeljak 59 % in sestoji v obnovi 25 %.
- Ciljna lesna zaloga 350 m³/ha; končna lesna zaloga 510 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A2, B,C; listavci B, C.
- Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodarjenje. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo, je 119 let, povprečna pomladitvena doba traja 13 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Posebno pozornost posvetiti predrastkom, ki pogosto ostanejo v sestoji. Intenzivna nega mladovij. Uravnavanje zmesi v korist zelenih listavcev. Zgodnja in pogosta izbiralna redčenja letvenjakov, zlasti tistih, v katerih je zelen delež hrasta in plemenitih listavcev. Vrzelasta mladovja pomanjkljive in slabe zasnove spopolniti z dopolnilno sadnjo z vrstami listavcev primernimi za rastišče.

Drogovnjaki: Zgodnja in intenzivna nega drogovnjakov z izbiralnimi redčenji. V razvoju pospeševati hrast in plemenite listavce. Povprečne jakosti redčenj naj bodo pri iglavcih 17 % in pri listavcih 16 %. Pri negi drogovnjakov je potrebno ohraniti ali oblikovati polnilni sloj, ki ga sestavljajo mehki listavci in minoritetne drevesne vrste. V obnovo uvesti 1,13 ha nekvalitetnih drogovnjakov.

Debeljaki: Šibka redčenja v debeljaki, kjer so še prisotni konkurenti. V kvalitetnejših debeljaki akumulirati vrednostni prirastek. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 14 % pri

iglavcih in 12 % pri listavcih. Del debeljakov uvajati v obnovo z jakostko pomladitvenih sečenj vsaj 30 % od lesne zaloge. Paziti, da se s hitrimi presvetlitvami ne vzpodbudi obsežno pomlajevanje robinije.

Sestoji v obnovi: Sestojte s slabšo sestojno zasnovo in kvalitetnim mladjem pospešeno uvajati v obnovo. Pomlajeni deli sestojev naj bodo vedno večji od ene drevesne višine. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo 80 % pri iglavcih in 70 % pri listavcih.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Na degradiranih rastiščih pospeševati meliorativne drevesne vrste (beli gaber, lipovec, divja češnja, maklen, mali jesen, črna jelša, ...). Vrstna mešanost glavnih drevesnih vrst naj bo sestojna do skupinska, ostale drevesne vrste naj bodo primešane posamič. V sestojih, kjer prevladuje rdeči bor, vzdrževati podstojni drevesni in grmovni sloj, ki bo varoval tla pred izsušitvijo in zapleveljenjem z borovnico, orlovo praprotnjo, vresjem in drugimi rastlinami, ki siromašijo tla. Tudi sicer, kjer je velik delež iglavcev, je zaželena pomoč meliorativnim drevesnim vrstam, zaradi večje biotske pestrosti pa minoritetnim in zlasti plodonosnim vrstam.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Vzdrževati obstoječo gozdnatost v kmetijski krajini.

Ohranjati naravno drevesno sestavo in malopovršinsko zgradbo gozdov, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo. Ohraniti posamezna drevesa z dupli za gnezdišča duplarjev.

Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve za območja Natura 2000 in EPO.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je potrebno zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 10 m³/ha odmrlega lesa. Zaradi neustrezne razporeditve odmrle lesne mase je le-to v prihodnje potrebno ohranjati le v III. razširjenem debelinskem razredu.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in načrtovanem poseku se bo skupna lesna zaloga v RGR zmanjšala za 1,4 %. Od tega se bo povečala lesna zaloga listavcev za 3,7 %, lesna zaloga iglavcev pa se bo zmanjšala za 14,0

Preglednica 90/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	29,4	70,6	100,0
- ciljno %	28,7	71,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	104,6	250,5	355,1
- ciljna (m ³ /ha)	90	260,0	350,0
Prirastek (m ³ /ha)	2,66	6,10	8,76
Možni posek (m ³ /ha)	19,7	49,6	69,3
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,97	4,96	6,94
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,9	19,8	19,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	74,1	81,4	79,2
Izravnalna doba (let)			10

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je ocenjeno za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi načrtovanih sečenj je predvidenih 64,6 % pomladitvenih sečenj in 35,2 % redčenj. Z redčenji drogovnjakov in mlajših debeljakov je potrebno izboljšati sproščenost nosilcev funkcij. Pomladitvena sečnja je omejena na vrzelaste debeljake ter debeljake s pomanjkljivo sestojno zasnovo, in sestojte v obnovi. Povprečna jakost poseka znaša 19,5 % od lesne zaloge in 79,1 % od prirastka.

Preglednica 91/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m3	2.585	4.905	0	19	7.509		
	%	34,4	65,3	0,0	0,3	100,0	18,9	74,0
Listavci	m3	6.720	12.147	0	34	18.901		
	%	35,6	64,2	0,0	0,2	100,0	19,8	81,4
Skupaj	m3	9.305	17.052	0	53	26.410		
	%	35,2	64,6	0,0	0,2	100,0	19,5	79,1

Gojitvena in varstvena dela so načrtovana v majhnem obsegu in so usmerjena v naravno ter v umetno obnovo (Preglednica 92). V sklopu del »priprava sestoja za naravno obnovo« je potrebno odstraniti podstojna drevesa in grmovnice. Umetna obnova s sadnjo in spolnitveno sadnjo je predvidena na zapleveljenih površinah, kjer je naravna obnova otežena zaradi visokih steblik, invazivnih tujerodnih vrst in grmovnic. Na teh površinah je predvidena še večkratna obžetev. Zaradi negativnih vplivov rastlinojede divjadi je potrebna zaščita sadik. Sadike listavcev je potrebno zaščititi posamično s polnimi tulci.

Preglednica 92/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,29	0,29
Priprava tal	ha	1,00	1,00
Sadnja	ha	2,50	2,50
Obžetev	ha	4,72	21,38
Nega mladja	ha	1,67	1,67
Nega letvenjaka	ha	2,45	2,45
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,70	0,70
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	4.000,00	4.000,00

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012

Rastiščno gojitveni razred (RGR) večinoma združuje bukove gozdove na bolj zakisanih, distričnih tleh. Manjši delež je v RGR subpanonskih bukovih gozdov na boljših rastiščih ter gozdov navadnega belega gabra in gradna z večjim deležem bukve ob vznožju gričevnatega sveta. Gozdovi obravnavanega RGR poraščajo vse lege, predvsem pa strma pobočja in tista zemljišča, ki so nezanimiva za druge rabe. Nahajajo se na celotnem teritoriju GGE, razen na severnem ravninskem delu GGE. Gre za relativno visoko produktivna rastišča bukovih gozdov. S slabšanjem talnih razmer se povečuje delež iglavcev.

RGR obsega 929,55 ha oz. 31,5 % vseh gozdov v GGE Rodni Vrh. Vsi gozdovi so uvrščeni v kategorijo večnamenskih gozdov.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 726,43 ha oz. 78,1 %. Na drugi strani je državnih gozdov 203,12 ha oz. 21,9 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 93/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR Podgorska kisloljubna bukovja

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	52100	Nižinsko črnojelševje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	54300	Predpanonsko gabrovo belogabrovje
		71100	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovni gozdovi	75200	Predpanonsko podgorsko bukovje
		73100	Kisloljubno gradnovo bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR podgorska kisloljubna bukovja v GGE Rodni Vrh opredeljuje gozdni rastiščni tip Kisloljubno gradnovo bukovje. Ta rastiščni tip porašča ranker ter distrična rjava tla na nekarbonatnih matičnih podlagah. V ta RGR smo uvrstili še manjše površine (otoke znotraj kisloljubnega gradnovega bukovja) gozdnega rastiščnega tipa Predpanonsko podgorsko bukovje, ki porašča bogatejša, bolj mezofilna rastišča na evtričnih rjavih tleh. Prav tako so znotraj tega RGR-ja padlizredno majhne površine predpanonskega belogabrovja, kisloljubnega belogabrovja ter nižinskega črnojelševja (Preglednica 94).

Preglednica 94/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR Podgorsko kisloljubno bukovje v GGE Rodni Vrh

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
73100	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	736,59	79
75200	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	159,28	17
54300	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	11	24,41	3
71100	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11	6,53	1
52100	Nižinsko črnojelševje	8	2,74	<1
	Skupaj:		929,55	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 10,31. Povprečni letni prirastek znaša 7,52 m³/ha. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 72,93 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji bukve s primesjo gradna, pravega kostanja in iglavcev. Mešanost glavne drevesne vrste - bukve je sestojna do skupinska. Graden in beli gaber sta ji primešana posamično do skupinsko. Na bolj vlažnih tleh so ji primešani plemeniti listavci (posamično do gnezdasto), na bolj suhih rastiščih pa rdeči bor in smreka (obe vrsti posamično do skupinsko). Ostali iglavci, so primešani posamič ali v velikosti skupin, oziroma sestojev, če so bili le-ti osnovani umetno. Vse ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga v RGR znaša 347,0 m³/ha (Preglednica 95) in je nekoliko nižja od povprečne lesne zaloge v celotni GGE (362,4 m³/ha). Največji delež v lesni zalogi predstavlja drevje v IV. in V. debelinskem razredu (prsni premeri nad 40 cm), primanjkuje pa tankega drevja v I. debelinskem razredu. V lesni zalogi prevladujejo listavci, teh je kar 92,9 %. Letni prirastek znaša 7,52 m³/ha in je najvišji v II. in III. debelinskem razredu (Preglednica/PR1 je v prilogi v prilogi načrta E2). Delež listavcev v skupnem prirastku je sorazmeren njihovemu deležu v lesni zalogi.

Preglednica 95/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	11,4	33,9	23,1	16,5	15,1	24,8	7,1	0,72	9,6
Listavci	5,4	20,1	23,7	25,6	25,2	322,2	92,9	6,80	90,4
Skupaj	5,9	21,0	23,7	24,9	24,5	347,0	100,0	7,52	100,0

Razmerje drevesnih vrst

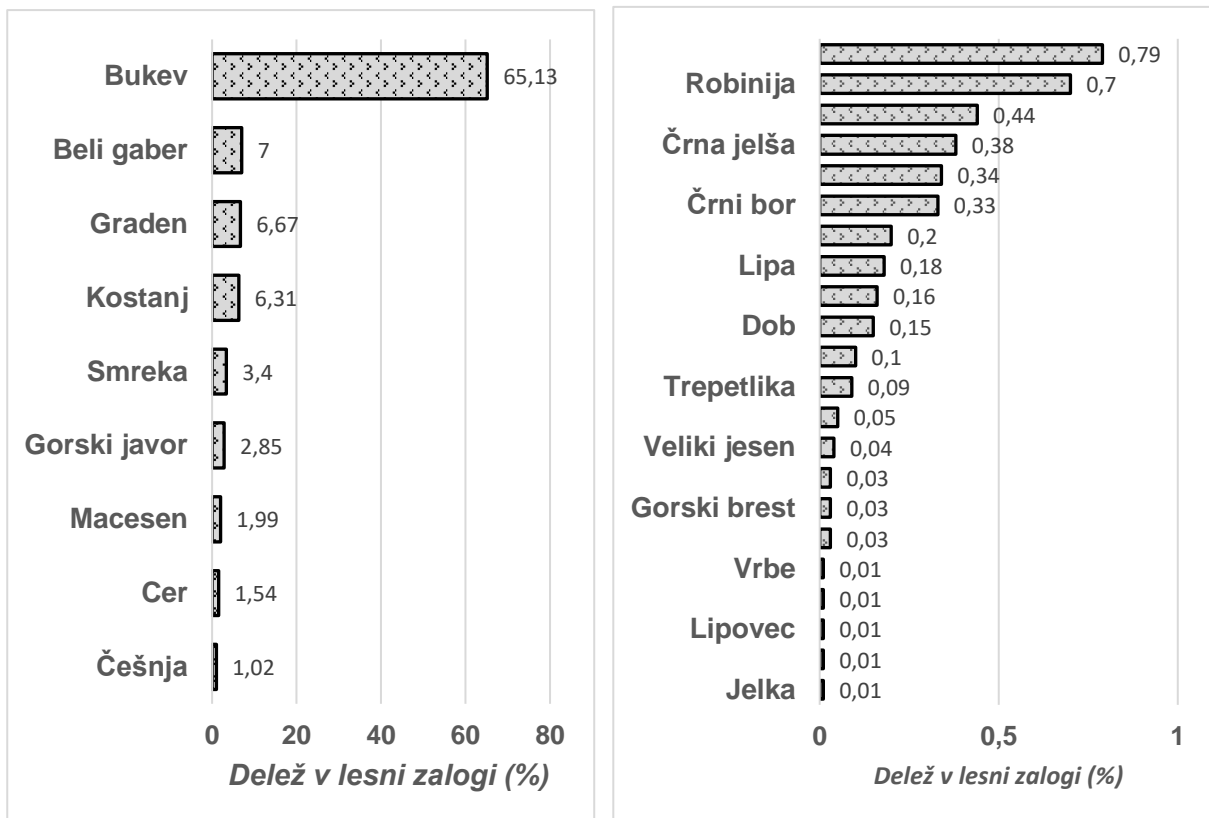
Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju v RGR sestavljata bukev in graden. Aktualna drevesna sestava nekoliko odstopa od naravnega stanja, zlasti glede na višji delež smreke, plemenitih listavcev in drugih trdih listavcev. Manj od naravnega (modelnega) je v lesni zalogi tudi gradna (Preglednica 96).

Preglednica 96/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

		Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Dejan. stanje	m ³ /ha	11,8	0,0	3,9	6,9	2,2	226,0	23,7	14,5	55,1	2,9
	%	3,4	0,0	1,1	2,0	0,6	65,2	6,8	4,2	15,9	0,8
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	1,0	–	1,0	–	–	61,6	14,7	3,5	8,4	2,2

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT-je, ki opredeljujejo rastiščnogojitveni razred (Kisloljubno gradnovo bukovje, Predpanonsko podgorsko bukovje, Kisloljubno gradnovo belogabrovje in Predpanonsko belogabrovje).

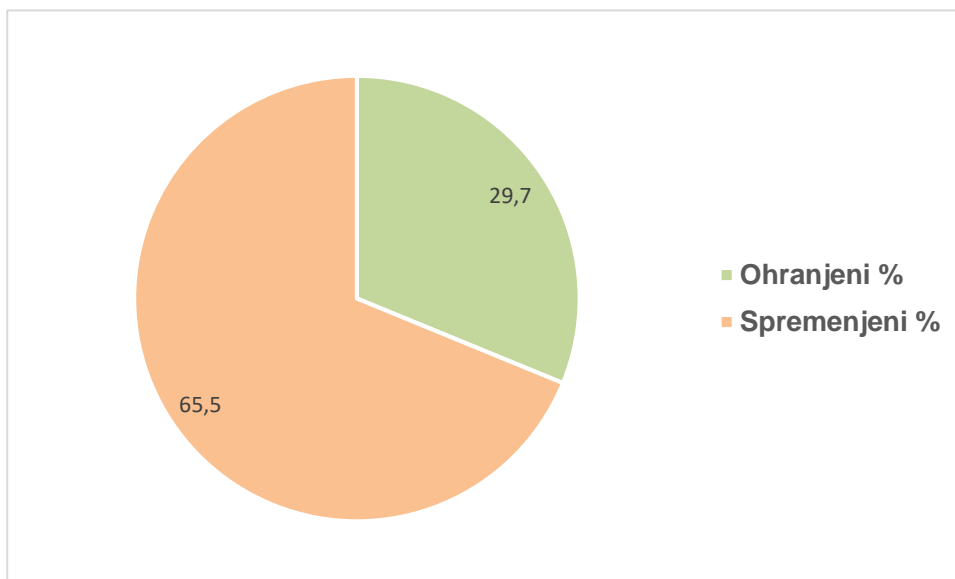
V RGR v drevesni sestavi v celoti prevladuje bukev, ostale drevesne vrste v lesni zalogi ne presegajo deleža nad 10 % (Grafikon 10). Navadni beli gaber, graden in kostanj so za bukvijo najpogostejše vrste, in sicer dosejajo deleže med 6 % in 7 %. Sledita smreka in gorski javor, ki sta prisotna posamično ali lokalno. Macesen, cer, češnja in rdeči bor zajemajo deleže okoli 1%. Omeniti velja relativno visok delež tujerodne invazivne robinije, ki lahko lokalno zajema v sestojih relativno visoke deleže v lesni zalogi. Zaznana vrstna pestrost drevesnih vrst v RGR je sicer zelo visoka, saj smo pri zadnjem popisu evidentirali kar 31 drevesnih vrst (Grafikon 10).

Grafikon 10: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

V RGR najdemo samo ohranjene (47,9 % delež gozdov) in spremenjene (52,1 %) sestoje (Grafikon 11). Močno spremenjenih ali izmenjanih gozdov v RGR ni. Zato smatramo, da je glede na ohranjenost drevesna sestava gozdov v RGR primerna.

Grafikon 11: Površinski deleži ohranjenosti gozdov v RGR Podgorska kisloljubna bukovja.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V mladovjih sicer prevladujejo sestoji z dobro zasnovo, vendar ocenjujemo, da je še vedno previsok delež sestojev s pomanjkljivo zasnovo. Skoraj polovica mladovji je nenegovanih, prevladuje tesen sklep. V drogovnjakih prevladujejo sestoji z dobro zasnovo, dobra polovica sestojev je pomanjkljivo negovanih, dobra tretjina pa nenegovanih. V drogovnjakih prevladuje tesen do normalen sklep. Polovica debeljakov je pomanjkljivo negovanih, četrtnina pa je negovanih. V debeljkih prevladuje normalen sklep. Sestoji se začnejo intenzivneje negovati v fazi starejšega drogovnjaka, kar pa z gozdnogojitvenega vidika ni najboljša podlaga za boljše kakovost drevja (Preglednica 97).

Preglednica 97/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	24,89	49,5	41,8	8,7	0,0	12,1	38,8	49,1	0,0	68,3	15,1	15,7	0,9
Drogovnjak	210,28	27,4	49,3	17,3	6,0	9,5	49,8	39,0	1,7	61,9	23,3	10,3	4,5
Debeljak	431,02					31,4	49,0	19,6	0,0	32,6	59,4	7,9	0,1
Sestoj v obnovi	263,36					27,3	46,5	26,2	0,0				
Skupaj	929,55												

Kakovost drevja

Kakovost drevja je bila določena na stalnih vzorčnih ploskvah, in sicer 543 drevesom. Večina drevja je dobre kakovosti (Preglednica 98). Drevja odlične kakovosti je le 0,6 %, največji delež je bil zabeležen pri plemenitih listavcih, hrastu in drugih trdih listavcih (kostanj). Drevja prav dobre kakovosti in zadovoljive kakovosti je skupno 35,4 %. Največji delež drevja zadovoljive kakovosti je bil zabeležen pri boru in macesnu. Delež drevja slabe kakovosti je 1,4 %, ki je bila zabeležena pri bukvi, plemenitih listavcih ter drugih trdih listavcih (navadni beli gaber in kostanj).

Kakovost po posameznih drevesnih vrstah prikazuje Preglednica/K v prilogi načrta E2.

Preglednica 98/K: Kakovost drevja v RGR

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	28	0,0	7,1	46,5	46,4	0,0
Skupaj listavci	515	0,6	13,6	63,6	20,8	1,4
Skupaj	543	0,6	13,3	62,7	22,1	1,3

Poškodovanost sestojev

Na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah je poškodovanost drevja 4,6 %. V strukturi poškodb prevladujejo poškodbe na deblu in korenničniku nastale zaradi spravila lesa z 3,8 %. Poškodbe na vejah in krošnji znašajo zgolj 0,8 % vseh zabeleženih dreves an stalnih vzorčnih ploskvah.

Poškodovanost drevja prikazuje Preglednica/PSD v prilogi načrta E2.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 20,0 odmrlih dreves/ha oz. 16,1 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo skupaj posekane 23.685 m³ lesne mase (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka), od tega 2.364 m³ iglavcev in 21.321 m³ listavcev (Preglednica/D-PGR je v prilogi načrta E2). Skupna realizacija poseka je znašala 38,1 %; realizacija poseka iglavcev je znašala 57,0 %, listavcev pa 36,7 %. Od celotnega poseka je znašal delež poseka bukve 58,0 %, sledijo ji drugi trdi listavci z 20,6 %, smreka z 6,5 %, hrasti

z 5,6 % in plemeniti listavci s 4,6 %. Največ drevja je bilo pri iglavcih in listavcih posekanega v V. debelinskem razredu.

Skupni posek je znašal 8,0 % od skupne lesne zaloge in 34,4 % od ocenjenega povprečnega letnega prirastka.

Preglednica 99/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	47,85	1,80	3,8
Priprava tal	ha	5,49	1,50	27,3
Sadnja	ha	1,20	0,35	29,2
Obžetev	ha	2,17	2,20	101,4
Nega mladja	ha	2,78	5,01	180,2
Nega gošče	ha	37,34	6,95	18,6
Nega letvenjaka	ha	35,32	10,75	30,4
Nega ml. drogovnjaka	ha	58,56	7,90	13,5
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	2.545,00	550,00	21,6
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,30	0,0

Gojitvena dela v glavnem niso bila realizirana v načrtovanem obsegu (Preglednica 99). Od načrtovanih del sta bila presežena le obžetev in mega mladja. Prenizka je bila realizacija del povezanih z nego gošče in letvenjakov ter tanjših drogovnjakov, kar se odraža na zasnovi in negovanosti mlajših razvojnih faz. Tudi dela povezana z umetno obnovo niso bila realizirana. Vsa ostala dela so bila izvedena v manjšem obsegu kot pa so bila načrtovana.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloge, prirastek, posek

Na spreminjanje gozdnih fondov po posameznih obdobjih deloma vplivajo tudi različne metode ugotavljanja le-teh.

Povprečna lesna zaloge se je v zadnjih dvajsetih letih v RGR povečala za 58,6 m³/ha oz. za 20,3 %. Povprečni letni prirastek pa se je v obdobju zadnjih dvajsetih let zmanjšal za 1,38 m³/ha oz. za 18,3 % (Preglednica 100). Zabeleženo zmanjšanje povprečnega letnega prirastka odraz različnih uporabljenih metod za izračun prirastka, ki smo jih na ZGS uporabljali v obdobju zadnjih dvajsetih let.

V zadnjem desetletju se je lesna zaloge povečala za 26,2 m³/ha oz. za 8,2 %, letni prirastek se je povečal za 0,12 m³/ha oz. za 1,6 %. Od tega se je v zadnjem desetletju lesna zaloge iglavcev povečala za 0,4 m³/ha (1,6 %), listavcev pa za 25,8 m³/ha (8,7 %). Prirastek se je pri iglavcih povečal za 0,10 m³/ha (16,1 %), pri listavcih pa prirastek ostaja takorekoč enak temu izpred desetih let (Preglednica 100).

Podatki o poseku v Preglednici 100 temeljijo na tekoči evidenci poseka.

Preglednica 100/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR v obdobju od 2004 do 2024

Leto	Površina ha	Lesna zaloge			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2004	935,35	23,8	264,6	288,4	1,00	7,90	8,90	0,19	2,38	2,56
2014	919,53	24,4	296,4	320,8	0,62	6,77	7,40	0,26	2,32	2,58
2024	929,55	24,8	322,2	347,0	0,72	6,80	7,52	0,46	8,89	9,35

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V RGR v obdobju zadnjih dvajsetih let ni opaziti bistvenih sprememb v zastopanosti posameznih skupin drevesnih vrst (Preglednica 101). Nakazuje se zelo rahel trend zmanjševanja iglavcev, borov, smreke in macesna. Prav tako se je zanimivo rahlo zmanjšal

delež bukve skozi celotno dvajsetletno obdobje. Na drugi strani se nakazuje rahel pozitiven trend rasti zastopanosti hrastov in plemenitih listavcev, kar je z vidika drevesne vrstne pestrosti vzpodbudno in zaželeno glede na visok delež bukve v sestojih.

Preglednica 101/D-GFR2: trend razvoja sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	3,7	0,0	1,1	2,9	0,6	68,2	4,4	1,8	16,3	1,0
2014	3,6	0,0	1,4	2,1	0,6	66,1	5,3	3,4	16,4	1,1
2024	3,4	0,0	1,1	2,0	0,6	65,2	6,8	4,2	15,9	0,8

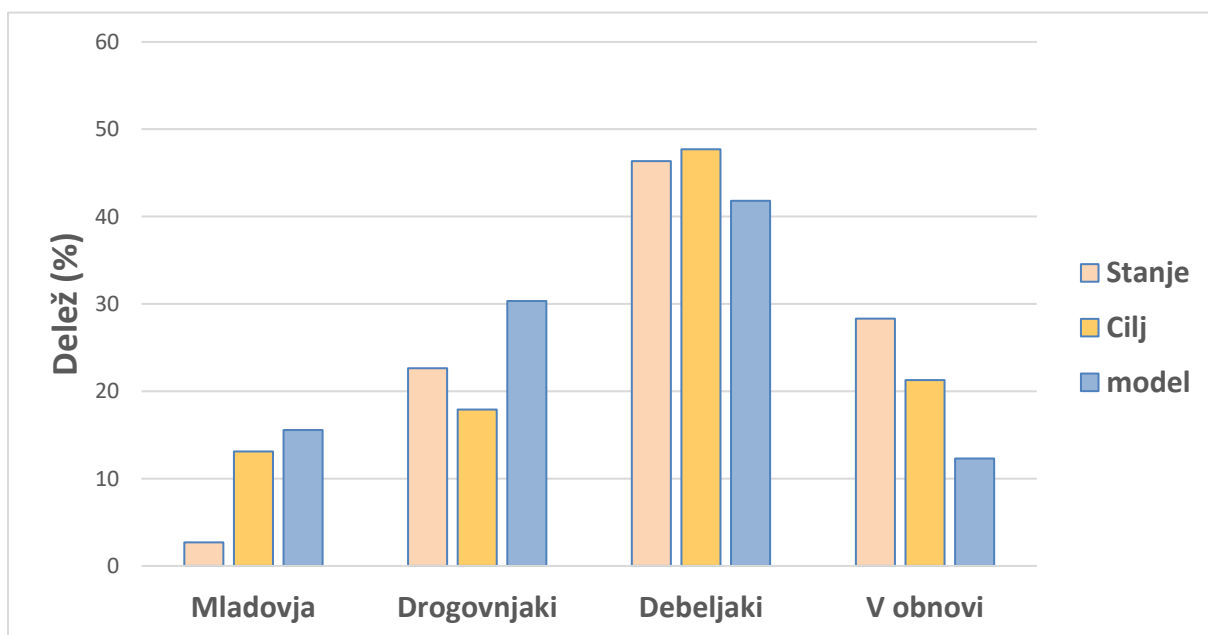
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Dejanski površinski deleži razvojnih faz z modelnim stanjem niso usklajeni. Preveč je sestojev v obnovi in debeljakov, premalo pa drogovnjakov in mladovij.

Preglednica 102/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	24,89	2,7		19	15,6	145,00	-82,8
Drogovnjak	210,28	22,6		37	30,3	281,70	-25,3
Debeljak	431,02	46,4		51	41,8	388,45	+11,0
Sestoj v obnovi	263,36	28,3		15	12,3	114,30	+130,4
Skupaj:	929,55	100,0		122	100	929,55	

Ker je delež mladovij, ki bi prerasli v fazo drogovnjaka majhen, del drogovnjakov pa bo prerasel v fazo debeljaka, se bo delež drogovnjakov v naslednjem desetletju še nekoliko zmanjšal (Grafikon 12). Delež debeljakov se ne bo bistveno spremenil, saj se bo v obnovo uvedla približno enaka površina debeljakov kot pa jih bo iz faze drogovnjaka prerasla v debeljak. V obnovo se bo uvedlo le malo debeljakov, kar ne bo vplivalo na znatno povečanje deleža sestojev v obnovi. Ker je za znatno število sestojev v obnovi načrtovan končni posek, se bo delež mladovij povečal.

Grafikon 12: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR

CILJI, USMERITVE IN UKREPI**Gozdnogojitveni cilj**

- Skupinsko raznodobni sestoji
- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 3,3 %, bor 1,0 %, macesen 2,0 %, ost. igl. 0,6 %, bukev 65,0 %, hrast 7,0 %, plem. listavci 4,3 %, dr. tr. list. 15,8 %, meh. list. 1,0 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 13 %, drogovnjak 18 %, debeljak 48 %, sestoji v obnovi 21 %.
- Ciljna lesna zaloga 340 m³/ha; končna lesna zaloga 627 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci B, C, listavci A1, A2, B.
- Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodarjenje. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo, je 122 let, povprečna pomladitvena doba traja 15 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: V obstoječih in na novo osnovanih mladovjih izvajati nego. Pri uravnavanju zmesi naravnega mladovja pospeševati, graden, brek, kostanj ter na bolj vlažnih rastiščih plemenite listavce. Pri čiščenju gošč odstraniti silake, predrastke, oz. ostanke polnilnega sloja starega sestoja. Nego letvenjaka opraviti dosledno in dovolj zgodaj, s čimer se pospeši preraščanje letvenjakov v drogovnjake.

Drogovnjaki: Intenzivnost redčenj drogovnjakov prilagoditi njihovi zasnovi, sklepu krošenj in drevesni sestavi. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 17 % pri iglavcih in 18 % pri listavcih.

Debeljaki: V mlajših debeljakih nadaljevati z redčenji. Intenzivnost prilagoditi njihovi kakovosti in sklepu krošenj. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 11 % pri iglavcih in 10 % pri listavcih. Debeljake z močno vrzelastim ali sproščenim sklepom krošenj uvesti v obnovo. Začetek obnove časovno uskladiti s pojavi semenskih let glavnih drevesnih vrst. Paziti, da se s hitrimi presvetlitvami ne vzpodbudi obsežno pomlajevanje robinije. V sklopu del »priprava sestoja za naravno obnovo« odstraniti podstojna drevesa in grmovnice.

Sestoji v obnovi: V vseh dobro pomlajenih sestojih v obnovi prednostno zaključiti obnovo. Obnovo zaključiti tudi v sestojih v obnovi z izrazito slabo zasnovo pomladka, mladovje pa spopolniti s plemenitimi listavci in gradnom. Drugod dinamiko obnove prilagoditi pojavu pomladka in kvaliteti drevja starega sestoja. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo 60 % pri iglavcih in 77 % pri listavcih. V sklopu del »priprave sestoja za naravno obnovo« odstraniti ostanke polnilnega sloja starega sestoja.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 10 m³/ha odmrlega lesa.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Zaradi prevladujoče bukve je potrebno, kjer to dopuščajo rastiščne razmere, pospeševati hrast, pravi kostanj in plemenite listavce, v polnilnem sloju pa tudi druge listavce. Vrsta mešanost glavnih drevesnih vrst naj bo sestojna do skupinska, belega gabra in plemenitih listavcev posamična do gnezdasta, ostalih drevesnih vrst pa posamična do šopasta.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in malopovršinsko zgradbo gozdov, vzdrževati gozdni rob s stopničasto zgradbo ter pestro vrstno sestavo. Ohraniti posamezna drevesa z dupli za gnezdišča duplarjev.

Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve za območja Natura 2000 in EPO.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 20 m³/ha odmrlega lesa. Zaradi neustrezne razporeditve odmrle lesne mase je le-to v prihodnje potrebno ohranjati le v III. razširjenem debelinskem razredu.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in načrtovanem poseku se bo skupna lesna zaloga zmanjšala za 2,5 %. Pri tem se bo lesna zaloga iglavcev rahlo zmanjšala, lesna zaloga listavcev pa rahlo povečala.

Preglednica 103/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	7,1	92,9	100,0
- ciljno %	6,9	93,1	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	24,8	322,2	347,0
- ciljna (m ³ /ha)	24,0	326	340,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,72	6,80	7,52
Možni posek (m ³ /ha)	4,6	88,8	93,5
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,47	8,89	9,35
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,8	27,6	27,0
Intenziteta m. p. prirastek (%)	64,6	130,7	124,4
Izravnalna doba (let)			10

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je ocenjeno za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi načrtovanih sečenj je predvidenih 72,4 pomladitvenih sečenj ter 27,6 % redčenj. Z redčenji drogovnjakov in mlajših debeljakov je potrebno izboljšati sproščenost nosilcev funkcij. Povprečna jakost poseka znaša 27,0 % od lesne zaloge in 124,3 % od prirastka.

Preglednica 104/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m3	2.179	2.139	0	0	4.318		
	%	50,5	49,5	0,0	0,0	100,0	18,7	64,4
Listavci	m3	21.840	60.757	0	30	82.627		
	%	26,4	73,6	0,0	0,0	100,0	27,6	130,7
Skupaj	m3	24.019	62.896	0	30	86.945		
	%	27,6	72,4	0,0	0,0	100,0	27,0	124,3

Gojitvena in varstvena dela so načrtovana v majhnem obsegu in so usmerjena v naravno obnovo ter nego mlajših razvojnih faz (Preglednica 105). Umetna obnova zaradi uspešnega naravnega pomlajevanja ni načrtovana. Priprava tal je namenjena naravni obnovi, obžetev pa obžetvi naravnega mladja. Glavnina negovalnih del je usmerjena v nego gošč s sočasnimi selektivnim izsekem grmovnic ali invazivnih tujerodnih vrst. Z načrtovanim obsegom del v sklopu nege letvenjakov in mlajših drogovnjakov izboljšati njihovo negovanost in s tem kakovost.

Preglednica 105/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	9,40	9,40
Obžetev	ha	1,20	1,20
Nega mladja	ha	19,35	19,35
Nega gošče	ha	28,48	28,48
Nega letvenjaka	ha	9,39	9,39
Nega ml. Drogovnjaka	ha	27,50	27,50

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska bukovja - 06412

RGR Predpanonska bukovja je najbolj zastopan RGR v GGE Rodni Vrh. RGR povezuje bukove in (redko) bukovo-jelove gozdove na visoko produktivnih bolj mezofilnih rastiščih. Ti gozdovi praviloma poraščajo boljša rastišča v dolinah in ob vznožjih pobočij na s humosom bogatih bolj mezofilnih koluvialno-deluvialnih tleh.

RGR Predpanonska bukovja obsega 1.642,89 ha oz. 54,5 % vseh gozdov v GGE Rodni Vrh. Glede na kategorijo so vsi gozdovi v RGR uvrščeni med večnamenske gozdove.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 1.422,27 ha oz. 86,6 %, državnih gozdov je 220,62 ha oz. 13,4 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 106/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR Predpanonska bukovja

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	51100	Vrbovje s topolom
		52100	Nižinsko črnojelševje
		60100	Pobočno velikojesenovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	54300	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		71100	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	73100	Kisloljubno gradnovo bukovje
		75200	Predpanonsko podgorsko bukovje
		77100	Jelovje s praprotni

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

**Habitatni tipi, ki niso uvrščeni v Natura 2000.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR opredeljuje gozdni rastiščni tip Predpanonsko podgorsko bukovje, ki za razliko od Podgorskega kisloljubnega bukovja v GGE Rodni vrh porašča boljša rastišča na svežih mezofilnih tleh, kjer so blažji nakloni in bolj rodovitna tla. Gozdove tega RGR najdemo po celotni GGE, z izjemo skrajno severnih, nižinskih predelov.

Preglednica 107/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
521	Nižinsko črnojelševje	8	2,08	<1
543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	11	131,60	8,0
511	Vrbovje s topolom	11	0,14	<1
601	Pobočno velikojesenovje	7	4,12	<1
711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11	12,77	1,0
731	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	217,87	13,0
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	1.237,98	75,0
771	Jelovje s praprotni	17	36,33	2,0
	Skupaj:	10,79	1.642,89	100

Povprečni rastiščni koeficient (R_k) znaša 8,1. Letni prirastek znaša 7,59 m³/ha. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/R_k) je 93,6 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji bukve in gradna. Mešanost glavnih drevesnih vrst (bukve in gradna) je sestojna do skupinska. Beli gaber, rdeči bor in smreka so primešani posamično do gnezdasto, ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga v RGR znaša 372,8 m³/ha in je višja od povprečne lesne zaloge v GGE (362,2 m³/ha). Največji delež v lesni zalogi predstavlja drevje v IV. in V debelinskem razredu (premer nad 40 cm), primanjkuje pa tankega drevja v I. debelinskem razredu. V lesni zalogi prevladujejo listavci, teh je 91,9 %. Ocenjeni povprečni letni prirastek znaša 7,59 m³/ha in je najvišji v II. in III. debelinskem razredu (Preglednica/PR1 je v prilogi v prilogi načrta E2). Delež listavcev v skupnem prirastku je sorazmeren njihovem deležu v lesni zalogi.

Preglednica 108/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	8,1	24,1	24,2	22,7	20,9	30,1	8,1	0,89	11,7
Listavci	5,1	19,3	23,9	26,2	25,5	342,7	91,9	6,70	88,3
Skupaj	5,3	19,7	24,0	25,9	25,1	372,8	100,0	7,59	100,0

Razmerje drevesnih vrst

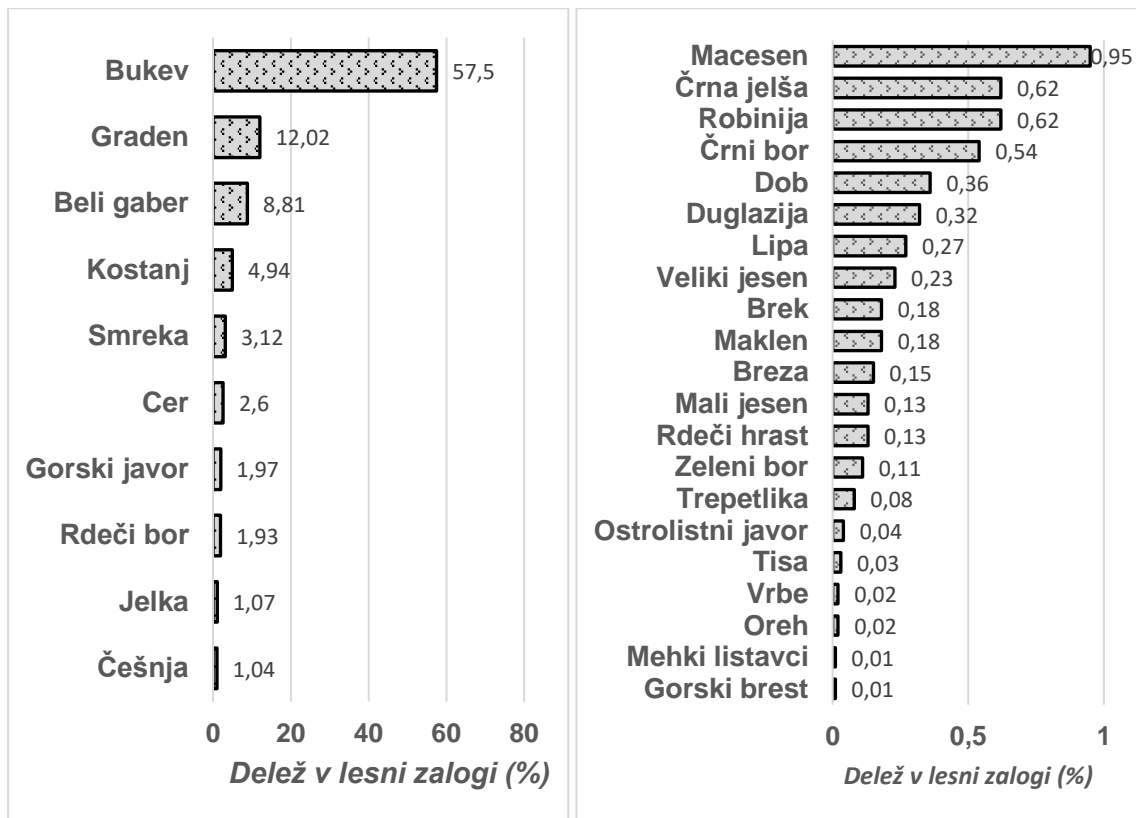
Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju v RGR sestavljata dve glavni drevesni vrsti, in sicer bukev in graden. Aktualna drevesna sestava nekoli odstopa od naravnega stanja, a ne bistveno (Preglednica 109). Glede na naravno (modelno) stanje drevesnih vrst je zdajšnje stanje torej ugodno.

Preglednica 109/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

		Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejan. stanje	m ³ /ha	11,6	4,0	9,2	3,5	1,7	214,5	46,6	13,3	65,1	3,3
	%	3,1	1,1	2,5	0,9	0,5	57,4	12,5	3,6	17,5	0,9
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,7	1,5	1,4	-	-	62,3	18,2	5,1	8,9	2,0

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda po območnem gozdnogospodarskem načrtu.

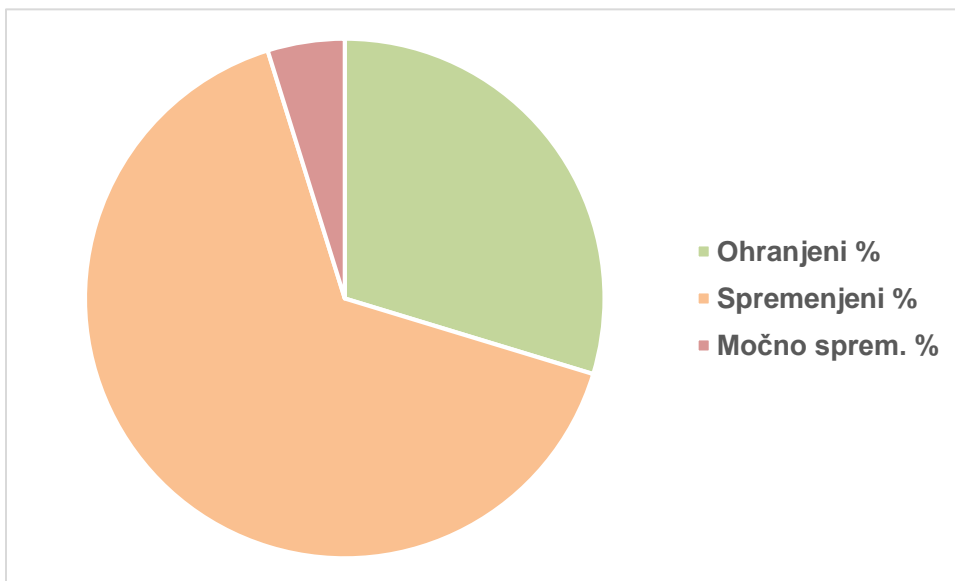
V RGR v drevesni sestavi v celoti prevladuje bukev (Grafikon 13). Delež nad 10 % v lesni zalogi v RGR dosega še graden, ostale drevesne vrste pa v lesni zalogi ne presegajo deleža nad 10 %. Navadni beli gaber in kostanj sta še dokaj pogosta in dosejata deleže med 4 % in 9 %. Sleditjo smreka, cer, rdeči bor in gorski javor, ki so prisotni posamično ali lokalno. Jelka in češnja v lesni zalogi celotnega RGR dosejata deleže okoli 1%. Ostale drevesne vrste v lesni zalogi celotnega RGR-ja predstavljajo manj kot 1%. Zaznana vrstna pestrost drevesnih vrst v RGR je zelo visoka, saj smo pri zadnjem popisu evidentirali kar 31 drevesnih vrst (Grafikon 10).

Grafikon 13: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

V RGR najdemo večinoma spremenjene sestoje (65,5 % delež gozdov v RGR) in ohranjene (29,7 %) sestoje. Močno spremenjenih ali izmenjanih sestojev je v RGR-u le za vzorec (4,8 %; Grafikon 14). Zato smatramo, da je glede na ohranjenost drevesna sestava gozdov v RGR primerna.

Grafikon 14: Površinski deleži ohranjenosti gozdov v RGR Predpanonska bukova.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V RGR-u v mladovjih prevladujejo sestoji z bogato in dobro zasnovo, kar je vzpodbudno. Vendar je več kot tretina mladovji je nenegovanih, močno prevladuje pa tesen sklep. V drogovnjakih prevladujejo sestoji z dobro zasnovo, dobra polovica sestojev je nenegovanih, dobra tretjina pa pomankljivo negovanih. V drogovnjakih prevladuje tesen do normalen sklep. Polovica debeljakov je pomanjkljivo negovanih, slaba tretjina pa je negovanih. V debeljakih prevladuje normalen sklep. Sestoji se začnejo intenzivneje negovati v fazi starejšega drogovnjaka, kar pa z gozdnogojitvenega vidika ni najboljše podlaga za boljše kakovost drevja (Preglednica 110).

Preglednica 110/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	20,00	46,4	43,0	10,6	0,0	33,1	27,9	38,7	0,3	74,9	20,3	4,8	0,0
Drogovnjak	292,30	13,5	49,5	30,2	6,8	17,7	32,1	50,1	0,1	60,8	26,6	10,2	2,4
Debeljak	870,52					18,8	50,6	30,6	0,0	35,7	54,9	7,2	2,2
Sestoj v obnovi	460,07					32,2	50,7	17,1	0,0				
Skupaj	1.642,89												

Kakovost drevja

Kakovost drevja je bila v RGR-u določena na stalnih vzorčnih ploskvah, in sicer 860 drevesom (Preglednica 111). Večina drevja je dobre kakovosti. Drevja odlične kakovosti je za vzorec. Drevja prav dobre kakovosti je 13,3 %. Največji delež drevja odlične kakovosti je bil zabeležen pri gradnu in bukvi. Drevja slabe kakovosti je za vzorec, in sicer 3,5 %.

Kakovost po posameznih drevesnih vrstah prikazuje Preglednica/K v prilogi načrta E2.

Preglednica 111/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	55	0,0	3,6	80,0	10,9	5,5
Skupaj listavci	805	2,2	13,9	61,6	18,9	3,4
Skupaj	860	2,1	13,3	62,7	18,4	3,5

Poškodovanost sestojev

Na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah je poškodovanost drevja 4,3 %. V strukturi poškodb prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku nastale zaradi spravila lesa z 3,5 %. Poškodbe na vejah in krošnji znašajo zgolj 0,8 % vseh zabeleženih dreves an stalnih vzorčnih ploskvah.

Poškodovanost drevja prikazuje Preglednica/PSD v prilogi načrta E2.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 30,1 odmrlih dreves/ha oz. 20,3 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo skupaj posekane 42.417 m³ lesne mase (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka), od tega 5.270 m³ iglavcev in 37.147 m³ listavcev (Preglednica/D-PGR je v prilogi načrta E2). Skupna realizacija poseka je tako znašala 40,3 %; realizacija poseka iglavcev je znašala 63,7 %, listavcev pa 38,3 %. Od celotnega poseka je znašal delež poseka bukve 48,9 %, drugih trdih listavcev pa 23,3 %. Največ drevja je bilo pri iglavcih in listavcih posekanega v V. debelinskem razredu.

Skupni posek je znašal 7,7 % od skupne lesne zaloge in 34,1 % od ocenjenega letnega prirastka.

Preglednica 112/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	71,59	5,10	7,1
Priprava tal	ha	7,04	7,42	105,4
Sadnja	ha	6,09	2,20	36,1
Obžetev	ha	5,07	2,68	52,9
Nega mladja	ha	16,73	9,17	54,8
Nega gošče	ha	29,38	12,37	42,1
Nega letvenjaka	ha	53,11	14,91	28,1
Nega ml. drogovnjaka	ha	83,22	7,15	8,6
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	12.626,00	3.375,00	26,7
Vzdrževanje vodnih površin	dni	8,50	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,43	0,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,00	8,00	0,0
Naravni razvoj biotopov	m ³	0,00	260,40	0,0
Postavitev gnezdnic	kos	0,00	7,00	0,0

Gojitvena dela v veliki večini niso bila realizirana v načrtovanem obsegu (Preglednica 112). Od načrtovanih del je bila presežena le priprava tal. Prenizka je bila realizacija del povezanih z nego mladja, gošče, letvenjakov ter tanjših drogovnjakov, kar se odraža na zasnovi in negovanosti mlajših razvojnih faz. Tudi dela povezana z umetno obnovo niso bila realizirana. Vsa ostala dela so bila izvedena v manjšem obsegu kot pa so bila načrtovana.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Na spreminjanje gozdnih fondov po posameznih obdobjih deloma vplivajo tudi različne metode ugotavljanja le-teh.

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih v RGR povečala za 85,7 m³/ha oz. za 29,6 %. Povprečni letni prirastek pa se je v obdobju zadnjih dvajsetih let zmanjšal za 0,96 m³/ha oz. za 12,6 % (Preglednica 113). Zabeleženo zmanjšanje povprečnega letnega prirastka odraz različnih uporabljenih metod za izračun prirastka, ki smo jih na ZGS uporabljali v obdobju zadnjih dvajsetih let.

V zadnjem desetletju se je lesna zaloga povečala za 39,5 m³/ha oz. za 11,9 %, letni prirastek se je povečal za 0,1 m³/ha oz. za 1,3 %. Od tega se je v zadnjem desetletju lesna zaloga iglavcev povečala za 2,0 m³/ha (7,1 %), listavcev pa za 37,5 m³/ha (12,3 %). Prirastek se je pri iglavcih povečal za 0,19 m³/ha (27,1 %), pri listavcih pa prirastek ostaja takorekoč enak temu izpred desetih let (Preglednica 113).

Podatki o poseku v Preglednici 113 temeljijo na tekoči evidenci poseka.

Preglednica 113/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2004 do 2024

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2004	1.624,38	23,9	263,2	287,1	0,81	7,73	8,54	0,18	1,59	1,77
2014	1.625,76	28,1	305,3	333,3	0,70	6,78	7,48	0,32	2,28	2,61
2024	1.642,89	30,1	342,7	372,8	0,89	6,70	7,58	0,47	8,15	8,63

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V RGR v obdobju zadnjih dvajsetih let ni opaziti bistvenih sprememb v zastopanosti posameznih skupin drevesnih vrst (Preglednica 114). Nakazuje se zelo rahel trend zmanjševanja iglavcev, zlasti smreke in jelke. Na drugi strani se nakazuje rahel pozitiven trend rasti zastopanosti listavcev, z izjemo drugih trdih listavcev, kjer se v zadnjih desetih letih nakazuje trend upadanja njihovega deleža v lesni zalogi. Verjetno predvsem zaradi upadanja deleža kostanja (ostanjev rak).

Preglednica 114/D-GFR2: trend razvoja sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	3,5	1,6	2,0	0,9	0,4	51,8	12,2	3,1	23,5	1,0
2014	3,2	1,2	2,4	1,0	0,7	54,6	11,4	3,5	21,0	1,0
2024	3,1	1,1	2,5	0,9	0,5	57,4	12,5	3,6	17,5	0,9

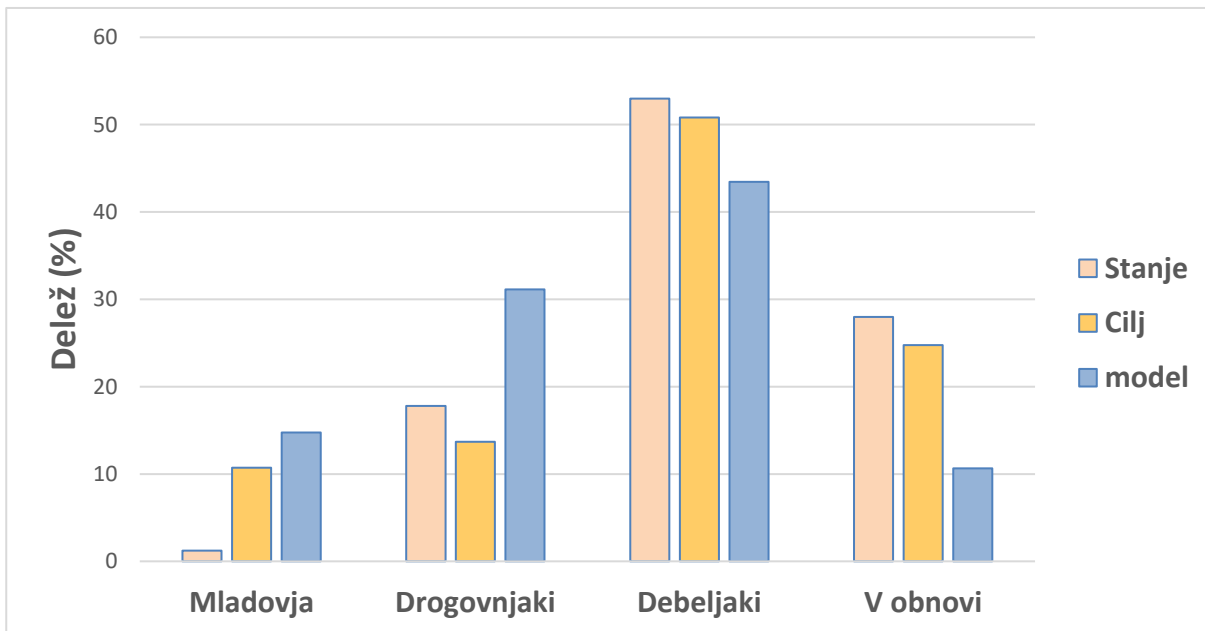
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Dejanski površinski deleži razvojnih faz z modelnim stanjem niso usklajeni. Preveč je sestojev v obnovi in debeljakov, premalo pa drogovnjakov in mladovij.

Preglednica 115/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	20,00	1,2		18	14,8	241,51	-91,7
Drogovnjak	292,30	17,8		38	31,2	512,58	-43,0
Debeljak	870,52	53,0		53	43,4	713,01	+22,1
Sestoj v obnovi	460,07	28,0		13	10,7	175,80	+160,7
Skupaj:	1.642,89	100,0		122	100	1.642,89	

Ker je delež mladovij, ki bi prerasli v fazo drogovnjaka majhen, del drogovnjakov pa bo prerasel v fazo debeljaka, se bo delež drogovnjakov v naslednjem desetletju še nekoliko zmanjšal (Grafikon 15). Delež debeljakov se ne bo bistveno spremenil, saj se bo v obnovo uvedla približno enaka površina debeljakov kot pa jih bo iz faze drogovnjaka prerasla v debeljak. V obnovo se bo uvedlo le malo debeljakov, kar ne bo vplivalo na znatno povečanje deleža sestojev v obnovi. Ker je za znatno število sestojev v obnovi načrtovan končni posek, se bo delež mladovij povečal.

Grafikon 15: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah v RGR

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Skupinsko raznodobni sestoji
- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 3,0 %, jelka 1,1 %, bor 2,4 %, macesen 0,9 %, ost. igl. 0,5 %, bukev 57,4 %, hrast 13,0 %, plem. listavci 3,7 %, dr. tr. list. 17,0 %, meh. list. 1,0 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 11 %, drogovnjak 14 %, debeljak 51 % in sestoji v obnovi 24 %.
- Ciljna lesna zaloga 360 m³/ha; končna lesna zaloga 605 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci B, C, listavci A1, A2, B.
- Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodarjenje. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo, je 122 let, povprečna pomladitvena doba traja 13 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Izboljšati negovanost mladovij. Pri čiščenju gošč odstraniti silake, predrastke, oz. ostanke polnilnega sloja starega sestoja. Dosledno in dovolj zgodaj izvajati nego letvenjakov ter tako pospešiti preraščanje letvenjakov v drogovnjake. Pri uravnavanju zmesi naravnega mladovja pospeševati graden, brek, kostanj in plemenite listavce.

Drogovnjaki: Intenzivno redčiti pomanjkljivo negovane drogovnjake s tesnim sklepom krošenj. Intenzivnost redčenj prilagoditi sestojni zasnovi, sklepu krošenj in drevesnim vrstam. Pri negi pospeševati manjšinske drevesne vrste. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 18 % tako pri iglavcih kot pri listavcih.

Debeljaki: Paziti, da se s hitrimi presvetlitvami ne začne pomlajevati sestoje. Če je mogoče, začetek obnove časovno uskladiti s pojavi semenskih let glavnih drevesnih vrst. V sklopu del »priprava sestoja za naravno obnovo« odstraniti podstojna drevesa in grmovnice. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 10 % tako pri listavcih, kot pri iglavcih.

Sestoji v obnovi: V vseh dobro pomlajenih sestojih prednostno zaključiti obnovo. Drugod dinamiko obnove prilagoditi pojavu pomladka in kvaliteti drevja starega sestoja. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo 60 % pri iglavcih in 70 % pri listavcih. V sklopu del »priprave sestoja za naravno obnovo« odstraniti ostanke polnilnega sloja starega sestoja. Vrzela pomladek spopolniti z dopolnilno sadnjo plemenitih listavcev in gradna.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 9 m³/ha odmrlega lesa.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati delež hrasta, kostanja in plemenitih listavcev. Vrstna mešanost glavnih drevesnih vrst naj bo sestojna do skupinska, beli gaber in rdeči bor naj bosta primešana posamično do gnezdasto, ostale drevesne vrste pa posamično do šopasto. Spopolnitve izvajati s plemenitimi listavci in gradnom.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve za območja Natura 2000 in EPO. Vzdrževati obstoječo gozdnatost v kmetijski krajini.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 20 m³/ha odmrlega lesa. Zaradi neustrezne razporeditve odmrle lesne mase je le-to v prihodnje potrebno ohranjati le v III. razširjenem debelinskem razredu.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in načrtovanem poseku se bo skupna lesna zaloga v RGR zmanjšala za 3,4 %. Znižala se bo tako lesna zaloga iglavcev, kot listavcev.

Preglednica 116/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	8,1	91,9	100,0
- ciljno %	7,4	92,6	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	30,1	342,7	372,8
- ciljna (m ³ /ha)	28,0	332,0	360,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,89	6,70	7,59
Možni posek (m ³ /ha)	4,7	81,5	86,2
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,47	8,15	8,63
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	15,7	23,8	23,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	53,0	121,7	113,6
Izravnalna doba (let)			10

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je ocenjeno za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi načrtovanih sečenj je predvidenih 66,9 % pomladitvenih sečenj ter 33,1 % redčenj. Z redčenji drogovnjakov in mlajših debeljakov je potrebno izboljšati sproščenost nosilcev funkcij. Povprečna jakost poseka znaša 23,1 % od lesne zaloge in 113,7 % od prirastka.

Preglednica 117/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m3	4.851	2.901	0	0	7.752		
	%	62,6	37,4	0,0	0,0	100,0	15,7	53,2
Listavci	m3	42.047	91.870	0	46	133.963		
	%	31,4	68,6	0,0	0,0	100,0	23,8	121,8
Skupaj	m3	46.898	94.771	0	46	141.715		
	%	33,1	66,9	0,0	0,0	100,0	23,1	113,7

Gojitvena in varstvena dela so načrtovana v majhnem obsegu in so usmerjena v naravno obnovo ter nego mlajših razvojnih faz (Preglednica 118). Umetna obnova zaradi uspešnega naravnega pomlajevanja ni načrtovana. Priprava tal je namenjena naravni obnovi, obžetev pa obžetvi naravnega mladja. Glavnina negovalnih del je usmerjena v nego gošč s sočasnimi selektivnim izsekom grmovnic ali invazivnih tujerodnih vrst. Z načrtovanim obsegom del v sklopu nege letvenjakov in mlajših drogovnjakov izboljšati njihovo negovanost in s tem kakovost.

Preglednica 118/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	13,63	13,63
Priprava tal	ha	0,30	0,30
Obžetev	ha	1,47	5,58
Nega mladja	ha	8,80	8,80
Nega gošče	ha	24,47	24,47
Nega letvenjaka	ha	9,29	9,29
Nega ml. Drogovnjaka	ha	41,34	41,34
Naravni razvoj biotopov	m ³	1,01	1,01

10 LITERATURA

Baza prostorskih podatkov ZGS. 2023. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

Bončina A., Rozman A., Dakskobler I., Klopčič M., Babij V., Poljanec A. 2021. Gozdni rastiščni tipi Slovenije: vegetacijske, sestojne in upravljavske značilnosti. Ljubljana, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Biotehniška fakulteta, Zavod za gozdove Slovenije, 575 str.

Cenik SiDG za direktno prodajo GLS za leto 2022. <https://sidg.si/index.php/javna-narocila-objave/prodaja-lesa-in-logistika/cenik-za-direktno-prodajo/>.

Direktiva o habitatih. 1992. Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora.

Geodetske podlage ZGS. 2023. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Rodni Vrh 2004–2013. 2005. Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor. Uradni list RS, št. 33/2005.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Rodni Vrh 2014–2023. 2015. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor. Uradni list RS, št. 9/2015.

Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje 2021–2030. 2023. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor. Uradni list RS, št. 116/2023.

Košir Ž. 1994. Ekološke in fitocenološke razmere v gorskem in hribovitem jugozahodnem obrobju Panonije. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev: 149 str.

Kutnar L., Veselič Ž., Dakskobler I., Robič D. 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. Gozdarski vestnik, 70, 4: 195–214.

Kutnar L. 2013. Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000). Gozdarski vestnik, 71, 5-6: 259–275.

Martinčič A., Wraber T., Jogan N., Podobnik A., Turk B., Vreš B., Ravnik V., Frajman S., Strgulc-Krajšek B., Trčak B., Bačič T., Fischer M. A., Eler K., Surina B. 2007. Mala flora Slovenije, Ključ za določevanje praprotnic in semenk. Četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja. Ljubljana, Tehniška založba: 968 str.

Resolucija o strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2025. 2023. Uradni list RS, št. 72/2023.

Odlok o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Maribor. 2022. Medobčinski uradni vestnik 6/2022.

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Rodni Vrh. 2023. Maribor, ZVKDS OE Maribor.

Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08, 83/13.

Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23.

Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.

Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja. 2009. Uradni list RS, št. 25/09.

Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda. 2018. Uradni list RS, št. 58/18.

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20.

- Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.
- Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVrD). 2024. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/> (dostopano maj 2024).
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028. 2023. Ljubljana, Vlada republike Slovenije (4. oktober 2023). <https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/pun-2023-2028/>.
- Register kulturne dediščine (RKD) 2024. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. <https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/> (dostopano maj 2024).
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP). 2007. Uradni list RS, št. 111/07.
- SiStat podatkovni portal. Ljubljana. Statistični urad Republike Slovenije. <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/si/Data/Data/2640010S.px/> (dostopano 28. marec 2024).
- Sovinc A., 1994. Zimski ornitološki atlas Slovenije. Ljubljana, Tehniška založba Slovenije: 452 str.
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulture. 2017. Maribor, ZVKDS OE Maribor.
- Strokovne podlage s področja voda za potrebe prostorskega plana RS-elementi vodnega gospodarstva. Podjetje za urejanje hudournikov, Ljubljana, PUH 1999.
- Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.
- Uredba o ekološko pomembnih območjih. 2004. Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18.
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20.
- Uredba o kategorizaciji državnih cest. 2024. Uradni list RS, št. 67/16.
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. 2016. Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23.
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 2008. Uradni list RS, št. ~~89/08~~ in ~~49/20~~.
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov dravsko-ptujskega polja. 2007. Uradni list RS, št. 59/07, 32/11, 24/13 in 79/15.
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ruš, Vrbanskega platoja, Limbuške dobrove in Dravskega polja. 2007. Uradni list RS, št. 24/07, 32/11, 22/13, 79/15 in 182/20.
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. 2020. Ljubljana, MOP.
- Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22.
- ZG (Zakon o gozdovih). 1993. Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE.

ZON (Zakon o ohranjanju narave). 2004. Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10.

Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE.

ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE.

Zakon o urejanju prostora. 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP in 23/24.

ZGS. 2023. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih rastiščnih tipov.

Wraber M. 1969. Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. Vegetatio, The Hague, 17, 1-6: 176–199.

11 NAČRT SO IZDELALI

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Opisi sestojev (na terenu): Goran ERČEVIČ, univ. dipl. inž. gozd., Anton BEDENIK, univ. dipl. inž. gozd., Luka TOMASINO, univ. dipl. inž. gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah: Martina BUKOVNIK, dipl. inž. gozd.

Digitalizacija: Jernej JAVORNIK, mag. inž. gozd., Martina BUKOVNIK, dipl. inž. gozd.

Računalniška izdelava kart: Zlatko MLINARIČ, inž. gozd.

Računalniška podpora: Boris ČERNEC, dipl. inž. gozd.

Tekstni del načrta:

Gabrijel COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja: 1.3, 4.2.3, 6.2.7, 6.3.5.

Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja 1.1.8, 1.5.1, 3.9, 6.2.3, 6.3.3.

dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja: 1.1 do 1.1.7, 1.2, 1.4, 1.5.2 do 1.5.6, 1.7, 1.8, 6.2.2 - del, 6.2.8, 8.

Teja KRANER, dipl. inž. gozd.: poglavja: 2, 6.2.2 – del, 13

Jernej JAVORNIK, mag. inž. gozd.: poglavja 3.1 do 3.8, 3.10, 4.1, 4.2, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.6, 5, 6.1, 6.2.1, 6.2.4, 6.2.9, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.4, 7, 9, 10, 11, 12,

Primož TROP, univ. dipl. inž. gozd.: poglavje 4 - del

Nenad ZAGORAC, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja 1.6, 6.2.5, 6.2.6.

Datum določitve osnutka: 24.05.2024

Datum določitve predloga:

Podpisniki:

Nosilec izdelave načrta:
Jernej JAVORNIK, mag. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:
dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Maribor:
mag. Igor KOPŠE, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor ZGS:
Gregor DANEV, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor
Maribor, 24. maj 2024

12 PRILOGE

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	2.474,55	478,67	0,00	2.953,22
Delež (%)	83,79	16,21	0,00	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondni po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	PR
04012-Predpanonska gabrovja	380,78	104,6	250,5	355,1	2,66	6,10	8,77	18,9	19,8	19,5	79,1
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	929,55	24,8	322,2	347,0	0,72	6,80	7,52	18,7	27,6	27,0	124,3
06412-Predpanonska bukovja	1.642,89	30,1	342,7	372,8	0,89	6,70	7,58	15,7	23,8	23,1	113,7
VECNAMENSKI GOZDOVI skupaj	2.953,22	38,0	324,3	362,4	1,06	6,65	7,72	17,4	24,6	23,8	111,9
Skupaj vsi gozdovi	2.953,22	38,0	324,3	362,4	1,06	6,65	7,72	17,4	24,6	23,8	111,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	55,89	1,9							
Drogovnjak	539,01	18,3	8,61	1,6	18,1	28,8	52,5	0,6	
Debeljak	1.549,40	52,4	93,48	6,0	7,5	72,8	18,9	0,8	
Sestoj v obnovi	808,92	27,4	415,37	51,3	24,7	59,7	12,0	3,6	
Skupaj	2.953,22	100,0	517,46	17,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	55,89	40,0	45,5	14,5	0,0	17,7	35,0	47,1	0,2	62,2	14,5	9,6	13,7
Drogovnjak	539,01	18,1	49,3	26,5	6,1	13,8	38,6	46,9	0,7	59,3	27,0	10,3	3,4
Debeljak	1.549,40					23,7	45,4	30,9	0,0	30,0	54,2	13,9	1,9
Sestoj v obnovi	808,92					28,0	46,5	25,5	0,0				
Skupaj	2.953,22												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	8,2	24,4	24,5	22,5	20,4	4,1	14,7
Jelka	3,0	9,7	19,2	33,2	34,9	0,6	2,2
Bor	4,4	12,8	26,0	29,8	27,0	4,1	14,7
Macesen	12,0	35,7	23,5	15,3	13,5	1,2	4,2
Ostali igl.	7,7	23,0	25,3	23,3	20,7	0,6	2,2
Bukev	4,6	18,3	23,7	26,5	26,9	54,7	198,7
Hrast	4,5	18,6	24,5	27,2	25,2	12,6	45,5
Pl. Ist.	7,8	23,9	23,6	23,2	21,5	3,5	12,7
Dr. tr. Ist.	6,2	22,1	24,4	25,2	22,1	17,2	62,4
Meh. Ist.	10,7	31,1	24,6	19,8	13,8	1,4	5,0
Iglavci	6,8	20,2	24,7	25,2	23,1	10,5	38,0
Listavci	5,1	19,5	24,0	26,1	25,3	89,5	324,3
Skupaj	5,3	19,6	24,0	26,0	25,1	100,0	362,4

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	8,2	24,4	24,5	22,5	20,4	4,1	14,7
Jelka	3,0	9,7	19,2	33,2	34,9	0,6	2,2
Bor	4,4	12,8	26,0	29,8	27,0	4,1	14,7
Macesen	12,0	35,7	23,5	15,3	13,5	1,2	4,2
Ostali igl.	7,7	23,0	25,3	23,3	20,7	0,6	2,2
Bukev	4,6	18,3	23,7	26,5	26,9	54,7	198,7
Hrast	4,5	18,6	24,5	27,2	25,2	12,6	45,5
Pl. Ist.	7,8	23,9	23,6	23,2	21,5	3,5	12,7
Dr. tr. Ist.	6,2	22,1	24,4	25,2	22,1	17,2	62,4
Meh. Ist.	10,7	31,1	24,6	19,8	13,8	1,4	5,0
Iglavci	6,8	20,2	24,7	25,2	23,1	10,5	38,0
Listavci	5,1	19,5	24,0	26,1	25,3	89,5	324,3
Skupaj	5,3	19,6	24,0	26,0	25,1	100,0	362,4

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,13	0,29	0,28	0,23	0,13	13,8	1,06
Listavci	0,69	1,92	1,79	1,48	0,78	86,2	6,65
Skupaj	0,82	2,21	2,07	1,71	0,91	100,0	7,71

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,13	0,29	0,28	0,23	0,13	13,8	1,06
Listavci	0,69	1,92	1,79	1,48	0,78	86,2	6,65
Skupaj	0,82	2,21	2,07	1,71	0,91	100,0	7,71

Priloge

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	19.579	17,4											
Listavci	235.491	24,6											
Skupaj	255.070	23,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	23,32	23,32											
Priprava tal	ha	1,30	1,30											
Sadnja	ha	2,50	2,50											
Obžetev	ha	7,39	28,16											
Nega mladja	ha	29,82	29,82											
Nega gošče	ha	52,95	52,95											
Nega letvenjaka	ha	21,13	21,13											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	69,54	69,54											
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	4.000,00	4.000,00											
Naravni razvoj biotopov	m ³	1,01	1,01											

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Predpanonska gabrovja - 04012

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	325,85	54,93	0,00	380,78
Delež (%)	85,6	14,4	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	2,7	7,8	26,6	32,9	30,0	9,9	35,2
Jelka	0,0	5,6	32,5	33,8	28,1	0,0	0,0
Bor	2,4	6,7	26,3	33,7	30,9	18,3	65,0
Macesen	11,1	34,6	20,1	16,7	17,5	0,1	0,4
Ostali igl.	5,2	15,3	24,0	28,6	26,9	1,1	4,0
Bukev	3,7	17,2	24,9	28,4	25,8	18,2	64,7
Hrast	3,9	17,5	24,7	28,1	25,8	26,5	94,1
Pl. Ist.	6,9	23,3	24,9	25,0	19,9	1,5	5,2
Dr. tr. Ist.	4,9	19,4	24,7	26,9	24,1	19,4	68,8
Meh. Ist.	10,0	30,6	25,0	20,6	13,8	5,0	17,7
Iglavci	2,6	7,5	26,3	33,2	30,4	29,4	104,6
Listavci	4,6	19,0	24,8	27,3	24,3	70,6	250,5
Skupaj	4,0	15,6	25,2	29,1	26,1	100,0	355,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,14	0,31	0,85	0,86	0,50	30,4	2,66
Listavci	0,50	1,58	1,65	1,48	0,90	69,6	6,10
Skupaj	0,64	1,89	2,50	2,34	1,40	100,0	8,76

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	14,33	3,8	208,87	54,8	157,58	41,4	0,00	0,0	380,78	100,0
Skupaj vsi gozdovi	14,33	3,8	208,87	54,8	157,58	41,4	0,00	0,0	380,78	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,1	2,8	3,9	0,0	3,9	3,9	1,1	6,7	7,8	2,7
30 - 49 cm	1,7	0,0	1,7	1,1	0,6	1,7	2,8	0,6	3,4	5,7
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2,8	2,8	5,6	1,1	4,5	5,6	3,9	7,3	11,2	8,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	11,00	2,9						
Drogovnjak	36,43	9,6	0,41	1,1	100,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	247,86	65,0	21,64	8,7	0,0	48,3	51,7	0,0
Sestoj v obnovi	85,49	22,5	39,66	46,4	8,3	42,3	35,1	14,3
Skupaj	380,78	100,0	61,71	16,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	10,98	0,18	0,00	0,00	0,09	28,76	8,79	0,34	11,96	0,61	61,71
%	2,97	0,05	0,00	0,00	0,02	7,78	2,38	0,09	3,23	0,16	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	35	0,0	2,9	57,1	40,0	0,0
Bor	83	0,0	7,2	68,7	20,5	3,6
Macesen	5	0,0	40,0	60,0	0,0	0,0
Ostali igl.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	80	0,0	6,3	56,2	32,5	5,0
Hrast	60	0,0	18,3	40,1	33,3	8,3
Pl. lst.	16	0,0	6,3	49,9	43,8	0,0
Dr. tr. lst.	35	0,0	5,7	28,6	51,4	14,3
Meh. lst.	26	0,0	19,2	53,9	23,1	3,8
Skupaj iglavci	124	0,0	7,3	65,3	25,0	2,4
Skupaj listavci	217	0,0	11,1	46,5	35,5	6,9
Skupaj	341	0,0	9,7	53,3	31,7	5,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	6,4
Veje/krošnja	0,3
Osutost	0,0
Skupaj	6,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	8.150	6.637	81,4	30,0
Listavci	13.994	5.877	42,0	26,5
Skupaj	22.144	12.514	56,5	56,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	22,9	18,5	2,3
Jelka	0,2	0,0	0,0
Bor	22,6	12,2	2,2
Macesen	2,5	31,6	0,2
Ostali igl.	4,8	47,1	0,5
Bukev	11,9	8,6	1,2
Hrast	13,5	5,7	1,3
Pl. list.	0,9	7,4	0,1
Dr. tr. list.	16,2	7,1	1,6
Meh. list.	4,5	6,0	0,4
Skupaj iglavci	53,0	16,2	5,2
Skupaj listavci	47,0	6,8	4,6
Skupaj	100,0	9,8	9,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	16,0	18,1	13,1	19,0	15,5	16,2	17,4
Listavci	5,7	8,1	6,2	5,3	8,9	6,8	15,4
Skupaj	7,8	11,1	8,4	9,5	11,7	9,8	32,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	12,1	0,0	17,1	1,2	0,9	10,9	24,0	0,4	25,3	8,1
2014	12,2	0,0	18,2	0,8	1,0	13,6	23,2	1,2	22,4	7,4
2024	9,9	0,0	18,3	0,1	1,1	18,2	26,5	1,5	19,4	5,0

Priloge

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	7.509	18,9											
Listavci	18.901	19,8											
Skupaj	26.410	19,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,29	0,29											
Priprava tal	ha	1,00	1,00											
Sadnja	ha	2,50	2,50											
Obžetev	ha	4,72	21,38											
Nega mladja	ha	1,67	1,67											
Nega letvenjaka	ha	2,45	2,45											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,70	0,70											
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	4.000,00	4.000,00											

Rastičnogojitveni razred: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	726,43	203,12	0,00	929,55
Delež (%)	78,1	21,9	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	11,9	35,3	22,6	15,7	14,5	3,4	11,8
Jelka	12,3	37,8	25,7	12,1	12,1	0,0	0,0
Bor	7,6	22,3	25,2	23,7	21,2	1,1	3,9
Macesen	12,4	37,3	22,9	14,4	13,0	2,0	6,9
Ostali igl.	12,1	37,2	22,4	14,6	13,7	0,6	2,2
Bukev	4,9	18,8	23,4	26,0	26,9	65,2	226,0
Hrast	5,2	19,8	24,0	26,0	25,0	6,8	23,7
Pl. lst.	7,4	23,9	24,1	23,6	21,0	4,2	14,5
Dr. tr. lst.	6,9	23,7	24,7	24,5	20,2	15,9	55,1
Meh. lst.	11,9	33,4	24,3	18,2	12,2	0,8	2,9
Iglavci	11,4	33,9	23,1	16,5	15,1	7,1	24,8
Listavci	5,4	20,1	23,7	25,6	25,2	92,9	322,2
Skupaj	5,9	21,0	23,7	24,9	24,5	100,0	347,0

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,13	0,29	0,16	0,09	0,05	9,6	0,72
Listavci	0,78	2,07	1,82	1,45	0,68	90,4	6,80
Skupaj	0,91	2,36	1,98	1,54	0,73	100,0	7,52

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	445,33	47,9	484,22	52,1	0,00	0,0	0,00	0,0	929,55	100,0
Skupaj vsi gozdovi	445,33	47,9	484,22	52,1	0,00	0,0	0,00	0,0	929,55	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,8	6,9	7,7	0,3	6,3	6,6	1,1	13,2	14,3	5,5
30 - 49 cm	0,0	1,6	1,6	0,3	3,8	4,1	0,3	5,4	5,7	10,6
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,8	8,5	9,3	0,6	10,1	10,7	1,4	18,6	20,0	16,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	24,89	2,7						
Drogovnjak	210,28	22,6	2,13	1,0	2,8	64,3	32,9	0,0
Debeljak	431,02	46,4	27,42	6,4	0,4	96,5	3,1	0,0
Sestoj v obnovi	263,36	28,3	143,30	54,4	23,8	66,7	6,8	2,7
Skupaj	929,55	100,0	172,85	18,6	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,56	0,34	0,06	0,00	0,00	154,39	0,75	4,94	10,09	1,72	172,85
%	0,06	0,04	0,01	0,00	0,00	17,07	0,08	0,55	1,12	0,19	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	9	0,0	11,1	88,9	0,0	0,0
Bor	18	0,0	5,6	27,8	66,6	0,0
Macesen	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Bukev	361	0,0	13,3	67,6	18,0	1,1
Hrast	37	2,7	24,3	64,9	8,1	0,0
Pl. lst.	40	2,5	25,0	50,0	20,0	2,5
Dr. tr. lst.	75	1,3	4,0	50,7	41,3	2,7
Meh. lst.	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	28	0,0	7,1	46,5	46,4	0,0
Skupaj listavci	515	0,6	13,6	63,6	20,8	1,4
Skupaj	543	0,6	13,3	62,7	22,1	1,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	3,8
Veje/krošnja	0,8
Osutost	0,0
Skupaj	4,6

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	4.148	2.364	57,0	3,8
Listavci	58.087	21.321	36,7	34,3
Skupaj	62.235	23.685	38,1	38,1

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	6,5	14,7	0,5
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	1,4	8,0	0,1
Macesen	1,3	5,2	0,1
Ostali igl.	0,7	9,9	0,1
Bukev	58,0	7,0	4,7
Hrast	5,6	8,6	0,5
Pl. list.	4,6	10,8	0,4
Dr. tr. list.	20,6	10,1	1,7
Meh. list.	1,3	9,5	0,1
Skupaj iglavci	10,0	10,5	0,8
Skupaj listavci	90,0	7,8	7,2
Skupaj	100,0	8,0	8,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,3	9,6	6,3	7,2	27,5	10,5	2,6
Listavci	4,2	7,5	6,9	7,5	11,6	7,8	23,2
Skupaj	4,3	7,7	6,9	7,5	12,6	8,0	25,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	3,7	0,0	1,1	2,9	0,6	68,2	4,4	1,8	16,3	1,0
2014	3,6	0,0	1,4	2,1	0,6	66,1	5,3	3,4	16,4	1,1
2024	3,4	0,0	1,1	2,0	0,6	65,2	6,8	4,2	15,9	0,8

Priloge

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	4.318	18,7											
Listavci	82.627	27,6											
Skupaj	86.945	27,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	9,40	9,40											
Obžetev	ha	1,20	1,20											
Nega mladja	ha	19,35	19,35											
Nega gošče	ha	28,48	28,48											
Nega letvenjaka	ha	9,39	9,39											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	27,50	27,50											

Rastičnogojitveni razred: Predpanonska bukovja - 06412*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.422,27	220,62	0,00	1.642,89
Delež (%)	86,6	13,4	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	10,0	29,9	24,1	19,0	17,0	3,1	11,6
Jelka	3,0	9,6	19,2	33,3	34,9	1,1	4,0
Bor	7,0	20,5	25,7	24,7	22,1	2,5	9,2
Macesen	11,5	34,1	24,3	16,1	14,0	0,9	3,5
Ostali igl.	5,8	16,8	28,1	26,7	22,6	0,5	1,7
Bukev	4,5	18,1	23,8	26,7	26,9	57,4	214,3
Hrast	4,6	18,8	24,5	27,1	25,0	12,5	46,6
Pl. lst.	8,0	24,0	23,3	22,8	21,9	3,6	13,3
Dr. tr. lst.	6,3	22,0	24,2	24,9	22,6	17,5	65,1
Meh. lst.	11,0	30,8	24,1	19,5	14,6	0,9	3,3
Iglavci	8,1	24,1	24,2	22,7	20,9	8,1	30,1
Listavci	5,1	19,3	23,9	26,2	25,5	91,9	342,7
Skupaj	5,3	19,7	24,0	25,9	25,1	100,0	372,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,12	0,28	0,22	0,16	0,10	11,7	0,89
Listavci	0,69	1,91	1,80	1,50	0,81	88,3	6,70
Skupaj	0,81	2,19	2,02	1,66	0,91	100,0	7,59

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	487,38	29,7	1.076,97	65,5	78,54	4,8	0,00	0,0	1.642,89	100,0
Skupaj vsi gozdovi	487,38	29,7	1.076,97	65,5	78,54	4,8	0,00	0,0	1.642,89	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,9	7,3	8,2	0,7	14,3	15,0	1,6	21,6	23,2	8,7
30 - 49 cm	0,2	3,0	3,2	0,0	3,7	3,7	0,2	6,7	6,9	11,6
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1,1	10,3	11,4	0,7	18,0	18,7	1,8	28,3	30,1	20,3

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	20,00	1,2						
Drogovnjak	292,30	17,8	6,07	2,1	18,0	18,3	62,9	0,8
Debeljak	870,52	53,0	44,42	5,1	15,6	70,0	14,0	0,4
Sestoj v obnovi	460,07	28,0	232,41	50,5	28,1	58,3	11,3	2,3
Skupaj	1.642,89	100,0	282,90	17,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	3,77	5,20	5,00	0,63	0,00	235,94	4,91	6,33	20,42	0,70	282,90
%	0,23	0,32	0,31	0,04	0,00	14,54	0,30	0,39	1,26	0,04	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	35	0,0	2,9	77,1	11,4	8,6
Jelka	9	0,0	0,0	88,9	11,1	0,0
Bor	10	0,0	10,0	80,0	10,0	0,0
Macesen	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	486	2,5	14,2	68,9	13,0	1,4
Hrast	117	2,6	25,6	57,2	13,7	0,9
Pl. lst.	67	1,5	9,0	59,6	23,9	6,0
Dr. tr. lst.	124	1,6	4,0	37,9	45,2	11,3
Meh. lst.	11	0,0	18,2	63,6	9,1	9,1
Skupaj iglavci	55	0,0	3,6	80,0	10,9	5,5
Skupaj listavci	805	2,2	13,9	61,6	18,9	3,4
Skupaj	860	2,1	13,3	62,7	18,4	3,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/korenčnik	3,5
Veje/krošnja	0,8
Osutost	0,0
Skupaj	4,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	8.279	5.270	63,7	5,0
Listavci	96.955	37.147	38,3	35,3
Skupaj	105.234	42.417	40,3	40,3

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	6,0	14,8	0,5
Jelka	1,9	12,3	0,1
Bor	2,8	9,3	0,2
Macesen	0,6	5,0	0,0
Ostali igl.	1,0	12,0	0,1
Bukev	48,9	7,0	3,8
Hrast	9,0	6,1	0,7
Pl. list.	4,4	9,8	0,3
Dr. tr. list.	23,3	8,7	1,8
Meh. list.	2,1	16,8	0,2
Skupaj iglavci	12,4	11,6	1,0
Skupaj listavci	87,6	7,5	6,9
Skupaj	100,0	7,8	7,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	10,0	14,0	11,6	10,1	11,8	11,6	3,2
Listavci	5,1	7,8	6,8	6,4	10,9	7,5	22,8
Skupaj	5,5	8,3	7,2	6,8	11,0	7,8	26,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	3,5	1,6	2,0	0,9	0,4	51,8	12,2	3,1	23,5	1,0
2014	3,2	1,2	2,4	1,0	0,7	54,6	11,4	3,5	21,0	1,0
2024	3,1	1,1	2,5	0,9	0,5	57,4	12,5	3,6	17,5	0,9

Priloge

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	7.752	15,7											
Listavci	133.963	23,8											
Skupaj	141.715	23,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	13,63	13,63											
Priprava tal	ha	0,30	0,30											
Obžetev	ha	1,47	5,58											
Nega mladja	ha	8,80	8,80											
Nega gošče	ha	24,47	24,47											
Nega letvenjaka	ha	9,29	9,29											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	41,34	41,34											
Naravni razvoj biotopov	m ³	1,01	1,01											

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondii po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VECNAMENSKI GOZDOVI	2.474,55	35,0	329,5	364,5	0,96	6,74	7,70	17,5	22,9	22,3	106,0
Skupaj vsi gozdovi	2.474,55	35,0	329,5	364,5	0,96	6,74	7,70	17,5	22,9	22,3	105,8

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	41,85	1,7
Drogovnjak	404,64	16,4
Debeljak	1.396,34	56,4
Sestoj v obnovi	631,72	25,5
Skupaj:	2.474,55	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	3,8
Jelka	0,7
Bor	3,5
Macesen	1,0
Ostali igl.	0,6
Bukev	55,1
Hrast	12,9
Pl. lst.	3,2
Dr. tr. lst.	17,6
Meh. lst.	1,5
Iglavci	9,6
Listavci	90,4
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	6,0	17,8	25,1	26,8	24,3	9,6	35,0
Listavci	5,0	19,4	24,2	26,4	25,0	90,4	329,5
Skupaj	5,1	19,2	24,3	26,4	25,0	100,0	364,5

Priloge

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	15.186	17,5											
Listavci	186.405	22,9											
Skupaj	201.591	22,3											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	17,67	17,67											
Priprava tal	ha	1,00	1,00											
Sadnja	ha	1,00	1,00											
Obžetev	ha	3,67	16,68											
Nega mladja	ha	13,72	13,72											
Nega gošče	ha	32,59	32,59											
Nega letvenjaka	ha	14,66	14,66											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	36,19	36,19											
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	1.000,00	1.000,00											
Naravni razvoj biotopov	m ³	1,01	1,01											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	
VECNAMENSKI GOZDOVI	478,67	53,8	297,5	351,3	1,59	6,20	7,79	17,1	34,5	31,8	144,0
Skupaj vsi gozdovi	478,67	53,8	297,5	351,3	1,59	6,20	7,79	17,1	34,5	31,8	143,5

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	14,04	2,9
Drogovnjak	134,37	28,1
Debeljak	153,06	32,0
Sestoj v obnovi	177,20	37,0
Skupaj:	478,67	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	5,4
Jelka	0,2
Bor	7,2
Macesen	2,0
Ostali igl.	0,6
Bukev	53,2
Hrast	10,8
Pl. Ist.	4,9
Dr. tr. Ist.	15,2
Meh. Ist.	0,7
Iglavci	15,3
Listavci	84,7
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	9,5	28,2	23,3	20,2	18,8	15,3	53,8
Listavci	6,0	20,3	22,7	24,3	26,7	84,7	297,5
Skupaj	6,5	21,5	22,8	23,6	25,6	100,0	351,3

Priloge

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	4.393	17,1											
Listavci	49.086	34,5											
Skupaj	53.479	31,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	5,65	5,65											
Priprava tal	ha	0,30	0,30											
Sadnja	ha	1,50	1,50											
Obžetev	ha	3,72	11,48											
Nega mladja	ha	16,10	16,10											
Nega gošče	ha	20,36	20,36											
Nega letvenjaka	ha	6,47	6,47											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	33,35	33,35											
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	3.000,00	3.000,00											

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
31001A	34	34	32	34	34	33	32	32
31001B	36	36	34	34	32	33	33	33
31001C	36	36	34	34	34	34	33	33
31001D	34	34	32	34	34	33	32	32
31002A	32	32	32	33	32	32	31	31
31002B	32	32	32	33	33	32	32	32
31002C	32	32	32	33	32	32	31	31
31003A	32	32	32	33	32	32	32	31
31003B	32	32	32	33	32	32	32	30
31003C	32	32	32	34	32	32	31	31
31003D	32	32	32	33	32	32	32	30
31004A	32	32	32	33	32	32	32	30
31004B	32	32	32	33	32	32	32	30
31004C	33	32	32	32	32	32	33	30
31005A	32	32	32	33	33	32	32	32
31005B	33	32	33	34	33	33	32	32
31005C	32	32	32	32	32	32	30	30
31005D	32	32	32	33	32	32	32	30
31005E	32	32	32	32	32	32	30	30
31005F	32	32	32	32	32	30	30	30
31005G	32	32	32	32	32	32	30	30
31005H	32	32	32	32	32	32	30	30
31006A	32	32	32	33	32	32	32	32
31006B	32	32	32	32	32	32	30	32
31006C	32	32	32	34	33	32	32	32
31006D	32	32	32	33	32	32	32	32
31007A	32	32	32	34	32	32	30	30
31007B	32	32	32	32	32	32	30	30
31007C	32	32	32	32	32	32	30	28
31007D	30	30	30	32	31	30	30	30
31007E	30	30	32	34	30	30	30	30
31007F	32	32	32	34	33	32	32	30
31008A	32	32	32	33	32	32	30	30
31008B	34	34	34	36	35	34	32	34
31008C	32	32	32	32	32	32	32	32
31008D	30	30	30	32	32	32	30	30
31008E	32	32	32	32	32	32	30	32
31008F	30	30	32	32	32	30	30	30
31008G	32	32	34	32	32	32	32	32

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
31009A	32	32	32	34	32	32	32	32
31009B	32	31	32	33	32	32	31	31
31009C	32	31	30	32	32	30	30	30
31009D	30	30	30	32	32	30	30	30
31009E	30	30	30	32	30	30	30	30
31010A	32	32	32	34	32	32	32	32
31010B	30	30	30	30	30	30	30	30
31010C	33	33	34	35	34	34	33	33
31010D	32	32	32	33	33	33	32	32
31010E	32	30	32	33	33	33	32	32
31010F	32	32	32	34	34	34	32	32
31010G	32	32	32	32	32	32	32	32
31010H	30	30	32	32	32	32	30	30
31010I	32	32	32	34	34	32	32	32
31010J	30	30	30	32	32	32	30	30
31010K	30	30	32	33	33	33	32	32
31010L	32	32	32	33	32	32	32	32
31010M	32	32	32	32	32	32	32	32
31010N	32	32	34	33	32	32	32	32
31011A	32	30	30	32	31	30	30	30
31011B	32	32	32	33	32	32	32	32
31011C	32	32	32	33	32	32	31	31
31011D	32	32	32	34	32	33	32	32
31011E	32	32	32	32	32	32	32	32
31011F	32	32	32	32	32	32	32	32
31011G	32	32	32	32	32	32	31	31
31012A	32	31	31	35	33	34	32	32
31012B	32	32	32	33	33	33	29	30
31012C	32	32	30	33	32	32	32	32
31012D	32	32	32	31	31	32	30	31
31012E	32	32	32	32	33	32	32	32
31012F	32	32	32	33	33	32	32	32
31012G	32	32	32	33	32	32	32	32
31012H	32	32	32	32	32	32	31	32
31012I	32	32	34	34	34	33	32	32
31012J	32	32	32	32	32	32	32	32
31012K	32	32	32	32	32	32	32	32
31012L	32	32	32	34	32	32	32	31
31012M	32	32	32	34	33	33	31	31

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
31013A	32	32	30	32	32	32	32	31
31013B	32	32	31	33	32	32	32	30
31013C	33	32	32	34	32	32	32	32
31013D	32	32	32	33	32	32	30	30
31013E	32	32	32	32	32	32	30	30
31013F	32	31	32	32	32	32	30	30
31014A	32	32	32	32	32	32	32	32
31014B	32	32	32	33	32	32	32	32
31014C	32	32	31	31	31	32	31	31
31014D	32	32	31	32	32	32	32	32
31014E	31	32	32	33	32	32	32	32
31014F	32	32	32	33	33	32	32	32
31014G	32	32	32	34	32	32	32	32
31014H	32	32	32	34	32	32	32	32
31015A	33	32	32	33	32	32	32	32
31015B	32	32	32	33	32	32	32	30
31015C	32	32	32	34	33	33	32	32
31015D	34	32	33	33	33	32	32	32
31016A	32	32	32	33	32	33	32	32
31016B	32	32	32	33	33	33	32	32
31016C	32	32	32	33	33	32	32	32
31016D	32	32	31	32	32	32	32	32
31016E	32	32	32	33	33	33	32	32
31016F	33	32	33	34	33	32	33	32
31017A	32	32	32	33	32	32	32	31
31017B	32	32	32	32	32	32	31	31
31017C	32	32	32	33	32	32	32	31
31017D	32	32	32	32	32	32	31	31
31017E	32	32	32	34	33	33	32	32
31018A	32	32	32	33	32	32	32	32
31018B	32	32	32	34	32	32	32	30
31018C	32	32	32	33	32	32	32	30
31018D	32	32	32	33	32	32	32	31
31018E	32	32	32	33	32	32	32	30
31019A	32	32	30	32	32	32	30	30
31019B	32	32	32	32	32	32	30	30
31020A	34	32	30	32	32	32	30	30
31020B	32	32	32	32	32	32	30	30
31021A	32	32	32	32	32	32	30	30
31021B	32	32	30	32	32	32	30	30
31021C	32	32	30	32	32	32	30	30
31021D	32	32	32	32	32	32	30	30
31022A	32	32	32	32	32	32	32	30
31022B	32	32	32	35	34	33	32	32
31022C	32	32	32	33	32	32	32	30
31022D	32	32	32	34	32	32	32	30
31023A	32	32	32	32	32	32	31	31
31023B	32	32	32	32	32	32	30	30
31024A	32	32	30	32	30	30	30	30
31024B	32	32	30	30	30	30	30	30
31024C	30	30	30	30	30	30	28	28
31024D	32	32	32	32	32	32	30	30
31024E	30	30	30	30	30	30	28	28
31025A	30	30	30	30	30	30	28	28
31025B	32	32	30	30	30	30	30	30
31025C	30	30	30	32	30	30	30	28
31025D	30	30	30	30	30	30	30	30
31025E	34	34	34	34	34	34	32	32
31025F	30	30	30	30	30	30	30	30
31025G	30	30	30	32	32	32	30	30
31026A	32	32	32	32	32	32	30	30
31026B	32	32	32	32	32	32	30	30
31026C	32	32	30	30	30	30	30	30
31026D	32	32	30	32	32	32	30	30
31026E	32	32	30	30	30	30	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
31027A	30	30	30	30	30	30	30	30
31028A	32	32	32	30	30	30	30	30
31028B	32	32	32	30	30	30	30	30
31028C	32	30	30	28	28	28	28	28
31028D	32	30	30	28	28	28	28	28
31028E	30	30	30	30	30	30	28	28
31028F	30	30	30	30	30	30	28	28
31029A	30	30	30	30	30	30	30	30
31029B	32	32	32	30	30	30	30	30
31029C	32	32	32	30	30	30	30	30
31029D	30	30	30	28	28	28	28	28
31029E	30	30	30	30	30	30	30	30

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
04012	SM	087	0,0527	0,0480	0,0445	0,0417	0,0394	0,0374	0,0356	0,0340	0,0326	0,0314	0,0302	0,0291	0,0281	0,0272
	JE	320	0,0580	0,0479	0,0404	0,0344	0,0294	0,0251	0,0213	0,0180	0,0150	0,0122	0,0097	0,0074	0,0053	0,0033
	OI	320	0,0580	0,0479	0,0404	0,0344	0,0294	0,0251	0,0213	0,0180	0,0150	0,0122	0,0097	0,0074	0,0053	0,0033
	BU	968	0,0431	0,0364	0,0313	0,0273	0,0240	0,0211	0,0186	0,0164	0,0144	0,0126	0,0109	0,0094	0,0079	0,0066
	HR	591	0,0462	0,0402	0,0357	0,0320	0,0290	0,0265	0,0242	0,0222	0,0204	0,0188	0,0173	0,0159	0,0146	0,0134
	PL	639	0,0528	0,0434	0,0363	0,0307	0,0260	0,0220	0,0185	0,0154	0,0126	0,0101	0,0077	0,0056	0,0036	0,0017
	TL	708	0,0519	0,0448	0,0395	0,0353	0,0318	0,0288	0,0262	0,0238	0,0217	0,0198	0,0181	0,0164	0,0149	0,0135
ML	825	0,0423	0,0352	0,0299	0,0257	0,0222	0,0192	0,0166	0,0142	0,0121	0,0102	0,0085	0,0068	0,0053	0,0039	
06012	SM	088	0,0411	0,0367	0,0334	0,0308	0,0286	0,0268	0,0252	0,0237	0,0224	0,0212	0,0201	0,0191	0,0182	0,0173
	JE	320	0,0580	0,0479	0,0404	0,0344	0,0294	0,0251	0,0213	0,0180	0,0150	0,0122	0,0097	0,0074	0,0053	0,0033
	OI	320	0,0580	0,0479	0,0404	0,0344	0,0294	0,0251	0,0213	0,0180	0,0150	0,0122	0,0097	0,0074	0,0053	0,0033
	BU	969	0,0554	0,0456	0,0383	0,0325	0,0276	0,0235	0,0199	0,0166	0,0137	0,0111	0,0087	0,0064	0,0044	0,0024
	HR	592	0,0394	0,0334	0,0289	0,0252	0,0222	0,0197	0,0174	0,0154	0,0136	0,0120	0,0105	0,0091	0,0078	0,0066
	PL	639	0,0528	0,0434	0,0363	0,0307	0,0260	0,0220	0,0185	0,0154	0,0126	0,0101	0,0077	0,0056	0,0036	0,0017
	TL	709	0,0323	0,0279	0,0246	0,0220	0,0198	0,0180	0,0164	0,0149	0,0136	0,0124	0,0113	0,0103	0,0094	0,0085
ML	825	0,0423	0,0352	0,0299	0,0257	0,0222	0,0192	0,0166	0,0142	0,0121	0,0102	0,0085	0,0068	0,0053	0,0039	
06412	SM	089	0,0487	0,0447	0,0416	0,0392	0,0372	0,0355	0,0340	0,0327	0,0315	0,0304	0,0294	0,0285	0,0276	0,0268
	JE	320	0,0580	0,0479	0,0404	0,0344	0,0294	0,0251	0,0213	0,0180	0,0150	0,0122	0,0097	0,0074	0,0053	0,0033
	OI	320	0,0580	0,0479	0,0404	0,0344	0,0294	0,0251	0,0213	0,0180	0,0150	0,0122	0,0097	0,0074	0,0053	0,0033
	BU	970	0,0437	0,0370	0,0319	0,0279	0,0246	0,0217	0,0192	0,0170	0,0150	0,0132	0,0115	0,0100	0,0085	0,0072
	HR	593	0,0457	0,0376	0,0316	0,0268	0,0228	0,0193	0,0163	0,0136	0,0112	0,0091	0,0071	0,0052	0,0035	0,0019
	PL	639	0,0528	0,0434	0,0363	0,0307	0,0260	0,0220	0,0185	0,0154	0,0126	0,0101	0,0077	0,0056	0,0036	0,0017
	TL	710	0,0400	0,0329	0,0276	0,0234	0,0199	0,0169	0,0143	0,0119	0,0098	0,0079	0,0062	0,0045	0,0030	0,0016
ML	825	0,0423	0,0352	0,0299	0,0257	0,0222	0,0192	0,0166	0,0142	0,0121	0,0102	0,0085	0,0068	0,0053	0,0039	

12.4 Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Preoblikovanih odsekov ni.

12.5 Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Sk. drev. vrst	Sk. drev. vrst	Sortiment	€/m ³
11	smreka	hlodovina I	110,00
11	smreka	hlodovina II	90,00
11	smreka	hlodovina III	78,99
11	smreka	ostali les	45,00
21	jelka	hlodovina I	90,00
21	jelka	hlodovina II	78,00
21	jelka	hlodovina III	70,00
21	jelka	ostali les	46,00
30	bori	hlodovina	60,00
30	bori	ostali les	40,10
34	macesen	hlodovina I	102,50
34	macesen	hlodovina II	90,00
34	macesen	hlodovina III	81,00
34	macesen	ostali les	50,50
39	ostali iglavci	celulozni les	37,44
40	bukev	hlodovina I	80,00
40	bukev	hlodovina II	70,00
40	bukev	hlodovina III	62,50
40	bukev	ostali les	54,00
50	hrast	hlodovina	150,00
50	hrast	ostali les	70,00
55	pravi kostanj	hlodovina	87,20
55	pravi kostanj	ostali les	36,22
60	plemeniti listavci	hlodovina	70,00
60	plemeniti listavci	ostali les	62,00
70	drugi trdi listavci	drva	49,23
80	mehki listavci	prostor. les	40,68
90	topoli, črna jelša	hlodovina	74,86
90	topoli, črna jelša	ostali les	40,00

Prikazane so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti v letu 2022 (Vir: Cenik SiDG za direktno prodajo GLS za leto 2022).

Cena gozdnega dela:

za posek v vseh gozdovih: 17,78 €/uro,

za spravilo v vseh gozdovih: 32,09 €/uro,

za gojitvena in varstvena dela v državnih gozdovih: 134,03 €/uro.

12.6 Ločene priloge

13 PROSTORSKI DEL NAČRTA

13.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25 000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 119: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	Indeks (%)**
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	2.926,87	100,00
1b) Novo določene površine gozdov	56,19	1,92
1c) Novo izločene gozdne površine*	27,92	0,95
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	1,92	0,07
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	2.953,22	100,90
Površine v zaraščanju (niso gozd)	177,08	2.953,22
Druga gozdna zemljišča	18,83	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

13.2 Večfunkcionalna območja

Na dveh kartah v merilu 1 : 50 000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj po ena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na karti št. 2a z naslovom "Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, raziskovalna, higiensko-zdravstvena, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 120: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	227,70	7,2
Ostala površina	2.941,27	92,8
Skupaj	3.168,97	100,0

V GGE je opredeljenih 227,70 ha gozdov, kjer se pojavljajo funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in klimatska funkcija ter obenem funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija, ki se po svojem namenu ne izključujejo.

Na karti št. 2b z naslovom "Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1),

2 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno z 2. stopnjo poudarjenosti (S2),

3 - območje - z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2),

4 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Preglednica 121: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	0,00	0,0
2. območje (E1, S2)	0,00	0,0
3. območje (E2, S1)	0,00	0,0
4. območje (E2, S2)	2,39	0,1
Ostala površina	3.166,58	99,9
Skupaj	3.168,97	100,0

Konflikte med ekološkimi in okolje obremenjujočimi socialnimi funkcijami je možno pričakovati na:

- območju k.o. Zgronja Prostava; med hidrološko in rekreacijsko funkcijo.

13.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- 1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- 2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- 3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- 4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- 5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 122: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	371,56	12,6
2 - velika	774,57	26,2
3 - srednja	1.466,70	49,7
4 - majhna	340,39	11,5
5 - brez načrtovanih ukrepov	0,00	0,0
Skupaj	2.953,22	100,0

V GGE prevladuje srednja intenzivnost gospodarjenja z gozdovi, ki zavzema 49,7 % površine. Z veliko intenzivnostjo gospodarjenja je 26,2 % gozdov. Majhna intenzivnost gospodarjenja je na 11,5 % in zelo velika na 12,6 % površin gozdov. Gozdov brez načrtovanih ukrepov ni.

13.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na karti št. 4, v merilu 1 : 50 000, je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno - režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.) ter s 44. členom Zakona o gozdovih (1993 in nasl.)).

Ker v GGE ni gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov karta št. 4 ni izdelana v skladu s Priročnikom.

Preglednica 123: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	3.168,97	100,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	-	-
GPN, ukrepi niso dovoljeni	-	-
Varovalni gozdovi	-	-
Skupaj	3.168,97	100,0

13.5 Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGN GGE nismo opredelili.

13.6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

13.6.1 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Karta št. 6a v merilu 1 : 50 000 je namenjena prikazu območij grmišč, zimovališča in mirnih con.

Preglednica 124: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov) %
Grmišča	0,00	0,0
Zimovališča	0,00	0,0
Mirne cone	0,00	0,0
Skupaj gozd	2.953,22	100,0

V GGE ni območij gozdov, pomembnih za ohranitev prostoživečih živali (Karta št. 6a ni izdelana).

13.6.2 Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na karti št. 6b so v merilu 1 : 25.000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO).

Preglednica 125: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov) (%)
EPO			
Drava - spodnja	3,58	-	-
Boč – Haloze – Donačka gora	2.842,84	1.568,87	53,1
Vinorodne haloze	19,54	-	-
Dravinjska dolina	2,34	0,79	0,0
Skupaj	2.868,30	1.569,66	53,1
NATURA 2000			
SPA Drava	3,58	-	-
SPA Dravinjska dolina	2,34	0,79	0,0
SAC Haloze – vinorodne	19,54	-	-
SAC Boč – Haloze – Donačka gora	2.842,84	1.568,87	53,1
SAC Drava	3,58	-	-
SAC Dravinja s pritoki	0,13	0,13	0,0
Skupaj	2.872,01	1.569,79	53,1

V GGE je šest območja Nature 2000: POV Drava, POV Dravinjska dolina, POO Haloze – vinorodne, POO Boč – Haloze – Donačka gora, POO Drava in POO Dravinja s pritoki.

V GGE so štiri ekološko pomembna območja; EPO Drava – spodaj, EPO Boč – Haloze – Donačka gora, EPO Vinorodne haloze in EPO Dravinjska dolina.

13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na karti št. 7 v merilu 1 : 25.000, so za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, prikazana ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (plazovito območje) – ni na območju OE Maribor.

Na karti so prikazana tudi vodovarstvena območja.

Preglednica 126: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

	Površina/Dolžina	Delež (%)	Pov. v gozdu (ha)
Vodovarstvena območja - državni	648,18	10,67	234,11
Vodovarstvena območja - občinski	-	-	-
Referenčni odseki linije	-	-	-
Referenčni odseki na jezerih (ni v OE MB)			
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	101,78	1,68	1,33
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	310,31	5,11	5,05
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	124,00	2,04	5,16
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	61,55	1,01	3,87
Območje veljavnosti rezultatov	1.022,84	16,84	78,74
Območje pogostih poplav	0,10	-	-
Območje redkih poplav	2,18	0,04	0,03
Območje zelo redkih poplav	106,58	1,76	15,83
Poplavni dogodki – Območje poplave	4,52	0,07	0,36
Plazovita območja (ni v EO MB)			
Ni verjetnosti pojavljanja plazov	1.485,10	24,46	225,28
Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	328,86	5,42	246,39
Majhna verjetnost pojavljanja plazov	520,43	8,57	377,25
Srednja verjetnost pojavljanja plazov	987,56	16,26	747,34
Velika verjetnost pojavljanja plazov	1.651,99	27,20	1.117,93
Zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	1.098,47	18,09	239,03
Erozijska območja - Običajni ukrepi	403,76	6,65	280,47
Erozijska območja - Zahtevni ukrepi	5.123,02	84,37	2.520,70
Erozijska območja - Strogi ukrepi	-	-	-
Celotna površina GGE	6.072,41	100,00	2953,22

13.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so: varovalni gozdovi, gozdni rezervati ter drugi gozdovi s posebnim namenom. Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave ter manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Preglednica 127: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	-	-
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	2.771,62	93,9
Krčenje gozda je dovoljeno	181,60	6,1
Skupaj gozd	2.963,22	100,0

Krčenje gozda praviloma ni dopustno na 93,9 % površine gozdov.

Krčenje gozda je dovoljeno na 6,1 % površine gozdov.

13.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

13.9.1 Cestna omrežja in površine potencialno najugodnejših načinov spravila

Na karti št. 11 so prikazana cestna omrežja in površine potencialno najugodnejših načinov spravila.

Karta št. 11 v merilu 1 : 25.000 je namenjena prikazu cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila.

13.9.2 Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest

V obravnavani GGE ni izločenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest.

Karta št. 9b v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest ni izdelana.

13.9.3 Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

V obravnavani GGE ni izločenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak.

Karta št. 9c v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak ni izdelana

